ION COJA

LEGIONARII NOȘTRI

ION COJA

LEGIONARII NOŞTRI

SUNT ROMÂN ŞI NIMIC DIN CE ESTE ROMÂNESC NU MI-E STRĂIN

Editura KOGAION
în colaborare cu
Fundaţia Culturală
BUNA VESTIRE
1997

Cu cele mai bune urări, Ion

EDITURA KOGAION
ISBN-973-95077-0-0
Tipar: Tipografia **ELISAVAROS S.R.L**
str. LUDUŞ nr. 32 sector1 Bucureşti
telefon: 638.30.16
Tehnoredactare computerizată: ELENA SORA

CÂTEVA PRELIMINARII

1. Pentru cine va citi paginile ce urmează şi va vedea că subiectul cel mai discutat în această carte este Mişcarea Legionară, e bine să se ştie că nu mă trag dintr-o familie de legionari. N-am avut pe nimeni în familie nici măcar cu simpatii legionare, necum să fi suferit de pe urma acestor simpatii.

Dar am avut mulţi colegi, unii chiar prieteni, a căror adolescenţă şi tinereţe, a căror **viaţă** a fost efectiv distrusă, schilodită de vina de a se fi născut într-o familie de legionari. Ca să li se piardă urma paternităţii legionare, mulţi dintre ei au fost nevoiţi să-şi schimbe numele, să se lase înfiaţi, fictiv, de rude cu un dosar politic mai acceptabil, cu „origine socială sănătoasă", asta pentru ca, la nevoie, să facă astfel dovada că şi-au renegat părintele criminal! Iar unii mai slabi de înger, chiar şi-au renegat părintele legionar!

Cred că în generaţia mea se poate consemna psihologia aparte a „fiilor de legionari", o psihologie marcată de hăituiala permanentă în care aceştia au trăit ani de zile, marcată de teama nefirească că ţi se va cere şi nu-ţi face plăcere, nu-ţi convine să vorbeşti, să te lauzi - cum o făceam noi ceilalţi, cu isprăvile tătâne-tu - cu cine şi ce a fost ori este taică-tu! Am resimţit drama acestor colegi şi pot spune că s-a trezit în mine sentimentul, cred eu firesc, al solidarităţii şi com-pătimirii cu cei puşi într-o postură atât de nedreaptă: să dea ei, copiii, socoteală de faptele părinţilor! Nedreptate cu atât mai mare cu cât, mi-am dat destul de repede seama, legionarii nu erau nici pe departe criminalii şi vânzătorii de ţara despre care vorbeau manualele de istorie. Am băgat însă de seamă că strategia urmată de oficialităţi miza nu atât pe calomnie şi minciună, cât pe evitarea subiectului, a discuţiilor despre legionari. Ar fi preferat ca lumea să-i uite! Să-i şteargă din istorie şi din conştiinţa publică, de parcă nici n-ar fi existat vreodată!

Legionarii, mai mult decât oricare alţii, au fost pentru comunişti un subiect pe care n-au vrut niciodată să-l lămurească, să-l pună în discuţie de la un capăt la altul! Era, se întâmplase ceva cu totul deosebit care trebuia să rămână ascuns! Ce?...

2. Pentru mine, legionarii sunt un capitol de istorie. Mă gândesc la perioada interbelică nu foarte diferit de cum mă gândesc la disputa dintre liberalii şi conservatorii de pe vremea lui Eminescu sau la luptele dintre Cantemireşti şi Racoviţeşti ş.a.m.d. Adică mi-e greu să mă angajez cu simpatii partizane, pro sau, mai ales, contra unora! Poate că şi din alte motive (să fie unul dintre acestea zodia în care m-am născut, a balanţei?), sunt în egală măsură dispus pentru fiecare personaj sau grup de persoane ori interese, sunt dispus să le recunosc, cu mare plăcere, merite şi contribuţii pozitive la devenirea noastră istorică, a românilor! Nu mă simt adversarul nimănui şi simplul fapt al aparenţei la istoria noastră îmi produce o simpatie pe care nu reuşesc s-o pierd nici în faţa evidenţelor celor mai întunecate! Mai întristătoare!

Despre legionari ni s-au spus atâtea minciuni că de le-aş fi crezut ar fi însemnat să facem din ei capitolul cel mai ruşinos nu numai din istoria neamului românesc, ci şi din istoria speciei om! M-au bucurat toate dovezile din care rezulta că legionarii n-au fost acei criminali fără pereche de bestiali, de siniştri, de inumani! M-am bucurat mai întâi ca om, că legionarii, oameni şi ei, nu sunt atât de ne-oameni cum ne-au fost dintotdeauna prezentaţi!

Homo sum et nihil humani a me alienum puto! Sunt om şi nimic din ce este omenesc nu mi-e străin!... Cu atât mai mult, ca român, pot şi trebuie să spun la fel: **Romanus sum et nihil romani a me alienum puto!** Sunt român şi nimic din ce este românesc nu mi-e străin! Îmi asum integral condiţia de român, deci şi istoria neamului meu, cu bune şi cu rele, sunt ale mele, sunt de-ai mei cei ce le-au săvârşit! Îi simt de-ai mei şi pe legionari, şi pe comunişti, şi pe liberali, şi pe ţărănişti, şi pe masoni, şi pe social-democraţi şi pe toţi cei ce au făcut vreodată umbră pământului românesc.Inclusiv şi mai ales pe cei ce au făcut degeaba umbră pământului! Ca mine .... Cât am putut i-am cercetat pe fiecare cu nădejdea de a descoperi o fărâmă de gând ori de gest însemnat de Dumnezeu cu nădejdea de mai bine pentru neamul nostru românesc. Cui i-aş putea refuza nădejdea şi intenţia de a face bine acestui pământ, acestui neam?.. Evident, nimănui! Pe cine atunci să mai acuzi?

3. Ca să se vadă cât mai convingător că eu nu practic față de legionari un partizanat stupid, stupid ca orice partizanat, m-am văzut nevoit să public în cartea de față și câteva texte din care să rezulte disponibilitatea mea de a susține o persoană, idee sau grupare de oameni liber de orice partizanat, de orice constrângere pe care ți-o impune fidelitatea față de o ideologie, față de un partid! Mă simt obligat să fiu loial numai și numai față de condiția mea de om, de român! Acest „partizanat" nu mă împiedică în nici un fel să respect regula de aur a omeniei: să pui principiile mai presus de interese!... De interesele personale, se înțelege. Celelalte, despre care se vorbește atât de des pentru a fi mai ușor neglijate, uitate sau călcate în picioare, interesele naționale, când sunt autentic naționale, devin principii și, în mare, sunt aceleași pe toate meridianele lumii! Ele nu pot intra în contradicție cu respectarea adevărului, bunăoară! Insist și postulez chiar pe această idee: este vorba de o înțelegere greșită a intereselor naționale atunci când cineva minte și se abate cu bună știință de la linia adevărului și a onoarei, amăgindu-se sau scuzându-se că în felul acesta rămâne fidel intereselor naționale, că un asemenea comportament este reclamat de politica priorității interesului național! Minciuna este la fel de nocivă pentru interesele individului ca și pentru binele Neamului!

Adevărul despre legionari este de interes național românesc! Acest adevăr e departe de a fi fost recuperat și pus la dispoziția conștiinței publice! La fel, adevărul despre comuniști, despre Ceaușescu, despre Decembrie 1989!... Despre tranziția noastră!...

E timpul însă ca întreaga noastră atenție și capacitate de a refuza minciuna să ne-o ațintim asupra legionarilor! Atâta vreme cât printre noi își trăiesc anii senectuții ultimii martori ai evenimentelor create de legionari în istoria României, nu ne mai putem permite să amânăm, ca până acum, **sine die,** aflarea adevărului! Deja s-au pierdut, rămânând neînregistrate, neconsemnate, mărturii extrem de prețioase ale participanților la evenimentele ce ne interesează, participanți de-o parte și de alta a baricadei! Încă se mai poate face „confruntarea martorilor"! Și paginile ce urmează pun în evidență efortul subsemnatului de a-i pune față în față pe (foștii) adversari, pe cei ce azi susțin teze contradictorii, adverse, pe tema Mișcării Legionare. La această confruntare a martorilor trebuie spus că legionarii invitați să participe nu au pregetat nici unul să se prezinte.

Adversarii lor au fost însă destul de puţin cooperanţi la eforturile desluşirii adevărului.

4. Am fi naivi dacă în toată această urîtă poveste a calomniei şi minciunii antilegionare am vedea numai disputa ideologică între democraţie şi totalitarism, între stânga şi dreapta, între internaţionalism şi naţionalism etc., etc. Adversitatea faţă de legionari este la libera alegere a celui care gândeşte altfel. Cum a fost cazul tatălui meu, bunăoară, de la care n-am moştenit nici cea mai mică disponibilitate pentru radicalismul şi „fundamentalismul" legionar. Dar nici nu l-am auzit bătând câmpii împotriva legionarilor! Astfel că adversitatea sau non-aderenţa nu justifică în nici un fel minciuna, calomnia, dezinformarea sistematică practicată cu atâta nonşalanţă de majoritatea adversarilor de care au avut parte legionarii. De aceea, o bună parte, cea mai însemnată, din efectivele opoziţiei antilegionare şi din acţiunile acesteia, prin scopul şi mai ales prin efectele dobândite, este antiromânism şi nimic mai mult sau mai puţin. Antiromânism curat! Şi naivi am fi dacă nu ne-am da seama de asta!

Fenomenul legionar este în modul cel mai evident expresia unei trăiri, a unei experienţe, a unei reacţii strict româneşti! In contextul susţinerii internaţionale de care s-a bucurat instaurarea terorismului proletar în Rusia, devenită astfel Uniune Sovietică, reacţia românească anticomunistă a fost şocant de lucidă şi de categorică. De la soldatul român din tranşea războiului care a rezistat propagandei bolşevice şi n-a acceptat transformarea războiului de Întregire a Neamului în revoluţie socialistă şi până la Ionel Brătianu, a cărui acţiune militară şi diplomatică a zădărnicit exportul de revoluţie în Ungaria vecină, ca nicăieri în altă parte a Europei, practic întreaga societate românească a respins, cu oroare şi repulsie, ideea luptei de clasă, a luptei fratricide, a revoluţiei antimonarhice, anticreştine, antinaţionale- în cele din urmă! Cu un instinct pe care numai vechimea pe scena istoriei ţi-l poate da, românii au privit cutremuraţi semnele „erei noi"! Mişcarea Legionară a fost şi ea un răspuns, românesc, la problema cu care istoria a confruntat omenirea în acest secol: ideea bolşevică! Acest răspuns românesc are mai multe componente, mai multe articulaţii. Una dintre ele este Mişcarea Legionară! Alta este Revoluţia din Decembrie!... Esenţa anticomunismului românesc a fost de natură naţionalistă, intuind şi înţelegând funcţia distructivă, antinaţională a

ucii bolşevice. De aici trebuie să pornească orice încercare cinstită ie a înţelege Mişcarea Legionară. Nu este decât în logica elementară a lucrurilor ca antiromânismul, atât de activ în acest secol, să lovească mereu în Mişcarea Legionară, să facă din ea ţinta unor diversiuni şi înscenări criminale. Dimensiunile diversiunii antilegionare sunt semnificative pentru amploarea forţelor puse în mişcare de antiromânismul sistematic căruia avem a-i face faţă în ultimii ani!

5. Ceea ce te umple de mirare atunci când începi să afli mai multe despre legionari este faptul că legionarii au fost loviţi din toate direcţiile. Au făcut ani grei de puşcărie după 23 august 1944, dar şi înainte de venirea la putere a comuniştilor! De comunişti, că s-au purtat aşa cum s-au purtat cu legionarii, nu e de mirare, căci legionarii au apărut în viaţa noastră politică exact ca replică la pericolul bolşevic, dar e greu de înţeles de ce a fost atâta înverşunare şi atâta violenţă împotriva legionarilor înainte de 1944. Unii legionari afirmă chiar că violenţele antilegionare au fost mai mari în vremea lui Carol! Oricum, înainte de 1944, regimul de detenţie a fost în mod evident mai dur pentru legionari decât pentru comunişti! Şi tot aşa mai departe, după 1944, regimul de detenţie a fost mai dur pentru legionari decât pentru ceilalţi! Culmea, o serie de legionari, deţinuţi politici înainte de 1944, condamnaţi politic de regimul antonescian, de burghezo-moşierimea noastră, au rămas în temniţă şi după „Eliberarea din august 1944." Unii dintre aceştia au fost eliberaţi abia în 1964, se pare!... Aşadar, între feluritele regimuri şi guvernări care s-au succedat în România în ultimii 60 de ani (iau în calcul şi ultimii şapte ani postrevoluţionari) s-ar părea că există un element de continuitate, un punct comun în comportamentul lor politic: **antilegionarismul!** Nu ştiu ce alte trăsături comune vor fi având Armand Călinescu şi Petre Roman, dar una este sigură: antilegionarismul, care pe primul l-a împins la crimă, pe celălalt la minciună. (Printre altele, minciuna cu legionarii implicaţi în evenimentele de la Târgu Mureş, în martie 1990!...) Cu ce oare au putut legionarii să-i supere pe toţi? Răspunsul, fie el şi parţial, se poate afla din **Cărticica şefului de cuib,** din care publicăm în acest volum fragmentele cele mai interesante. Cum să nu supere întreaga „clasă politică" texte legionare de felul: „Bacşişul, mita şi hoţia au desfiinţat sănătatea morală a naţiunii române. Legionarul va căuta să desfiinţeze aceste apucături şi să reînvieze sentimentul demnităţii

omenești. (...) Ţelul politicianului este de a-şi construi avere; al nostru este de a ne construi o Patrie înfloritǎ şi puternicǎ.(...) Din aceastǎ mare luptǎ legionarǎ va ieşi o nouǎ aristocraţie româneascǎ. Va fi o aristocraţie a virtuţii. Aristocraţia ieşitǎ din afaceri, din fraudǎ sau din vânzare de ţarǎ va cǎdea. (...) A doua zi dupǎ victoria legionarǎ se va constitui TRIBUNALUL EXCEPŢIONAL care va chema în faţa lui şi va judeca pentru **trǎdare de Patrie** pe toţi jefuitorii banului public, pe toţi cei ce-au primit mitǎ înlesnind afaceri. (...) Naţiunea românǎ conştientǎ de drepturile ei va începe viaţa cea nouǎ prin OPERA DE PEDEPSIRE LEGALĂ. (...) Cerem introducerea pedepsei cu moartea, exclusiv pentru manipulatorii frauduloşi ai banului public."

Pentru cititorul de azi, s-ar putea ca textele de mai sus sǎ-i aminteascǎ o anumitǎ prevedere din Constituţia României: „este interzisǎ înfiinţarea de instanţe extraordinare" (art. 125, al.2). Sǎ fie aceastǎ prevedere o piedicǎ în calea justiţiei noastre de a chema în faţa justiţiei „pe toţi jefuitorii banului public, pe toţi cei ce-au primit mitǎ înlesnind afaceri"?

Oricum, dacǎ legionarii au supǎrat atâta lume în jurul lor, motivele sunt de cele mai multe ori favorabile acestui incomod fel de a concepe viaţa politicǎ pe care legionarii l-au promovat. Le-a lipsit deseori tactul şi diplomaţia, **politichia,** dar asta nu anuleazǎ valoarea ideilor politice legionare.

6. Adevǎrul pe care va trebui sǎ-l restabilim nu priveşte numai Mişcarea Legionarǎ, nu se limiteazǎ doar la îndepǎrtarea stratului de minciuni şi calomnii sub care s-a încercat discreditarea şi distrugerea Mişcǎrii, aneantizarea acesteia. Tot de obligaţiile pe care le avem faţǎ de Adevǎr ţine şi efortul de a înţelege mecanismele Minciunii. Calomnia şi diversiunea mediaticǎ (îndeosebi) împotriva legionarilor a fost teribil de eficientǎ. Susţinerea de care s-a bucurat minciuna a meritat efortul, cǎci minciuna a prins şi vreme de cincizeci de ani s-a lǎfǎit în mintea imensei majoritǎţi a publicului românesc. În ce a constat acest efort, cine l-a depus, care au fost armele propriu-zise ale minciunii, cum s-a structurat şi s-a desfǎşurat vasta conspiraţie împotriva legionarilor, toate acestea meritǎ cercetate şi studiate poate mai mult decât însǎşi Mişcarea Legionarǎ. Cǎci, negreşit, secolul acesta este, printre altele, şi secolul cel mai burduşit de minciuni şi de diversiuni din toatǎ istoria lumii. Propaganda, cum i se mai spune minciunii, a devenit arma

cea mai utilizată, permanent utilizată, mai ales în timp de aşa zisă pace. Adică în zilele noastre...

În această veritabilă campanie publicistică în care m-am pomenit angajat la un moment dat, când nu mai aveam încotro şi trebuia să mă simt obligat şi îndatorat să merg până la capăt, nu m-am considerat şi nici nu puteam fi considerat că fac propagandă legionară. Cu toate acestea, oameni de bună credinţă şi de bună condiţie intelectuală m-au surprins înţelegând în acest fel isprava mea. Ba s-au arătat şi foartemiraţi, căci nu înţelegeau care este interesul meu.

Nu insist să fiu crezut, dar cine va citi (sau reciti) cu atenţie paginile ce urmează va vedea, va pricepe că menirea acestor pagini nu este să-i reabiliteze pe legionari decât în măsura în care aceasta ar fi o consecinţă firească a restabilirii **adevărului.** Nu-mi ascund însă satisfacţia cu care aş primi verdictul unei judecăţi corecte, întemeiate, obiective, dacă acest verdict va fi favorabil legionarilor. De ce m-ar satisface un asemenea verdict? Pentru că **sunt român şi nimic din ce este românesc nu mi-e străin.**

CAPITOLUL I

„CĂRTICICA ŞEFULUI DE CUIB”

Cine nu a auzit şi nu a citit despre **Cărticica şefului de cuib**? Zeci şi zeci de referinţe la această carte, deseori pomenită şi comentată în legătură cu fenomenul legionar, s-au adunat în mintea noastră sfîrşind prin a ne imprima pe scoarţa cerebelului un fel de reflex condiţionat: *spui şef de cuib, spui şef de bandă criminală, spui* ***Cărticica şefului de cuib****, spui manualul crimei şi al teroarei infame!* Aveam deci în minte această imagine, această convingere că tot ce este mai murdar şi mai abject pentru fiinţa umană în ipostaza sa legionară se află cuprins, eventual chiar teoretizat, în această sinistră „**cărticică**”. Însuşi acest diminutiv mi se părea o mostră de cinism: cum să numeşti cu atâta drag, **cărticică,** un text atît de abject? Însuşi cuvântul **cuib** mi se părea abuziv folosit, chiar dacă limba română, care ne avertizează asupra „**cuibului de vipere**”, părea că avusese în vedere şi această degradare posibilă a cuvîntului. Nici nu era de mirare că asemenea texte erau de negăsit, foile adunate în numita cărticică fiind de mult arse, distruse de oamenii de bună credinţă ce nu au putut suporta ca hîrtia şi tiparul să fie astfel batjocorite! Am aflat atîtea despre această carte şi niciodată nu m-am mirat că se vorbea atîta despre ea fără ca nimeni să ne-o arate! Nici nu eram curios să ţin în mînă acel obiect atît de ruşinos pentru mine ca om şi mai ales ca român, ca naţionalist român. Bine că fusese distrusă, bine că fusese ascunsă, ca orice lucru ruşinos! Măcar de ar fi mai puţin pomenită, îmi venea să zic! S-o uităm naibii!

Iată însă că a venit Revoluţia din Decembrie şi tot ce părea de negîndit, de neacceptat, de netolerat, a **invadat** simţurile, îndeosebi acel ipotetic simţ moral care tot mai sperăm că există! Aşa se va fi mirat oricare dintre noi căzîndu-i în mână acest text

această cărticică repusă în circulaţie de mintea criminală sau bolnavă a cine ştie cărui întreprinzător bizar. Cine să citească asemenea aberaţii?

Meseria mea - am absolvit în 1965 Facultatea de Citire şi sînt profesor de limba română citită, scrisă şi vorbită - mă obligă şi la acceptarea unor asemenea suplicii, astfel că atunci cînd mi s-a oferit ocazia de a răsfoi textul împricinat, nu m-am eschivat de la pierderea cîtorva minute, chiar dacă cunoşteam rezultatul dinainte. Adică eram convins că voi da peste lucruri ştiute şi răs-ştiute: tehnica educării şi instruirii întru crimă şi trădare!...

...Stimaţi cititori, cam acesta, adică cel de mai sus, ar fi portretul robot al cititorului român căruia, în anul de graţie 1993, i-ar cădea în mînă textul intitulat **Cărticica şefului de cuib,** semnat de Corneliu Codreanu. Cam aceasta ar fi situaţia în care se află, faţă de acest text, 99,99 la sută dintre cititorii români: convinşi că au de-a face cu unul dintre cele mai ruşinoase texte pentru limba română şi întreg neamul românesc!

Acum, în acest an postrevoluţionar, am avut şi eu ocazia să citesc pentru prima oară **Cărticica**. E adevărat, ştiam că despre legionari s-au spus multe minciuni, s-a exagerat cu sau fără bună ştiinţă, dar eram totuşi marcat de atmosfera specială care s-a făcut în jurul acestei cărţi, astfel că luînd cartea în mînă am citit-o convins că voi găsi totuşi elementele care acuză în mod irefutabil mişcarea legionară. Zic **totuşi** deoarece îndeosebi după Decembrie 1989 s-au făcut tot mai auzite vocile care iau apărarea acestei mişcări, încercînd s-o absolve de orice vină majoră . Eu însumi am înlesnit unor bătrîni legionari accesul la presă, considerînd că este dreptul legionarilor să se apere de acuzaţiile ce li s-au tot adus, urmînd ca prin compararea datelor ce se adună astfel, ca argumente pro şi contra, noi, adică istoria, să-şi dea verdictul! Să ne formăm o părere ceva mai bine articulată. Determinat de asemenea considerente am încercat să fac o lectură critică a vestitului libellus. Iată-le, cu gîndul să le ofer cititorilor mei concluziile acestei lecturi.

1. Lectura acestei cărţi o recomand cu toată seriozitatea, îndeosebi acelor persoane care, aidoma mie, au devenit activişti politici de curînd, după Decembrie 1989. Eu, unul, intrînd şi activînd în „Vatra Românească", organizaţie culturală şi de atitudine civică, interferînd mult cu activităţile unei organizaţii politice, mi-am pus nenumărate întrebări despre cum ar fi mai bine organizată

disponibilitatea românilor, a publicului larg, deci, disponibilitatea pentru activităţi de folos patriotic, obştesc. Această disponibilitate există, extrem de mare şi de vie, din ea s-a născut, absolut spontan, adică fără vreun sprijin ocult, Vatra Românească. Noi, cei din Vatră, şi în primul rînd liderii acesteia, nu am ştiut să punem în valoare această disponibilitate. Lipsa noastră de experienţă a fost cauza principală a greşelilor. Iar acum, când spun **„lipsa experienţei"**, înţeleg prin asta şi faptul că nu am citit „Cărticica şefului de cuib". Tare bine ne-ar fi prins! Este o carte de idei şi principii de comportament în interiorul unei organizaţii politice. O carte extrem de utilă, din acest punct de vedere. Bunăoară, cât de bine ne-ar fi prins dacă am fi aplicat, măcar la nivelul cel mai înalt al organizaţiei noastre, principiul pe care **„cărticica"** îl înscrie la pct. 32, b, şi am fi stabilit că în Vatra Românească nu există ***„m-am supărat şi plec".*** Căci, spune **cărticica**, nu te poţi supăra pe lupta pentru mântuirea Ţării tale... Aşa de mulţi au fost cei care au plecat din Vatră la prima supărare!...

2. Valoarea educativă a acestui ***„manual al crimei"*** este însă surpriza cea mai mare pe care ne-o oferă **Cărticica**. Dimensiunea morală a năzuinţelor, mărturisite în paginile acestui veritabil cod al unor maniere total înnoitoare răzbate din aproape toate cele peste o sută de pagini, ca o obsesie. Insistenţa pe această latură a vieţii de organizaţie devine chiar suspectă, într-atît este de neobişnuită în economia platformelor şi preocupărilor politice. Pare de necrezut, dar această carte, când se întreabă, la pct. 29, cum trebuie să fie şi să se poarte un şef, şi răspunde că şeful trebuie să fie şi drept, precizează că e vorba de a fi drept nu numai cu „camarazii" săi subalterni, ci şi cu adversarul: şeful legionar ***„nici adversarului nu-i va face nedreptate. Va lupta cu el, îl va învinge, dar pe căile dreptăţii, ale moralei; nu prin laşitate sau minciună".*** Exact aşa spus: **nu prin minciună...**

3. Evident, puţine au fost minciunile la fel de mari precum cele de care am avut parte noi, cei născuţi după război, cu privire la legionari, cu privire în special la această carte. Lăsând deoparte vreo cinci-şase fraze - dar nu pentru a le trece cu vederea, ci numai în vederea unei discuţii separate, în afara acestor câtorva fraze periferice despre **„problema iudeo-masonică"**, altceva cu greu găseşti pentru a avea ceva serios de obiectat acestei vestite şi mult

ponegrite cărţi. Lectura ei face evidentă existenţa unui efort complex şi teribil de tenace care a încercat să ne abată de la cunoşterea adevărului. Nu pricep de ce aceşti veritabili terorişti ai istoriografiei nu au procedat cu mai multă inteligenţă, prezentînd lucrurile în termenii următori: *„În ciuda bunelor intenţii pe care şeful mişcării legionare le-a afirmat în* **Cărticica şefului de cuib**, ***el însuşi şi subalternii săi s-au dedat la fapte cu totul contrare literei şi spiritului acestui program rămas la stadiul de proiect utopic".***
...Sau altceva, în genul acesta. Aşa însă, prezentînd mişcarea legionară ca pe o organizaţie criminală, iar **Cărticica şefului de cuib** înfăţişînd-o ca pe un manual al crimei şi al depravării politice, ce au realizat? Îţi scoate întîmplarea în cale această cărticică, într-un ceas o citeşti toată şi constaţi că despre ea ţi s-au spus până acum numai minciuni. Eşti aproape obligat să tragi concluzia că şi despre mişcarea legionară ţi s-au spus numai minciuni!... Evident, adevărul despre **„fenomenul legionar"** nu-l poţi afla tot într-o jumătate de ceas sau două, cu atît mai mult nu se va putea cineva mulţumi cu concluzia la care îl aduce lectura amintitei cărticele.

4. Deja au apărut câteva cărţi care iau apărarea mişcării legionare, fie prin pledoarii şi comentarii partizane, fie prin publicarea unor documente revelatoare. Îndeosebi printre tineri se vădeşte un interes deosebit pentru corecta informare asupra acestui subiect. Un lucru este cert: până acum s-a minţit enorm cu scopul de a discredita total această formaţiune politică. Să nu ne mirăm dacă, tocmai din acestă pricină, în efortul de a se repune adevărul în drepturile sale fireşti unii vor exagera în celălalt sens, absolvind mişcarea legionară de orice vină , de orice greşeală.

Mă simt dator cu un sfat, de a cărui sinceritate îi rog să fie convinşi pe toţi cei cărora li se adresează acest sfat, anume celor care, de-a lungul acestor cincizeci de ani, au scris despre amintita **Cărticică** sau despre legionari. Să nu se simtă solidari cu ceea ce au afirmat, cu ceea ce unii au afirmat o viaţă întreagă, decât cu o singură condiţie: dacă au avut cunoştinţă de toate acele documente şi evenimente pe care apărătorii legionarismului le scot acum spre cunoştinţa tuturor. Altminteri, din cercul meu de prieteni, colegi şi cunoscuţi, în care se numără şi câţiva care au scris ori s-au pronunţat de la catedră asupra fenomenului legionar, nici unul nu a cunoscut documentele esenţiale ale acestui moment de istorie românească. Au vorbit după ureche, repetînd ce auziseră de la alţii,

fără să verifice nimic din ce li s-a spus despre legionari. Subsemnatul nu este în posesia tuturor datelor. Aproape întîmplător a avut ocazia să constate că o bună parte din cele ce sunt puse îndeobşte în seama legionarilor nu sunt adevărate. Mă aflu undeva pe la mijlocul drumului unei informaţii mulţumitoare, edificatoare. Şi scriu aceste rînduri marcat, probabil, şi de lectura unui fragment din jurnalul lui Armand Călinescu, acel teribil prim-ministru care are pe conştiinţă morţii de la Griviţa, din 1933, şi morţii din noaptea Sfîntului Andrei al anului 1938. Notează Armand Călinescu despre Gavrilă Marinescu, prefectul Capitalei că ***„are de gînd să-l suprime pe Codreanu şi vreo 30 de gardişti principali. Şi-a format echipe din 200 de puşcăriaşi, cu care va da lovitura într-o noapte“***... Atît a făcut domnul prim ministru: a consemnat informaţia şi nu i s-a părut deloc anormal să fie în fruntea poliţiei un om ca acest Gabriel Marinescu... Un criminal. Criminal susţin legionarii că a fost şi Armand Călinescu, un criminal pe care l-a întrecut cu mult regele Carol al II-lea. Cine are dreptate? Poate că vom reuşi, în fine, să stabilim adevărul. Deocamdată îmi vin în minte cuvintele lui Simion Ghinea, care a făcut 17 ani de temniţă pe vremea comuniştilor: ***„Comuniştii s-au purtat frumos cu noi, în comparaţie cu Armand Călinescu şi Carol...“***

Punerea în discuţie a **mişcării legionare**, pentru prima oară cu toate cărţile pe masă, pare a fi iminentă. E uşor de bănuit cîte pasiuni se vor declanşa astfel. Din păcate, nu sunt semne că istoricii de profesie se vor avînta primii să dea tonul „recuperării acestui capitol extrem de complicat şi de dureros al istoriei noastre contemporane. Sper totuşi ca persoanele, ce se vor implica, să priceapă spiritul în care supravieţuitorii mişcării legionare doresc să se facă restabilirea adevărului: nu pentru a sancţiona în vreun fel pe cei ce au minţit ori s-au făcut colaboratori la minciună, ci de dragul adevărului şi din datoria de exactă preţuire a celor, atît de mulţi, care au murit ca martiri ai crezului legionar. Nu pentru a învia mişcarea legionară, cum se amăgesc unii tineri imberbi, căci este himerică o asemenea nădejde, ci pentru interesul naţional, românesc, pe care îl avem în scrierea corectă a istoriei. Sine ira et studio, cum spuneau primii legionari.

Notă: Acest text a fost publicat în revista *„Totuşi iubirea"*. Pentru edificarea cititorului, publicăm şi o antologie de fragmente selectate din **Cărticica şefului de cuib,** printre care am inclus şi cele două discursuri rostite de Corneliu Zelea Codreanu în Camera Deputaţilor. Asigurăm cititorii că operând această selecţie nu am lăsat deoparte nimic care ar putea fi compromiţător şi acuzator pentru legionari, că am renunţat la acele componente ale textului integral cu conţinut mai tehnic, prea legate de situaţii irepetabile în viitorul previzibil. Nu lipsesc nici naivităţile, uneori pline de o anumită candoare. Nu le-am selectat în antologia de faţă al cărei scop este să releve principalele idei doctrinare şi organizatorice, fără de care este de neînţeles fervoarea vieţii legionare.

ANEXA I

CĂRTICICA ŞEFULUI DE CUIB

(fragmente)

Legiunea este o organizaţie întemeiată pe ordine şi disciplină.
Legiunea e călăuzită de un naţionalism curat, izvorât din nemărginita dragoste de Neam şi Ţară.
Legiunea vrea să trezească la luptă toate energiile creatoare ale Neamului.
Legiunea apără altarele Bisericii pe care duşmanii vor să ni le dărâme.
Legiunea îngenunche înaintea crucilor vitejilor şi mucenicilor Neamului.
Legiunea stă scut neclintit în jurul Tronului, din care Voevozi şi Regi s-au jertfit pentru apărarea şi înălţarea Patriei.
Legiunea vrea să clădească din suflete tari şi braţe vânjoase o Ţară puternică, o Românie nouă.

PUNCTUL 3. Cele şase legi fundamentale ale cuibului.

1) Legea disciplinei: **fii disciplinat** legionar, căci numai aşa vei învinge. Urmează-ţi şeful şi la bine, şi la greu.

2) Legea muncii: **munceşte.** Munceşte în fiecare zi. Munceşte cu drag. Răsplata muncii să-ţi fie nu câştigul, ci mulţumirea că ai pus o cărămidă la înălţarea Legiunii şi la înflorirea României.

3) *Legea tăcerii:* **vorbeşte puţin.** Vorbeşte ce trebuie. Oratoria ta este oratoria faptei. Tu făptuieşte: lasă pe alţii să vorbească.

4) *Legea educaţiei:* trebuie să devii **altul.** Un erou. În cuib fă-ţi toată şcoala. Cunoaşte bine Legiunea.

5) *Legea ajutorului reciproc:* **ajută-ţi fratele căzut în nenorocire. Nu-l lăsa.**

6) *Legea onoarei:* **mergi numai pe căile indicate de onoare.** Luptă şi nu fi niciodată mişel. Lasă pentru alţii căile infamiei. Decât să învingi printr-o infamie, mai bine să cazi luptând pe drumul onoarei.

PUNCTUL 7. Viaţa Cuibului

Cuibul adunat este o biserică. Intrând în cuib te desbraci de toate chestiunile mărunte şi închini o oră gândurile tale curate, Patriei. Ceasul de şedinţă al cuibului este **ceasul Patriei.** Armonia deplină trebuie să rezulte nu numai din prietenia celor adunaţi, dar mai ales din comunitatea idealului lor. Acolo în cuib se vor înălţa rugăciuni lui Dumnezeu, pentru biruinţa Legiunii, se vor cânta cântecele trimise de Legiune, se va vorbi despre cei morţi: martiri, eroi, căzuţi pentru Legiune şi camarazii morţi în credinţa legionară, prieteni, părinţi, bunici şi strămoşi, rechemându-se duhurile lor.

În linii generale, în cuib nu se va da loc la discuţii înfocate, violente, contradictorii. Cât mai puţină vorbă, cât mai multă meditaţie, nimic să nu tulbure majestatea tăcerii şi a bunei înţelegeri.

Se vor face exerciţii de tăcere complectă.

PUNCTUL 8. Prima grijă. PUNCTUALITATEA.

Dacă şeful cuibului fixează şedinţa la ora 9 apoi toţi trebuie să-şi chibzuiască treburile în aşa fel ca să nu vie nici prea devreme, nici prea târziu. Nimeni să nu facă pe altul să aştepte. Legionarul trebuie să fie om de cuvânt. Când a spus o vorbă, să se ţină întocmai de dânsa. Ţara e plină de aceia care spun multe vorbe, dar nu se ţin niciodată de ele. Când promiţi ceva gândeşte-te bine. Dacă tu crezi că nu poţi, spune verde, căci e mai frumos.

PUNCTUL 9. A doua grijă: INIMA BUNĂ

Legionarul când vine la cuib trebuie să fie cu inimă bună. Să nu pornească cu gând de sfadă, de răutate, căci în cuib n-are voie să se certe nimeni. Când legionarul va avea poftă de sfadă să se bage între duşmani.

Lucrurile mari şi bune se fac cu inimă bună, pentru că unde e inimă bună acolo e Dumnezeu, iar unde e inimă rea acolo s-a băgat diavolul. De aceea unde este inima rea nici lucrul n-are spor. Toate merg pe dos. Despre omul care prăşeşte cu inimă rea se zice că nici păpuşoii nu-i cresc pe ogor.

4. Educaţia membrilor.

Legionarul va trebui să ştie că: Legiunea va învinge până la sfârşit toate partidele, oricâte piedici i se vor pune în cale.

Că toţi legionarii sunt gata să facă orice jertfă cu bucurie.

Că fiecare **jertfă** înseamnă un **pas înainte** către victorie.

Că Legiunea are un program precis care se va publica la timpul potrivit.

Că prin realizarea acestui program ţara se va reface.

Că legionarii vor face din această Românie o ţară frumoasă şi bogată.

Că legionarii sunt chemaţi de Dumnezeu ca după veacuri de întuneric şi asuprire, să sune trâmbiţa învierii neamului românesc.

Şeful de cuib va căuta să sădească adânc credinţa în Dumnezeu, în Patrie şi în misiunea neamului nostru.

PUNCTUL 14. Despre iniţiativa şefului de cuib.

Iniţiativa este cea mai frumoasă floare pe care un comandant o poate purta.

Şeful care-şi ia răspunderea **iniţiativei** trebuie să ştie că ea poate aduce **mărirea organizaţiei,** dar poate aduce şi foarte mare rău, după cum un şef o întrebuinţează **în bine sau în rău.**

Nu are voie în special:

a) a tipări ceva în numele organizaţiei fără aprobarea Biroului Central al Presei legionare.

b) A scrie ordine sau scrisori cu conţinutul nechibzuit, care să fie rău interpretate de către acei cărora se adresează sau de către adversari.

c) Nu are voie a-şi băga unitatea în acţiuni dezordonate, chefuri, petreceri sau scandaluri etc.

d) Nu are voie **a trata** şi nici a încheia vreo combinaţie politică cu oamenii altor grupări, fără aprobarea directă a Şefului Legiunii.

e) În general un şef, ca şi un legionar trebuie să fie atent de a nu face nici un fapt, de a nu se introduce în vreo acţiune care ar putea periclita, strica sau desonora Legiunea.

Când se ia iniţiativa?

a) Iniţiativa se ia când nu există vreun ordin precis dat de către şefii ierarhici. Dacă este ordin se execută ordinul.

b) Dacă între timp **situaţia s-a schimbat,** şeful de cuib, ca orice comandant, pe răspunderea lui, va lua măsuri din **iniţiativă proprie,** judecând însă cu pătrundere, pentru ca organizaţia să iasă cât mai bine.

c) Dacă din întâmplare există un şef legionar pe loc, mai mare ca şeful de cuib, şeful de cuib nu mai are iniţiativa. Comanda, iniţiativa şi răspunderea o ia legionarul mai mare în grad.

În afară de aceste cazuri prevăzute, **Şeful de cuib** are o largă iniţiativă.

El va lua hotărâri cu de la sine putere, în bună înţelegere cu toţi membrii cuibului, în scopul de a servi cauza legionară. Imediat ce a luat o iniţiativă o raportează la Şeful garnizoanei. După ce a executat-o raportează din nou: *„Vă aduc la cunoştinţă că hotărârea luată de noi de a executa... am dus-o astăzi la îndeplinire, bucurându-ne că am putut-o aduce la bun sfârşit".*

Şeful Legiunii cântăreşte pe un şef legionar, după puterea lui de iniţiativă. Cei mai buni şefi şi cele mai bune cuiburi sunt acelea care iau cele mai bune iniţiative şi le duc la îndeplinire.

PUNCTUL 15. Despre executarea ordinelor.

Când un legionar sau un cuib primeşte un ordin, este o **chestiune de onoare** de a-l executa trecând prin foc şi prin apă, dacă este nevoie.

După aceasta se măsoară vrednicia legionară.

PUNCTUL 16 BIS Marşul legionar.

Dumineca şi în zile de sărbătoare cuiburile de toate categoriile: Frăţii, Cetăţui etc., trebuie să se obişnuiască a pleca în marş. Noi nu ne cunoaştem ţara. Unii nu-şi cunosc nici satul vecin.

În zile de sărbătoare, pe ploaie sau vreme bună, iarna sau vara, să ieşim afară în mijlocul naturii. Pământul românesc să devie un furnicar în care să se întâlnească pe toate drumurile mii de cuiburi alergând în toate direcţiile.

În timpul slujbei să se oprească la Biserica din cale. Să se oprească la camarazii din satele vecine.

Marşul este sănătos. Marşul repauzează şi reface nervul şi sufletul omenesc. Dar mai presus de toate, marşul este simbolul acţiunii, al explorării, al **cuceririi legionare.**

Marşul se face în ordine: Pasul bărbătesc.

PUNCTUL 22. 1) Câte feluri de cuiburi sunt în Legiune.

Cuiburi numite *„Frăţii de cruce"*. Aici intră tinerii de la 14 la 20 de ani, din diferite şcoli. F.D.C. sunt numai la oraşe.

Rolul acestor cuiburi este de a face educaţia tinerimii române şi anume:

a) Educaţia Creştină: ei trebuie să recunoască, să iubească pe Dumnezeu şi să se poarte după învăţăturile creştine.

Este foarte multă literatură imorală, care ucide sufletul copilului. El trebuie să fie ferit de a sorbi această otravă.

b) Educaţia naţională: tânărul român trebuie să-şi iubească Patria, Pământul şi Regele. Fără patrie este ca un pui fără cuib.

El trebuie ferit de literatura comunistă care se ridică în contra lui Dumnezeu, în contra Familiei, în contra proprietăţii şi în contra Armatei.

c) Educaţia Socială: în sufletul tineretului nostru trebuiesc cultivate şi întreţinute sentimentele creştine de dreptate şi echitate socială şi setea de muncă creatoare.

d) Educaţie Fizică: copilul trebuie să fie voinic şi sănătos la trup, pentru că el va fi ostaşul de mâine care va apăra acest pământ. (Legiunea sportivă).

e) Educaţia Sanitară: el trebuie păzit de nenumărate boli, în special de cele venerice, care secătuiesc toată vlaga tineretului. Cu un cuvânt trebuie să ne îngrijim de Românul zilei de mâine, care va purta pe umerii săi marea răspundere a existenţei Patriei.

PUNCTUL 23. 2) **Cuiburile de fete (Doamne)** denumite şi **„Cetăţui"** când ele sunt formate din eleve de la şcolile superioare. Tot cu acelaşi scop de educaţie. Ele mâine vor fi mame. Şi copilul va fi după cum îl creşte mama lui. Ele ajută Legiunea cu munca lor şi cu propagarea ideilor legionare.

PUNCTUL 24. 3) **Corpul legionarilor:** de la 21 la 28 de ani. Toate cuiburile cu membri în această vârstă formează Corpul Legionarilor.

Se admite excepţional şi sub această vârstă pentru membrii cuibului de la sate unde nu există frăţii de cruce.

Ei sunt membrii cei mai activi ai Legiunii.

Pe lângă educaţie, ei aleargă, şi împrăştie credinţele noastre. Ei împrăştie cel mai mult suflet, căci au de unde.

Ei fac politică şi politica este o luptă din care învinge cel cu suflet mai bine călit, cel mai hotărît, cel mai răbdător, cel mai disciplinat, cel mai activ.

Educaţia faptei creatoare. El, legionarul, va fi acela care prin munca lui proprie va clădi România cea nouă, nu pentru a câştiga ceva, ci numai din dorinţa de a o vedea ţară puternică.

Lui trebuie să i se facă **educaţia jertfei**, nu a câştigului, căci numai jertfind cu toţii vom putea avea o ţară frumoasă şi bogată.

Lui trebuie să i se facă educaţia disciplinei severe, pentru că numai **sforţările unite, disciplinate,** ale tuturora pot avea efectele dorite.

PUNCTUL 29. 1) Cum trebuie să fie şi să se poarte un şef.

Un şef trebuie să fie înţelept, trebuie să se gândească bine când ia o hotărîre, pentru ca să fie bună. Hotărîrea trebuie luată repede şi dusă până la capăt.
Trebuie să fie blând şi să-şi iubească oamenii de sub comanda lui.
Trebuie să fie voios; aşa trebuie să apară înaintea celor pe care îi comandă, nu amărât, întunecat, nervos.
Trebuie să fie drept cu legionarii şi cu toată lumea. Nici adversarului nu-i va face nedreptate. Va lupta cu el, îl va învinge, dar pe căile dreptăţii, ale moralei; nu prin laşitate sau minciună.
Trebuie să fie curajos şi hotărît în ceasuri de primejdie. Aşa bunăoară, dacă va vedea un om în primejdie, datoria de onoare a unui legionar este de a sări pentru a-l salva, înfruntînd primejdia. Exemplu: foc, înec etc.
Trebuie să împartă bucuriile şi durerile cu toţi camarazii lui. În orice ocazie în lume, nu numai în lumea legionară, el trebuie să-şi aleagă drumul cel mai greu. Un legionar nu se înghesuieşte să apuce cel dintâi loc la masă sau cel mai bun pat la culcare.
Trebuie să fie dibaciu, adică orice ordin să-l ducă la bun sfârşit, întrebuinţând căile cele mai inteligente.
Trebuie să comande clar şi să-şi ducă oamenii la biruinţă.
Să nu vorbească de rău pe camarazii lui. Să nu permită ca să i se vorbească de rău despre alţii.
Să ştie să păstreze armonia în unitatea pe care o conduce. Este de o importanţă capitală. Un şef, de ar avea toate calităţile din lume, şi dacă în unitatea pe care o comandă, este ceartă, desbinare, neînţelegere, trebuie imediat înlocuit. Sunt unii şefi care îndată ce iau comanda unei unităţi, unitatea începe a se destrăma.
Să fie foarte cuviincios cu toată lumea. Să nu bruscheze lumea pentru ca, în loc de a o atrage, s-o îndepărteze.
Trebuie să fie cumpătat la toate. De exemplu: nu se poate concepe nici un şef şi nici un legionar beat. Legionarul poate petrece, dar nu se îmbată.
Să fie un om de cuvânt.
Să fie de o cinste care să-i atragă stima tuturor oamenilor din jur.
Într-un cuvânt, să se poarte în aşa fel, încât toată lumea să poată spune: *„Într-un legionar te poţi încrede, căci un lucru luat de un legionar pe seama lui, îl duce la bun sfârşit".*

Şeful legionarilor este un om năsdrăvan, care din orice împrejurare, oricât de grea ar fi ea, iese deasupra. El trebuie să fie învingător. De va cădea, el se va ridica din nou şi va învinge.
Numai înzestrat cu astfel de calităţi un şef legionar va putea, prin şcoala cuibului şi prin puterea exemplului, transforma pe fiecare Român **creînd un suflet nou,** un adevărat caracter, care va şti să învingă în toate împrejurările şi cu care ţara se va putea mândri.

PUNCTUL 30. 2) De ce trebuie să se păzească un şef legionar?

a) Să nu se lase ademenit. Adversarii au două căi de luptă. Prima cale atacul făţiş pentru a ne strivi. Dacă văd că noi am rezistat şi n-am fost striviţi, atunci încearcă a doua cale; ademenirea câtorva oameni pentru desbinarea noastră.

Un exemplu: procesul de la Văcăreşti din 28 Martie 1924. Procesul acesta a urmărit **strivirea noastră.** Noi însă am rezistat, am ieşit învingători, adică achitaţi.

Diferite persoane sus-puse se arătau prietene cu noi (după proces), ne chemau la masă, ne lăudau: că suntem buni, suntem talentaţi, vom ajunge departe, etc.

În acelaş timp încercau **desbinarea noastră**: vorbind de rău pe ceilalţi camarazi.

Noi am prins această notă de atac şi ce auzeam veneam şi ne spuneam unul altuia. Şi atacul a căzut. Iar noi după 10 ani ne găsim tot aşa de uniţi ca şi în ceasul întâi.

Acum împotriva **mişcării legionare,** se întrebuinţează primul mijloc: **încercarea** adversarilor de a ne strivi. Când vor vedea însă că nu ne pot strivi, vor încerca al doilea mijloc: **desbinarea noastră,** prin ademenire.

Nu vedeţi cum s-au desbinat toate partidele din România tot prin ademenire: liberalii în două, averescanii în două, iar acum la urmă şi naţional-ţărăniştii stau gata să fie învinşi şi rupţi în două. Vor încerca şi cu noi. Dar noi vom fi pregătiţi şi vom învinge.

PUNCTUL 31. Ce trebuie să facă un şef legionar, când simte atacul ademenirii?

Imediat trebuie să raporteze şefului său şi Şefului Legiunii. Şi să spună deschis cuibului din care face parte. Adică să dea pe faţă uneltirile vrăşmaşe.

PUNCTUL 32. b) Nu există în Legiune „m-am supărat şi plec".

Dacă se ceartă cu cineva, cu un camarad, legionarul trebuie să se împace. În orice caz, nu poate pleca din Legiune pe acest motiv, căci nu se poate supăra pe Legiune, adică pe lupta de mântuire a Ţării sale. Iar dacă pleacă greşeala lui este foarte mare faţă de toţi legionarii, faţă de drapelul Legiunii şi faţă de neamul nostru.

Cineva poate pleca din Legiune, când nu mai crede, dar nu când se supără.

PUNCTUL 33. c) Lupta cu alţi şefi legionari.

Este o mare greşală ca un şef legionar din invidie să înceapă a vorbi de rău în faţa oamenilor din cuib, sau din sat, pe un camarad al său. Aceasta duce la desbinarea în două a legionarilor; la lupta dintre dânşii, la victoria inamicului.

Este aşa de grav acest lucru, încât Legiunea consideră asemenea fapte aproape ca o trădare. Cum? Pentru ambiţiile tale să distrugi Legiunea?

Chiar dacă sunt duşmani personali, când au devenit legionari nu se mai ceartă, nu se mai vorbesc de rău, luptă fiecare în funcţia pe care o are şi slujeşte cu credinţă cauza legionară şi victoria de mâine.

PUNCTUL 34. d) Spiritul negativ.

O altă boală de care trebuie să se păzească un şef legionar şi să-şi păzească toţi oamenii din organizaţie, boală care este foarte periculoasă, pentru că aduce neînţelegeri în sânul organizaţiei şi mai ales pentru că taie aripile marilor îndemnuri, este critica. Critica sub formă de veşnică nemulţumire.

Sunt anumiţi oameni, care, orice ai spune sau orice ai face, ei sunt totdeauna nemulţumiţi şi au întotdeauna ceva de zis. Aceştia ţin pe loc orice încercare de creaţie, taie avântul oamenilor de faptă.

Organizaţia noastră nu este o organizaţie de critică, de negaţie, ci este o organizaţie cu spirit de afirmaţie, de combativitate, de ofensivă.

Lăsăm critica să ne-o facă istoricii, noi acum să cucerim şi să înfăptuim cât mai mult şi cât mai bine.

Recrutarea membrilor

PUNCTUL 36.

Şeful de cuib când işi recrutează membrii trebuie să aibă grijă: de a căuta elementele cele mai destoinice şi cu sentimentul demnităţii desvoltat. Necinstiţii, hărţăgoşii, oamenii de scandal, trufaşii, lăudăroşii, cei plini de ei, fricoşii, laşii, trebuiesc lăsaţi înafara organizaţiei.

Şi pentru ca să fie sigur că nici unul din elementele de mai sus nu vor putea intra în organizaţie, numărul legionarilor în nici un sat *nu va putea fi mai mare decât jumătate din numărul oamenilor din sat.* Odată numărul legionarilor împlinit, nu se mai poate primi în organizaţie nimeni, rămânând a se primi numai în măsura în care se fac locuri libere.

În orice caz, trebuie păzită organizaţia de oamenii care nu pot să trăiască fără să se certe.

Imediat ce un membru din cuib nu se poate înţelege cu ceilalţi membri, el va trebui să părăsească organizaţia, înaintându-şi demisia.

Mai bine mai puţini, trăind în frăţie deplină într-o unitate perfectă, decât mai mulţi certându-se între dânşii.

Şeful de cuib va căuta să păzească organizaţia de agenţi provocatori sau spioni trimişi de politiciani, sau unii excroci de meserie.

Uniforma legionară

PUNCTUL 37.

În toată Europa este un curent pentru introducerea virtuţilor ostăşeşti în viaţa publică a ţărilor.

În locul vorbăriei şi a discursurilor lungi, lumea vrea frază scurtă, clară şi precisă, ca aceea a ostaşului.

În locul lipsei de curaj şi a îndoelii de astăzi, lumea vrea: hotărârea repede.

În locul comitetelor democratice, care discută, se ceartă şi nu iau hotărâri, lumea vrea *şef şi disciplina* tuturora. (Se înţelege, ajutat de comitete prevăzute).

În locul descurajării, lumea vrea încredere, voie bună, mândrie ostăşească.

În locul lenii, lumea vrea muncă de dimineaţa până seara, a tuturora, nu trei părţi numai la muncă şi o parte numai la petrecere.

În locul poftei de câştig, a dorinţei de **a trage un beneficiu** din politică, **lumea vrea jertfa pentru ţară** ca jertfa soldatului pe câmpurile de bătaie. El nu caută să câştige nimic, el dă totul: muncă, suflet, viaţă pentru ţara lui. Aceasta ne trebuieşte. Dacă ar da toţi oamenii care fac politică: **muncă, suflet, viaţă,** pentru ţară, ce bine ar fi de Ţara Românească! Iată ce va face şcoala legionară.

În locul desbinării şi a certurilor noi punem camaraderia frumoasă a ostaşului şi unitatea perfectă a unei trupe, a naţiunii întregi. Toţi au un singur gând: **Patria,** un singur **Drapel,** un singur **Şef**, un singur **Rege,** un singur **Dumnezeu**, o singură **voinţă:** aceia de a le sluji cu credinţă până la moarte. Legionarul şi-a făcut uniforma, pentru că în dosul ei el vede aceste mari **calităţi ostăşeşti,** care ridică neamurile şi le fac **învingătoare**, împotriva tuturor greutăţilor. Uniforma este: cămaşa verde, centură cu diagonală.

PUNCTUL 38. Interzicerea uniformelor.

Guvernul a interzis prin lege portul uniformelor. Odată legea votată trebuie să ne supunem ei. Legionarii nu vor mai ieşi în public îmbrăcaţi în uniformă.

Dar noi nu renunţăm la ea. Ne vom face uniforme şi le vom îmbrăca numai în zile de sărbătoare şi numai în casele noastre, unde suntem stăpâni şi liberi să ne îmbrăcăm cum voim.

Le vom îmbrăca cu drag, aşteptând ceasul când legiuitorii se vor convinge că aceste uniforme frumoase nu sunt un pericol pentru ţară, ci din contră sunt un bine.

Ar trebui să nu existe legionar care în casa lui să nu-şi aibă uniforma, să n-o îmbrace în zilele lui de sărbătoare, când va trebui să facă cinste unui musafir, oaspete, îmbrăcându-se în cămaşă verde.

Va fi o sărbătoare în casa unui legionar când el şi familia lui se vor îmbrăca în frumoasa cămaşă verde, simbolul primăverii neamului românesc.

Şeful de cuib în timpul campaniei electorale

După cum s-a văzut şi până acum, scopul legionarului nu este campania electorală, dar campania electorală este de o importanţă foarte mare, pentru că este singura cale pe care ne-o pune legea la dispoziţie pentru a face orice schimbare dorim în ţară.

Soarta ţării pentru 3 sau 4 ani, uneori şi pentru mai mult, se pecetlueşte în ziua de alegeri. În ceasul acela alegătorul este stăpânul ţării. Ce va hotărî el, prin votul lui, aceea va fi. Dar tocmai pentru acest lucru în ziua de alegeri umblă cumpărătorii de suflete ai partidelor politice cu arginţi, cu băutură, cu mâncare, pentru a cumpăra voturi. În faţa desmăţului politicianist, noi să opunem credinţa în zilele mai bune pentru neamul românesc şi vom învinge, după cum am învins la Tutova, Neamţ, etc.

Iată pentru ce şeful de cuib va trebui să dea o mare importanţă campaniei electorale.

PUNCTUL 42. Promisiuni electorale legionarul nu face.

Toţi oamenii politici în ajunul campaniei electorale încep cu promisiunile.

Un şef legionar nu va promite decât aceea ce putem face noi. Noi nu promitem bani, nu promitem rachiu, nu promitem funcţiuni. Noi nu cumpărăm cu bani suflete omeneşti. Cei ce vin în numele lui Dumnezeu nu fac aceasta. Numai cine vine în numele Satanei cumpără sufletele cu arginţi.

Un şef legionar va spune:

Nu promitem bani, ci promitem dreptate.

Nu promitem să-ţi facem ţie ceva, ci promitem să muncim, să luptăm pentru ţara noastră.

Cine vrea să lupte pentru **dreptate** şi pentru **cinste** în ţară, cine vrea să muncească pentru Patria lui, cine vrea să facă **jertfă** alături de noi, să vină cu noi.

Va fi bine aşa? Da. Pentru că lucrurile merg într-o ţară ca la o gospodărie. Dacă la o gospodărie este pământ bun, bogat înzestrat cu tot ce-i trebuieşte unei gospodării, iar gospodarul nu-i vrednic, e risipitor, bea tot ce are, se ceartă toată ziua, gospodăria se va ruina, iar copiii o vor duce foarte prost. Vor fi şi ei amărîţi şi flămânzi.

Dar dacă se schimbă gospodarul cu un om cinstit, muncitor vrednic? Gospodăria va înflori în scurt timp şi toţi copiii vor înflori şi ei ca nişte bujori.

Ţara noastră nu-i şi ea o gospodărie, cu pământ bun şi bogat? Cu tot ce-i trebuieşte? Noi Românii nu suntem copiii din gospodărie? Şi nu suntem amărâţi şi flămânzi?

Când vom schimba însă gospodăria, atunci nu vom mai fi aşa. Aceasta o va face Legiunea. Va schimba gospodăria, adică guvernele partidelor şi va face un guvern legionar.

Aceasta este singura promisiune pe care o face legionarul în ajun de alegeri şi întotdeauna.

Noi dacă am intrat în Legiune nu cerem nimic pentru noi, ci dăm. ***Dăm suflet, dăm muncă, dăm suferinţă, dăm tot ce avem*** pentru ziua cea sfântă a biruinţii neamului românesc.

PUNCTUL 49. Cum trebuie să fie în vorbă şi în scris un legionar.

Legionarul şi în scris şi în vorbă trebuie să fie scurt, clar şi precis. Vorbăria lungă şi încurcată este vorbăria democraţiei.

PUNCTUL 50. Îmbrăcămintea legionarului.

Legionarul va fi modest îmbrăcat. El nu va pune preţ pe hainele luxoase şi strălucitoare ale nimănui. El va dispreţui luxul pe care îl va considera ca având la bază o înclinaţie sufletească spre frivolitate, spre lichelism, spre secăturism.

Astăzi omul luxos dacă nu este un **hoț**, aparținând uneia din multiplele forme ale hoției, în orice caz este un **nesimțitor**, care pălmuește mizeria nesfârșită a țării.

Legionarul nu va cântări un om după haină și nu va mai face deosebire între omul sărac cu haine rele și cel cu haine bune. Legionarul va cântări pe om după ceea ce va avea sub haină, **adică sufletul lui.**

Sunt multe haine rupte care ascund sub ele comori de aur în inimă!

PUNCTUL 51. Legionarul și mânuirea banilor publici.

Legionarul care-și va însuși bani ce nu-i aparțin, care va mânui în mod necinstit banii Legiunii sau ai oricărui om; acela care nu va putea da socoteală, conform promisiunii, de banii încasați din vânzarea broșurilor, gazetelor, insignelor etc. va fi eliminat pentru totdeauna din Legiune de la primul caz, orice situație va ocupa în ea.

În organizația aceasta, nu pot să crească decât numai oameni cinstiți.

O mică hoție nu poate să ne lase indiferenți pentru că în definitiv aceasta nu este decât sămânța marilor hoții, sămânță care desvoltându-se din cauza toleranței noastre, ar putea răstigni din nou, prin jefuire, poporul român și această țară.

PUNCTUL 52. Sentimentul demnității.

Ne-am săturat de lipsa de demnitate omenească. Dacă nu dai bacșiș, dacă nu-l plătești, nu ți se înscrie în partid. Dacă nu plătești nu dă drumul hârtiilor de la Primărie. Dacă nu dai bacșiș nu poți să intri la Minister. Dacă nu dai bacșiș nu poți să-ți capeți dreptul. Bacșișul, mita și hoția au desființat sănătatea morală a națiunii române.

Legionarul va căuta să desființeze aceste apucături și să reînvieze sentimentul demnității omenești. El nu va da nimănui nimic, nu promite nimănui nimic, iar când va face cuiva un serviciu nu se va înjosi ca să primească bacșiș sau mită, ci va pune mâna în gât mituitorului.

PUNCTUL 53. Şcoala faptei creatoare.

Legionarul trebuie să fie un om de faptă. Prin fapta lui, prin munca lui, el va clădi din temelii **România cea nouă.**

PUNCTUL 54. Rugăciunea ca elementul decisiv al victoriei. Apelul la strămoşi.

Legionarul crede în Dumnezeu şi se roagă pentru biruinţa Legiunii.

Să nu se uite că noi, poporul român, stăm aici pe pământ, prin voia lui Dumnezeu şi binecuvântarea Bisericii creştine. În jurul altarelor bisericilor, s-a aflat adunată de mii de ori în vremuri de bejenie şi restrişte, întreaga suflare românească de pe acest pământ, cu femei, copii şi bătrâni, cu conştiinţa perfectă a ultimului refugiu posibil. Şi astăzi stăm gata să ne adunăm - poporul român - în jurul altarelor ca-n vremuri de mari primejdii, pentru ca îngenunchiaţi să căpătăm binecuvântarea lui Dumnezeu.

Războaiele se câştigă de aceia care au ştiut să atragă din văzduh, din ceruri, forţele misterioase ale lumii nevăzute, şi să-şi asigure concursul acestor forţe. Forţele acestea misterioase sunt sufletele morţilor, sufletele strămoşilor noştri, care au fost şi ei odată legaţi de glia, de brazdele noastre, care au murit pentru apărarea acestui pământ şi care sunt şi azi legate de el prin amintirea traiului lor de aici şi prin noi, copiii, nepoţii şi strănepoţii lor. Dar mai presus de sufletele morţilor stă Dumnezeu.

Odată aceste forţe atrase, ele vin în balanţa ta, te apără, îţi dau curaj, voinţă şi toate elementele necesare victoriei şi te fac învingător. Introduc panică şi groază în duşmani, le paralizează activitatea. În ultima analiză biruinţele nu depind de pregătirea materială, de forţele materiale ale beligeranţilor, ci de puterea lor de a-şi asigura concursul puterilor spirituale. Astfel se explică - din istoria noastră - biruinţele miraculoase ale unor puteri materialiceşte inferioare.

Cum se poate asigura concursul acestor forțe?

1) Prin dreptatea şi moralitatea acţiunii tale.

2) Prin apelul frecvent, insistent la ele. Cheamă-le, atrage-le cu puterea sufletului tău şi ele vor veni.

Puterea de atracţie este cu atât mai mare cu cât apelul, rugăciunea, se face în comun de cât mai mulţi.

De aceea în şedinţele cuibului, care se ţin în toată ţara Sâmbăta seara, se vor face rugăciuni şi se vor îndemna toţi legionarii ca a doua zi, Dumineca, să meargă la biserică.

Patronul nostru este Sfântul Arhanghel Mihail. Icoana lui trebuieşte să o avem în casele noastre şi în vremuri grele să cerem ajutorul lui, şi El nu ne va lăsa niciodată.

PUNCTUL 55. Şcoala suferinţii.

Cel ce intră în această luptă, trebuie să ştie de mai înainte că va avea de suferit. După suferinţă vine întotdeauna victorie. Cel ce va şti să sufere, acela va învinge.

De aceea noi legionarii vom primi suferinţele cu drag. Fiecare suferinţă este un pas înainte către mântuire, către victorie.

O suferinţă nu-l va descuraja pe legionar, ci-l va oţeli, îi va căli sufletul. Cei ce-au suferit încă, vor fi adevărat eroi ai luptei legionare, Binecuvântarea Patriei se va întinde asupra lor şi asupra familiilor lor.

PUNCTUL 64. Legionarul şi politicianul.

Legionarul şi politicianul - omul partidelor - stau faţă în faţă.

Omul partidelor desfiinţează România. Înaintea lui s-a aşezat cu pieptul său legionarul.

Când omul partidelor, politicianul, ţăran sau orăşan, a intrat în partid, prima întrebare care şi-a pus-o a fost: *ce voi câştiga de aici? Ce beneficiu voi trage?* De aceea câştigă politicianii, iar ţara se dărâmă.

Legionarul când a intrat în Legiune a zis: ***„Pentru mine nu vreau nimic".***

Ci s-a întrebat: ***„Ce pot da, ce jertfă pot face eu pentru ţara mea".***

Legionarul spune: o mie de ani au plătit strămoşii şi au murit cu gândul la această ţară. O mie de ani am aşteptat-o, am visat-o. Astăzi când Dumnezeu ne-a dat-o întreagă, în loc ca să cădem în genunchi în faţa ei, şi să ne închinăm ca la o icoană, noi **o furăm, o jupuim.**

În faţa ei, legionarul se prezintă nu cu **drepturi cetăţeneşti**, ci cu **sacre datorii.**

Ţelul politicianului este de a-şi construi avere; al nostru este de a ne construi o **Patrie înflorită şi puternică.** Pentru ea vom munci şi vom construi. Pentru ea vom face din fiecare **Român un erou, gata de luptă, gata de jertfă, gata de moarte.**

PUNCTUL 65. Legionarul şi comunismul.

Legionarul este împotriva comunismului şi va lupta din toate puterile lui, pentru ca oriunde se va afla încuibat acest comunist să fie demascat şi răpus.

Triumful mişcării comuniste în România, ar însemna: desfiinţarea Monarhiei, desfiinţarea Bisericii, desfiinţarea Familiei, desfiinţarea proprietăţii individuale şi desfiinţarea libertăţii.

Înseamnă într-un cuvânt, deposedarea noastră de ceea formează patrimoniul moral al omenirii şi în acelaşi timp deposedarea şi de orice bunuri materiale în favoarea profitorilor din umbră ai comunismului care sunt jidanii.

În această mişcare comunistă se află adunaţi toţi inamicii noştri, care n-au văzut şi nu văd cu ochi buni România Mare.

Ce crede un legionar

PUNCTUL 67. Că statul bazat pe ideologia veche a revoluţiei franceze se ruinează. În lume se pune problema unui stat nou. El poate fi foarte bun şi foarte rău. Cum va fi? După cum ni-l vom face.

PUNCTUL 68. Statul nou însă, nu se poate baza numai pe concepţii teoretice de drept constituţional.

Statul nostru presupune în primul rând şi ca un lucru **indispensabil, un tip nou de om. Un stat nou, cu oameni cu păcate vechi nu se poate concepe.**

Statul este o simplă haină care îmbracă trupul naţiunii. Putem să facem o haină nouă, luxoasă, scumpă, dar nu va fi de nici un folos dacă ea va îmbrăca un trup istovit, distrus de cangrene morale şi fizice.

PUNCTUL 69.

Omul nou sau naţiunea înnoită presupune o mare înnoire sufletească, o mare revoluţie sufletească a poporului întreg, adică o împotrivire direcţiei spirituale de astăzi, şi o ofensivă categorică în contra acestei direcţii.

PUNCTUL 70.

În acest om nou, vor trebui **să învieze toate virtuţile sufletului omenesc.** Toate calităţile rasei noastre. În acest om nou vor trebui ucise toate defectele şi toate pornirile spre rău.

În acest tip de erou - erou în sens răsboinic - pentru ca să poată prin luptă să-şi impună părerea - erou în sens social: incapabil după victorie de a exploata munca altuia, erou al muncii, uriaşul creator prin muncă al ţării sale, - trebuie să fie concentrat tot ce a putut strânge mai bun în timpul miilor de ani poporul român.

Pe acest om îl aşteptăm, pe acest erou, pe acest uriaş.

Pe el se va baza statul cel nou, România de mâine.

Mişcarea legionară, înainte de a fi o mişcare politică, teoretică, financiară, economică, etc., de formule, este **o şcoală spirituală,** în care dacă **va intra un om,** la celălalt capăt va trebui să iasă un **erou.**

Circulara F.

PUNCTUL 75. Regimul parlamentarilor legionari.

Adunarea Senatului şi a şefilor de unităţi legionare politice, a fixat în ziua de 5 Ianuarie 1933 la Focşani, regimul parlamentarilor legionari. Regimul acesta şi l-a aplicat Şeful Legiunii, în primul său parlament şi a fost aplicat şi celor 4 parlamentari.

I. Diurna

1) Parlamentarii Legiunii sunt parlamentari datorită sforţărilor şi sacrificiilor materiale şi morale ale tuturor legionarilor din ţară.

2) Diurna parlamentară nu le aparţine. Ea aparţine Legiunii,• ea va acorda fiecărui parlamentar strictul necesar pentru o existenţă modestă.

Pentru că nu este drept ca parlamentarul să-şi creeze o situaţie materială mai bună, în timp ce toţi camarazii lui duc o viaţă din ce în ce mai grea. Ce tablou moral mizerabil ar fi, dacă unii dintre noi ne-am îmbuiba cu tot felul de bunătăţi, de haine şi de ghete, sau ne-am purta soţia în lux, iar alţii dintre noi, răniţi în urma luptelor, ar trăi o viaţă de sfâşietoare mizerie.

3) Cheltuelile băneşti făcute nu se mai întorc, după cum nu se mai întoarce nici sănătatea celui care a suferit pentru legiune, nici viaţa celui care a murit pentru dânsa. Acestea sunt jertfe şi jertfa nu se cere înapoi.

Dogma legionară ne spune: **cantitatea de jertfă făcută** determină victoria. Gloria noastră este gloria jertfei pe care o facem.

4) Nu este un scop, un ţel, acela de a fi parlamentar; noi trebuie să mergem înainte către biruinţă. Ca parlamentari nu putem decât să pregătim victoria. De aceea fondurile provenite Legiunii din diurne, vor înzestra organizaţia cu tot ce-i trebuieşte pentru luptă: ziare, broşuri, automobile, etc.

În anul 1933 parlamentarii au avut 10.000 lei lunar primele două luni, 8000 lei pe urmă.

(Nota editorului: Leafa unui parlamentar în 1933 era de 30.000 lei)

5) Concepţia legionară a conducerii Statului. Acela care nu va putea trăi cu această sumă, singur, poate trăi în comun cu ceilalţi parlamentari la cazarma legionară. **Conducătorii ţării trebuie să fie în frunte în zile de mizerie.**

Nu se poate pălmui cu o leafă de lux de 30.000 lei lunar, mizeria nesfârşită a ţării.

În atitudinea de astăzi a parlamentarilor legionari se pregăteşte ziua de mâine şi se dovedeşte că ea poate fi aşa cum o cerem noi.

II. Parlamentul legionar nu-şi mai aparţine lui.

El va sta la orice oră din zi şi din noapte la dispoziţia Legiunii. Nu este posibil ca să se aleagă parlamentar şi apoi să plece să-şi caute de afaceri sau să fie ocupat mai totdeauna cu diferite alte chestiuni.

Cât timp mi s-a dat în mână arma parlamentară, trebuie să trag cu dânsa. Dacă nu pot trage n-o iau, iar dacă am luat-o şi n-o pot întrebuinţa cu cel mai mare folos pentru Legiune, atunci o dau imediat altuia care o poate întrebuinţa mai bine.

LEGIONAR

Niciodată să nu faci o faptă de care ţi-ar fi ruşine a doua zi, iar când ai făcut ceva, asumă-ţi răspunderea întreagă.

- Când ţi se pune în faţă un obstacol tu să-l sari, să nu te laşi. Să nu te laşi învins. Nu te descuraja. Încearcă a 2-a oară, a 3-a oară, mereu. Nu există **nu pot.** Legionarul poate.

- Dacă pentru politician politica înseamnă o afacere, pentru legionar politica înseamnă religie.

- Nu spune **nu voiesc să servesc Legiunea, din cauză că cutare şef nu-mi place, nu este bun.** În Legiune nimeni nu-i şef pe viaţă. Azi e unul, mâine altul, poimâine vei fi tu, dacă prin munca şi credinţa ta neclintită şi prin capacitatea ta vei merita să fii, iar într-o bună zi se va putea găsi cel mai bun.

- Nu uita că ceea ce poate să ne piardă pe noi Legionarii este neînţelegerea şi desbinarea din fiecare cuib sau dintre diferitele cuiburi.

- Nu uita că în clipa în care un legionar îmbracă haina de şef legionar toţi ceilalţi trebuie să-l asculte.

Sunt în diferite sate elemente care au făcut mult pentru Legiune prin munca, sacrificiul şi abnegaţia lor, suflete de elită care au ieşit cu mult în evidenţă în lumea legionară dând dovadă de abnegaţie, curaj, devotament, disciplină şi neclintită credinţă. Aceştia pot ieşi din organizaţiile săteşti urmând a fi denumiţi ***„Consilierii Şefului Legiunii".*** În acest scop în ziua biruinţii legionare ei vor fi mutaţi în Capitala ţării cu familiile lor cu tot.

Din această mare luptă legionară va ieşi o nouă aristocraţie românească. În cariera ei nu se va pune baza nici pe bani, nici pe

avere, nici pe haine, ci pe **calităţile sufleteşti, pe virtute; va fi o aristocraţie a virtuţii.**

Aristocraţia ieşită din afaceri, din fraudă sau din vânzare de ţară va cădea. Dacă aurul se lămureşte în foc, în focul luptelor legionare se va lămuri adevărata elită morală a naţiunii româneşti.

PUNCTUL 81 bis. Cele 3 legăminte ale unui legionar.

Legionarul nu face jurământ. El face 3 legăminte:

Primul legământ în faţa şefului de cuib şi a camarazilor. E o manifestare a dorinţii de a deveni legionar.

Al doilea legământ se face după 2-3 ani de luptă, în faţa şefului politic judeţean şi a întregei conduceri, în grup de cel puţin 50, cu solemnitate deosebită.

Al treilea legământ, se face în faţa Şefului Legiunii după 4-5 ani de luptă. Vechiul legământ al săcuşorului cu ţărână, publicat în corpul broşurei.

Întâiul legământ:

În mijlocul cuibului cu braţul drept întins şi ţinând strâns în mână pânza micului drapel.

Camarazi,

1) În faţa şefului de cuib şi a voastră, cu mâna pe acest drapel declar că doresc să devin legionar.

2) Cunosc cele 3 examene pe care trebuie să le dau: al suferinţii, al primejdiei şi al credinţei.

3) Voi fi alături de voi şi în ceasuri bune şi în ceasuri grele. Puteţi conta deci pe inima şi pe braţul meu.

4) Voi fi disciplinat de buna mea voie, convins că disciplina este legea fundamentală a oricărei organizări.

5) Mă voi feri de a vorbi pe la spate pe camarazii mei sau de a critica ordinele şi dispoziţiile primite, acestea ducând la neînţelegere.

6) Din primul moment ţin să declar: Nu voiesc nimic pentru mine, nu urmăresc şi nici nu voi urmări să fac afaceri pe spinarea mişcării sau să-mi creez situaţii. Stau la postul ce mi se va încredinţa atâta vreme cât şeful meu va crede că pot fi de folos.

7) Nu voi face nici un fapt care să mă dezonoreze pe mine sau mişcarea.

8) Voi fi totdeauna corect şi mă voi purta cu multă bunăvoinţă faţă de toţi.

9) Voi fi însă mândru în vremuri aspre, în faţa vrăjmaşului.

10) Dacă voi greşi voi primi pedeapsa cu seninătate. Ştiu că legionarul când greşeşte, plăteşte: răspunde, nu fuge de răspundere.

Acesta este legământul meu în faţa voastră şi în faţa acestui mic drapel al cuibului nostru.

(...)

Te legi ca pentru Dreptatea Patriei primejduite să înfrângi toate dorinţele şi interesele tale personale? - Răspunsul: **Da!**

(...)

1. Legiunea afirmă că mai presus de interesele personale stă Patria cu toate nevoile ei.

2. În slujba acestei Patrii încălcate de străini toţi copiii pământului românesc trebuie să alerge cu sufletul şi cu braţul lor.

3. Legiunea se îndreaptă către cel ce se simte soldat chemându-l sub drapelul ei întru apărarea pământului strămoşesc.

4. România a Românilor. Pentru jidani, Palestina. Dreptate Românului şi moarte trădătorului.

Trăiască în noi inima de soldat!

(...)

PUNCTUL 84. Primul punct de program legionar.

Dacă vă întreabă cineva să-i spuneţi că este:

JURĂMÂNTUL PENTRU PEDEPSIRE.

A doua zi după victoria legionară se va constitui **TRIBUNALUL EXCEPŢIONAL** care va chema în faţa lui şi va judeca pentru **trădare de Patrie:**

a) Pe toţi jefuitorii banului public;

b) Pe toţi cei ce-au primit mită înlesnind afaceri;

c) Pe toţi cei ce călcând legile fundamentale ale ţării au persecutat, au închis, au lovit în legionari sau în familiile lor. Orice funcţiune ar deţine de la jandarm până la ministru, nimeni nu va scăpa acestei judecăţi.

Prea şi-au imaginat aceşti domni că Ţara Românească este moşia lor, că legile s-au făcut pentru ca să le calce ei în picioare şi că noi suntem argaţii de pe această moşie, pe care să ne bată la spate cu biciul.

Naţiunea română conştientă de drepturile ei va începe viaţa cea nouă prin **OPERA DE PEDEPSIRE LEGALĂ.**

Acest ceas îl aşteptăm şi răbdăm.

Fără acest **CEAS AL PEDEPSIRII** nu este posibilă nici o refacere în această ţară.

Şefii de cuiburi vor face rapoarte amănunţite şi foarte exacte asupra tuturor nelegiuirilor comise înaintându-le Şefului Legiunii.

PUNCTUL 85.

DISCURSUL LA MESAJ, ţinut de Şeful legiunii în Parlamentul Ţării. (După Mon. Of. din 3 Decembrie 1931).

D-l deputat Corneliu Zelea-Codreanu are cuvântul:

D-le preşedinte, d-lor deputaţi, eu sunt cel mai tânăr dintre d-voastră, şi reprezint o mişcare tinerească. M-am ridicat aici prin propriile mele puteri, fără ajutorul şi sprijinul nimănui. Cred că actualii conducători ai României Mari se vor obosi să mă asculte şi pe mine, ca unul care sunt exponent al generaţiei tinere, generaţie sbuciumată, generaţie despre care s-au vorbit atâtea, generaţie martirizată, aş putea spune: răstignită. Cred că este bine ca Onorata Cameră să aibă puţină bunăvoinţă a ne asculta şi pe noi, deoarece socotesc că este bine ca astăzi conducătorii să ştie care este sbuciumul, care sunt păreriile, care este orientarea politică a generaţiei care, cu voia sau fără voia d-voastră, trebuie să vă urmeze mâine pe aceste bănci.

În orice caz ţin să afirm de la început, că noi nu suntem o generaţie aşa cum ne cunoaşteţi d-voastră dintr-o anumită presă. Noi nu urmărim decât să ne apărăm Patria sacră, Patria ameninţată de viscolul furtunei, Patria părinţilor noştri şi cuibul cald al acelora care vin după noi. Şi ca să fixez punctele cardinale, în scurt, voi

spune: nu este nici o generaţie imorală, nu este nici una fără Dumnezeu, nici una republicană sau antiregală. Fixez aceste puncte în: ***Dumnezeu, Patrie, Rege, Familie, Proprietate şi Armată,*** care să garanteze existenţa Statului Român.

D. V. G. Ispir: Pentru aceasta puteţi fi alături de noi.

D. Corneliu Zelea-Codreanu: D-lor deputaţi generaţia aceasta a noastră trece ca o generaţie antisemită. Aş dori să ştiţi că nu am venit să strig: jos jidanii, după cum cred că n-a făcut nimeni. Am observat însă un singur lucru, că de câte ori s-a pus aici problema naţionalismului românesc, d-voastră aţi privit-o şi aţi primit-o cu ilaritate şi aţi transformat-o, dintr-o problemă care este de un tragic fără pereche, într-o chestiune comică.

D.V.G.Ispir: Cel puţin pentru această parte a Camerei, acest lucru nu este exact.

D.Corneliu Zelea-Codreanu: Eu, d-lor, am să pun această problemă în câteva linii, pentru că sunt şeful unei mici grupări şi trebuie să-mi desvolt punctele mele de vedere.

Am fost în Maramureş, în Maramureşul care este leagănul descălecătorilor noştri, al Moldovenilor - Maramureşenii sunt străbunii lui Ştefan cel Mare şi Sfânt, domnul Moldovei. Şi acolo, cu ocazia unui proces pe care l-am avut la Satu-Mare şi la care a asistat şi dl. prof. Cătuneanu, a venit un om bătrân cu plete albe şi a făcut mărturie, în faţa instanţelor judecătoreşti, de cele ce vă spun acum: *„Noi Maramureşenii, suntem de viţă boierească, şi la 1848, când eram copil au venit cei dintâi jidani la noi în comună".*

Şi aici fac o mică paranteză. Eu nu întrebuinţez cuvântul de jidan, pentru ca să insult pe cineva. Eu le spun jidani, pentru că aşa cred eu că se numesc ei şi de altfel - mi se pare curios - este singura naţie care fuge de numele ei propriu, de numele pe care îl are.

Pentru mine această populaţie, pe pământul ţării mele - şi rog să mă creadă toată lumea - atunci când eu am conştiinţa fermă că o atacă şi că îşi caută loc pe propriul nostru teritoriu, pentru mine, vă rog să mă credeţi s-a deschis o luptă pe viaţă şi pe moarte, şi nu-mi arde să fac glume sau să insult pe cineva. Pentru mine este clar şi precis: inteligentă sau neinteligentă, parazitară sau neparazitară, morală sau imorală, această populaţie duşmană e aici pe pământul ţării. Şi eu înţeleg să lupt împotriva ei cu toate mijloacele pe care mi le va pune la dispoziţie mintea, legea şi dreptul meu românesc.

Ei bine d-lor, la 1848, au venit cei dintâi cinci jidani, pe care părinţii noştri, văzându-i rupţi şi flămânzi, de milă i-au lăsat să stea la marginea moşiilor noastre. Astăzi la 1930 noi am pierdut 60, din cei 62 munţi. Noi Românii mai avem numai 2 munţi, iar restul de 60 de munţi sunt în stăpânirea jidanilor. Astăzi, noi ne-am retras şi stăm sărmani şi fără pâine la marginea moşiilor lor".

Ei bine, această situaţie din Maramureş se întinde şi în Bucovina; această situaţie se întinde şi în Moldova noastră unde bisericile se închid, unde altarele se dărâmă. Şi eu vă întreb pe dvs., pe toţi: Ce se alege de o naţie căreia i se dărâmă altarele?

Comerţul nostru a îngenunchiat. La noi, în Bârladul străvechi, în Bârladul care exporta mărfuri în Polonia sub Ştefan cel Mare, şi exporta din Cetatea Albă până la Constantinopole şi Alexandria, la noi a mai rămas un singur comerciant român de manufactură.

Ei bine, d-lor, nu se poate neglija această problemă şi nu se poate spune de nimeni că ea nu este problema dominantă a politicii României moderne. Cu noi se săvârşeşte exact acelaşi lucru care s-a săvârşit cu Pieile Roşii din America de Nord: Ne găsim în faţa unei invazii străine şi avem tot dreptul, şi avem şi datoria să ne apărăm Patria. Pe mine nu mă interesează cine vine, şi este - mi se pare lucru curios, că atunci când veneau duşmanii cu arma să ne fure pământul nostru, noi încremeneam cu toţii în tranşee, cu arma în mână, iar astăzi când arma s-a schimbat în bani şi când aceştia sunt în stare cu banii lor să vină să ne cumpere ţara, atunci nu mai este nimeni la noi care să protesteze?

Iată d-lor cum se pune această problemă.

D-voastră ştiţi foarte bine că Pieile Roşii din America de Nord au dispărut încetul cu încetul în faţa năvălirii anglo-saxone. Astăzi toată Europa îi deplânge şi îi regretă pentru că au fost oameni de treabă, dar se zice: *„ce să facem, au fost alţii mai tari"*.

D-lor mă gândesc cu groază că, la un moment dat, Europa va avea să ne plângă şi pe noi şi pe urmaşii noştri.

Iar în ce priveşte tinerimea noastră sbuciumată, care după cum v-am spus a fost răstignită pentru această idee, căci eu vin aici după 2 ani de închisoare nedreaptă, ei bine, vă spun d-lor, ce doriţi d-voastră să facă aceşti tineri care au fost loviţi de toţi conducătorii de până acum? Doriţi să ne luăm într-o bună zi traista-n băţ şi să plecăm în altă ţară, pe alte meleaguri, ca să ne câştigîm pâinea şi să găsim un refugiu de viaţă naţională liberă? Noi nu vă cerem prea

mult. Nu vă cerem decât un singur lucru: să ne lăsaţi aici, pe acest pământ, sub binecuvântarea ciolanelor părinţilor noştri.

D-lor, îmi pare rău că în acest răspuns la Mesaj nu se vede absolut nimic pentru noi, nici măcar o licărire de speranţă şi nici o preocupare din partea conducătorilor acestei ţări asupra problemei expuse mai sus.

D-lor, voi trece de la această problemă şi voi reveni la o problemă de mare importanţă: problema mizeriei. Am adus în această cutie câteva bucăţele de pâine care sunt din Maramureş şi din munţii judeţului Neamţ, pentru ca să vedeţi ce pâine mănâncă românul maramurăşan şi munteanul nostru. Astăzi, când lumea se plânge de supraproducţie de grâu, toţi atribue criza faptului că grâul se vinde cu un leu kilogramul. Iată ce pâine mănâncă oamenii aceştia!

(D. deputat Corneliu Zelea Codreanu prezintă Adunării o bucată de pâine neagră).

Trebuie să ni se strângă inima de durere şi cred că orice popor din Europa văzând această imagine a mizeriei în care trăieşte neamul românesc, ar plânge de mila noastră. Am adus aceste bucăţi de pâine învelite şi puse în această elegantă cutie, înadins, ca să vedeţi în câtă artificialitate şi în câtă poleială de civilizaţie se îmbracă această mizerie românească. Eu o depun cu părere de rău pe banca ministerială şi aş ruga pe onoratul guvern să o aibă la dispoziţie, pentru ca oricui îi arde să facă glume pe spatele neamului românesc, mai întâi de toate să vadă ce mănâncă el.

D-lor, în faţa acestei mizerii, care cuprinde întreaga ţară, am să întreb: care este sistemul de apărare al guvernului contra acestui marş al mizeriei mereu crescânde?

(...)

D-lor deputaţi, al treilea punct, în privinţa căruia voi spune câteva cuvinte, este chestiunea partidelor şi chestiunea democraţiei.

D-lor deputaţi, aproape întreg obiectul principal în discuţiile la acest răspuns al Mesajului a fost: suntem contra desfiinţării partidelor sau pentru desfiinţarea partidelor? În această privinţă eu vă spun punctul meu de vedere! Cine este cel care trebuie să hotărască desfiinţarea sau nedesfiinţarea partidelor? Puteţi d-voastră să le desfiinţaţi sau să le înfiinţaţi? Nu. Cel care trebuie să hotărască e poporul, e ţara flămândă şi goală. În momentul acela când va trebui să se hotărască, poporul va vedea dacă trebuie să se desfiinţeze sau nu. În orice caz vă spun că poporul nu iubeşte

partidele politice. Acesta e un lucru precis şi d-voastră, într-un regim democratic, nu vă puteţi menţine la conducerea statului în contra voinţei poporului. Aceasta este iarăşi precis.

Mai este încă o chestiune. Spunea cineva: partidele nu sunt născute dintr-o improvizaţie, ele sunt rezultatul unei evoluţii. Da, şi eu sunt pentru această teorie şi eu aplic partidelor legea evoluţiei. Partidele ca şi toate lucrurile de pe lumea aceasta, se nasc, se desvoltă şi mor. Cred că partidele nu sunt forma superioară a perfecţiei, care să fi câştigat dreptul la nemurire.

Mai este o chestiune, de ordin extern. D-voastră vedeţi foarte bine că întreaga opinie publică din Europa se îndreaptă către extreme. Ei bine, extremele acestea, ca două pietre de moară, vor măcina încetul cu încetul toate partidele.

D-lor deputaţi, priviţi în Europa. Sunt două extreme puternice: extrema dreaptă şi extrema stângă care se întăresc: la un moment dat una din acestea va învinge. Ei bine, vă întreb pe d-voastră, mai ales pe d-voastră care tot timpul v-aţi plecat în faţa Europei şi aţi tremurat, la cea dintâi adiere de vânt: într-o Europă în care învinge una din extreme, dvs. veţi putea să rezistaţi curentului acestei Europe?

În ce priveşte orientarea noastră, dacă este chestiunea să alegem între aceste două extreme, suntem dintre acei care cred că soarele nu răsare la Moscova, ci la Roma. Noi credem că părinţii noştri, străbunii noştri, care ne-au adus pe pământul acesta: oasele lor, cel puţin din mie în mie de ani ne trimit câte un sfat bun, câte o idee bună, în ceasurile noastre grele şi dureroase.

În fapt, d-lor, asupra partidelor: generaţia noastră - privind din afară - constată:

1) Că un partid politic este o societate anonimă de exploatare a votului universal;

2) Că toate partidele sunt democratice, deoarece utilizează votul universal în acelaşi mod;

3) Că neglijează interesele poporului şi ale patriei satisfăcând numai interesele particulare ale partizanilor; că democraţia este iresponsabilă, îi lipseşte puterea sancţiunii, că toate partidele fac fărădelegi, se dau pe faţă unele pe altele, nimeni nu aplică sancţiuni

contra alor săi, fiindcă îi pierde, nici în contra adversarilor, fiindcă ei deţin la rândul lor fărădelegile lor.

Şi în această chestiune daţi-mi voie să vă atrag atenţiunea numai asupra fraudelor care s-au făcut de la război încoace şi care toate au rămas fără sancţiuni: fraudele cu spirtul negru de 12 miliarde; fraudele de alămuri de la căile ferate de 900 milioane; peştele sovietic; galoşii sovietici; pădurile din judeţul Neamţ; pădurile din Bucovina etc., şi după o socoteală sumară, suma fraudelor care s-au săvârşit pe teritoriul acestei ţări, de la război încoace atinge cifra de 50 miliarde lei.

Democraţia văzută din afară ne dă impresiunea unei vaste complicităţi în fărădelege. Concluzia: democraţia este incapabilă de autoritate. Şi încă ceva - am să vă servesc o chestiune care poate multora n-are să vă placă - vă rog, d-lor să ne toleraţi ca să fim severi, intransigenţi în tot ceea ce interesează, fie Naţiunea românească, fie cinstea. Declar că democraţia e pusă în slujba marei finanţe naţionale sau internaţionale jidoveşti. **(Întreruperi, zgomot).**

D-lor, dovada. Am venit aci cu o listă care are să vă supere, însă vă spun să nu-mi luaţi în nume de rău, fiindcă nu pot să tac în această chestiune, este vorba de ceea ce se numeşte portofoliul de la banca Blank.

Daţi-mi voie să vă citesc - fiindcă fiecare vă regăsiţi aici. Lista am căpătat-o, poate nu întreagă:

D. Brandsch, subsecretar de stat, 111.000.

D. Carol Davila 4.677.000.

D. Eug. Goga, creanţă ipotecară agricolă lei 6.200.000.

D. Al. Oteteleşanu: Este o ipotecă pe moşia d-nei Eug. Goga.

D.N.Lahovary: Nu datorează d.Davila, datorează „Banca Ţărănească". Nu este la fel, vă rog să rectificaţi. **(Întreruperi, zgomot).**

D. Corneliu Z. Codreanu: Bine d-lor, nu zic că nu este putred, o să se plătească dar sunt bani împrumutaţi. **(Întreruperi).**

D-lor, s-or plăti sau nu, nu ştiu, dar să vă spun un singur lucru: există obligaţia pe care o are cineva când împrumută bani de la o asemenea finanţă, de a satisface când este la guvern, de a sprijini în opoziţie şi în orice caz de a nu lovi în ea când trebuie să fie lovită. **(Aplauze pe mai multe bănci).**

D. Corneliu Zelea Codreanu: Mai departe: d.Iunian 407.000, d.Madgearu 401.000; d.Filipescu 1.265.000; d.Mihail Popovici 1.519.000; d.Răducanu 3.450.000.

(Exclamaţiuni pe băncile majorităţii).

Banca Răducanu din Tecuci 10.000.000; d-l Pangal 3.800.000; d.Titulescu 19.000.000; şi se aude, n-am putut şti precis, că şi d.Argetoianu ar fi aici cu 19.000.000.

Voci pe băncile majorităţii: Se aude!

D.Corneliu Zelea Codreanu: Eu vă spun ce am putut afla, **(Întreruperi, zgomot).** Mai sunt şi alţii.

D-lor, eu nu acuz că banii aceştia au fost bacşişuri date, nu. Sub o formă s-au luat de acolo aceşti bani şi acum este vorba să se vadă această chestiune, acum desigur că oamenii aceştia, care se simt legaţi de acolo, n-au libertate deplină ca să vină să ia măsuri categorice împotriva acestei Bănci. **(Aplauze pe mai multe bănci).**

D-lor deputaţi, dacă se cer sacrificii pentru ca să asanăm această ţară, nu putem noi să consimţim la sacrificiul care ar fi să se facă pentru asanarea băncii Blank, pentru nunta care a făcut-o d-sa la Paris, unde a cheltuit cum se aude 50 milioane lei, ca şi pentru alte lucruri. **(Exclamaţiuni, întreruperi).**

D-lor, în consecinţă, noi venim cu câteva soluţiuni practice care poartă nota tinereţii:

CEREM introducerea pedepsei cu moartea, exclusiv pentru manipulatorii frauduloşi ai banului public. **(Aplauze pe mai multe bănci).**

D.V.G.Ispir: D-le Codreanu, d-ta te intitulezi creştin şi purtător al ideei creştine. Îţi aduc aminte - eu sunt profesor de teologie - că susţinerea acestei idei este anti-creştină. **(Aplauze).**

D.Corneliu Zelea Codreanu: D-le profesor, daţi voie să vă spun: când este chestiunea să aleg între moartea, dispariţia ţării mele şi aceea a tâlharului, eu prefer moartea tâlharului şi sunt mai bun creştin, dacă nu permit ca tâlharul să-mi nenorocească ţara şi să mi-o ducă la pieire. **(Aplauze pe mai multe bănci).**

CEREM revizuirea şi confiscarea averilor celor care şi-au furat ţara săracă. **(Strigăte de „bravo").**

CEREM tragerea la răspundere penală a tuturor oamenilor politici care se vor dovedi că au lucrat în contra ţării, sprijinind afaceri necorecte particulare. **(Aplauze pe mai multe bănci).**

CEREM împiedicarea pe viitor a oamenilor politici de a face parte din consiliul de administraţie al diferitelor bănci sau întreprinderi. **(Aplauze pe mai multe bănci).**

CEREM alungarea cetelor de exploatatori nemiloşi, care au venit pe pământul acesta să expoateze bogăţiile solului şi munca braţelor noastre.

CEREM declararea teritoriului României ca proprietate inalienabilă şi imprescritibilă a neamului românesc.

O voce de pe băncile partidului Naţional-Ţărănesc: **Este.**

D. Corneliu Zelea Codreanu: A neamului românesc, nu-i.

CEREM trimiterea la muncă a tuturor agenţilor electorali şi stabilirea unui comandament unic, căruia să i se supună într-un singur suflet toată suflarea românească.

Dacă în momentul de faţă conducătorii sunt împiedicaţi să ia măsuri întregi din cauza Constituţiei sau legilor în vigoare, atunci noi suntem de părere să se dizolve Corpurile Legiuitoare, să se facă apel şi să concheme Adunarea Constituantă, pentru ca poporul să desemneze pe acel care va fi chemat să ia toate măsurile necesare pentru salvarea României. **(Aplauze pe mai multe bănci).**

PUNCTUL 86. DECLARAŢIA LA MESAJ ţinută de Şeful Legiunii în Parlamentul Ţării.

După Mon. Of. din Noiembrie 1933.

De aceea,noi aşteptăm un alt regim, un alt sistem, care va veni după ce pe acesta îl vor prăbuşi greutatea şi mulţimea păcatelor lui.

El trebuie să corespundă următoarele cerinţi în ordinea urgenţii:

1) Să desfiinţeze aceste discuţii sterile şi scump plătite ale parlamentalismului democratic din care n-a ieşit niciodată lumină, şi din care mai ales, nu poate ieşi hotărârea eroică de a face faţă primejdiei în ceasurile grele de acum.

2) Să se înlocuiască prin comandă, care să adune într-un singur mănunchi toate energiile disparate ale neamului, încleştate astăzi în lupta fraticidă, să le disciplineze, să le refacă moralul pierdut, să le insufle credinţa în destinul neamului nostru românesc şi să le conducă pe căile acestui destin.

3) Să declare război mizeriei şi sărăciei generale îndemnând la muncă şi cumpătare pe cei buni, trimiţând cu forţa la muncă toate elementele parazitare, care joacă în stat rolul trântorului din stup, cu toţi leneşii, care păzesc mesele cafenelelor de dimineaţa până seara, pe toţi plictisiţii care se plimbă pe străzi, pe toţi agenţii electorali de la Primării, Prefecturi, Ministere, în fine pe ideologii democraţi, doritori de a ţine discursuri ieftine.

4) Să desfiinţeze tot ce este parazitism pe trupul istovit al ţării, să răscolească, să organizeze şi să stimuleze toate energiile creatoare ale neamului.

5) Să stăpânească necinstea şi confiscând averile celor vinovaţi să aducă înapoi până la ultima centimă, în visteria statului, banii furaţi.

6) Să treacă în fruntea marei gloate sărace şi la bine şi la rău, să mănânce aceeaşi pâine neagră şi aceeaşi masă săracă pe care o mănâncă muncitorul sărac. Căci în aceste timpuri grele mizeria morală, inegalitatea de tratament răneşte mai mult decât mizeria materială. Unii trăiesc în lux cu şampanie şi icre negre şi alţii n-au nici măcar mămăligă, sub regimul democraţiei celei iubite de popor.

7) Să facă dreptate Românului, în propria sa Ţară. Să-i vindece rănile adânci. Să repare nedreptăţile seculare pe care el le-a suferit în timpul lungilor stăpâniri st.·äine.

8) Să apere România de pericolul pe care îl prezintă invazia, mereu crescândă a jidanilor.

9) Să pule punct existenţei falimentare a statului democratic întemeiat pe ideologia perimată a revoluţiei franceze.

Să producă acel act epocal de curaj reformator, care să arunce complect şi definitiv peste bord sistemul de false abstracţiuni al filozofiei politice a acestei revoluţii.

O mare epocă istorică apune şi în locul ei e ceasul să punem temeliile unei epoci noi. O epocă de întoarcere la realităţile naţionale dând naţiunii înţelesul ei real de societate naturală, a unor indivizi de aceeaşi rasă, iar nu în sensul naţionalităţii juridice a cetăţeanului,

care permite transformarea automată în Români, a maselor de străini năvăliţi la noi spre a ne cuceri şi oprima.

10) Să înalţe din temelie statul nou etnic naţional întemeiat pe primatul culturii naţionale, pe primatul familiei şi pe primatul corporaţiilor muncitoare. (...)

Un program nu poate fi o combinaţie de teorii adunate de prin nori. El trebuie să se bazeze pe realităţile care dor, ale neamului nostru românesc. Sunt rănile care trebuiesc vindecate. Căutaţi programe?

Ele se află pe toate buzele mulţimii. Mai bine aţi căuta oameni. Căci într-o noapte oricine poate face un program, şi nu de ele se simte nevoie în ţară. Ci de oameni şi de voinţe care să le îndeplinească. Sunt mişcări care nu au nici un program; ele trăiesc din specularea diferitelor probleme care apar în viaţă. De exemplu: Camăta. O devorează pe aceasta şi apoi mor. Dacă nu le apare înainte o altă pradă.

Sunt altele care au un program. Sunt altele care au mai mult decât un program, au o doctrină, au o religie. Este ceva de ordin superior sufletesc care adună în chip misterios miile de oameni, hotărâţi să-şi creeze o altă soartă. Dacă omul de program sau de doctrină îşi slujeşte cu oarecare interes programul, legionarii sunt oamenii unei mari credinţe pentru care oricând stau gata să se jertfească.

Pe această credinţă ei vor sluji până la capăt.

Oricât de frumos şi de corect ar părea programul lupiştilor, ţărăniştilor, liberalilor, puteţi fi asiguraţi că nici un lupist, nu este gata să moară pentru programul lupist, nici un georgist pentru al lor şi aşa mai departe.(...)

Sufletul este punctul cardinal asupra căruia trebuie să se lucreze în momentul de faţă. Sufletul individului şi sufletul mulţimii.

O minciună sunt toate programele noi şi sistemele sociale fastuos etalate poporului dacă în umbra lor rânjeşte acelaşi suflet de tâlhari, aceeaşi lipsă de conştiinţă întru îndeplinirea datoriei, acelaşi duh de trădare faţă de tot ce-i românesc, acelaşi desfrâu, aceeaşi faptă de risipă, de lux.

Chemaţi sufletul neamului la o viaţă nouă. Nu căutaţi succesele electorale dacă ele nu înseamnă în acelaşi timp biruinţa forţelor organizate ale sufletului înnoit.

PUNCTUL 88. Din manifestul *„O ruină"*. Ruina.

Nu este om, care să aibă ochi şi care să nu vadă că Ţara aceasta bogată a ajuns **o ruină, ruină gospodăria ţăranului, ruină satul** (o mână de oameni necăjiţi care se vaită) **ruină comuna, ruină judeţul, ruină munţii văduviţi, ruină câmpurile** părăginite care nu mai aduc nimica bietului plugar, **ruină bugetul statului, ruină ţara.**

Şi pe deasupra acestei ruine întinse cât ţine pământul românesc, o ceată de mişei, o ceată de imbecili, o ceată de tâlhari fără ruşine şi-au ridicat palate în sfidarea ţării care geme de durere şi spre pălmuirea suferinţei tale, ţăran român.

Niciodată în lume nu s-a văzut un tablou mai revoltător, mai dureros şi mai obraznic.

Pe deasupra milioanelor de gospodării care se distrug, deasupra milioanelor de suflete sărace care plâng, se înalţă batjocoritor palatul tâlhăresc al jefuitorului de ţară.

Cine este acesta?

Căutaţi-l prin oraşele înstrăinate şi-l veţi găsi. Este fostul ambuscat de la 1916. Este eroul de la 100 km, din dosul frontului sau trădătorul de fraţi şi de ţară; este îmbogăţitul de război, omul de afaceri, este profitorul de pe urma sângelui care tu l-ai vărsat, picătură cu picătură din rănile tale adânci.

Când te-ai întors la 1918, te-ai închinat lui, văzându-l gras, frumos îmbrăcat, iar tu în nişte zdenţe; de atunci el te-a luat în arendă, iar tu ai căzut în stăpânirea lui cu ţara pe care tu ai creat-o pe câmpurile de bătaie.

Cum veţi fi voit să ajungă biata ţară când un Stere, condamnat la moarte pentru înaltă trădare şi apoi iertat, este şef de partid în România, când un Socor, condamnat şi degradat pentru trădare este parlamentar şi director de ziar şi conduc politica românească? Când atâţia ambuscaţi stau în fruntea treburilor ţării?

Am înălţat un steag.

În contra lor, în contra celor care au ruinat ţara, în contra cetelor de străini şi înstrăinaţi care ne-au supt şi măduva din oase

Am înălţat un steag. (...)

Noi slujitorii acestui steag nu ne-am legat împreună ca să furăm ţara, nu ne-am legat împreună ca să ne căpătăm partizani, şi să le dăm ca să roadă oase din oasele ţării.

Noi ne-am legat împreună să rămânem săraci până la mormânt, vom sărăci şi acei ce suntem bogaţi, dar ne-am legat să biruim. Să învingem şi să răzbunăm.

Stăm gata de jertfă, stăm gata de moarte cu toţii.

Aceştia suntem noi, legionarii.

Zadarnic şi greşit ne-au confundat unii săteni şi orăşeni, crezând că noi luptăm ca să-i căpătuim pe dânşii, şi să le facem poftele, să le dăm ţara ca s-o mănânce. **Ei bine, nu!**

C.Z.C.

LEGIONARI,

Cuvântătorii partidelor vechi, cutreeră din nou satele, cerându-vă ajutor pentru ca să se poată reface. Sub domnia lor, Românismul de pretutindeni a sărăcit şi a îngenunchiat în faţa străinului pripăşit de curând. Rosturile mari ale patriei sunt părăsite. Lumea noastră politicianizată, nu mai vede în faţă decât interesul partidului, pentru a cărui biruinţă sacrifică în fiecare zi şi în fiecare ceas, însuşi viitorul nostru de neam.

Se prăbuşesc pădurile din munţii încăpuţi pe mâna veneticilor

Geme inima în Moţii şi Maramureşenii uitaţi de toată lumea

Muncitorii Români părăsiţi îngroaşe rândurile comuniştilor jidani

Comerţul românesc lipsit de protecţie îngenunchiază în lupte neegale cu străinul.

În cadrele armatei noastre glorioase, pătrunde tot mai adânc şi tot mai sus, germenul dizolvant şi corupător de conştiinţe.

Şi ceasuri grele se prevăd în viitor. De vom fi chemaţi cândva la marele examen internaţional, cine va mai apăra pământul ţării şi gloria Drapelului nostru?

Ţăranul român, îşi vinde produsul sub preţul de cost. Misiţii s-au înmulţit şi ne inundă. Cafenelele sunt pline de cămătari şi samsari. Ei se îmbogăţesc în dauna celor care muncesc. Poporul este spoliat. Românul, înglodat în datorii, a ajuns rob modern al bancherului jidan.

Ţara împărţită în partide, care se sfâşie unele pe altele, se dărâmă sub ochii noştri.

Conducerea partidelor vechi nu este o conducere de mână tare, şi nu are nici un pic de direcţie naţionalistă, de oblăduire şi încurajare a elementului românesc, care ţine de multe secole pe umerii săi, viaţa ţării.

LEGIONARI,

În fața acestei situații, și mai înainte ca politicianismul condamnat să se poată reface, am tras spada și am înălțat steagul cel nou al vremii.

Se simte prin aer, tot mai accentuat, nevoia unor principii de viață politică și morală.

Despoliticianizarea țării este o poruncă a vremii.

În locul partidelor vechi se simte nevoia unei înnoiri. În locul partidelor mereu aplecate străinilor, politica de neatârnare și încurajare a Românismului susținător de țară.

Spuneți celor ce vin din nou să vă apuce mâna, că ceasul lor s-a terminat, *„Pot pieri toți aceștia"*.

De acum încolo de un singur glas va trebui să ascultați, tainic și nepătruns ca Dumnezeu: **Chemarea patriei.** Acest glas să-l audă toată suflarea voastră. **Lui** să vă supuneți într-un singur suflet.

Români,

Atunci când glasul și voința voastră vor proclama victoria. România va reînvia. Va înflori. Vor înflori în ea ca bujorii copiii voștri. Străinul o va respecta. Dușmanul se va teme.

Soldați ai Legiunii Sfântului Mihail!

Când vouă vă este hărăzit de Dumnezeu să făuriți această Românie nouă, când de la Nistru până la Tisa, neamul vă așteaptă să vă primească în nesfârșite aplauze pe scena istoriei, isbucnească din piepturile voastre de oțel strigătul nostru de luptă și de victorie: Trăiască România românească.

Trăiască Legiunea!
Corneliu Zelea Codreanu,
Șeful Legiunei

de care să se țină legionarul pentru a nu se rătăci de pe drumul său glorios în aceste zile de întuneric, de urgie și de satanică ademenire. Pentru ca să știe toată lumea că noi suntem legionari și rămânem legionari până în veacul veacului.

1. **NU CREDE** în nici un fel de informații, de vești, de păreri, **despre mișcarea legionară,** citite în **orice foaie** ar fi, chiar dacă pare a fi **naționalistă,** sau șoptite la ureche de agenți, sau **chiar de oameni de treabă.**

Legionarul **nu crede** decât în ordinul și cuvântul **Șefului său.**

Dacă acest cuvânt nu vine, **înseamnă** că nimic nu este schimbat și că legionarul își merge în liniște pe **drumul său înainte**.

2. **DĂ-ȚI SEAMA BINE** pe cine ai în față. Și cântărește-l cum trebuie și când este un inamic care vrea să te înșele și când este un prieten prost, pe care l-a înșelat mai înainte un inamic.

3. **PĂZEȘTE-TE** ca de o mare nenorocire de omul străin, care te îndeamnă să faci ceva. El are un interes și voiește sau să-și facă **interesul** prin tine, sau **să te compromită** în fața celorlalți legionari.

Legionarul acționează **numai din ordin** sau din **inițiativa sa proprie.**

4. **DACĂ** vrea cineva să te ademenească sau să te cumpere: Scuipă-l în ochi. Legionarii nu sunt nici **proști,** nici de **vânzare.**

5. **FUGI** de cei ce voiesc să-ți facă daruri. Nu primi nimic.

6. **ÎNDEPĂRTEAZĂ-TE** de cei ce te lingușesc și te laudă.

7. **UNDE** sunteți numai 3 legionari, trăiți ca frații între voi: Unire, unire și iar unire.

Sacrifică tot, calcă-te pe tine în picioare pentru această unire. Ea, **UNITATEA,**.ne va da biruința.

Cine este contra unității, este contra biruinței legionare.

8. NU-ȚI VORBI DE RĂU camarazii. Nu-i pârî. Nu șopti la ureche și nu primi să ți se șoptească.

9. NU TE SPERIA dacă nu primești ordine, vești, răspunsuri la scrisori, sau dacă ți se pare că lupta stagnează. Nu te **alarma**, nu lua lucrurile în tragic, căci Dumnezeu este deasupra noastră și șefii tăi cunosc drumul cel bun și știu ce vor.

10. ÎN SINGURĂTATEA TA roagă-te lui Dumnezeu, in numele morților noștri, pentru ca să ne ajute să suferim toate loviturile până la capătul suferințelor și până la marea înviere și biruința legionară.

Martie 1933. **Corneliu Zelea Codreanu**

CRITICA REVOLUŢIEI NAŢIONALE

Text preluat din cartea „Legion" (Legiunea), o traducere în engleză a manualului „Cărticica Şefului de Cuib", de Corneliu Z. Codreanu, apărută în „Rising Press" în conlucrare cu „Nationalist Books", BCM Kursaal Anglia

În Noiembrie 1938 Corneliu Codreanu şi 13 adepţi ai săi au fost executaţi de poliţia românească în Pădurea Tâncăbeşti. Guvernul României a adus conflictul său cu Codreanu la un final criminal. Începând de atunci Garda de Fier, care a luptat cu îndârjire împotriva corupţiei şi a desintegrării naţionale, a cunoscut numai prigoană şi moarte; dar tot de atunci exemplul Gărzii de Fier a inspirat miile de naţionalişti europeni. Exemplul lor a fost cel de puritate şi de credinţă, singurul etalon al adevăratei măreţii. O mişcare care niciodată n-a ajuns la putere, dar care totuşi a entuziasmat mişcările naţionaliste europene de după război. Cartea aceasta, „Legiunea", ne demonstrează cum este realizabil acest lucru.

Punctul central al operei lui Codreanu este „cuibul", pe care el l-a văzut ca miezul mişcării sale. „Cuibul" conţine modelul unei întregi organizaţii revoluţionare. Fiecare militant are o funcţiune în acea organizaţie. Cuibul este punctul de plecare pentru desvoltare şi educaţie interioară, mai presus de toate o idee dinamică a responsabilităţii, ceea ce este de importanţă vitală astăzi. Garda de Fier a deschis noi căi pentru îmbunătăţirea tehnică şi politică; mai mult decât oricare altă mişcare, ea reprezintă pentru revoluţionarii naţionalişti un punct de referinţă politică şi spirituală. Legionarul reprezintă *între cer şi pământ* (between earth and sky) aristocraţia viitoare a ţării sale şi altruismul său gata de sacrificiul suprem pentru cauza neamului.

Din punct de vedere spiritual, mişcarea poate fi considerată ca fiind puternic creştină, dar totuşi nu oferă semne de pacifism amoral şi de egalitarism, specific în bună măsură creştinismului. Observatorul superficial ar putea obiecta că ar exista o contradicţie între comportamentul legionarului şi evlavia sa (exemplu, nu întoarce niciodată şi obrazul celălalt), creştinismul însă include şi o tradiţie nepacifistă. Neo-păgânii şi agnosticii, a căror concepţie despre lume este spirituală şi morală, posedă şi un puternic simţ al

obârşiei, o dragoste de familie şi neam, în scurt, un sentiment al apartenenţei; amintirea eroismului din trecut şi dorinţa prezentă de sacrificiu eroic sunt calităţi care pot fi găsite atât la creştini cât şi la ne-creştini. Numai un materialist sclav al profitului sau unul hipnotizat de artificiile tehnicii nu poate găsi nici o cale de a se identifica cu mişcarea lui Codreanu.

Noi am ajuns la o cumpănă în naţionalismul european. Politicieni şi partide gata de orice compromis dispar fără ca cineva să verse o lacrimă pentru ele, în timp ce idealul Gărzii de Fier rămâne şi inspiră fiecare generaţie, un punct de referinţă pentru acei care vor mai degrabă să construiască decât să distrugă, al căror destin este profilat mai mult de o dragoste nobilă decât de ură. Codreanu, „Căpitanul pe-un cal alb", a devenit pentru masele ţărăneşti trimisul Arhanghelului Mihail. El este o sinteză a aspiraţiilor neamului, a sentimentului de origine eroică şi a tânjirii după o demnitate naţională. Codreanu şi legionarii săi au apărut ca fiind *omul nou* ce va să vină; ei au arătat dragoste pentru neamul lor într-un mod practic, prin a repara poduri, a clădi case, şi răspunzând nevoilor urgente ale comunităţii naţionale. Garda de Fier a făcut aceste lucruri numai din dragoste şi nu pentru a câştiga voturi sau popularitate.

Ea a fost naţionalistă, dar naţionalismul Gărzii de Fier transcende barierele şovinismului secolului al XIX-lea şi întinde o mână prietenească tuturor popoarelor în zbatere. Moţa şi Marin, doi legionari de frunte au luptat în Spania în fruntea unei unităţi legionare alături de falangiştii lui José Antonio şi împotriva internaţionalismului marxist. Ei au căzut în luptă în împlinirea unei misiuni supranaţionale, martiri ai unei cauze europene.

Opera lui Codreanu şi cântecele legionare sunt larg cunoscute, îndeosebi în Spania, Franţa şi Italia. În Italia organizaţia politică "A treia poziţie" (Terza posizione), este bazată chiar şi structural pe modelul legionar al cuibului (celula combativă) şi Legiunea (elita cadrelor revoluţionare) şi în mod consistent au practicat mesajul legionar lucrând cot la cot cu poporul pentru construirea unei naţiuni noi şi mai bune şi luându-se la întrecere cu Garda de Fier chiar şi în demnitate în condiţii de prigoană. În Anglia, actualul avans al cauzei revoluţiei naţionale a deschis porţile pentru creşterea idealului legionar, un ideal capabil să rezolve animozităţile de clasă făcând apel la cei mai buni din fiecare. Elita legionară transcende conflictelor de clasă şi de partide.

Numai activitatea politică nu-i suficientă pentru a realiza schimbări radicale şi aţâţarea exemplului unei atitudini spirituale şi morale fără compromis într-o lume în plină desintegrare. Sub regimurile parlamentare europene, unde prigoana politică a pus la îndoială chiar existenţa legală a organizaţiilor revoluţionare naţionale, şi unde dreptul la reacţiune atinge *succese electorale,* exemplul legionarilor este unul de fidelitate la un ideal în mijlocul unei ipocrizii, compromisuri, laşitate, reacţiune şi confuzie. În aria Europei dominată de Soviete înspiraţia Gărzii de Fier este o chemare la arme. Pentru toate revoluţiile naţionale europene cauza Gărzii de Fier este o readucere aminte că popoarele Europei de *"Apus"* şi de *"Răsărit"* sunt *"fraţi"*. Exemplul Gărzii Fier ne ajută să îndurăm şi să persistăm. Sarcina noastră revoluţionară poate fi împlinită numai prin reînvierea crezului legionar. Martirii Gărzii de Fier au demonstrat generaţiilor care s-au succedat că prigoana poate să întârzie revoluţia noastră, dar ea nu o poate distruge".

Bob Eccles
Michael Walker

NICOLAE IORGA
asasinat din ordinul lui Stalin?

DECLARAȚIE

Subsemnatul X... X... în vârstă de ... ani, domiciliat în ... perfect conștient de însemnătatea afirmațiilor pe care, înainte de a închide ochii, doresc să le fac, declar următoarele, în legătură cu moartea tragică a marelui român și istoric Nicolae Iorga, pe care eu și generația mea l-am respectat și l-am iubit ca pe un mare dascăl al neamului românesc:

Am fost bun prieten cu răposatul general Nicolae Dragomir, născut la Odobești, fiu de oameni mari naționaliști și de o corectitudine exemplară. Acest general a fost ministrul coordonării în timpul guvernării ilustrului mareșal Antonescu, motiv pentru care a fost arestat de comuniști și predat autorităților rusești, care l-au deportat în Siberia, unde a pătimit timp de 10 ani. În Siberia, generalul Dragomir a fost tovarăș de suferință cu un general rus, fost membru al CC al PCUS, căzut în dizgrația lui Stalin. Acest general rus, al cărui nume, din pricina vîrstei mele înaintate, nu-l mai țin minte - i-a făcut generalului Dragomir dezvăluiri extrem de interesante în legătură cu împrejurările în care a fost asasinat marele profesor Nicolae Iorga, susținînd că persoanele care l-au ucis pe Iorga nu erau propriu-zis legionari, ci agenți ai URSS introduși în mișcarea legionară. De nenumărate ori fostul general rus l-a contrazis pe Nicușor Dragomir, afirmînd că a fost de față când s-a luat hotărîrea asasinării lui Nicolae Iorga. Iorga era o personalitate de un uriaș prestigiu european, a cărui poziție consecvent patriotică era incomodă pentru planurile drăcești ale lui Stalin, planuri care vizau încă de atunci ocuparea României. Îl citez pe Nicușor Dragomir

„Generalul rus mi-a spus că aş fi idiot dacă aş continua să cred că legionarii l-au ucis pe Iorga. Pe oricine ar fi ucis ruşii în România, pe toţi românii dacă i-ar fi împuşcat. Occidentul nu ar fi reacţionat aşa cum era de aşteptat să reacţioneze atunci când ruşii l-ar fi omorît pe Iorga!"

Însuşi generalul rus se arăta cutremurat şi indignat de caracterul diabolic al diversiunii comuniste îndreptate împotriva conştiinţei naţionale româneşti. Succesul acestei maşinaţiuni s-a bazat pe trădătorii de neam de teapa acelui odios Boieru din Constanţa, unealtă a agresiunii bolşevice asupra neamului românesc.

Generalul Nicuşor Dragomir a povestit aceste lucruri şi în puşcăria de la Jilava, de faţă fiind subsemnatul, avocatul Nicu Miloiu, doctorul Popescu Vişină din Ploieşti şi un preot protopop de la Drăgăşani, al cărui nume l-am uitat. De asemenea, a povestit toate acestea şi în familia sa.

Dau această declaraţie de faţă fiind soţia mea şi d-l profesor Ion Coja şi precizez că am povestit, până acum la toţi prietenii mei despre aceste lucruri aflate de la generalul Dragomir.

• O IPOTEZĂ HALUCINANTĂ, DAR CREDIBILĂ

În privinţa declaraţiei alăturate, referitoare la mărturia generalului Nicolae Dragomir, ţin ca mai înainte de orice să certific realitatea persoanei care a dat această declaraţie. O persoană în vârstă, care a suferit de pe urma instaurării comunismului, pierzîndu-şi averea şi făcând, cu totul nevinovat, ani grei de temniţă. Detaliul cel mai important este că domnia sa **nu a fost legionar** şi nici nu are simpatii legionare. Dimpotrivă, aş putea spune. Adică, dacă s-a temut să dea această declaraţie, s-o semneze, teama d-lui X... X... vine de la legionari, să nu-l **pedepsească** pentru dezvăluirea acestui act de trădare naţională, de colaborare criminală cu duşmanul ţării, de care s-a făcut vinovat sinistrul grup de legionari asasini ai lui Nicolae Iorga. A fost curios pentru mine să constat că autorul declaraţiei - domnul X... X... să-i spunem şi noi, dădea o astfel de interpretare celor aflate de la generalul Dragomir, considerînd că fiind vorba de un legionar (sau mai mulţi) agent KGB această împrejurare e de natură să compromită, o dată în plus, **întreaga mişcare legionară** şi deci să stârnească replica răzbunătoare a legionarilor.

Pentru mine însă cele relatate de generalul Dragomir constituie - dacă se adeveresc, o disculpare spectaculoasă a legionarilor, de pe ai căror umeri este ridicată astfel povara crimei celei mai odioase şi de neiertat cu care istoria le-a pecetluit amintirea: asasinarea marelui dascăl al neamului românesc, Nicolae Iorga. Aşadar, legionarii ar fi cei mai interesaţi în a se confirma ipoteza că asasinii lui Iorga - sau măcar unul dintre ei, au acţionat după un plan elaborat în afara mişcării legionare. Dar l-am sfătuit pe d-l X... X... să rămână totuşi anonim, nu de teama legionarilor, ci a altora, ştiind eu bine cât de lung a rămas braţul celor pe care îi incriminează propriu-zis mărturia generalului Dragomir. Nu pot să nu recunosc că eu însumi, din aceleaşi motive, am ezitat să fiu „amestecat" în această poveste. Sper ca ezitarea mea să fi fost complet gratuită.

Ce să credem însă despre mărturia generalului Dragomir, transmisă posterităţii prin declaraţia d-lui X... X...? În ce măsură ea poate fi luată în serios? Concordă ea cu alte date ale problemei? Ce consecinţe ar avea pentru istoriografia românească şi pentru conştiinţa publică din România concluzia că Nicolae Iorga nu a fost ucis de legionari, ci de agenţi străini infiltraţi în rîndurile mişcării legionare?

Departe de a putea răspunde la aceste întrebări atît de neaşteptate, mă simt dator cu unele observaţii şi succinte consideraţii, utile cititorilor. Le voi enumera:

1. Mai întîi, voi face cunoscut că încă de acum 6-7 ani circulă printre istorici zvonul că în Occident, după deschiderea arhivelor perioadei interbelice ar fi apărut unele dovezi de implicare a unor forţe străine în asasinarea lui Nicolae Iorga. Sunt în Bucureşti persoane pe care le-am auzit afirmînd categoric acest lucru, inclusiv regretînd la vremea aceea că aceste dezvăluiri nu pot fi aduse la cunoştinţa opiniei publice româneşti. Cred că **acum** nimic nu-i mai împiedică să facă cunoscut publicului românesc tot ce se ştie asupra acestei chestiuni. Ce ziceţi, stimate domnule Dan Zamfirescu?

2. Oricum mărturia generalului sovietic se pare că priveşte luarea unei decizii, decizia ca Nicolae Iorga să fie omorît, asasinat. Nu pare că generalul sovietic avea certitudinea să afirme că decizia a fost dusă pînă la capăt de agenţi KGB! Mai aveau şi alţii interes ca Nicolae Iorga să dispară, inclusiv interesul ca mişcarea legionară să fie compromisă chiar şi cu acest preţ enorm de mare pentru poporul român, dar nu şi pentru "agenturile" străine foarte active şi pe vremea aceea.

3. Un lucru bine stabilit de ancheta care s-a făcut asupra împrejurărilor asasinării lui Nicolae Iorga este acela că ucigaşii din echipa condusă de legionarul Traian Boieru **au acţionat de capul lor, fără ştiinţa conducătorilor legionari.** S-a stabilit cu ocazia procesului, atît pe baza mărturiei date de soţia marelui profesor cât şi din alte mărturii, că persoane de prim rang din conducerea legionară aflînd de Traian Boieru şi "**camarazii**" săi cu ce intenţii plecaseră din Bucureşti spre Sinaia, au încercat să-l oprească telefonînd la comandamentul legionar din Ploieşti să le iasă înainte pe şosea şi să-i întoarcă din drum. De asemenea, au telefonat şi la

Sinaia lui Nicolae Iorga însuşi avertizîndu-l asupra primejdiei şi sfătuindu-l să plece imediat de acasă pentru a nu fi găsit de ucigaşi. Din păcate, **a fost să fie**... După cum a relatat la proces soţia lui Nicolae Iorga, aceasta s-a temut că telefonul primit de la Bucureşti face parte din scenariu, că intenţia legionarilor este să-l ucidă atunci când va părăsi locuinţa. A rămas deci pe loc uşurînd „sarcina" lui Traian Boieru. Aşadar, un element sigur în toată această discuţie este că **asasinii lui Nicolae Iorga nu au acţionat din ordinul conducerii legionare şi nici cu acordul acestora.**

4. În urmă cu 6-7 ani, când am aflat despre cele relatate mai sus la pct.1, această ipoteză, a unui amestec străin în asasinarea lui Iorga, am discutat-o cu colegul meu de liceu Papuc Istrate, ulterior decedat. Bunul meu coleg a comentat în felul următor cele aflate de la mine: Traian Boieru era, de felul său, tot din Constanţa, ba chiar era vecin în Anadolchioi cu casa lui Ion Papuc. Fugind în Germania în 1941 numai Traian Boieru, familia sa a rămas în România la Constanţa. Or, cu familia acestuia, mi-a povestit Jean Papuc, s-au petrecut două lucruri destul de ciudate: nimeni nu s-a legat în vreun fel de soţia şi copiii lui Traian Boieru după 1944, când, se ştie, familiile erau deseori puse în situaţia de a plăti ele pentru crimele reale sau imaginare ale celor fugiţi din ţară, această plată însemnînd să suporte felurite tracasări şi persecuţii. Ca vecini, toţi s-au mirat că familia lui Traian Boieru nu a fost supărată de nimeni, adică de autorităţile instalate la putere de Armata Roşie. Mai mult, pe la finele anilor '50 familia acestuia a primit permisiunea de a părăsi România şi de a pleca în Occident, la Traian Boieru! Asta într-un moment când legionarii înfundau închisorile României inclusiv pentru vina de a-l fi asasinat pe Nicolae Iorga. Cred că această chestiune - a condiţiilor în care familia lui Traian Boieru a trăit în România anilor '50, ar putea fi uşor lămurită confirmînd sau nu ciudatele lucruri afirmate de Jean Papuc. Evident, în acelaşi fel sunt interesante şi cele ce s-ar putea afla despre familiile rămase în România ale celorlalţi asasini din echipa condusă de T. Boieru.

5. Odată dovedit amestecul străin în asasinarea lui Nicolae Iorga devine mai plauzibil acest amestec şi în declanşarea „rebeliunii" legionare din ianuarie 1941. Evenimentele de atunci prezintă o mulţime de similitudini cu cele petrecute în Decembrie 1989, după părerea unor martori oculari, precum d-l. Simion Ghinea.

În general întreaga mişcare legionară va fi să fie privită cu alţi ochi dacă se va confirma informaţia primită de generalul Dragomir de la generalul sovietic. Dar trebuie să fim lucizi şi realişti şi să recunoaştem că **deja** părerile publicului românesc asupra mişcării legionare au început să se schimbe acordîndu-se la nevoia noastră de adevăr şi la posibilitatea pe care azi o avem de a căuta acest adevăr.

S-ar putea chiar spune că asistăm la un fenomen **„îngrijorător"**: resuscitarea mişcării legionare. Acuzaţiile de legionarism (sau fascism) au început să fie tot mai frecvente în presa noastră. Eu nu cred însă că este vorba de o renaştere a mişcării legionare, care, ca fenomen complex, s-a născut dintr-un concurs de cauze irepetabil în istorie. Nu cred nici măcar că, din naivitate, aşa cum unii se tem de această renaştere, alţii ar intenţiona-o, totuşi. Ci e vorba de altceva. Într-adevăr, mai ales printre tineri, se poate constata azi un interes aparte pentru **cunoaşterea** documentelor, a literaturii legionare. Acest interes porneşte exclusiv din nevoia de adevăr. Din câte minciuni s-au adunat în tolba istoricilor noştri, miciuna, mistificarea cea mai grosolană se pare că îi priveşte pe legionari şi pe comuniştii interbelici, unii fiind denigraţi, iar alţii fiind glorificaţi fără nici o limită a denaturării adevărului. Eu însumi am trăit şocul de a constata că mă înscriam într-un fals quasitotal cu tot ce ştiam despre legionari nu numai din şcoală, dar chiar şi din familie. Din păcate, azi, paralel cu dezvăluirile despre legionari se produce o denaturare a adevărului despre adversarii acestora, puşi ei acum la stîlpul infamiei fără nici o rezervă, fără a li se recunoaşte vreun merit, vreo circumstanţă justificativă.

Nu pledez decât pentru adevăr. S-a întîmplat ca după moartea prematură a tatălui meu - aveam doar 23 de ani, soarta să mă apropie de două persoane cam de vîrsta tatii, la care am ajuns să ţin foarte mult: Alexandru Graur, membru PCR din ilegalitate şi Petre Ţuţea, legionar. Au fost oameni cu care nu m-am sfiit să discut chiar şi cele mai delicate subiecte. Temperamental atît de diferiţi, cei doi profesori aveau amândoi un veritabil cult al adevărului, cult ce se hrănea şi din conştiinţa curată a celui ce nu a săvîrşit vreun rău semenilor săi. Şi unul, şi celălalt, nu aveau nimic de ascuns, nu le era ruşine de nimic din ce săvîrşiseră la viaţa lor. Nu pentru că nu greşiseră cu nimic, ci pentru că erau oricând gata să-şi descopere vreo greşeală, să şi-o recunoască, să şi-o asume.

Cu gîndul la seninătatea celor doi bărbaţi pe care am încercat să-i am ca model intelectual şi uman, încerc acum să pun în discuţie, la fel, **sine ira et studio**, chestiunea asasinării lui Nicolae Iorga, nu dintr-un interes ce ar viza anumite persoane, nu·pentru a disculpa pe cineva şi pentru a inculpa pe alţii, ci numai şi numai de dragul adevărului.

Legionarii au fost, în esenţă, anticomunişti, antibolşevici, înţelegînd printre primii caracterul mortal al pericolului ce ne pîndea din Răsărit. Oarecum consecutiv acestei atitudini antibolşevice, legionarii au fost şi antisemiţi. Dar antisemitismul lor a fost unul defensiv, manifestîndu-se în apărarea unor valori şi interese româneşti, iar nu împotriva intereselor autentice evreieşti. Aşa se face că legionarii au privit cu înţelegere - se zice, politica sionistă, planurile sionismului de a reda poporului evreu o patrie şi o limbă. I-am auzit deseori pe Petre Ţuţea şi Simion Ghinea comentînd admirativ această ispravă extraordinară a sionismului, a evreimii. Din informaţiile pe care am putut să le capăt până acum despre legionari, cred că principala trăsătură a doctrinei lor a fost însă alta: **anti-politicianismul.** Sau, folosind un termen pe care limba română i-l datorează lui Nicolae Iorga, ceea ce legionarii au combătut în viaţa noastră publică a fost, cu precădere, **fripturismul,** corupţia. Nu întîmplător parabola cea mai dragă legionarilor era aceea cu privire la trădători şi duşmani. Nu duşmanii, ci trădătorii trebuiau **„lichidaţi".**

Drept care conchid că interesul brusc, îndeosebi al tineretului pentru fenomenul legionar se cuvine a fi atent şi discret **„supravegheat",** îndrumat chiar, pentru ca din complexul de idei şi atitudini legionare să fie preluată ideea cea mai preţioasă şi sigur utilă viitorului românesc: anti-politicianismul, oroarea, dispreţul şi neîndurarea faţă de corupţia politicienilor noştri. Iar aceasta nu va însemna resuscitarea gîndirii legionare, ci doar fireasca şi inevitabila repunere a adevărului în drepturile sale, inclusiv dreptul adevărului de a dinamiza şi orienta viaţa noastră.

Cât priveşte chestiunea amestecului străin în asasinarea lui Nicolae Iorga, această ipoteză nu este nici pe departe dovedită. Cel mult am putea spune că sunt întrunite condiţiile suficiente lansării acestei ipoteze în public cu nădejdea că viitorul cel mai apropiat ne va aduce elementele pe deplin lămuritoare.

ION COJA

Nota redacţiei - Precizăm că d-l Coja ne-a prezentat originalul declaraţiei şi certificăm existenţa acesteia. Înţelegem să respectăm motivele şi dorinţa semnatarului declaraţiei de a rămîne deocamdată anonim. Credinţa noastră este că trăim totuşi într-o lume care evoluează spre normalitate, astfel ca teama de a fi spus adevărul să nu aibă nici un temei. A spune adevărul nu este un act de curaj, ci o datorie. Şi un drept al lumii noastre.

NOTĂ

Acest material a apărut în revista „Totuşi iubirea", nr.24/93 din iunie 1992. Între timp, autorul declaraţiei a părăsit această lume, astfel că pot face cunoscut numele său: **Toma Petrescu**, o persoană pe cât de distinsă şi de simpatică, pe tot atîta de ireproşabilă sub aspect moral. Publicarea „halucinantei ipoteze" a stîrnit pe mulţi cititori ai revistei să mă caute şi să-mi împărtăşească opiniile şi argumentele lor, pro sau contra. Printre ei, părintele Nicolae Crăcea m-a interesat în mod deosebit, deoarece a fost prieten cu Traian Boieru. Din relatările sale se desprind argumente noi pentru ideea că asasinarea lui Nicolae Iorga s-a făcut fără ca să ştie despre această intenţie alţi legionari şi în primul rînd liderii Mişcării nu au ştiut nimic. După săvârşirea gestului ireparabil, legionarii nu şi-au arătat niciodată acordul pentru cele petrecute, excluzându-l propriu-zis pe Traian Boieru din mediile legionare ca pe un proscris.

Iată un fragment din „**relatarea**" făcută de părintele Nicu Crăcea:

„Echipa Boieru (au fost găsiţi) în noaptea crimei şi aduşi în faţa lui Horia Sima care i-a întrebat de ce au făcut această faptă, de ce nu l-au întrebat sau de ce nu s-au consultat cu nimeni. Boieru a răspuns că dacă l-ar fi întrebat pe Sima ştiau bine că nu le-ar fi încuviinţat această faptă, i-ar fi oprit, dar ei erau hotărîţi să-l răzbune pe Căpitan. Pe ei nu i-a interesat complicaţiile ce s-ar fi ivit după fapta lor. Horia Sima l-a anunţat pe gen. Antonescu că făptaşii crimei Iorga-Magearu au fost prinşi de poliţia legionară şi-l întreabă ce intenţie are cu ei. Antonescu cere să fie duşi imediat la el. În biroul generalului se găseau Ică Antonescu şi col. Rioşanu. Antonescu i-a primit cu înţelegere şi le-a spus: „aţi lucrat bine, măi băieţi! Canalia asta trebuia de mult să piară!" Am aflat acest lucru din gura lui Boieru cu care m-am întâlnit la Viena, în timpul guvernului român din exil, alcătuit imediat după ce România căzuse sub ruşi. (...) Boieru mi-a comunicat atunci că imediat după vizita la Antonescu, peste două zile au primit paşapoarte şi au plecat în Germania. Mişcarea legionară îi eliminase pentru totdeauna din

mişcare şi nu mai aveau contact cu legionarii. (...) Nu fusese închis în lagărul de la Buckenwald unde erau ceilalţi legionari, trăia într-un cămin german, unde avea casă şi masă, iar între timp toţi trei căpătaseră ceva de lucru. În timpul convorbirii noastre s-a apropiat un legionar vechi şi i-a adus aminte că el nu are voie să stea de vorbă cu alţi legionari sau să intre în incinta legaţiei române. În timpul şederii mele la Viena n-am putut afla nimic despre Boieru, toţi legionarii se temeau parcă să discute acest caz şi toţi credeau că la mijloc a fost o mână străină. Dar nimeni nu ştia cine a fost în spatele lui Boieru. După intrarea Ruşilor în Austria şi apropierea lor de Viena, legionarii au început să se împrăştie pe drumuri diferite, cât mai spre apus, ca să nu cadă pradă în mâna Ruşilor. Eu cu alţi legionari ne-am îndreptat spre Italia, alţii spre Franţa etc. În drum, aproape de Salzburg, l-am întâlnit pe Boieru cu grupul lui, care ne-a spus că el rămâne pe loc: „pot să vie Ruşii, noi nu ne temem de ei" mi-a răspuns el. Acest lucru ne-a întărit presupunerea că el fusese un agent al Serviciului Secret rusesc, dar nu aveam nici o probă".

Celor povestite de părintele Nicolae Crăcea le mai adaug un detaliu, corectând cele scrise de mine în articolul publicat în „Totuşi iubirea": ştiu de la Petre Ţuţea şi de la dl Simion Ghinea că legionarul Ilie Stângă, membru al Poliţiei legionare, aflând despre iminenţa atentatului la viaţa profesorului Nicolae Iorga, a telefonat la Sinaia din ordinul lui Horia Sima şi a vorbit cu soţia profesorului, avertizând-o asupra primejdiei şi sfătuindu-i să părăsească locuinţa pentru câteva ore, până se liniştesc lucrurile. Din păcate, biata femeie şi soţul ei au crezut că acest sfat, dimpotrivă, face parte din complotul însuşi şi nu i-au dat ascultare. Nu e sigur că la proces şi în timpul anchetei soţia ilustrei victime a povestit despre acest telefon.

Brad Bătrân

Au fost tăind un brad bătrîn
Fiindcă făcea prea multă umbră.
Şi-atunccea din pădurea sumbră
Se auzi un glas păgîn:

„O voi ce-n soare cald trăiţi
Şi aţi răpus strămoşul nostru,
Să nu vă strice rostul vostru,
De ce sînteţi aşa grăbiţi?

În anii mulţi cît el a fost,
De-a lungul ceasurilor grele,
Supt paza cracilor rebele,
Mulţi şi-au aflat un adăpost.

Moşneagul stînd pe culme drept
A fost la drum o călăuză
Şi-n vremea aspră şi hursuză
El cu furtunile-a dat piept.

Folos aduce cît fu viu,
Ci mort acuma cînd se duce,
Ce alta poate-a vă aduce,
Decît doar încă un sicriu?!"

NICOLAE IORGA

N.R. - Această poezie este ultima scrisă de Nicolae Iorga înainte de a fi asasinat. O publicăm ca semn al situării lui Nicolae Iorga, în sufletul nostru şi în eternitate, de aceeaşi parte a baricadei ca şi legionarii, în aceeaşi oaste a românismului.

A EXISTAT ÎN ROMÂNIA UN HOLOCAUST ANTIEVREIESC?

DISTINŞI OASPEŢI, STIMAŢI COLEGI,

Întâlnirea noastră şi-a propus să pună în discuţie acuzaţia cea mai gravă ce s-a adus vreodată poporului român. acuzaţia de genocid, de holocaust antievreiesc Nu vă ascund nădejdea ca împreună, repet: **împreună**, să ajungem la concluzia netemeiniciei celor ce susţin că în România anilor 1940-44 s-ar fi petrecut un holocaust. Recunoaştem deschis că nutrim această nădejde decât care mai mare este numai neputinţa noastră de a forţa evidenţa şi sensurile ei, neputinţa noastră de a ne minţi pe noi înşine şi pe alţii, neputinţa de a păcătui astfel, prin minciună, mai mult chiar decât vor fi păcătuit odinioară cei ale căror fapte încercăm, aici şi acum, să le cântărim cu onestitate şi responsabilitate, **sine ira et sine studio.**

Pentru ca încă de la bun început să punem ordine în discuţia la care vă invităm, vom încerca să definim cât mai exact termenii. **Holocaust,** după DEX, denumea în antichitate ***„jertfa adusă zeilor, în care animalul sacrificat era ars în întregime."*** Sens figurat: ***„ofrandă, sacrificiu"***. După Larousse, ar fi vorba de ***„sacrificiu practicat de evrei prin arderea totală a victimei"***. Evident, în anii noştri cuvântul antic a căpătat un sens sensibil modificat, probabil prin contaminare cu **genocid**, cuvânt şi el frecvent asociat cu tragedia trăită de evrei în anii celui de al II-lea război mondial. Tot după DEX, **genocidul** este ***„crimă comisă cu intenţia de a distruge un grup uman, naţional, etnic"***. În Larousse ni se spune că grupul uman poate fi şi **„rasial sau religios"**. În zilele noastre, cuvântul **holocaust** are una din semnificaţiile cele mai sumbre, desemnând prestaţia cea mai inumană din istoria umanităţii. Cu voia dumneavoastră aş analiza

semnificaţia acestui cuvânt, desfăcând-o în următoarele componente

a. o crimă de mari proporţii, ale cărei victime se numără cu miile sau cu sutele de mii ori milioane chiar

b. victimele sunt oameni nevinovaţi în faţa legii

c. „selecţia" victimelor are drept temei apartenenţa la o anumită etnie sau religie, aceasta fiind singura „vină" a victimelor.

Ne aducem aminte în acest context de o altă vocabulă sinistră **pogrom**, denumind, după Larousse o ***„mişcare condusă de autorităţile ţariste şi vizând exterminarea evreilor"***, iar după DEX ***„ucidere în masă a membrilor unui grup naţional minoritar, organizată de elemente naţionaliste, şovine".*** Luând în seama datele istorice se poate spune că **holocaustul** este un **pogrom** de dimensiuni mult mai mari extins în cadrul unui stat la toţi cei care aparţin naţiei sau rasei ori religiei respective. Cred că mai putem acum adăuga o componentă la semantica cuvântului **holocaust**.

d. crimă produsă cu concursul sau la iniţiativa şi sub controlul autorităţii publice din statul respectiv.

Ne dăm seama că acest excurs filologic ar putea să pară uşor cinic atunci când îl confruntăm cu realitatea. Iar realitatea impunătoare chiar şi într-un caz atât de tragic este sigură: suferinţa şi moartea de care au avut parte, în anii '40 '44 mii şi mii de evrei. Asupra acestei chestiuni nu avem a purta nici o discuţie.

Pentru ce ne întâlnim astăzi?

Ne întâlnim pentru a examina cu seninătate cât de reală şi de mare este vinovăţia românească!

Personal nu sunt un cunoscător al evenimentelor din iunie 1940, ianuarie 1941, iunie 1941 ş.a.m.d. Dispun de lecturile şi informaţiile pe care le are asupra acestei chestiuni orice intelectual român cu oarecare pasiune pentru istorie. Înainte însă de a da cuvântul specialiştilor, îngăduiţi-mi să vă prezint câteva păreri şi puncte de vedere pe care ştiu că le împărtăşesc mulţi dintre concetăţenii noştri.

1. Consider, ca principiu de viaţă, că, de cele mai multe ori, într-un conflict fiecare parte are partea sa de vină. Nu ne putem rezuma la contabilizarea victimelor fără să ne întrebăm ce anume a stârnit violenţa agresivilor. Evident, când vina victimei se reduce la faptul de a se fi născut în interiorul unui grup etnic sau religios, această

circumstanţă agravează la maximum culpa agresorului, a criminalului

2. Nimeni nu are ceva de câştigat, inclusiv respectul pentru adevăr nu are nimic de câştigat de pe urma generalizărilor de tipul „**românii** au făcut şi au dres" sau „**evreii** sunt aşa şi pe dincolo.". Corect este să distingem din clasa respectivă grupul implicat: **unii evrei** sau **unii români**. Dacă ne este cu putinţă a le preciza şi numărul cu atât mai bine. Puţine lucruri se pot spune despre toţi evreii sau despre toţi românii, fie de bine, fie de rău.

3. Pentru toată discuţia noastră este important să ţinem seama de un fapt uşor de constatat, de nimeni contestat: violenţele antisemite din România acelor ani acoperă o mică parte din teritoriul românesc. Geografia „**holocaustului**" din România cuprinde doar două zone:

a. Transilvania de Nord, ocupată de administraţia maghiară după 1 Septembrie 1940, unde violenţele şi persecuţiile antievreieşti au fost însoţite de acţiuni similare antiromâneşti. În acest teritoriu evreii şi românii au fost victime, au fost de aceeaşi parte a baricadei.

b. Nordul Moldovei, Basarabia şi Transnistria, o zonă în general aproape de linia mişcătoare a frontului pe care se înfruntau trupele româneşti şi cele sovietice.Cele petrecute în această zonă constituie materia principală a discuţiilor noastre de azi. Dar înainte de a rememora şi de a analiza cele petrecute în această zonă, să remarcăm şi să subliniem faptul că violenţele au ocolit restul teritoriului românesc, faptul că, în imensa lor majoritate, evreii din România, trăitori în afara celor două zone mai sus delimitate, nu au avut de suferit violenţele specifice unui pogrom, unui holocaust. Aceasta dovedeşte în primul rând că în România nu a funcţionat mentalitatea că o persoană, prin simplul fapt că aparţine neamului evreiesc, trebuie considerată adversar ireconciliabil şi suprimată, exterminată!

S-o spunem mai clar: dacă în România s-ar fi desfăşurat un holocaust antievreiesc, dacă autorităţile româneşti ar fi conceput o politică de exterminare a evreilor din România, acest lucru s-ar fi văzut prin repetarea pretutindeni, de la Constanţa la Timişoara, de la Craiova la Bacău, de la Suceava la Giurgiu, de la Arad la Galaţi, a unor violenţe de felul celor care au afectat viaţa comunităţilor evreieşti din Iaşi sau Dorohoi. Această constatare ne obligă să formulăm deja o ipoteză cu privire la violenţele antisemite petrecute în România anilor '40: ele au un caracter întâmplător, nu sunt nici caracteristice comportamentului românesc şi nu sunt nici

premeditate, **nu se poate spune că ele sunt subscrise unei politici de stat!**

4.Existenţa unei legislaţii antievreieşti în perioada dictaturii antonesciene este un lucru evident. Aceste legi antievreieşti e bine însă să fie apreciate în funcţie de legile nescrise ale locului, ale comportamentului tradiţional românesc. Spaţiul românesc este, aşa cum a demonstrat cu pertineţă **„evreul"** N. Steinhardt, un teritoriu binecuvântat de Dumnezeu, unde niciodată legile nu se aplică cu exces de zel. Dimpotrivă, îndeosebi legile aspre sunt aplicate de mântuială, de ochii lumii, ai unei lumi, ai unei Europe care, la data aceea ne cerea să fim antisemiţi, ne cerea să aplicăm un program de exterminare a evreilor. Am fost antisemiţi mai mult în vorbele din textul legii decât în faptele vieţii trăite. Exemplul, clasic deja, al discriminării antisemite care i-a dus pe evreii din Bucureşti la corvoadă pe peroanele Gării de Nord, la curăţat zăpada, sarcină de care cei mai mulţi s-au achitat tocmind cu ora câţiva nevoiaşi dintre cei ce roiesc de obicei în jurul gării. Asta în vreme ce românii, neaoşi şi favorizaţi de legile lui Antonescu, degerau şi mureau cu miile în nămeţii de la Stalingrad. Lamentaţia evreilor pe această temă - căci sunt unii evrei care fac caz de această împilare, are o notă de cinism stridentă! La nivelul popular, al vieţii trăite fără complicaţii ideologice, legile de discriminare antievreiască, prin care evreilor li se refuza onoarea de a lupta şi de a suferi şi de a muri pentru o cauză destul de incertă - stoparea comunismului, **aceste legi au fost deseori resimţite de români ca pozitiv discriminatorii, ca privilegii acordate evreilor.** Cu atât mai mult cu cât după 23 august 1944, adică după întoarcerea armelor împotriva hitleriştilor, evreii din România au rămas mai departe pe la casele lor, lăsându-i pe români să lupte şi să moară şi pentru stârpirea hidrei anticomuniste, fasciste! Murind astfel, în total, vreo opt sute de mii de români în floarea vârstei!

E de subliniat că în această legislaţie românească antisemită, antievreiască, oricât am căuta - iar unii caută de o jumătate de veac, nu se prevedea nimic care să se potrivească în cadrul unei politici de exterminare fizică a evreilor, al unei politici de genocid! Legislaţia antievreiască concepută de guvernarea Antonescu este reală şi, pentru orice om de bună credinţă, şocantă, revoltătoare. Ea trebuie cercetată şi cunoscută pentru a reconstitui exact limitele până la care Antonescu acceptase să împingă antisemitismul său, un antisemitism care, se ştie, i-a fost impus.

Cum impus le-a fost antisemitismul şi guvernanţilor de la Budapesta, aplicarea măsurilor antisemite, antievreieşti, făcându-se însă cu mari deosebiri între cele două guverne, între cele două ţări, diferenţe în care, credem noi, se regăseşte, împlinită, quintesenţa unei evoluţii istorice pe coordonate net diferite a celor două popoare, român şi maghiar.

5. Nu avem dreptul, în acest context, să lăsăm fără o semnificaţie precisă faptul că evreii din Transilvania de Nord, dar şi din Ungaria, în acei ani ai războiului antisovietic, s-au refugiat în masă, cu miile, din Ungaria în România pentru a-şi salva viaţa. Oare acei evrei nu ştiau că în România, în iunie 1940, începuse holocaustul? Nu ştiau că în România, autorităţile organizaseră şi declanşaseră genocidul antievreiesc?... Ce semnificaţii să-i dăm faptului că evreii care totuşi plecau şi din România o făceau cu acordul autorităţilor româneşti şi plecau numai în Palestina! Nu fugind din calea răutăţii româneşti, ci pentru a-şi împlini visul milenar al revenirii în ţara strămoşească! Evident, aceste fapte, bine cunoscute, dovedesc că în România acelor ani nu s-a produs un holocaust!

6. Contestaţia pe care unii români o ridică faţă de acuzaţia de holocaust are în vedere, printre altele, faptul că violenţele antisemite, reale, s-ar fi declanşat în urma unor manifestări de antiromânism la care s-au dedat **unii** evrei în momentul în care Rusia a somat administraţia românească să părăsească nordul Bucovinei şi Basarabia. Lipsa de loialitate a unor cetăţeni români de naţionalitate evreiască din teritoriile ce urmau să fie ocupate de sovietici a mers chiar până la asasinat: au fost împuşcaţi soldaţi români aflaţi în retragere, alţii au fost umiliţi în diverse feluri. Faptul că la asemenea acte nu s-au pretat toţi evreii, ci numai o parte, o minoritate bezmetică şi aventurieră, trebuie luat în seamă, dar ne este nouă, azi, uşor să-l luăm în seamă. În urmă cu 55 de ani, în tensiunea fantastică a acelui cutremur istoric, nu trebuie să ne mirăm că reacţia firească, de pedepsire a evreilor trădători de patrie, a fost disproporţionată sau exagerată, lovind şi în oameni nevinovaţi. Repet şi insist: nu-i putem considera decât trădători de patrie pe evreii din Cernăuţi şi din alte localităţi din Bucovina şi Basarabia care, în iunie 1940, s-au bucurat de instaurarea administraţiei ruseşti, sovietice. **Postulez:** *evreii care au suferit, iar mulţi dintre ei au şi murit pentru vina de a-şi fi manifestat simpatia şi sprijinul pentru URSS şi pentru comunism, aceşti evrei nu pot fi consideraţi ca*

victime ale antisemitismului, ale holocaustului. Ei au plătit cu viața o anumită opțiune politică, la fel cum aceeași opțiune politică au plătit-o cu viața și unii români, precum Filimon Sârbu. Acești evrei pot să figureze, cu numele și cu numărul lor, în pantheonul comunist, bolșevic, de la Moscova, ca eroi ai internaționalismului leninist, dar nu ca victime în memorialul de la Tel Aviv sau de la Washington!

7. Nu trebuie uitat că ne aflam în **„stare de război"**, ceea ce impunea legi și restricții greu de conceput și de acceptat în timp de pace. Nu pot fi considerați victime ale holocaustului acei evrei care s-au dedat, în spatele liniei de front, la acte de sabotaj, de spionaj, de diversiune, mergând până la dinamitarea și aruncarea în aer a unor clădiri de comandament militar, cu sute de ofițeri și soldați români! Sancționarea acestor fapte prin pedeapsa capitală, aplicată după o judecată sumară, intră în regulile acestui joc neiertător care este războiul. De pe urma unor asemenea acte criminale, pedepsite dintotdeauna și pretutindeni în lume, nu este de mirare că s-a ajuns la suspicionarea unor evrei nevinovați din zona de ocupație la izolarea lor în lagăre, în lagăre cu condiții de viață mizerabile, care au făcut sute și mii de victime. Despre aceste lagăre, în care au murit și mii de oameni nevinovați, putem spune că au fost lagăre de exterminare? De moartea lor din aceste lagăre nu se fac oare vinovați în primul rând acei evrei care, din proprie inițiativă sau aflându-se în solda diversiunii sovietice, au atacat pe la spate armata română, uzând de procedee de luptă pe care orice curte marțială le pedepsește fără nici o ezitare?

Este lucru dovedit că au existat evrei printre partizanii sovietici care au acționat în spatele frontului, în zona ocupată de armata română. Este în firea lucrurilor ca, în replică justificată la aceste atacuri ne-loiale, armata română să nu-i fi atins pedepsitor doar pe cei propriu-zis vinovați! **À la guerre comme** à **la guerre**, totuși!

8. În fine, unii istorici români ne propun să luăm aminte la faptul că pe cât de mult unii evrei - numiți bezmetici câteva rânduri mai sus pe cât de mult unii îi iubesc pe ruși, pe sovietici, acționând în interesul acestora, pe atât de mult rușii - mă rog, **unii** ruși, îi urau pe evrei și îi disprețuiau, după o veche tradiție, a pogromului. Ceea ce au făcut rușii cu polonezii de la Katyn, încercând să-i pună în contul crimelor germane, nu cumva ceva asemănător se încearcă și cu evreii din zona de confruntare a armatei române cu cea sovietică, acei evrei care au murit, cei mai mulți nevinovați, iar moartea lor

nimeni nu îndrăzneşte să o pună pe seama unei armate care de câteva sute de ani practică, ca şi azi, genocidul?

Armata română a ocupat de două ori Ungaria şi Budapesta. Avea toate motivele, îndeosebi în 1944, să se răzbune şi n-a făcut-o, purtându-se exemplar. Aceeaşi armată e acuzată de crime oribile împotriva evreilor de dincolo de Nistru. Ce anume i-a determinat pe soldaţii şi ofiţerii noştri la un comportament atât de nespecific, de neromânesc? Răspunsul la această întrebare cred că poate fi găsit cu ajutorul altei întrebări. Anume, mă întreb care sunt cifrele prin care se contabilizează **„contribuţia"** sovietică, rusească la holocaustul antievreiesc. Am astfel în vedere cele două mari memoriale de la Tel Aviv şi Washington. Nu le-am vizitat, dar ştiu ce grozăvii sunt puse acolo pe seama românilor. Şi mai ştiu, deci de la alţii, că pe seama sovieticilor nu sunt puse nici un fel de victime printre evrei!... Formulez astfel bănuiala că cei care acuză armata română şi autorităţile româneşti de holocaust în Basarabia şi Transilvania, în mod conştient sau nu fac astfel jocul mistificator al Moscovei bolşevice. Iar nu al Israelului, cu atât mai puţin al adevărului!

Iată dar, stimaţi colegi şi oaspeţi, câteva din părerile şi impresiile cu care m-am ales din informaţii culese de mine nesistematic, întâmplător mai ales. Ele îmi impun concluzia că **în România nu a existat holocaust.** Poate că greşesc. Mi-ar părea rău, dar sunt gata să examinez cu toată atenţia obiecţiile ce se vor ridica faţă de această concluzie şi faţă de premisele din care eu o deduc. Unora li s-ar putea părea că susţin prea categoric o concluzie insuficient dovedită. Mi-e greu însă să adopt alt ton deoarece provin dintr-un oraş şi dintr-o familie de care se leagă destinul limpezit şi înseninat al multor evrei aflaţi în drum mântuitor spre Palestina. Mi-e imposibil, prin educaţia primită acasă şi pe străzile Constanţei, primită adică în România, mi-e imposibil să-mi imaginez cum vine aceea ca un om să-i reproşeze altui om faptul că este de altă rasă sau religie, când lumea noastră este aşa de fascinantă în primul rând pentru că o împestriţează, adică o înfrumuseţează mulţimea de rase, etnii, graiuri, culturi şi religii, fiecare în felul său şi toate la un loc, simfonic, preamărindu-l pe Cel Ce le-a creat.

Dixi et salvavi animam meam.

ION COJA

NOTĂ

Cuvântul de mai sus a fost rostit în iunie 1995, cu ocazia unui simpozion organizat de **Vatra Românească**, pe tema **A existat în România un holocaust antievreiesc?** Prezenţi la această dezbatere, reprezentanţii comunităţii evreieşti din România au declarat că termenul ***„holocaust"*** nu se potriveşte cu privire la soarta evreilor din România, că însăşi comunitatea evreiască a renunţat la acest termen. Ne-am bucurat că s-a făcut acest pas în întâmpinarea adevărului şi ne-am exprimat speranţa că distinşii noştri colegi din comunitatea evreiască vor face publică această denunţare, dat fiind caracterul public al acuzaţiei că „holocaustul a început în România" (apud Moses Rozen). Din păcate şi din câte ştim, această denunţare publică încă nu s-a produs. Aşteptăm în continuare. Publicat parţial în „**Cronica Română"** din 27 iunie 1995, textul nostru a stârnit replica d-lui prof. dr. Ioan Şerbănescu de la Centrul pentru studiul istoriei evreilor din România (vezi „Cronica română", 5 iulie 1995), participant la amintitul simpozion. Citez din acest text al d-lui prof. dr. Ioan Şerbănescu:

*„La dezbatere au fost prezenţi foşti lideri ai mişcării extremiste legionare, care nu numai că au avut posibilitatea să facă o apologie fără rezerve a Gărzii de fier, negând evidentele acte teroriste pe care le-au comis unii din membrii acestei organizaţii, dar chiar au fost stimulaţi de moderator să-şi desfăşoare argumentarea, inclusiv **„filosemitzmul"** unor conducători - comandanţi legionari (Radu Gyr). Au fost negate crimele din timpul rebeliunii din 1941, reiterată afirmaţia că nu au fost cadavre evreieşti agăţate la Abatorul din Bucureşti şi alte asemenea aberaţii."*

Întrucât am fost moderatorul acelei dezbateri, recunosc că nu i-am împiedicat pe legionari să-şi facă argumentarea, aşa cum nici pe dl. prof. dr. Ioan Şerbănescu nu l-am împiedicat să-şi prezinte opiniile şi argumentele. Numai că contestaţia legionarilor cu privire la ***„crimele din timpul rebeliunii din ianuarie"***, inclusiv ***„afirmaţia că nu au fost cadavre evreieşti agăţate la Abatorul din Bucureşti"***, se bazează pe documente cărora un cercetător serios nu le poate refuza un comentariu de specialitate. Or, intervenţiile în

presa românească de după Decembrie 1989, ale d-lor Simion Ghinea, prof. dr. Radu Iftimovici, Alexandru Saucă şi alţii, impuneau un răspuns desluşit, ceea ce, din partea Centrului pentru studiul istoriei evreilor din România, încă nu s-a produs, obligând publicul să ia în serios argumentele prezentate şi nicicum să le taxeze drept **„aberaţii".**

La amintitul simpozion au luat parte câţiva istorici binecunoscuţi, propriu-zis istorici (să mă ierte dl. prof. dr. Ioan Şerbănescu, dar domnia sa este istoric numai de când s-a pensionat!), în frunte cu dl. Gheorghe Buzatu, care au prezentat informaţii, comentarii şi documente care au confirmat poziţia cu care subsemnatul m-am prezentat în deschiderea lucrărilor, astfel că am rămas mai departe încredinţat că în România nu se putea produce şi nici nu s-a produs vreodată holocaust sau pogrom antievreiesc. Între timp dl. Gheorghe Botezatu a publicat **Românii în arhivele Kremlinului,** cu documente numeroase şi convingătoare privind comportamentul ostil, antiromânesc, împins până la crimă, al **unor** evrei, nu puţini, în zilele cumplite din iunie 1940, când românii au fost obligaţi la evacuarea Basarabiei şi a Nordului Bucovinei, când a început ***holocaustul împotriva poporului român în epoca războiului mondial din 1939-1945 şi după aceea,*** cum inspirat a numit Gh. Buzatu tragedia românească a acelor ani. Holocaust, da! A fost în România anilor 1938-1964 holocaust, dar nu anti-evreiesc, ci antiromânesc! Din câte ştiu, Centrul pentru studiul istoriei evreilor din România, fie prin dl. prof. dr. Ioan Şerbănescu, fie prin alt specialist, nu a produs dovezile cu care să infirme teza d-lui Gh. Botezatu privind rolul evreilor din România - fireşte, al **unor** evrei, în declanşarea şi susţinerea holocaustului antiromânesc. Mărturiei pe care o aduc documentele publicate de Gh. Botezatu în anul de graţie 1996, să le adăugăm textul, aproape uitat, cu care Nicolae Iorga consemna, în vara lui 1940, debutul aceluiaşi cataclism al istoriei; precum şi câteva însemnări ale regelui Carol al II-lea, al cărui filosemitism este bine cunoscut.

• NICOLAE IORGA

De ce atâta ură?

„Se adună şi cresc văzând cu ochii documentele şi materialele, actele oficiale şi declaraţiile luate sub jurământ.

Înalţi magistraţi şi bravi ofiţeri care şi-au riscat viaţa ca să apere cu puterile lor retragerea şi exodul românilor au văzut cu ochii lor nenumărate acte de sălbăticie, uciderea nevinovaţilor, loviţi cu pietre şi huiduiţi.

Toate aceste gesturi infame şi criminale au fost comise de evreimea furioasă, ale căror valuri de ură s-au dezlănţuit ca sub o comandă nevăzută.

De ce atâta ură?

Aşa ni se răsplăteşte bunăvoinţa ı toleranţa noastră. Am acceptat acapararea şi stăpânirea jud. c ı multe decenii şi evreimea se răzbună în ceasurile grele pe :are le trăim. Şi *de nicăieri o dezavuare*,o rupere vehementă şi publică de isprăvile bandelor ucigaşe de sectanţi sanguinari. Nebunia organizată împotriva noastră a cuprins târguri şi oraşe şi sate.

Fraţii noştri îşi părăseau copii bolnavi, părinţi bătrâni, averi agonisite cu trudă... În nenorocirea lor ar fi avut nevoie de un cuvânt bun, măcar de o fărâmă de milă. Sprijin cald şi un cuvânt înţelegător, fie numai sentimental, ar fi fost primit cu recunoştinţă. Li s-au servit numai gloanţe, au fost sfârtecaţi cu topoarele, destui dintre ei şi-au dat sufletul.

Li s-au smuls hainele şi li s-au furat ce aveau cu dînşii, ca apoi să fie supuşi tratamentului hain şi vandalic. Românimea aceasta, *de o bunătate prostească* faţă de musafiri şi jecmănitori, merita un tratament ceva mai omenesc din partea evreimii care se lăuda până ieri că are sentimente calde şi frăţeşti faţă de neamul nostru în nenorocire".

• REGELE CAROL al II-lea
Fragmente din Jurnal

29 iunie 1940: „ Ştirile asupra evenimentelor din Basarabia şi Bucovina sunt din ce în ce mai triste, dezertări ale soldaţilor basarabeni, *excese de orice fel ale populaţiei minoritare*, **mai ales evreii** (subl. ns.), care atacă şi insultă pe ai noştri, ofiţeri batjocoriţi, unităţi dezorganizate etc. etc."; **30 Iunie 1940**: "Ştirile din Basarabia sunt tot triste. Din păcate am avut dreptate cu aşa numita reorganizare a F.R.N. Mulţi dintre conducătorii de acolo s-au arătat complet bolşevizaţi, fiind cei dintîi care au primit cu drapele roşii şi cu flori trupele sovietice. Incidente cu populaţia, mai ales evreiască, au avut loc pretutindeni. Din această cauză evacuările, care au fost grele, în multe locuri au fost imposibile. *S-au împuşcat funcţionari, s-au atacat şi dezarmat chiar unităţi militare.* Ritmul înaintării trupelor roşii a depăşit cu mult planul stabilit şi a adăugat şi mai mult la dezordine. Toate protestele au fost zadarnice, unităţile blindate şi motorizate, odată lansate, n-au mai putut fi oprite"; **1 iulie 1940:** "Ştiri din Basarabia tot triste sunt. Se pare că unii comandanţi de mari unităţi s-ar fi comportat destul de prost, lăsând comandanentul lor, spre a se pune la adăpost. S-au petrecut, totuşi , şi unele fapte frumoase [...] Tot aceleaşi ştiri asupra exceselor şi agresiunilor din partea minorităţilor şi comuniştilor. Agresiunile se fac, mai ales, asupra ofiţerilor, care sunt adesea bătuţi şi degradaţi. Însă unde este energie, lucrurile au mers bine. Am ştiri că generalul [C.] Pantazi s-ar fi comportat foarte bine. Tot aşa se zice de *populaţia germană din sudul Basarabiei care a avut o atitudine simpatică faţă de trupele noastre care se retrăgeau*"; **3 iulie 1940**: "Ştirile din Basarabia sunt foarte triste. Astăzi a fost ultima zi a evacuării şi a fost hotărîtă zi de doliu naţional. *Evreii şi comuniştii s-au purtat într-un mod oribil. Asasinate şi molestări ale ofiţerilor şi ale acelora care voiau să plece.* ***Aceasta mă face să mă tem că va produce reacţii primejdioase"*** *(s. n.)*; **6 iulie 1940:** "Ştirile din ţară sunt unele îngrijorătoare; **purtarea evreilor din Basarabia şi Bucovina a fost aşa de rea cu ocazia evacuării, încât a provocat o reacţie şi o indignare care se manifestă prin excese, asasinate şi devastări, la care, din păcate, participă şi soldaţi, semn de lipsă de disciplină".** (s.n.)

CAPITOLUL IV

„OPOZIŢIE ENERGICĂ DIN PARTEA POPORULUI ROMÂN ŞI A AUTORITĂŢILOR ROMÂNEŞTI"

Zilele următoare se va desfăşura vizita preşedintelui României la Washington. Pe agenda încărcată a acestei vizite se pare că vor figura şi discuţiile pe care domnia sa, domnul preşedinte Ion Iliescu, le va avea cu reprezentanţii unor importante organizaţii evreieşti, discuţii care vor atinge, în principal, prevederile recentei legi aprobate în Parlamentul României asupra caselor naţionalizate. Ca unul care am votat şi am vorbit de la acest microfon împotriva legii amintite, îmi iau îngăduinţa de a-i face domnului nostru preşedinte, cu tot respectul cuvenit, câteva sugestii.

În relaţiile actuale, dintre autorităţile româneşti şi reprezentanţii diverselor organizaţii evreieşti, două sunt problemele care riscă să creeze o stare de tensiune şi de neînţelegere. Una a fost amintită mai sus: cererea de redobândire a unor proprietăţi, ce au aparţinut, înainte de 1945, comunităţii evreieşti din România. A doua problemă, mult mai gravă, o constituie teza potrivit căreia România se face vinovată de moartea a câteva sute de mii de evrei în timpul celui de-al doilea război mondial. România devenind astfel părtaşă la Holocaustul evreilor.

Mă număr printre cei care resping această teză. Sunt nenumăraţi istoricii, români şi străini, inclusiv evrei şi americani care au omagiat poporul român şi autorităţile româneşti pentru felul în care au ştiut să facă din România acelor ani o oază de linişte şi pace pentru poporul evreu atât de greu încercat. A existat în acei ani o legislaţie antievreiască, este foarte adevărat, dar acea legislaţie nu a urmărit genocidul şi a creat extrem de puţine efecte ireversibile sau profund vexatorii. Acea legislaţie trebuie discutată în contextul general european, al statelor nevoite să intre în axa nazistă. Vom constata astfel că în România legislaţia antievreiască a fost mai mult

formală, de ochii Berlinului, provocând evreilor din România minimum posibil de suferinţe.

Este adevărat că în anii aceia, ani de război, pe teritoriul României sau pe teritoriul ocupat de armata României, aflată în ofensivă pe frontul de răsărit, au murit mulţi evrei, parte din ei executaţi chiar de autorităţile româneşti, după o sumară anchetă şi judecată, adeseori chiar şi aceasta lipsind. Cu ce s-au făcut vinovaţi aceşti evrei? Ei s-au făcut vinovaţi de acţiuni şi activităţi paramilitare, în spatele frontului, împotriva unor trupe militare regulate. Se află scrisă în legile crude ale războiului pedeapsa capitală pentru asemenea atitudine. Aceeaşi pedeapsă au primit şi cetăţenii români de naţionalitate română care s-au pus în slujba inamicului. Aşadar, miile de evrei morţi în aceste condiţii nu pot fi contabilizaţi decât într-un singur fel: ei au murit pentru o idee, ideea bolşevică, şi pentru a sluji interesele unui stat cu care România se afla la acea dată într-un conflict total.

Muzeul Holocaustului din Washington se face ecoul răsunător al acestei grave confuzii considerând că România poate fi acuzată de a fi fost participantă la Holocaust. Nu, domnilor! România, în anii celui de-al doilea război mondial a fost participantă, până la 23 august 1944, la un război pe care, din perspectivă românească, nu-l putem considera decât război antibolşevic, de întregire a hotarelor. Fatalmente, în mod formal, România a intrat astfel în conflict şi cu puterile democraţiei occidentale. Pe fond însă, noi am fost în stare de război numai cu Uniunea Sovietică, într-un război cu caracter marcat ideologic, un război anti-comunist!

Cum tot în America se pregăteşte un muzeu al luptei anticomuniste şi al suferinţelor pricinuite de comunişti, consider că situaţia evreilor comunişti reprimaţi de autorităţile româneşti se cuvine să fie luată în seamă la acest muzeu, şi nu la muzeul Holocaustului, cu care nu au nimic comun. Ei sunt eroi martiri sau victime, cum vrem să le spunem, ai comunismului, ai himerei internaţionalismului proletar. **Ei au murit pentru steaua roşie, în cinci colţuri, iar nu pentru steaua lui David!**

Îmi permit aşadar să-i sugerez domnului preşedinte Ion Iliescu ca, în discuţiile cu reprezentanţii comunităţii evreieşti, să nu pregete **să ceară mai înainte de orice, repunerea în drepturi a adevărului cu privire la soarta ce au avut-o evreii în România anilor 1940-1945.**

Domnul preşedinte Ion Iliescu, într-o precedentă vizită în America, a vizitat Muzeul holocaustului şi nu a avut nimic de obiectat faţă de felul în care este prezentată **„contribuţia"** României. Acum, mergând din nou la Washinton preşedintele României are ocazia să-şi îndrepte cumplita greşeală.

În încheierea acestor sugestii, îi ofer domnului preşedinte mărturia domnului Oliver Lustig, cunoscutul publicist evreu, care scria următoarele în 1987: *„Profesorul universitar doctor Israel Gutman, din Israel, într-un referat intitulat* ***Situaţia evreilor din România pe fondul Europei cucerite sau dominate de nazişti,*** *arată că planurile naziste de-a-i deporta pe evrei din România în lagărele de exterminare din Polonia au întâmpinat o opoziţie energică din partea poporului român şi a autorităţilor româneşti, inclusiv a guvernului şi dictatorului Ion Antonescu... Refuzul lor de a-i preda pe evrei a crescut cu timpul şi această rezistenţă este factorul care a salvat majoritatea evreilor români de soluţia finală de concepţie nazistă. Mi se pare că aceasta nu a fost doar consecinţa unor poziţii oportuniste şi a schimbărilor de pe front, ci, în mare măsură şi, în parte, în mod decisiv, rezultatul deosebirilor de poziţii şi concepţii care existau între Germania nazistă şi România de sub dictatura lui Antonescu în privinţa evreilor".* (...)

ION COJA

Declaraţie rostită în Plenul Senatului României, a fost publicată în ziarul Vremea din ziua de 11 septembrie 1995.

SCRISOARE DOMNULUI AMBASADOR ALFRED MOSES

Excelenţă,

Ca român şi ca senator român, dar mai ales ca om cu preocupări legate de istoria Poporului meu şi a Ţării mele, apreciez în cel mai înalt grad răspunsul pe care Excelenţa Voastră l-a dat în ultimul interviu televizat, pe postul naţional, când aţi fost întrebat despre soarta evreilor din România anilor 1940-1944. În extrem de puţine cuvinte, aţi ştiut să cuprindeţi întreg adevărul despre o situaţie deosebit de complexă. Vă felicit, ca filolog, pentru performanţa conciziunii, iar ca senator vă felicit pentru respectul ce l-aţi arătat adevărului.

Profit de această ocazie pentru a vă mărturisi că atunci când am semnat acea „scrisoare a celor şapte" parlamentari îndreptată împotriva prezenţei Domniei Voastre ca ambasador al S.U.A. în România, eu am avut cu totul alte motive decât cele exprimate în scrisoare. Anume, ştiindu-se că sunteţi un bun cunoscător al României, al României de azi şi de ieri, am considerat că era de datoria Excelenţei Voastre ca, prin prestigiul persoanei dumneavoastră, să interveniţi pe lângă Muzeul holocaustului de la Washington pentru ca referinţele ce se fac în acest muzeu la România şi mai ales la români să fie corectate în spiritul adevărului, al acelui adevăr pe care l-aţi exprimat într-un chip atât de inspirat în interviul din septembrie.

Atât noi, românii, cât şi americanii, precum şi evreii oriunde trăitori, cu toţii avem nevoie de adevăr pentru a stabili şi menţine între noi acele relaţii ce sunt fireşti între oameni: să ne cunoaştem şi să ne preţuim reciproc, ca expresii valabile ale ideii de om. Să fim mereu dispuşi şi bucuroşi a avea de-a face unii cu alţii, fiecare

făcând din celălalt imaginea unui alter ego oricând posibil şi accesibil. Interviul pe care l-aţi acordat Televiziunii Române m-a convins că vă străduiţi, ca ambasador al S.U.A. în România, în numele acestei speranţe de care eu însumi mă simt însufleţit.

Am respins întodeauna ideea de holocaust în România, holocaust provocat de români, din două motive: aprioric, cunoscând bine firea omenească a românului şi aposterioric, din cercetarea faptelor istorice, care m-au dus la concluzia că evreii care au pătimit în acei ani au plătit astfel nu apartenenţa lor la o credinţă religioasă, la o etnie, ci au plătit exclusiv rătăcirea lor ideologică, cea care i-a făcut să înlocuiasă steaua lui David cu steaua roşie în cinci colţuri, a iluziei şi a crimei comuniste. Au pătimit şi unii chiar au murit nu pentru că erau evrei, ci pentru că erau comunişti, luptători cu sau fără uniformă înrolaţi în Armata Roşie.

Îmi exprim astfel convingerea că veţi găsi, Excelenţă, momentul şi mijlocul cel mai potrivit de a interveni pentru ca la Muzeul holocaustului de la Wahington să se pună în circulaţia conştiinţei publice adevărul despre răspunsul pe care poporul român s-a învrednicit să îl dea la provocările istoriei acelor ani atât de cumpliţi. Aflu, cu multă satisfacţie, că sunteţi preocupat în mod special de identificarea exactă a acelor gesturi şi a acelor persoane care, în acei ani, făcând onoare demnităţii fiinţei umane, au sprijinit comunitatea evreiască din România, i-au ajutat pe românii evrei să se simtă oameni, iar nu fiare hăituite. Excelenţă, au fost foarte mulţi aceştia! După o jumătate de veac de atunci, cei mai mulţi au dispărut dintre noi înainte ca să se fi găsit cineva să le consemneze fapta creştinească şi românească prin care au înnobilat numele patriei noastre, au înnobilat numele de om.

Dar iniţiativa Excelenţei Voastre nu-şi pierde cu nimic din meritul ei deosebit, ci dimpotrivă. De aceea mă pun la dispoziţia Excelenţei Voastre, considerând că vă pot fi de folos în această acţiune de inventariere a faptelor care, prin semnificaţia lor întăritoare, merită a nu fi niciodată uitate.

Cu deosebită stimă, al Excelenţei Voastre

ION COJA
senator de Constanţa

• O SCRISOARE PIERDUTĂ?

Dau acum publicităţii o scrisoare de la care aştept răspuns de mai bine de un an. Să se fi pierdut această scrisoare, pe drumul de la expeditor la destinatar, este puţin probabil, deoarece n-am recurs la serviciile poştei obişnuite, ci scrisoarea a fost în-mânată unui distins funcţionar de la Ambasada SUA în România.

Principalul scop pentru care m-am adresat Excelenţei Sale domnului ambasador ALFRED MOSES a fost să-mi ofer voluntar sprijinul, al meu şi al unor cunoscuţi, pentru a salva din veşnicia uitării cât se mai poate salva, persoane şi întâmplări, capabile să ilustreze adevărata atitudine pe care au avut-o românii faţă de evrei în anii 1940-1944. Acea atitudine pentru care este citat aproape exclusiv distinsul cărturar RAOUL ŞORBAN, vestit azi în toată lumea pentru noianul (sic!) de bine ce l-a făcut evreilor aflaţi în cumpănă cu pieirea. La dimensiuni mult mai mici sau doar ceva mai mici, aceeaşi atitudine, materializată în gesturi salvatoare sau de solidaritate con-pătimitoare, au avut-o şi alţi români, zeci, sute, poate mii. Dar, după obiceiul românesc îndătinat, românul nu face prea mare caz de isprăvile sale, nu se grăbeşte să le consemneze nici pentru istorie, nici pentru a pretinde recunoştinţa altora. Puţin a lipsit ca nici despre dl. RAOUL ŞORBAN să nu se ştie mai nimic şi, dacă era numai după domnia sa, aşa s-ar fi petrecut lucrurile. De aceea mi s-a părut extrem de inspirată acţiunea Excelenţei Sale, care vădea astfel o bună cunoaştere a psihologiei româneşti, declanşând o campanie (e prea mult spus campanie?) de culegere a informaţiilor şi datelor ce se mai pot aduna despre cei care, aidoma d-lui RAOUL ŞORBAN (proportion gardée!) au întins o mână de ajutor omenesc unor oameni aflaţi la greu. Despre această acţiune a d-lui ambasador am aflat de la distinsul profesor DUMITRU TEACI care, într-o discuţie cu dl. ambasador, a aflat cu interes şi cu încântare despre această excelentă iniţiativă a Excelenţei Sale, dl ambasador ALFRED MOSES.

Cu ani în urmă, pe un bun prieten, plecat din România în Israel pe când încă eram studenţi, vizitându-l în Occident l-am

întrebat cum a putut să demonstreze el că este evreu și ce m-ar împiedica pe mine să pretind că sunt evreu și să cer și eu emigrarea în Israel, în Occident, dat fiind că „bucățica“ respectivă, care mie nu-mi lipsește, nu-i lipsește nici lui! Asta se văzuse bine la vizita medicală de încorporare și la nenumăratele băi făcute în mare, la Digul Mic!... A rîs prietenul meu și mi-a explicat că deși nu a fost circumcis la naștere (naștere petrecută în 1942, când părinții au considerat că este mai prudent să procedeze așa), nașterea sa în Ardeal, în ciuda vremurilor grele de atunci, a fost comunicată și înregistrată la ...New York în numai două săptămâni!... Cu alte cuvinte, el este undeva, la New York, înregistrat ca evreu, eu nu!

Evreii sunt un popor bine organizat, care au supraviețuit în istorie în primul rând datorită unui program, unui proiect de supraviețuire și de afirmare în istorie. Sunt de invidiat în acest sens și de imitat! Această organizare se vădește nu numai în înregistrarea tuturor nașterilor de evrei, ci și în inventarea încă și mai scrupuloasă a tuturor activităților și gesturilor antievreiești, lucru pentru care evreii sunt din nou demni de a fi imitați! Nu și invidiați!... Acum, iată, dl ALFRED MOSES încearcă să facă și inventarul acțiunilor amicale față de evrei, corecte, umanitare. Evident, nu dl ALFRED MOSES a declanșat această nobilă acțiune și se știe că există deja o arhivă, desigur incompletă, pe această temă. Mă întreb, de când am aflat de existența acestei arhive, dacă nu cumva este menționat în această arhivă și numele tatălui meu. Ceva-ceva motive ar fi fost. Recunosc, mi-am oferit serviciile domnului ambasador și pentru că printre alte cazuri de comportament corect, aș zice „românesc“, din acei ani, am cunoștință și de isprăvile tatălui meu! Aș fi fost curios să aflu dacă ele sunt cumva consemnate și ele în „arhiva iudaică“ (o pot numi așa?). Bietul tata s-ar fi mirat el cel mai mult să afle că binele pe care l-a făcut el în viața sa pentru alți oameni ar putea să fie înregistrat. Înregistrat funcționărește de scupulos, ca un impozit plătit la timp. Eu însă nu m-aș mira ca în arhiva amintită să fie consemnat că printre românii, deloc puțini, care și-au onorat acest statut în anii '40, s-a aflat și unul COJA ZAHARIA, fiul dumnealor ION și MARIA, grădinar și negustor la Constanța, membru al PSD până în momentul fuziunii PSD cu PCdR (Partidul Comunist din România). Numele său și al fratelui său ȘTEFAN ar mai trebui să

figureze şi în „arhivele Kremlinului", consemnat printre acei „chiaburi" (numiţi azi fermieri) care în anii 1941-44 au primit din partea statului român prizonieri ruşi pentru muncă. Au fost destul de mulţi patronii a căror omenie faţă de bieţii prizonieri ruşi n-a rămas necunoscută autorităţilor sovietice... Ş-a mai păstrat undeva pomenirea celor care, mult mai mulţi decât criminalii de război, meritau şi ei să fie identificaţi şi consemnaţi, măcar ca să ştim care este scorul, pe lumea asta, între oameni şi neoameni?!...

Căci, să nu uităm, în armatele aliaţilor, împotriva cărora România a făcut parte din Axă până la 23 August 1944, era extrem de vie printre ofiţeri şi soldaţi nădejdea ca, dacă vor cădea totuşi prizonieri, să nimerească să fie prizonieri la români, să aibă norocul unui prizonierat la români. Ce însemna să fii prizonier la români, acesta este unul din nenumăratele capitole încă nescrise din Istoria Omeniei Româneşti... M-am oferit să-l ajut pe dl ambasador ALFRED MOSES să scrie o filă din această istorie. Oferta mea n-a trezit interesul scontat de mine... Păcat! Păcat pentru cine?... Pentru toată lumea, din păcate...

ION COJA

(Texte publicate în ianuarie 1997, în „Vremea")

CAPITOLUL VI

DREAPTA ROMÂNEASCĂ INTERBELICĂ

- NOTE DE LECTURĂ -

Aflasem de la dl. Z. Ornea că pregăteşte o carte despre dreapta românească a anilor '30 şi am aşteptat-o cu cel mai mare interes. Scrisă la cinci ani după expierea comunismului de tip bolşevic, o asemenea carte mă gândeam că va pune dezbaterea acestui complicat şi glorios deceniu în termenii normalităţii de care n-a avut parte niciodată până azi. Din păcate, citind cartea d-lui Z. Ornea găsim mult prea puţine dovezi că am avea de-a face cu un text scris în deceniul de graţie al anilor '90...

Mai mult ca orice m-a surprins superficialitatea (sic!) cu care dl. Ornea tratează însăşi miza cărţii: **mişcarea legionară.** Pe care o condamnă cam fără nici o rezervă, concluzionând invariabil asupra vinovăţiei de neiertat a celor ce au vreo tangenţă cu legionarii. Cam aceasta ar fi, foarte pe scurt, materia şi stratagema cărţii. Numai că, aproape fără excepţie, cartea conţine cam toate acuzaţiile ce li se tot aduc legionarilor, reluate ca adevăruri definitiv însuşite de toată lumea, fără să se spună mai nimic despre răspunsul legionarilor, care nu-şi recunosc decât mult mai puţine greşeli şi păcate. Acest răspuns desvinovăţitor a fost ascuns publicului românesc până în Decembrie 1989. După aceea, după Revoluţia din Decembrie, am avut cu toţii ocazia să cunoaştem cu ce argumente încearcă legionarii să se disculpe. Ecouri ale acestei *„apologii"* au ajuns chiar şi pe ecranul televiziunii naţionale, astfel că pentru cineva, aflat în anul 1995 în postura de autor al unei cărţi despre legionari, mi se părea imposibil şi inadmisibil să mai ignore textele, atât de numeroase şi atât de accesibile azi cititorilor români, îndeosebi tinerilor cititori, texte prin care legionarii îşi prezintă propria versiune asupra evenimentelor în care au fost implicaţi cu sau fără voia lor. Am fost extrem de curios, deschizând cartea d-lui Z. Ornea, să văd

ce ar fi avut de spus un publicist de calibrul d-lui Z.O., în ce fel, cu ce argumente ar fi respins şi ar fi dat peste cap pledoaria legionară. În publicistica românească, nimeni nu mi se părea mai nimerit decât sus amintitul să facă acest lucru! Şi nu l-a făcut!

N-am încotro şi-mi aduc aminte cum, în urmă cu vreo 10-15 ani, un binevoitor cu grad de colonel m-a chestionat tovărăşeşte pe tema relaţiilor mele cu Petre Ţuţea şi Simion Ghinea, mirându-se că îmi pierd vremea cu nişte oameni terminaţi. I-am răspuns că-mi pierd vremea cu folos, învăţând şi aflând de la ei multe lucruri neştiute de mine. **„Care?"** s-a mirat tovarăşul, neîncrezător în neştiinţa mea. ***De exemplu***, i-am răspuns eu, ***felul cum a fost asasinat I.G.Duca, motivele etc.*** Şi i-am povestit varianta legionară a celor petrecute în ziua de 29 decembrie 1933. Nu i-a venit organului să creadă că eu am putut lua în serios braşoavele celor doi legionari. ***Deocamdată nu iau nimic în serios,*** i-am răspuns eu, ***dar aştept ocazia să verific.*** **„Verific eu!"** s-a oferit colonelul, **„am un coleg care şi-a dat doctoratul cu crimele legionarilor. Am să-l întreb şi vă spun eu care este adevărul!"**

După câteva săptămâni, omul mi-a dat telefon, aproape amuzat: **„Dom' profesor, ştiţi, chestia aia cu I.G.Duca este aşa cum v-a povestit-o Ţuţea ăla al dumneavoastră! Ce părere aveţi?!"** ***Părerea mea este veche şi de demult: audiatur et altera pars...*** exact ceea ce nu se prea întâmplă în cartea d-lui Z. Ornea unde asasinarea lui I.G.Duca este prezentată mai departe în termenii anilor '50. Or, legionarii au formulat deja o strategie de apărare, disculpându-se prin răspunsuri la mai toate acuzaţiile ce li s-au adus. Răspunsuri coerente, relativ acceptabile, plauzibile. Ele circulă de-acum în public ca veritabile teze legionare, dezvinovăţindu-i pe legionari în ochii şi în mintea şi în sufletul a tot mai mulţi tineri. Cartea d-lui Z. Ornea nu suflă un cuvânt despre aceste **„teze"** ale apărării legionare. În felul acesta, spre nesfârşit regretul meu de cititor şi vecin al autorului, dl. Z. Ornea rămâne corigent la un examen pe care sus-amintitul colonel, în urmă cu 15 ani, l-a trecut cu brio! Păcat, tovarăşe colonel, că nu vă ştiu numele cel adevărat ca să-l pomenesc în acest colţ de pagină!

Ca să mai afirmi azi despre legionari că au scris cea mai neagră pagină din istoria neamului e nevoie de argumente serioase. Nu mai **„merge"** ca înainte de '89, când puteai spune orice despre legionari, nimeni nu îndrăznea să-ţi ceară dovezile. Din fericire, lucrurile s-au schimbat, **s-au normalizat!** Astfel că s-a putut pune în

circulaţie şi replica apărătorilor legionarismului! Ce să însemne faptul că dl. Z. Ornea nu o ia în seamă nicicum, când tocmai asta aştepta toată lumea care a cumpărat ultima sa carte: să-l vadă pe distinsul critic literar şi sociolog spulberând pretenţiile de nevinovăţie ale legionarilor, înecându-le în absurd şi ridicul! Din păcate, aşteptările cititorilor sunt înşelate, cartea lăsând impresia că a fost scrisă în urmă cu vreo douăzeci de ani! Scrisă pentru publicul cititor şi neinformat care eram pe atunci, iar azi, slavă Domnului, nu mai suntem! Evident, pentru o carte nu poate fi defect mai mare decât acela de a nu-şi cunoaşte cititorii!... Acesta e şi păcatul în care cade dl. Z. Ornea: scrie pentru un public care nu mai există!

Procedând astfel, dl. Z.O. îşi pune în pericol însăşi motivaţia cărţii! Cartea este scrisă sub imboldul, relativ bine disimulat, al dorinţei irepresibile de a dovedi, definitiv şi irevocabil, că Mircea Eliade, Emil Cioran şi Constantin Noica au fost legionari. Şi, nu-i vorbă, dl. Ornea reuşeşte să producă toate dovezile necesare. Numai că, din motivele amintite mai sus, azi, pentru un cititor demn de acest nume, stabilirea aderenţei la legionarism nu mai înseamnă, automat, vinovăţie. Da, Mircea Eliade a fost legionar! Demonstraţia este convingătoare, impecabilă! Dar lipseşte din cartea d-lui Ornea demonstraţia, la fel de convingătoare, că legionarismul a fost într-adevăr ceea ce s-a tot spus până acum că a fost! Lipseşte demonstraţia seriozităţii celor care consideră că apartenenţa la mişcarea legionară încriminează fără drept de apel! Această demonstraţie, susţin legionarii, nu s-a putut face încă de la bun început, când tribunalul internaţional de la Nurnberg, instituit în anul 1945, a decis, pe baza tuturor dovezilor necesare, că Mişcarea Legionară nu are nimic de-a face cu hitlerismul, cu violenţa antisemită, cu crimele împotriva umanităţii etc., etc. S-a înşelat oare acea instanţă judecătorească? Eu nu exclud asemenea eventualitate, dar nici nu accept ca sentinţa de la Nurnberg să fie trecută sub tăcere de cei care îi mai acuză pe legionari de toate relele!

Să fim bine înţeleşi: eu nu iau apărarea legionarilor! Eu iau apărarea unui principiu mai puternic decât toţi legionarii şi decât toţi adversarii legionarilor luaţi la un loc: principiul dreptului de a fi ascultat şi luat în seamă nu numai reclamantul, ci şi pârîtul. Diavolului însuşi, la judecata de apoi, i se va da cuvântul să se apere de toate acuzaţiile ce i s-au adus în veac! Dumnezeule mare!, ce spectacol extraordinar va fi!... În mic, acest spectacol ni-l putea

oferi şi dl. Ornea, dacă s-ar fi luat în piept cu argumentele apărării legionare, analizându-le cu atenţie şi spulberându-le într-un mod irefutabil, nimicindu-le! Pentru dl. Z. Ornea, această carte putea să fie cartea vieţii sale! A ratat-o!

Altă intenţie nerealizată a fost aceea de a ne convinge despre rinocerizarea produsă în anii '30 cu scriitorii şi simpatizanţii extremei drepte româneşti. Dacă un asemenea proces s-ar fi produs într-adevăr, asta ar fi însemnat să-i vedem pe cei în cauză bătând împreună cadenţa în pas de front, disciplinaţi şi unanimi, susţinând la unison aceleaşi câteva idei primitive şi obsesive, uniformizante şi simplificatoare. Or, din numeroasele şi amplele citate cu care îşi argumentează dl. Ornea pledoaria, nu rezultă nici pe departe că s-ar fi produs o astfel de înregimentare a intelectualilor de dreapta. Mai întâi, fără ca acesta să fie scopul selecţiei efectuate de dl. Ornea, citatele incriminatorii dovedesc, cam fără excepţie, calitatea intelectuală excepţională a fiecărui **„militant“** de dreapta intrat în colimatorul d-lui Z. O. Textele citate sunt, mai toate, impecabile ca ţinută intelectuală. Din ele se înţelege bine că deceniul cercetat contează azi valoric aproape exclusiv prin autorii de dreapta. Un deceniu însufleţit de aprige polemici în care, de cele mai multe ori, cei angajaţi în dispută ca părţi adverse erau intelectuali de dreapta, care emiteau deci păreri opuse, divergente deseori în chestiuni ideologic fundamentale pentru extrema dreaptă, cum ar fi chestiunea ortodoxiei. Nici pomeneală să-i vezi pe aceşti rafinaţi cărturari întrecându-se între ei în a susţine stereotipic aceleaşi idei şi aceleaşi atitudini, escaladând umăr la umăr aceleaşi redute, aşa cum avea să se întâmple în deceniul '50 şi aceea avea să fie adevărata rinocerizare a intelectualilor români, de care, dacă nu sunt prea indiscret, dl. Z. Ornea nu e complet străin... Oricum, e interesant de constatat că tonul la rinocerizare, cea adevărată, a anilor ' 50, a fost dat de unii dintre cei pe care dl. Z. Ornea încearcă să-i aureoleze cu titlul de intelectuali democraţi, ai stângii anilor '30.

În pasionantele dispute teoretice ale anilor '30, purtate cel mai des cu o eleganţă ireproşabilă de intelectualii noştri, cei de dreapta se arată a fi personalităţi bine individualizate, inconfundabile. Cu greu le poţi găsi tuturor un numitor comun altul decât simpatia dusă de unii până la adeziunea totală pentru mişcarea legionară şi îndeosebi pentru persoana Căpitanului, absolut fascinantă pentru toţi aceştia. Sunt de dreapta şi Nae Ionescu, şi Lucian Blaga, şi Sexil Puşcariu, şi Tudor Arghezi, şi Ion

Barbu, şi Nichifor Crainic, şi Mihail Manolescu, precum şi mai tinerii Mircea Eliade, Constantin Noica, Emil Cioran, Barbu Sluşanschi, Petre Ţuţea, Nicolae Roşu, Neculai Totu şi mulţi, mulţi alţii. A vedea în ei o turmă de rinoceri (zaţi) este absolut inadmisibil. Dl. Z. O. se amăgeşte crezând că o asemenea stratagemă, grosolană şi inadecvată, îl scuteşte de obligaţia ce o avea de-a explica propriu-zis cum s-a putut ca atâţia oameni, de asemenea calitate, să se înşele atât de amarnic, făcând profet dintr-un criminal exaltat şi dintr-o ideologie a violenţei bestiale făcând temeiul mântuirii unui neam întreg. În măsura în care dl. Ornea nu le oferă cititorilor săi această explicaţie, acestora nu le rămâne decât să se întrebe dacă nu cumva oamenii aceia nu s-au înşelat în preţuirea lor pentru Căpitan!

Extrem de insistent, suspect de insistent se arată dl. Z.O. în încercarea sa de a fixa definitiv în mintea cititorilor săi ideea crimei de care se face în veci vinovat Corneliu Zelea Codreanu, asasin al poliţaiului Manciu. Am crezut şi eu povestea asta până când am citit cartea **Pentru legionari**, care conţine şi o serie de documente cu privire la cele petrecute atunci, în clădirea tribunalului din Iaşi, documente care clasează cazul în speţa omorului în legitimă apărare. Această soluţie a fost dată de justiţie la vremea aceea, când alături de Căpitan se afla doar o mână de tineri, mai mulţi elevi decât studenţi. Soluţia nu a fost contestată de nimeni cu seriozitate. O contestă azi dl. Z. Ornea cu nimic altceva decât cu îndârjirea sa de a ignora orice dovadă care i-ar contrazice concluziile: *„e de neimaginat şi potrivnică învăţăturii creştine, de care face atâta caz legionarismul, ridicarea deopotrivă a crucii şi a revolverului"* (p.357) sau *„cum se conciliază o mişcare spiritual-politică ce afirmă profunde convingeri creştine cu practicarea - şi elogiul - omuciderii şi a cultivării urii interetnice"* (p.362). Trec peste sintaxa neglijentă a acestor fraze, trec şi peste faptul că în documentele legionare citite şi răscitite de dl. Z.O., fragmentar şi selectiv puse şi la dispoziţia cititorilor săi, nu se găseşte nimic care să însemne *„practicarea - şi elogiul - omuciderii şi cultivarea (aşa e corect!, n.n.) urii interetnice"*, dar nu pot trece peste complet greşita înţelegere ce o are dl. Ornea faţă de ceea ce se cheamă şi este toleranţa creştină. Sigur, creştinismul, îndeosebi cel ortodox, este religia cea mai tolerantă. Toleranţa creştină poate fi împinsă până la iubirea de vrăjmaşi, până la întoarcerea şi a celuilalt obraz, până la rugăciunea pentru iertarea celor ce te răstignesc! Ea este o virtute şi o datorie individuală a

fiecărui creştin **în împrejurări care privesc strict propria lui persoană.** În astfel de cazuri, toleranţa nu este un semn de slăbiciune, cum li se pare unora, ci semn de răbdare şi jertfelnică iubire pentru Dumnezeu şi pentru oameni. Când **însă** nu mai sunt în joc interese sau valori individuale, ci interese sau valori **comunitare,** lucrurile se judecă altfel. Aşa se înţelege gestul „violent" al lui Hristos, care, alungându-i pe zarafi din templu cu biciul, apără Templul comunităţii, sau gestul Sfântului Nicolae care, pălmuindu-l pe ereticul Arie în plin sinod ecumenic, apără puritatea şi integritatea Bisericii. Aşa se înţelege şi războiul de apărare, care se duce cu ridicarea deopotrivă a crucii şi a ***„revolverului".*** La fel, acceptăm şi reacţiile naţionalismului defensiv la excesele ***„străinilor",*** cum tot creştineşte acceptăm corecţia penală ce merge până la pedeapsa capitală, atunci când germenele antisocial, anticomunitar se vădeşte a fi din cale afară de primejdios, incurabil. Când cineva îşi apără familia, neamul sau credinţa, fie şi cu arma în mână, o face tocmai din iubire şi responsabilitate faţă de **ordinea firească a lumii lui Dumnezeu.** Din această perspectivă, desigur, intoleranţa legionarilor faţă de cei ce prin acţiunile lor puneau în primejdie atât ***„comunitatea"*** românească, cât şi ***„ordinea firească a lumii lui Dumnezeu",*** această intoleranţă este legitimă şi creştină... Iată, cam aşa sună, în termenii apologiei legionare, justificarea violenţelor de care aceştia au fost acuzaţi. Să recunoaştem că ar fi fost extrem de interesant să aflăm de la dl. Z.O. ce este de reproşat acestei atitudini, unde este eroarea legionarilor. Aşa însă, mingea rămâne mai departe în terenul adversarilor de care legionarii nu au dus niciodată lipsă.

În fine, există oameni în această ţară - mulţi, puţini, dar există - concetăţeni de-ai noştri, care au trăit în preajma Căpitanului şi care ştiu că deşi justiţia pământeană l-a absolvit pe făptaş de orice vină, pe temeiul legitimei apărări în care s-a aflat, el, făptaşul omorîtor, n-a încetat niciodată să regrete ceasul nefericit când, neavând încotro, a trebuit să verse sânge de om!... Aceşti oameni, cititori direct interesaţi ai cărţii d-lui Ornea, căci au aparţinut extremei drepte româneşti a anilor '30, se simt profund jigniţi de superficialitatea argumentelor pe al căror temei dl. Z.O. se încăpăţânează să facă din idolul lor legionar un infractor exaltat. Aceşti oameni, care nici sub tortură nu s-au lepădat de Căpitan, se întreabă bunăoară unde am ajunge dacă, bunăoară, am interpreta cu aceaşi frivolitate, a dlui Z.O., şi alte întâmplări ale istoriei creştine,

cum ar fi cunoscutul fragment biblic: *„Făcându-se Moise mare,ieşit-a la fraţii săi fiii lui Israel şi cunoscând necazul lor, văzut-a pre un om egiptean bătând pre un evreu oarecare din fraţii lui, fiii lui Israel. Şi căutând încoace şi încolo şi nevăzând pre nimenea, Moise a ucis pre egiptean şi l-a ascuns în nisip"*... Păstrând proporţiile şi cu toată grija de a nu cădea în păcatul blasfemiei - şi nu cădem!, cele două **„asasinate"**, al lui Moise (asupra egipteanului **„torţionar")** şi al lui Corneliu Zelea Codreanu (asupra torţionarului Manciu), nu sunt oare, totuşi, comparabile?...

...Cele de mai sus constituie puncte de sprijin curent invocate în scris sau oral (sic!) de cei care iau apărarea legionarismului. Ele trebuie avute în vedere şi de cei care acuză legionarismul, altmiteri acuzaţiile aduse rămân în aer, fără nici un punct de sprijin...

Despre legionari şi despre deceniul „lor" se va scrie şi peste o mie de ani! Ca istoric şi analist al acestui capitol de istorie românească, dl. Ornea avea un mare avantaj faţă de cei care, peste 10-20 de ani sau peste o sută, vor relua subiectul cărţii **Anii treizeci. Extrema dreaptă românească.** Dl. Z. Ornea este **contemporan** cu un număr încă apreciabil de legionari. Legionari, nu foşti legionari! Este clar, pentru cine citeşte **Anii treizeci,** că autorul ei nu s-a ostenit să-i cunoască pe legionari decât din presa acelor ani. A avut această şansă excepţională pentru un istoric, de a sta de vorbă cu... subiectul cercetării sale, şi nu s-a folosit de această şansă. A putut să-şi confrunte ideile şi părerile despre legionari cu ideile şi părerile legionarilor înşişi, şi n-a fost curios să afle în ce fel aceştia l-ar fi contestat sau nu! Pasiunea pentru **adevăr,** care, teoretic vorbind, însufleţeşte pe orice istoric, îl obliga pe dl. Z. Ornea să-i cerecteze şi pe legionarii care mai trăiesc, în primul rând ca sursă de informaţii, dar şi pentru a încerca să-i înţelegi în resorturile lor sufleteşti, intime. Homo sum et nihil humani etc., etc.

Când oameni serioşi şi normali declară în presă, după '89, că legionarii nu au omorît nici un evreu, de asemenea afirmaţii nu ai voie să nu ţii seama când vorbeşti despre **„antisemitismul funciar"** al legionarilor. Nu ai voie să ignori argumentele şi dovezile pe care legionarii le aduc (sau îşi închipuie că le aduc) în sprijinul unor astfel de afirmaţii! Ai datoria să înregistrezi aceste afirmaţii şi, dacă ai cu ce, să le dovedeşti netemeinicia! Dar în nici un caz nu ai voie să le ignori, căci procedând astfel îţi dezinformezi cititorii!

Îi ofer dlui Ornea şi un nume, dl. Simion Ghinea, publicist, erou pe frontul de Est, şaptesprezece ani de temniţă, unul dintre fruntaşii operativi ai mişcării legionare. A scris câteva articole publicate în „Expres" şi „Totuşi iubirea", nu atât pentru a se justifica pe sine şi pe camarazii săi, cât pentru a lămuri lucrurile, pentru a ne lămuri asupra complexităţii lor. Nu este singurul legionar cu care se poate sta de vorbă, dar eu pe domnia sa îl cunosc mai bine.

Au apărut reviste programatic prolegionare în aceşti ultimi cinci ani, cu numeroase materiale pe tema complotului de calomnii şi mistificări a căror victimă, susţin aceste reviste, au fost legionarii. A nu răspunde nicicum acestor autori şi acestor reviste, a nu-i pune **„la punct"**, este de neînţeles între oameni de bună credinţă.

Personal, am citit puţin din noianul de cărţi, broşuri şi articole care au apărut în librăriile noastre după 22 Decembrie 1989, scrise despre legionari şi în apărarea acestora. M-au impresionat, în mod deosebit, **Pentru legionari** şi **Cărticica şefului de cuib,** texte scrise şi publicate în deceniul '30. Din când în când, la aceste texte face referinţă şi dl.Z.Ornea. Am fi dorit mai mult: o analiză senină şi serioasă, care să distingă în mod convingător între informaţia corectă şi mistificarea cuprinsă în cele două texte. Ca unul care am citit cu nesfârşită uimire **Pentru legionari,** uimirea că tot ce se scrie acolo s-ar putea să fie adevăr curat, mă mir şi mai tare că nu se încumetă nimeni dintre profesioniştii antilegionarismului să inventarieze câte şi care sunt minciunile cuprinse în această carte, care dintre documentele şi informaţiile prezentate în această **„biblie"** legionară sunt false! La atâtea cohorte de critici şi demascatori ai legionarilor, mă întreb cum de nu s-a găsit nimeni să facă analiza **„la sânge"** a acestei cărţi!

Departe de noi gândul de a face inventarul complet al lacunelor din textul dlui Ornea, dar nu putem încheia aceste însemnări fără să semnalăm cât de bine ar fi fost pentru cititor dacă i se făcea cunoştinţă şi cu adversarii legionari. Din lectura celor două cărţi de căpătâi ale legionarilor rezultă clar, pentru mine cel puţin, că adversarii numărul unu ai legionarilor n-au fost nici comuniştii, cum au crezut legionarii iniţiatori ai mişcării, şi nici evreii (sau iudeo-masonii) cum au înţeles unii comentatori mai pripiţi. **Răul social, economic, politic şi moral împotriva căruia s-a manifestat mişcarea legionară a fost politicianismul!** Lăsându-se prea uşor înşelat de unele aparenţe, dl. Z.O. propune mereu antagonismul dintre legionari şi democraţie. Nimic mai fals! Chiar şi atunci când în

unele texte legionare este incriminată democraţia, sub acest nume se înţelegea politicianismul!

Adică forma în care decade cel mai uşor democraţia. Atinsă de boala formelor fără fond care bântuia în România de aproape un veac, democraţia interbelică eşuează tragic în politicianism. Când legionarii condamnau şi repudiau democraţia, ei aveau în vedere democraţia cea reală, din România acelor ani, care decăzuse în cel mai murdar politicianism clientenar, sursă a unui iminent dezastru naţional, cel care s-a şi produs în vara anului 1940!

În această chestiune însă s-ar putea ca subsemnatul şi dl. Z. Ornea să vorbim limbi diferite, iar eu să înţeleg cu totul altceva prin democraţie, de vreme ce pentru dl. Z.O. un politician şi un om ca Armand Călinescu poate fi declarat **„un democrat sincer"** (p.317), pentru ca după câteva rânduri să ni se spună că Armand Călinescu a încercat să desfiinţeze mişcarea legionară într-un mod **„dictatorial"**, încălcând **„normele statului de drept"** (p.318). Ce să mai înţelegi despre democraţii cei sinceri?!... Îmi îngădui să citez şi din **„Memoriile"** lui A.C., însemnarea despre Gavrilă Marinescu, şeful poliţiei: ***„Are de gând să suprime pe Codreanu şi vreo 30 de gardişti principali. Şi-a format echipe din 200 de puşcăriaşi, cu care va da lovitura într-o noapte"...*** Ca prim ministru să ştii despre asemenea intenţii criminale ale şefului poliţiei, adică ale unui subordonat, şi să nu faci nimic, să nu te opui, ci doar să consemnezi în jurnalul personal, asta, după mine, echivalează cu complicitatea la asasinat. După dl. Z.Ornea asta înseamnă să fii un democrat sincer... Nu ne mai mirăm, în aceste condiţii, dacă sinistrul criminal Gavrilă Marinescu este, pentru acelaşi domn Z.O., **„vestitul general carlist"**. Nimic despre asasinatele care l-au făcut **„vestit!"**

Nu e singura oară când dl. Z.Ornea se contrazice prin citatele reproduse din publicistica de extremă dreaptă. De cele mai multe ori aceste texte nu-i încriminează nicicum pe autori, ci dimpotrivă, sunt absolut glorioase! Comentariile d-lui Ornea, deseori împiedicate ca stil şi ca sintaxă, pălesc cu totul în vecinătatea acestor texte. Leit motivul d-lui Ornea că intelectualii noştri de dreapta una spuneau şi alta făceau, oricum se potriveşte tuturor mişcărilor politice şi de resurecţie morală din lume şi din toată istoria lumii. În plus, povestea cu **„alta făceau"** rămâne, deocamdată, nedovedită!

Cititorul măcar cu atâta se alege din cartea d-lui Z.Ornea: veritabila antologie a publicisticii de dreapta din anii '30 pe care ne-o oferă cu oarecare largheţe autorul, ceea ce nu-i deloc puţin!

Să mai semnalăm că, din când în când, iarăşi contrazicându-se singur, dar nu şi cu adevărul, dl. Z.O. mai spune şi câte ceva **„de bine"** despre cei pe care, altminteri, părea programat să-i incrimineze. Astfel că, la nevoie, prin detaşare din context, dl. Z.O. ar putea dovedi că a fost obiectiv şi corect în aprecieri, iată care: ***„Înrolarea în mişcarea legionară presupunea sacrificiu şi suferinţă pentru un crez"*** (p.323), ***„Domina, printre tinerii devotaţi ai legionarismului, buna credinţă, inocenţa şi puritatea într-un ideal*** (sic!) **care li se părea atoatesalvator.** ***Sufereau pentru el prigoane, osânda publică, închisoarea. Dar nu dezarmau."*** (p.302), ***„Se organizează, în ţară, alte acţiuni constructive*** (sic!), ***cele mai importante fiind tabăra de muncă de la Carmen Sylva, cea care a construit drumul spre Mănăstirea Arnota, construcţii de biserici săteşti, diguri, poduri. Acţiuni, toate, de mare efect propagandistic şi şcoală de educaţie pentru legionari".*** (p.303). ***Dacă până în 6 septembrie condiţia de legionar presupunea sacrificiu şi suferinţă*** (sic!), ***acum începe să renteze. Criteriile de selecţie ale*** (sic!) ***aderenţilor nu mai funcţionează ca înainte, mişcarea sporindu-şi numărul ameţitor, printre noii membri fiind multă pegră din lumea mahalalelor."*** (p.331)

Dl. Z.Ornea dă şi cuprinsul punctului 84 din **Cărticica şefului de cuib.** Cum este singurul citat substanţial din amintitul text, bănuiesc că acest citat serveşte cel mai bine teza cărţii d-lui Ornea. Iată-l:

„A doua zi după victoria legionară se va constitui ***Tribunalul excepţional****, care va chema în faţa lui şi va judeca pentru* ***trădare de patrie*** *a) pe toţi jefuitorii banului public;*

b) pe toţi cei ce au primit mită înlesnind afaceri;

c) pe toţi cei ce, încălcând legile fundamentale ale ţării, au persecutat, au închis, au lovit pe legionari sau familiile lor. Orice funcţiune ar deţine, de la jandarm până la ministru, nimeni nu va scăpa acestei judecăţi... Naţiunea română, conştientă de drepturile ei, va începe viaţa cea nouă ***prin pedepsirea legală.*** *(sublinierea numi aparţine! - I.C.) Acest ceas îl* ***aşteptăm*** *şi răbdăm. Fără acest* ***ceas al pedepsirii*** *nu este posibilă nici o refacere în această ţară. " (p.334)*

Întreb, unui asemenea program ce i se poate reproşa?! În ce fel acest program este împotriva ideii statului de drept?... Hai să fim sinceri şi, citindu-l cu gândul la necazurile noastre, cele de azi, să recunoaştem că un asemenea program este exact ce ne lipseşte! Un program serios care să pedepsească pe jefuitorii banului public, pe toţi cei care au primit mită în aceşti ultimi cinci ani, înlesnind afaceri necinstite!... Are domnul Z.O. altă părere? M-aş mira, ştiindu-l om cinstit şi fără patima banului nemuncit!

Defectul d-lui Ornea este altul! La începutul acestor rânduri am vorbit de **„superficialitatea"** autorului, termen nu chiar exact, dar amabil, eufemistic chiar, prin care aveam în vedere felul cum a înţeles dl. Z.Ornea textele citate, inclusiv, desigur, cele citite, şi de pe urma căruia s-a ales cu poziţia pe care o are faţă de legionari. În constituirea acestei atitudini, în **„decantarea"** ei, un loc important îi va fi revenind, pe bună dreptate, neputinţei d-lui Z.Ornea de a accepta violenţa. Am simţit acest **„fir roşu"** prin toată cartea. Nimic de obiectat, ba dimpotrivă. Suntem alături de d-l Ornea! Numai că faptele puse în discuţie nu confirmă incriminarea legionarilor, în mod specific, pentru violenţă! Aceste fapte dl. Ornea le pune în discuţie cu grija de a le denatura forţa probatorie. Astfel, un exemplu, când abia la pagina 322 dl. Z.O. ne dă şi informaţia că în momentul când vor ajunge la putere, în septembrie 1940, legionarii vor număra 252 (douăsutecinzecişidoi) de camarazi, **„mai toţi fruntaşi ai mişcării"**, asasinaţi până la acea dată de Carol şi fidelii săi acoliţi, dl.Ornea nu face nici un comentariu, nici măcar nu-i aminteşte cititorului că tot până la acea dată, victimele legionarilor puteau fi numărate pe degetele de la o singură mână! În aceste condiţii, dacă legionarii sunt consideraţi violenţi, pentru adversarii lor ce cuvânt s-ar fi potrivit?

Se pare că vina legionarilor este că nu s-au mulţumit să fie violenţi, ci ei au mai şi teoretizat violenţa, practicând şi propăvăduind un adevărat cult al violenţei. Dovadă, textele legionare, dintre care, desigur, dl. Z.O. îl va cita pe cel mai doveditor:

„Faţă de plămada simţirii şi sufletului românesc, scria Al.Catacuzino, *propăvăduim violenţa.* ***Nu aprobăm ura.*** *(s.n.) Admitem violenţa. Nu sub forma de* ***mijloc brutal şi material*** *(s.n.) de transformare a stărilor de fapt în statul român, dar* ***ca metodă de educaţie naţională*** *(s.n.) şi ca remediu pentru a stârni virtuţile inimei române şi a stârpi cusururile atavice ale firii noastre naţionale."* Opresc aici citatul (p.355-356), altmiteri la fel de interesant în

continuare. La fel de interesant şi de clar: violenţa extremei drepte, violenţa legionară era îndreptată spre propria persoană, era faţă de sinele însuşi al fiecăruia, era o **„metodă de educaţie naţională“**, lucru pe care, rămânem extrem de surprinşi, dl. Z. Ornea nu-l înţelege. Pur şi simplu nu pricepe înţelesul textului citat, pe care-l comentează, stereotipic şi inadecvat, astfel: *„Cum se poate concilia violenţa cu spiritul milei creştine pe care îl predica, deopotrivă, mişcarea legionară?!“* Uite că se potriveşte - măcar în versiunea pusă de dl.Z.O. în discuţie, fiind vorba de o violenţă nu faţă de adversari, ci faţă de tine însuţi, într-un efort de automodelare pe care nu-l putem comenta decât cu bunăvoinţă! Cu admiraţie chiar!

Evident, când nici măcar textele citate nu sunt înţelese, prea multe nu mai sunt de spus... Dar, înainte de a încheia, câteva consideraţii care nu pot lipsi din **„dosarul“** legionar. Expuse telegrafic:

a. Pentru cine cercetează antisemitismul legionar, este obligatorie raportarea fenomenului legionar la mişcarea sionistă. Asemănări, deosebiri etc. Inclusiv relaţiile, câte au fost, între sionişti şi legionari. Fac publică informaţia pe care o deţin de la Petre Ţuţea, potrivit căruia Căpitanul a avut la un moment dat o întâlnire cu un important rabin sionist (care?), căruia i-a declarat că legionarii sunt dispuşi să-i ajute material şi militar pe evreii din România pentru a-şi redobândi patria. De asemenea, este de neiertat, în tratarea acestui subiect, să fie ignorată mărturia „evreului“ N. Steinhardt despre legionari.

b. Adevărul despre legionari nu are nici o legătură cu încercarea unora de a revigora fenomenul legionar. Indiferent cine şi câţi sunt aceştia din urmă, dreptul la adevăr, la adevărul despre legionari, aparţine întregului neam românesc. *Poporul român ne-a făcut cinstea să îmbrace, pentru o zi, cămaşa verde“*, spusese Petre Ţuţea la Aiud când i s-a cerut să se *„autodemaşte“*. A făcut-o demonstrând că legionarii nu pot fi scoşi din istorie. De aici şi dreptul lor, dar şi al nostru, de a şti tot adevărul despre ei. Acel adevăr pe care, din păcate, dl. Z. Ornea încearcă să-l ţină mai departe ascuns. Că aşa ceva nu se mai poate azi, aceasta trebuie să ne bucure pe toţi. Deci şi pe dl. Z. Ornea.

ION COJA

NOTĂ

Acest text, predat revistei **„Dilema"**, a fost publicat în nr.135, din 11-17 august 1995, într-o versiune înjumătăţită, stârnind, cum era de aşteptat, replica d-lui Zigu Ornea şi a altor autori, care s-au îndoit de temeinicia opiniilor mele, cerându-mi dovezi suplimentare. M-am conformat invitaţiei, am acceptat provocarea, dar redacţia revistei **„Dilema"** nu mi-a mai îngăduit accesul la public prin paginile sale. Textul **Prob şi documentat** vede abia acum lumina tiparului, iar **Dincolo de Nurnberg,** de asemenea refuzat de **„Dilema"**, a găsit găzduire, generoasă găzduire, în revista **„Vremea"**, 25/26 mai 1996.

• PROB ŞI DOCUMENTAT?

Ale mele **note de lectură** prilejuite de apariţia cărţii **Anii treizeci. Extrema dreaptă românească** şi publicate în **„Dilema"** nr.135 din 11-17 august 1995, au produs, precum era de aşteptat, o replică a autorului cărţii, cunoscutul critic literar şi sociolog Z. Ornea. O replică care, din păcate, m-a dezamăgit - vorba d-lui Ornea, m-a dezamăgit încă şi mai mult decât cartea domniei sale. Mi-am zis să pun punct acestei polemici înainte de a se încinge propriu-zis, dat fiind că dl. Z.O., prin răspunsul său, se făcea şi mai vulnerabil. **„Lupta"** devenind inegală, am decis să-i pun capăt. S-a ivit însă un element nou şi cu totul neaşteptat, care anulează dreptul şi puterea mea de a decide în această chestiune, obligându-mă să aduc la cunoştinţa publicului următoarele:

Aşa cum ştie toată lumea, dl. Z.Ornea a publicat întinse fragmente din cartea **Anii treizeci** în revista **„Dilema"**, fragmente care se regăsesc în volumul publicat în 1994. În numărul 24/1993 al revistei, dl. Z.Ornea a publicat însă şi o scrisoare-circulară a lui Corneliu Zelea Codreanu, datată 28 martie 1938, prin care Căpitanul dă directive camarazilor săi în privinţa atitudinii pe care aceştia s-o ia faţă de Nicolae Iorga. Sunt sesizat de către dl. Dan Dungaciu, student la sociologie şi unul dintre cei mai serioşi publicişti ai tinerei generaţii, precum că respectiva circulară nu există. Corneliu Zelea Codreanu nu a dat niciodată o asemenea circulară. Aşadar, d-lui Z. Ornea i se aduce acuzaţia că a inventat acel text, cu intenţia de a falsifica imaginea lui Corneliu Zelea Codreanu şi, implicit, a Mişcării Legionare. Iată textul pus pe seama lui Corneliu Z. Codreanu:

„Mă mărginesc a vă da în puţine cuvinte ***mîrşăvia*** *celui ce se pretinde Apostolul Neamului, ba mai mult e şi ministru de stat. Vă întreb: mai puteţi tolera strigoii ăştia?, bătrânii ăştia cu creierul uscat de vremuri? Mai vine şi sinistra comedie jucată de aceşti manechini (trebuie să ştiţi că alţii îi manevrează), comedia asta e aranjarea Insulei Şerpilor. Trebuie să ştie ei că o întreagă generaţie nu poate fi îndepărtată şi mai degrabă o vom utiliza noi ca ospiciu de nebuni bătrâni. Am scris acestui bătrân o scrisoare, această scrisoare era în numele* ***„Generaţiei de elită a acestei ţări"****. Răspunsul cred că îl*

ştiţi cu toţii. Se respinge cu cea mai mare indignare. Prin urmare, dacă pe noi ne doare ceva, nu le vom mai cere, ne vom lua ce-i al nostru. V-am mai spus-o, repet. Suntem la mijlocul ***„Mlaştinei deznădejdei"****, riscul e acelaşi. Ori înainte, hotărîţi spre victorie, ori îndărăt în suferinţa fără sfârşit."*

Aşadar, acest text a fost publicat de dl. Z.Ornea atribuindu-l lui Zelea Codreanu şi considerându-l exemplar pentru comportamentul violent al legionarilor, pentru cultul violenţei practicat de aceştia. Despre acelaşi text dl. Dan Dungaciu susţine că este un fals. Tânărul publicist a respectat regulile jocului şi i s-a adresat public d-lui Z. Ornea, adică prin revista **„Mişcarea"**, nr.8 (13)/1993, dar şi printr-o misivă cu titlu personal, cerându-i d-lui Z.O. să indice sursa din care a preluat textul incriminat, somându-l deci pe autor să dea o explicaţie cu care să facă faţă teribilei acuzaţii ce începea astfel să planeze asupra sa. Dl. Z.Ornea nu a răspuns acestei somaţii, dar, publicându-şi în volum suita de texte apărute în **„Dilema"**, a avut grijă ca textul imaginarei (?) circulare să nu mai apară... Ceea ce, evident, ar confirma, fie şi parţial, acuzaţiile formulate de dl. Dan Dungaciu. Eu nu pot să trec peste aceste acuzaţii. Nici dl. Z.Ornea însuşi nu şi-a permis să le ignore şi, precum s-a văzut, în carte a renunţat la textul cu pricina. Numai că doar atâta este mult prea puţin. Dl. Ornea era şi este **obligat** să dea lămuririle pretinse de dl. Dungaciu, alături de care mă simt obligat să subscriu: ***de unde a luat dl. Z. Ornea textul circularei legionare din 28 martie 1938 şi publicat în „Dilema", nr.135?*** Sper ca dl. Z. Ornea să aducă acele precizări care să-l scoată de sub acuzaţia pe care dl. Dan Dungaciu n-a pregetat s-o lanseze la adresa unuia dintre cei mai activi publicişti români: farseur, mincinos fără ruşine etc., etc. La aceste acuzaţii eu nu subscriu. Deocamdată!

ION COJA

POST SCRIPTUM

În titlul acestor rânduri îl citez pe dl.Z.Ornea însuşi, care, comentându-şi propria carte, afirma în „Dilema" nr.137/95: „nu mi-am propus decât să reconstitui, prob şi documentat, fizionomia etc., etc." Să sperăm că lucrurile stau chiar aşa. Confirmarea însă nu ne-o poate oferi decât dl. Z.Ornea, printr-un răspuns limpede la gravele acuzaţii ce i s-au adus.

NOTĂ

Textul de mai sus, trimis spre publicare la „Dilema” şi rămas nepublicat, a primit totuşi din partea d-lui Z.Ornea un fel de răspuns, în numărul 196, din 27 octombrie - 2 noiembrie 1995 al „Dilemei”, din care citez: „Dl. Ion Coja mă întreabă într-o scrisoare oţărîtă şi ultimativă unde a apărut textul scrisorii lui Corneliu Zelea Codreanu către legionari, privitoare la scrisoarea sa adresată lui N. Iorga din 26 martie 1938. Textul acestei scrisori către legionari, purtând data de 28 martie 1938, a apărut în ziarul „Lumea românească,“ an I, nr. 319 din 18 aprilie 1938.” Răspunsul d-lui Z. Ornea este, din păcate, tipic pentru tehnica dezinformării: sursa indicată nu putea fi luată în serios de un cercetător „prob şi document”. Ziarul **„Lumea românească”** a fost o publicaţie de diversiune, scos pe banii autorităţilor poliţieneşti, care numai simpatii legionare nu a avut. Mă îndoiesc că dl. Z.Ornea nu cunoaşte că acel ziar nu poate fi luat ca sursă de informaţii corecte, mai ales că textul respectiv este de o josnicie fără pereche în toată literatura legionară, sare în ochi oricărui cunoscător că nu poate fi atribuit lui Codreanu. Astfel că dl. Z.Ornea rămâne în continuare dator cu o clarificare: a colportat cu sau fără voia sa acest fals grosolan care este *„scrisoarea către legionari”* publicată în Lumea Românească? Cu alte cuvinte, dl. Z. Ornea **ori** a fost documentat, dar nu şi prob, ascunzând sursa compromiţătoare a informaţiilor pe care le-a repus în circulaţie ştiind bine că nu au nici o valoare probatorie, că sunt falsuri, **ori** a fost prob, dar nu şi documentat asupra adevăratului statut, cunoscut în epocă de toată lumea, al ziarului **„Lumea românească“**.

CAPITOLUL VII

DINCOLO DE NURNBERG

N-am încotro şi mă grăbesc să răspund invitaţiei insistente pe care mi-o face revista **„Dilema"**, de a prezenta **„vreun document"** care să probeze afirmaţiile mele despre **„achitarea mişcării legionare de către Tribunalul Internaţional de la** Nurnberg."

Mai întâi, termenul **„achitare"** nu este cel mai potrivit şi eu nu l-am folosit în textul notelor de lectură ocazionate de cartea domnului Z. Ornea despre *Dreapta românească interbelică* (vezi **„Dilema"** din 11-17 august 1995). Citez: *„Lipseşte (din cartea domnului Ornea - n.n.) demonstraţia seriozităţii celor care consideră că apartenenţa la mişcarea legionară incriminează fără drept de apel. Această demonstraţie,* ***susţin legionarii*** *(s.n.), nu s-a putut face încă de la început, când tribunalul Internaţional de la Nurnberg, instituit în anul 1945, a decis, pe baza tuturor dovezilor necesare, că mişcarea legionară nu are nimic de-a face cu hitlerismul, cu violenţa antisemită, cu crimele împotriva umanităţii etc."* Aşadar, ei, legionarii, ei susţin că aşa şi pe dincolo! Nu eu! Iar eu îi reproşam domnului Ornea nu faptul că nu a reabilitat mişcarea legionară (vezi **„Dilema"**, din 25-31 august 1995), ci faptul că a acuzat această mişcare de o sumedenie de crime şi de păcate fără a se osteni să prezinte şi să desfiinţeze - dacă este în stare, argumentele invocate de legionari în favoarea lor, legionarii nerecunoscându-se vinovaţi de toate cele de care sunt acuzaţi!

Recenzia făcută de mine cărţii domnului Z.Ornea a stârnit şi reacţia doamnei Lya Benjamin, *„cercetător în istorie"* (sic!), mai exact spus *„cercetător al istoriei evreilor din România în epoca Holocaustului"*, care semnalează *„noutatea senzaţională (...) referitoare la sentinţa de la Nurnberg cu privire la mişcarea legionară"*, despre care domnia sa nu ştie nimic. Drept care, dornică să se informeze, doamna Lya Benjamin îl roagă pe **„domnul Coja să binevoiască să facă publice izvoarele consultate în această problemă..."**

Mă oblig să mai subliniez o dată: ***legionarii susţin!*** Nu eu, Ion Coja! Deci, legionarilor să li se ceară probele, nu mie! Eu doar am aflat de la legionari ce susţin aceştia şi m-am mirat că domnul Ornea, scriind o carte despre legionari, nu s-a arătat deloc interesat de ceea ce **„susţin legionarii"** în apărarea lor! Reproşul meu mi s-a părut îndreptăţit îndeosebi în măsura în care în ultimii ani au apărut în ţară o serie întreagă de cărţi şi publicaţii prin care legionarii au putut, în sfârşit, să-şi facă cunoscut şi punctul lor de vedere. După toate regulile publicisticii, domnul Z.Ornea avea obligaţia să-şi raporteze discursul la aceste teze legionare. O astfel de teză fiind şi aceea că Tribunalul de la Nurnberg nu i-a inculpat pe legionari, nu i-a găsit vinovaţi. Despre această teză eu am aflat încă de la primele discuţii pe care le-am avut, la începutul anilor '70, cu Petre Ţuţea şi cu domnul Simion Ghinea, când eu, utecist conştiincios, i-am chestionat ultimativ despre antisemitismul legionar, despre crimele legionare împotriva evreilor ş.a.m.d. *„Noi, legionarii, n-am omorât nici un evreu!"* mi-au răspuns cei doi legionari şi mi-au prezentat argumentele lor. Nu m-au convins cu una cu două! Şi propriu-zis nu m-au convins nici până azi! Dar, recunosc, mi-ar conveni, ca om şi ca român, să le pot da crezare! Să pot spune şi eu, pe deplin întemeiat şi convins: **legionarii n-au omorât nici un evreu!** De aceea insist ca la aceste argumente şi teze legionare să li se dea un răspuns într-adevăr prob şi competent! Cine să le dea acest răspuns dacă nu evreii înşişi, mai ales când aceştia s-au şi specializat în istoria evreilor din România legionară? Iar evreii noştri ce fac? Recte, doamna cercetător în istorie Lya Benjamin? Domnia sa se cutremură, ca de-o noutate senzaţională, aflând abia de la mine de pretenţia legionarilor că Tribunalul de la Nurnberg i-a **„achitat"** (termenul îi aparţine doamnei Lya Benjamin)! Or, această pretenţie este de multă vreme exprimată public şi circulă în mediile legionare. Iar cercetarea tezelor legionare cred că interesează şi trebuie să intereseze în modul cel mai specific pe orice veritabil **„cercetător al istoriei evreilor din România"!**

Eu, care nici pe departe nu sunt cercetător în aşa ceva, recunosc, a trebuit zilele trecute să merg la domnul Simion Ghinea şi să-i cer **„vreun document"** legat de povestea cu Nurnberg-ul şi cu legionarii. Norocul meu că domnul Simion Ghinea, în ciuda celor şaptesprezece ani de temniţă, mai trăieşte şi mi-a putut oferi datele necesare, necesare şi suficiente, sper. Luând cunoştinţă de ele, mai întâi de toate mă voi mira de doamna Lya Benjamin că măcar de

unele date nu ştie nimic. Am astfel în vedere cartea ***La Riposte*** apărută la Paris, 1976, sub semnătura lui Jean Miloe, unde este relatat procesul de calomniere pe care preotul legionar Vasile Boldeanu l-a câştigat împotriva revistei **„Le droit de vivre"**. La vremea respectivă, procesul a făcut mare vâlvă în lumea legionară, dar şi la Bucureşti în anturajul rabinului Mozes Rozen care, ca martor principal, a depus împotriva preotului Boldeanu, într-un mod şi cu dovezi care nu i-au convins pe judecătorii franţuji. Aceştia, în final, l-au condamnat pe Pierre-Bloch Pierre pentru calomnie, iar pe preotul Vasile Boldeanu l-au achitat ***„de toate acuzaţiile, printre care şi aceea de a fi fost criminal de război"***.

Dacă-mi dau eu bine seama, procesul părintelui Vasile Boldeanu a fost, într-o măsură destul de însemnată, procesul mişcării legionare, acuzată ea însăşi de a fi fost o organizaţie criminală. În sentinţa dată de justiţia franceză se pare că a contat şi depoziţia făcută la proces de legionarul Vasile Iaşinschi, farmacist de profesie şi fost ministru al Sănătăţii Publice în guvernul legionar (15 septembrie 1940-23 ianuarie 1941). Iată, din această declaraţie, fragmentul care ne interesează: *„În 1946, la Badgastein - în zona de ocupaţie americană - am fost arestat de americani şi transferat în campusul Marcus Worr din Glasenbach, aproape de Strasburg, în calitate de şef al Mişcării Legionare(...). Am dat toate declaraţiile şi am completat toate formularele pe care mi le-au cerut. În timpul procesului de la Nurnberg, mi s-a cerut de urgenţă, într-o noapte, să prezint poziţia Mişcării Legionare şi acţiunea sa politică în timpul războiului, depoziţia mea fiind necesară lucrărilor tribunalului de la Nurnberg.*

Ca urmare, în sentinţele care au fost pronunţate contra persoanelor şi a organizaţiilor politice implicate în acest proces, a apărut că Mişcarea Legionară şi reprezentanţii ei, deţinuţi în timpul acestui război în lagărele germane de prizonieri politici, nu au participat la acest al doilea război mondial.

Învinuirea de crimă sau crimă de război nu a fost reţinută în privinţa Mişcării Legionare şi nici individual. Această decizie se găseşte în arhivele Procesului de la Nurnberg. Am fost pus imediat în libertate. (...) Adaug că nici unul dintre românii aflaţi în exil, indiferent în ce ţară s-ar afla, nu a fost acuzat pentru crime de război". Declaraţia a fost dată la 29 ianuarie 1973, la Madrid şi a servit ca probă în favoarea părintelui Vasile Boldeanu. Iar în cartea mai sus amintită declaraţia lui Vasile Iaşinschi apare la pagina 309.

După douăzeci de ani, în martie 1993, aceeaşi declaraţie este republicată în România, în numărul de debut al revistei „**Învierea**" (pag. 72-74) editată sub patronajul şi cu îndrumarea „**a două organizaţii patriotice**": „**Liga pentru apărarea Adevărului Istoric**" şi „**Asociaţia foştilor preşedinţi şi fruntaşi ai organizaţiilor studenţeşti libere, independente şi unitare din epoca autonomiei universitare 1919-1948 şi 1990**". Prescurtat, cele două organizaţii se numesc dr. Şerban Milcoveanu, unul dintre cei mai harnici publicişti legionari de după Revoluţie.

Domnia sa, în acelaşi număr al revistei **Învierea**, la pagina 210 face o declaraţie în acest sens, din care citez: „*Timp de şase luni Vasile Iaşinschi a fost anchetat în stare de arest, şi în baza celor explicate şi celor dovedite de dânsul, cei patru procurori (U.S.A., U.R.S.S., Anglia şi Franţa) au scos Mişcarea Legionară din Procesul de la Nurnberg şi au pus în libertate pe Vasile Iaşinschi şi pe ceilalţi legionari*". Din alte surse, orale, alături de Vasile Iaşinschi mai sunt amintiţi şi Ilie Gârneaţă şi Corneliu Georgescu, ca autori ai unui memoriu redactat la cererea celor patru procurori. Sursa - Simion Ghinea

Precum se vede, ocaziile nu au lipsit cercetătorului în istorie de a-şi satisface „**curiozitatea strict ştiinţifică**". Mă rog, atâta câtă este, că mai mult nici Dumnezeu nu cere. Dar din acest puţin se cuvenea ca dna Lya Benjamin să dedice un minimum de atenţie şi de interes textelor de „**apologie**" legionară. Pentru că azi numai după ce dovedeşti netemeinicia acestor texte legionare mai poţi să-i acuzi pe legionari de crimele cele mai oribile, de atitudinile cele mai retrograde. Astfel că, nu atât de dragul simetriei, ci numai din „**curiozitate strict ştiinţifică**" (am şi eu aşa ceva), am s-o rog eu acum pe dna Lya Benjamin să-şi argumenteze ştiinţific afirmaţia că legionarii „*nu numai că nu şi-au mascat concepţiile şi pornirile antisemite, ci dimpotrivă, le-au afişat ca un punct central şi de onoare al ideologiei şi practicii lor politice*". Şi, tot aşa, sper că „**Dilema**" va pune la dispoziţia doamnei Benjamin spaţiul tipografic necesar.

Altmiteri eu, din câte am discutat cu Petre Ţuţea şi Simion Ghinea şi din câtă literatură legionară am citit - e drept, cam puţină şi într-o lectură aleatorie, nu prea am găsit temeiuri pentru afirmaţiile atât de categorice ale doamnei Lya Benjamin. Deci, distinsă doamnă, pe ce documente, pe ce surse legionare autentice vă bazaţi?

Ce mai „**susţin legionarii**", adică dl. Simion Ghinea?

Mai întâi respinge acel loc comun în literatura şi mentalitatea antilegionară care aşază mişcarea legionară în solda şi în descendenţa istorică a nazismului german. Din miile de tone de documente germane cercetate de aliaţi după război nu s-a găsit nici măcar un petic de hârtie care să sprijine cât de cât această teză, veritabil cal de bătaie al tuturor celor ce au scris la noi despre legionari. În schimb, aşa cum se înţelege bine şi din declaraţia lui Vasile Iaşinschi, legionarii care după **„rebeliune"** au ajuns în Germania au fost cazaţi în ..... lagărele de la Dachau şi Buchenwald, alături de alţi prizonieri politici de diferite naţionalităţi, inclusiv evrei. Acest detaliu este puţin cunoscut: legionarii, foarte mulţi dintre ei au stat în lagărele de concentrare din Germania, unde mulţi au şi murit. Alături de legionari s-au aflat şi prizonieri politici germani, oponenţi ai regimului nazist. Printre aceştia, îmi povesteşte domnul Ghinea cu aerul de-a vorbi într-o doară, s-a aflat şi vestitul în epocă, fost preşedinte al Academiei Germane, întemeietorul geopoliticii germane, Karl Haushofer (1869-1946), care, după ce a suferit împreună cu legionarii, le-a rămas profund îndatorat pentru ţinuta morală a acestora, de care a fost impresionat până la ... poezie, scriindu-le adică un text, o poezie dedicată de bătrânul savant legionarilor. După câţiva ani, legionarii rămaşi în România vor înfunda şi ei temniţele comuniste, alături de ei la un moment dat ajungând să pătimească şi un deţinut politic evreu, total apolitic, unul Nicu Steinhardt, care va consemna şi el, pentru eternitate, impresia şocant de pozitivă pe care i-o vor face în închisoare legionarii. Iată textul poeziei lui Karl Haushofer, a cărui valoare de document mă obligă să-l dau mai întâi în limba germană, în original:

Wir mochten, wenn wir Schicksal überdachten,
nicht gross'res Leid
betrachten.
Da sah ernsten Blicks ihr CAPITAN
mit Augen voller Edeltrauer an,
uns mahnend: Was euch immer mag geschehn,
kann es vor meinem Opfergang bestehn?

Aus solchem Geist hab ihr mir, greisem Mann
viel Gutes und viel Liebes angetan.
Seid sicher: kehrt er frei hinaus ins Leben,
vergisst er nie, was hier ihm ward gegeben.

Traducerea aproximativă a acestui text ar suna cam aşa:

La soartă dacă ne gândim,
Nu o mai mare fericire,
Ci o mai mare suferinţă întâlnim.

Cu priviri grave,
Cu ochi plini de nobilă durere,
Căpitanul Vostru din ceruri ne spune:
„Ce vi se poate întâmpla vouă,
mai rău decât ce mi s-a întâmplat mie?"

În duhul lui
Mi-aţi adus mie - bătrân însingurat-
Atâta mângâiere
Şi cu atâta dragoste m-aţi înconjurat

Din tot ce voi, aici, mi-aţi dat cu atâta dărnicie,
Nimic, niciodată, fiţi siguri, nu voi uita,
Din nou în libertate,
De mă voi întoarce cândva.

Cel mai interesant lucru mi se pare a fi însă discreţia totală pe care legionarii au păstrat-o în jurul acestui text a cărui valoare de mărturie este atât de mare! Mi se pare atât de românească această reţinere a legionarilor de a face caz de o întâmplare atât de favorabilă **„imaginii lor publice"!** Cu o asemenea mentalitate, legionarii se aliniază perfect la marile momente de trăire românească ce punctează traseul nostru în istorie. Cine în locul legionarilor ar mai fi procedat la fel şi nu ar fi slobozit, din surle şi trâmbiţe, textul savantului neamţ, spre toate zările conştiinţei publice!?

- De unde aveţi, domnule Ghinea, acest text?
- S-a păstrat în arhiva personală a lui Constantin Papanace.
- Şi până acum nu a fost publicat?
- Mi se pare că nu. Dar poate că mă înşel!...
- Aţi ştiut de el?
- Desigur!
- De la cine?
- De la alţi camarazi!... Folclor legionar!...

Folclor, folclor!, dar câteodată folclorul mai devine şi document istoric... (Rămân astfel mai departe cu impresia că legionarii nu prea s-au priceput să-şi organizeze apărarea, să-şi prezinte toate dovezile care ar face din ei un capitol de istorie de care ceilalţi români să nu se ruşineze!... Ba dimpotrivă!).

În esenţă, când legionarii se raportează la hotărârile Tribunalului Internaţional de la Nurnberg, ei urmăresc propriu-zis altceva. Şi, anume, să demonstreze astfel că Occidentul democratic nu le-a găsit nici o culpă în planul comportamentului umanitar. Occidentul care a dus greul războiului antinazist şi ale cărui valori au fost în cel mai înalt grad violentate de ideologia fascistă, acest Occident i-a primit cu braţele deschise pe legionarii români. (Extrem de semnificativă, în acest sens, preţuirea arătată legionarilor de celebrul general american George Patton, episod care face şi el parte din ... folclorul legionar). În aceste condiţii, persecutarea legionarilor în România, de către comunişti, face din condamnarea legionarismului una din tezele specifice ale bolşevismului comunist! Un semn distinctiv al acestei politici atât de rău intenţionate faţă de România! Astfel că încremenirea în acest proiect antilegionar după Decembrie 1989 nu poate însemna decât una din două: sau **anacronismul** (involuntar, deci) al unor oameni de bună credinţă, dar incapabil să se mai primenească ideologic, sau **supravieţuirea**, în ciuda aparenţelor, a însuşi cominternismului bolşevic! Deci şi a cominterniştilor!

Pentru atitudinea Occidentului democratic faţă de legionari mi se pare extrem de lămuritoare opinia lui Nicolae Penescu, lider ţărănist, fost ministru de interne în primul guvern Sănătescu şi activ animator politic al diasporei româneşti. În 1980 N. Penescu a organizat un nou Comitet naţional la care au fost invitate partidele care participaseră la ultimele alegeri libere din România, cele din 1937 Partidul Naţional Ţărănesc, Partidul Social Democrat, Partidul Naţional Liberal şi Partidul Totul pentru Ţară. Susţinând participarea legionarilor la acest Comitet Naţional, Nicolae Penescu scria:

„Nimeni nu a fost scutit de greşeli în trecut, partide sau persoane. A începe azi să facem procesul trecutului, când avem în faţa noastră un prezent dramatic pentru neamul nostru şi un viitor nesigur, înseamnă a ne lăsa înşelaţi de duşman, lăsând nefolosite energii şi valori utile cauzei româneşti. *Salus Reipublicae suprema lex* (...).

Mişcarea legionară a adoptat totalitarismul ca principiu esenţial al organizării Statului şi naţionalismul ca ideal politic. La începuturile ei, mişcarea legionară a făcut un primat din afirmarea etnicităţii româneşti, un crez al luptei ei. Pentru supravieţuirea fiinţei româneşti luptăm toţi în aceste zile. Obiecţia totalitarismului din trecut nu mai este valabilă azi faţă de acceptarea fără rezerve de către Consiliul Legiunii a principiilor fundamentale ale democraţiei de tip occidental. (...) Guvernele occidentale s-au pronunţat de mult asupra caracterului mişcării legionare. Aliaţii n-au considerat-o drept „organizaţie fascistă", fiindcă ea nu figurează pe lista întocmită de guvernul Statelor Unite în scopul de a se interzice fasciştilor intrarea în America. Nici o ţară democrată nu a refuzat legionarilor azilul politic. În multe din aceste ţări, ei au dobândit cetăţenia. Unii sunt profesori universitari sau au situaţii importante, care fac cinste Românilor. (...)
Eu nu apăr mişcarea legionară. (Nici subsemnatul! - n.n.) **Aceasta este treaba ei. Apăr cauza unităţii româneşti, care nu poate fi realizată fără mişcarea legionară şi contra ei. Această mişcare a reprezentat un curent politic şi naţionalist, a fost prezentă în Parlament, la două guverne şi a aderat la principiile fundamentale ale democraţiei".**

Textul lui Nicolae Penescu nici el nu a fost încă invocat de legionari în apărarea poziţiei lor adevărate, adăugându-se astfel la mulţimea de probe care ar putea să completeze **„apologia"** legionară. Să fie oare vorba de lehamitea, de sfânta lehamite românească faţă de incorectitudinea adversarului?... E deprimant, oricum, şi te poate apuca şi lehamitea, pe lângă multe altele, când constaţi că degeaba s-au găsit unii să proclame **audiatur et altera pars** sau, mai modern, principiul voltairian **„je ne partage pas votre opinion, mais je donnerais ma vie pour defendre votre droit de l'exprimer"**. Vor unii cu tot dinadinsul ca nici după mai bine de o jumătate de secol de persecuţii şi interdicţii, legionarilor să nu li se recunoască dreptul de a-şi exprima opiniile. Eu nu împărtăşesc decât parţial opiniile legionarilor, aşa cum, tot parţial împărtăşesc şi opiniile altor ideologii. Integral nu mă ataşez de nici o ideologie! Nici de mine însumi nu mă simt integral ataşat! Şi, atunci, cum să fiu de acord cu reducerea la tăcere a acelor opinii pe care nu le împărtăşesc?! Aşa ceva nici măcar nu pot să înţeleg că e posibil!

ION COJA

P.S.
Textul de mai sus a fost oferit spre publicare revistei **„Dilema“**, pe la sfârşitul anului trecut. Oferta mea răspundea unei somaţii repetate, a revistei amintite, a cărei redacţie şi câţiva colaboratori s-au arătat cu totul neîncrezători în pretenţia **„mea“** că legionarii au fost găsiţi nevinovaţi cu ocazia procesului de la Nurnberg. În realitate, ideea nu este a mea, ci a legionarilor de teapa lui Petre Ţuţea şi Simion Ghinea, cu care am petrecut, cândva, câteva din ceasurile cele mai faste ale juneţii mele. Din păcate, în loc să mi se publice textul solicitat de redacţie, m-am pomenit în **„Dilema“** cu un lung comentariu pe marginea textului nepublicat aşadar! Un comentariu necinstit ca însuşi procedeul publicistic. Surpriza mea a fost şi mai mare să constat că multă **„lume bună“** a Bucureştilor, în loc să sesizeze şi să taxeze ca atare abjecţia stratagemei, á luat în serios concluzia publicistului infractor, pe nimic întemeiată, că aş fi făcut afirmaţii insuficient argumentate şi documentate. Acum, graţie ziarului **„Vremea“**, cititorul are la dispoziţie textul pe care **„Dilema“** nu l-a publicat şi poate cititorul să aprecieze singur valoarea argumentelor cu care m-am prezentat. Dar repet, încă o dată: atât argumentele, cât şi teza astfel susţinută, fac parte din **„apologia“** legionară. Eu n-am nici un merit (şi nici o vină !). Am doar **boala** să nu accept să i se refuze cuiva dreptul de a se apăra, de a se dezvinovăţi! Acest drept li s-a refuzat legionarilor în România (şi numai în România!) vreme de aproape 50 de ani şi mai continuă şi azi să li se refuze în paginile revistei **„Dilema“**. Există pentru orice subiect o abordare dilematică, numai pentru legionari, nu! Aici lucrurile stau în mod sigur şi indubitabil aşa cum le-a stabilit în urmă cu câteva decenii propaganda cominternistă!

Reacţia **„lumii bune“** m-a mâhnit până la lehamite şi am abandonat ideea de a lămuri totuşi lucrurile, publicând textul în altă revistă. Dacă mi-a trecut această lehamite este numai datorită d-lui Vlad Protopopescu, din Sidney - Australia, a cărui scrisoare, recent publicată în **„Puncte cardinale“**, mă reconfortează şi mă împacă iar cu lumea! Nu cu lumea bună, fireşte, ci cu lumea lume! Acea lume din care nu face parte autorul infamiei dela **„Dilema“**, aşa-zisul Andrei Pleşu.

NOTĂ

Articolul meu despre poziția procurorilor de la Nurnberg față de Mișcarea Legionară, refuzat de **„Dilema"**, și-a aflat găzduire în **„Vremea"** lui Adrian Păunescu (numărul din 25/26 mai 1996). Același ziar, cu deplină obiectivitate și corectitudine gazetărească, a publicat în 1-2 iunie articolul **Faptele rămân fapte**, al d-lui Nicolae Corbu, care s-a străduit astfel să-mi dea dânsul replica cuvenită, în locul celor ce erau mai în drept s-o facă (Ornea, Pleșu, Benjamin). Cum articolul d-lui Corbu era plin de inadvertențe și absurdități, am revenit, tot în **„Vremea"**, din 12 iunie 1996, cu articolul **Antisemitul de mine!**, la care am adăugat câteva documente din broșura **Tribunalul de la Nurnberg absolvă Garda de Fier**, scoasă de dl. Simion Ghinea. De asemenea, textul meu a fost însoțit de intervenția d-lui Neculai Vasile Lungu, pe care o reproduc și aici, mai întâi ca document uman fiind atât de impresionantă, mai apoi, în al doilea rând, găsindu-i meritul de a ne propune extrem de inspirat sub ce tutelă să înregistrăm prestația publicisticii de la **„Dilema"**: **îngerul negru al antiromânismului.**

ANTISEMITUL DE MINE!

În atenţia celor ce l-au citit pe Nicolae Corbu şi l-au luat în serios (vezi **„Vremea“** din 1-2 iunie 1996, articolul **Faptele rămân fapte)**, fac următoarele precizări pe marginea câtorva dintre inadvertenţele pomenitului text:

1. Să rămână cum zice dl. Corbu în privinţa laşităţii mele dezgustătoare. Insist totuşi să se înţeleagă că există o literatură legionară sau pro-legionară, ce ne-a fost interzisă şi inaccesibilă până în Decembrie 1989. De aici eu deduc obligaţia că oricine se mai pronunţă azi asupra vinovăţiei legionarilor să facă referinţă şi la această literatură legionară, inclusiv cea scrisă în România după Decembrie 1989. Oricât de mare ar fi repulsia cuiva faţă de pretenţiile de nevinovăţie ale legionarilor, dacă persoana în cauză este istoric sau publicist, are obligaţia să-şi depăşească reacţia de silă, pur umană, şi să demonstreze, cu argumente, netemeinicia apologeţilor legionari. Eu, văzând că nici dl. Z. Ornea şi nici alţi conmilitoni nu iau în seamă această literatură, mi-am permis, am considerat chiar că este de datoria mea, să atrag atenţia că este vorba de ceea ce **„legionarii susţin“**! Ei, legionarii, implicaţi în acuzaţiile ce li s-au adus de 50 de ani, implicaţi deci în acest proces ca **altera pars**, ca parte pârîtă, cărora nu e cu putinţă să le refuzăm dreptul de a se apăra, de a-şi spune părerea! Dacă, în ce am scris, ar fi fost vorba despre părerile mele cu privire la nevinovăţia legionarilor, accept că aceste păreri puteau fi ignorate sau nesocotite de unul ca dl. Ornea şi n-ar fi fost nici o pagubă! Dar nu e vorba de mine, ci de cei care au fost acuzaţi de crime şi de o mulţime de alte fărădelegi, iar de pe urma acestor acuzaţii legionarii s-au ales cu condamnări la ani grei de temniţă! Acestor oameni, care au stat în temniţă, unii zece ani, alţii 15, alţii 20 de ani, iar în temniţă le-au murit sute de camarazi, acum, când este liber să scrie fiecare ce vrea, noi nu le putem recunoaşte oare acestor oameni dreptul de a-şi depune mărturia lor şi replica lor faţă de acuzaţiile care le-au diştrus viaţa şi tinereţile? Când acuzi pe cineva, în mod implicit îi acorzi şi dreptul de a spune ce are el de spus în legătură cu acele acuzaţii. După care, luând aminte la aceste dezvinovăţiri,

trebuie să explici de ce, pe ce temei te bazezi ca să-ţi susţii în continuare acuzaţiile iniţiale. Aşa se procedează în toată lumea civilizată şi normală!

Consecvent în laşitatea mea, repet: **eu nu afirm nevinovăţia legionarilor.** Eu afirm că este o greşeală, o greşeală care începe să devină culpă, din partea celor care formulează acuzaţii la adresa legionarilor, dacă nu iau în discuţie argumentele cu care legionarii încearcă să se dezvinovăţească. Deci, argumentele nu sunt ale mele, ci ale legionarilor! Dacă ar fi fost ale mele, nu ar fi valorat nici măcar cât o ceapă degerată! Dar când argumentele vin din partea unor oameni care au suferit zeci de ani prin lagăre şi temniţe, mulţi dintre ei murind în consecinţa directă a incriminărilor respective, a nu le recunoaşte dreptul la apărare, adică a nu le recunoaşte dreptul la replică, mi se pare de neînţeles între oameni normali. Din partea d-lui Z.Ornea continui să nu înţeleg cum a fost cu putinţă să scrie în 1994 o carte despre legionari fără să facă nici o referinţă la ceea ce spun legionarii în apărarea lor! Din partea lui Nicolae Corbu, Dumnezeu cu mila! Nu mă miră nimic!

2. Dacă nu mizez prea mult pe ce poate Nicolae Corbu să înţeleagă din această lume minunată, totuşi pretind oricărui publicist capacitatea de a furniza informaţii exacte! Analiza şi interpretarea acestor informaţii se poate face în mai multe feluri, inclusiv prosteşte sau mişeleşte, dar faptele, relatate ca fapte, trebuie prezentate ca atare: **cine şi ce a făcut!** Precizez, deci: nu m-am implicat nicicum în controversa legată de editarea în România a cărţii **Mein Kampf,** aşa cum N.Corbu îşi informează cititorii. Nu m-am implicat nici măcar s-o citesc, după câteva pagini abandonând-o. Citatele prezentate de dl. Corbu şi care lasă impresia că reproduc fragmente din intervenţia mea sunt pure invenţii. Nu există nici măcar intervenţia mea în disputa respectivă! Nici n-am habar că a existat o asemenea dispută! Dezinformarea este totală! Adică minciuna!

3. Cu totul neîntemeiată este şi afirmaţia că ***„Ion Coja, ca publicist asiduu, a scris nu puţine articole politico-istorice împotriva bolşevismului, a comunismului".*** Nu, n-am scris asemenea articole. Eu, în 1969, n-am intrat în P.C.R. ca să mă pricopsesc cu ceva şi nici pentru că m-ar fi obligat cineva. E drept, înainte de 1989 am scris texte în care am criticat sau chiar demascat unele aspecte (fapte şi persoane) din realitatea ce se revendica de la ideea comunistă. Aceste texte, parte le-am publicat, parte le-am trimis, sub formă de memorii, la „conducerea superioară de partid", pe

altele, din laşitate, le-am trimis pe la **„Europa liberă"**, iar cu altele m-a găsit Decembrie 1989 în sertar.

După 1989, când toate secăturile se întreceau în a-şi declara anticomunismul, eu, tot din laşitate, am publicat orice, numai nu şi articole ***„împotriva bolşevismului, a comunismului"***. Printre articolele mele de după 1989 se numără şi articolul intitulat **Eu, domnilor, nu sunt anticomunist,** apărut în **„Totuşi iubirea"**, pe prima pagină! Iar mai recent, în **„Vremea"** am publicat un text - e drept, scris în noiembrie 1989, despre perenitatea ideii comuniste. Cu cine mă confundă Nicolae Corbu? Aş fi foarte dezamăgit să aflu că m-a înjurat pentru fapte şi vorbe care nu-mi aparţin!

4. Afirmaţia că în aceste articole anticomuniste (repet, inexistente!) aş fi făcut o serie de exemplificări de **„răufăcători comunişti"** aleşi toţi de o **„anumită naţionalitate"**, adică evrei, este şi ea total neadevărată. E drept că asemenea articole au tot apărut după 1989, inclusiv în **„Totuşi iubirea"** şi **„Vremea"**. Dar nu de mine semnate. Eu, dimpotrivă, într-un număr din **„Totuşi iubirea"** în care acelaşi domn Nicolae Corbu mă onora cu un text foarte asemănător celui pe care îl comentez acum, am publicat articolul **Evreii noştri,** în care făceam afirmaţia că evreii comunişti, adică membri ai P.C.R. la 23 August 1944 erau în jur de vreo 500, în vreme ce numărul total al evreilor din România de atunci se apropia de un milion, asta însemnând că un evreu dintr-o mie era comunist, ceea ce e prea puţin pentru a-i acuza pe evrei că ei ne-au pricopsit cu comunismul!

Unii m-au acuzat că un asemenea fel de a privi rolul evreilor, ca minor sau chiar inexistent, în **„implementarea"** comunismului din România ar fi un sofism ieftin, care nu mă onorează. Eu nu mai ştiu să fi făcut atunci sofistică, ci eram de bună credinţă, adică traduceam impresia celui care până pe la vreo 20 de ani a cunoscut numai evrei care nu avuseseră decât de pierdut de pe urma instaurării noii orânduiri, comuniste. Abia mult mai târziu am cunoscut şi câteva din secăturile de care, slavă Domnului, nu duce lipsă nici neamul evreiesc.

Inadvertenţele semnalate mai sus sunt descalificante pentru publicistul Nicolae Corbu. Fireşte, cu condiţia să înţeleagă şi dânsul, să „realizeze" situaţia în care s-a pus injuriindu-mă pentru fapte inexistente! Desigur, faptele rămân fapte, cum îşi intitulează Nicolae Corbu jenanta sa replică, cu condiţia ca faptele să fi fost săvârşite!

5. *„Problema masacrelor anti-evreieşti din Moldova (Iaşi, Dorohoi), din Basarabia şi Transnistria"* nu are nici o legătură cu mişcarea

legionară. E curată bazaconie „explicaţia" prin care Nicolae Corbu încearcă să mute în contul legionarilor sutele de mii de victime, evrei, pe care alţi **„istorici"**, fireşte, mai puţin informaţi decât Nicolae Corbu, le pun pe seama românilor, în general, sau, cu adresă mai exactă unii, pe seama Armatei Române.

Până în Decembrie 1989 în România nu s-a suflat o vorbă despre aceste sute de mii de evrei, de a căror moarte ar fi vinovaţi românii. La începutul lui 1990, defunctul Moses Rozen lansează ideea că *„holocaustul evreilor a început în România "* şi că a făcut victime vreo 400.000 de evrei. Ideea ne-a surprins pe toţi. Pe mine în mod deosebit, deoarece consemnasem cu satisfacţie opinia acelor autori, inclusiv evrei, care elogiau omenia românească, datorită căreia teritorul românesc a reprezentat pentru evrei, în acei ani, *„o oază de linişte şi salvare"*. Înainte de 1989, s-a făcut caz de această situaţie excepţională, mai ales în comparaţie cu ceea ce au pătimit evreii sub jurisdicţia maghiară, horthystă. Am simţit întotdeauna că propaganda antiromânească, dusă de unele cercuri maghiare, se împiedica mereu în acest detaliu; românii s-au purtat omeneşte cu evreii, în vreme ce ungurii...

Cunoscând, din surse evreieşti, moralitatea precară a răposatului Rozen, am avut încă de la bun început, de când şi-a lansat sloganul „holocaustul evreilor a început în România", am avut impresia că face astfel jocul anumitor interese maghiare, pentru a anula astfel **„diferenţa specifică"** dintre români şi maghiari. Fireşte, este o impresie, determinată de răspunsul la întrebarea **cui prodest?** Evreilor nu prea avea la ce să le folosească această minciună, ci numai maghiarilor!

E drept, teza respectivă apare afişată, cu litere de-o şchioapă, şi în incinte publice consacrate suferinţelor evreilor. Bunăoară în Muzeul Holocaustului din Washington. Dl. Ion Iliescu, vizitând acel muzeu, nu a găsit de cuviinţă să facă nici o obiecţie faţă de atari afirmaţii. Este unul dintre motivele pentru care eu, unul, îl consider pe dl. Ion Iliescu că şi-a pierdut demnitatea de a mai fi preşedinte, conducător de ţară! Nicolae Ceauşescu, de exemplu, n-ar fi suportat acest afront! Această minciună! N-o suport nici eu!

6. De ce este minciună să afirmi că Armata Română a omorât nu mai ştiu câte sute de mii de evrei? Pentru că acei evrei, oricum ceva mai puţini la număr, au fost omorâţi sau ultragiaţi ori persecutaţi nu pentru că erau evrei, ci pentru că săvârşiseră, în spatele frontului, acte de sabotaj militar, de trădare, de diversiune, de spionaj etc.,

care au pricinuit mari pagube armatei române, inclusiv pierderi masive de vieţi omeneşti. Pentru asemenea fapte la vreme de război nu există altă pedeapsă decât moartea! Şi asta în conformitate cu toate legile de pretutindeni! În plus, se contabilizează pe seama românilor şi victimele pe care, în fapt, le-a făcut Armata Roşie printre evrei. Victime a căror vină a fost una singură: **erau evrei.** Într-un mod greu de înţeles pentru mine, comunitatea evreiască se fereşte să evidenţieze contribuţia, extrem de reală şi de importantă, pe care U.R.S.S.-ul a avut-o la holocaustul anti-evreiesc! Este oare acesta preţul pentru sprijinul acordat de U.R.S.S. constituirii Israelului ca stat? Naiba ştie! Dar nu-mi place ca din întortochiatele meandre ale diplomaţiei să ne alegem noi, românii, cu acuzaţiile cele mai neîntemeiate!

Dacă ar fi existat o politică românească de exterminare a evreilor atunci soarta evreilor din România ar fi fost pretutindeni aceeaşi! Or, de suferit au avut de suferit numai evreii din zona de operaţiuni militare! Că mulţi au fost şi nevinovaţi, asta e foarte posibil. Aşa-i la război! Deci, îl întreb pe Nicolae Corbu de ce n-au păţit şi evreii din Constanţa sau din Braşov, din Ploieşti sau din Bacău, ce au păţit coreligionarii lor din Dorohoi sau Iaşi?

7. Nicolae Corbu îl pomeneşte, în sprijinul său, pe dl. Mihai Pelin. Şi eu pun mare preţ pe câte ştie dl. Mihai Pelin. De la domnia sa ştiu, bunăoară, că cele petrecute la Iaşi au făcut obiectul a trei procese: la Tel Aviv, la Cernăuţi şi la Bucureşti. La Tel Aviv şi la Cernăuţi autorităţile judiciare au stabilit vinovăţia germanilor, a comenduirii germane din Iaşi. Procesul de la Bucureşti, ţinut imediat după război, a stabilit vinovăţia unor agenţi ai Siguranţei dintre care câţiva nu călcaseră niciodată în viaţa lor prin Iaşi. Ce era cu aceşti agenţi? În realitate, aceştia erau agenţii prin care Siguranţa ţinuse legătura cu comuniştii români, deci membri ai P.C.R., care făcuseră şi muncă de informatori ai Siguranţei. Aceşti agenţi ai Siguranţei ştiau deci prea multe şi trebuiau anihilaţi. Aici precizarea lui Nicolae Corbu s-ar putea să fie valabilă: acei comunişti informatori ai Siguranţei erau cam toţi de o **„anumită naţionalitate"**. Dar câţi erau? Câteva zeci de bravi ilegalişti!

8. Cu totul inexact relatează Nicolae Corbu şi **„momentul foarte semnificativ"** la care susţine că a asistat în toamna anului trecut. Las deoparte căznita şi triviala ironie a relatării, şi precizez:

- nu eu eram organizatorul acelui simpozion, ci Uniunea Vatra Românească, al cărei comitet director a hotărît să pună în

discuţie publică acuzaţiile formulate de Moses Rozen pentru a le verifica temeinicia.

- tema acelui simpozion nu era *„problema trupelor române împuşcate de evrei"*, ci întrebarea ***„A existat în România un holocaust al evreilor?***

- am încercat să obţin ca loc de desfăşurare a acestui simpozion **„sala verde"** din Senat de dragul instalaţiei de înregistrare, care ne-ar fi permis consemnarea exactă a tuturor intervenţiilor.

- faptul că s-a găsit cine să-l facă atent pe dl. Gherman că Senatul este un loc potrivit în care să se discute numai vinovăţia României, nu şi teza nevinovăţiei, nu m-a mirat. Dar n-am prevăzut că distinsul nostru preşedinte poate fi atât de ... Dar las pe alţii să decidă calitatea prestaţiei de preşedinte al Senatului României a d-lui Oliviu Gherman care n-a acceptat ca, sub bolta Senatului, să se emită afirmaţia, teza că românii nu sunt implicaţi în holocaustul antievreiesc!

- afirmaţia că n-a existat un holocaust antievreiesc în România au făcut-o la acel simpozion câţiva istorici de profesie (în frunte cu dl. Gheorghe Buzatu) şi câţiva oameni în vârstă, martori sau participanţi la evenimentele evocate, oameni cu o anumită credibilitate publică (profesori universitari, scriitori etc.)

- la simpozion au fost invitaţi şi reprezentanţi ai Comunităţii Evreieşti din România, unul dintre ei fiind prezent la lucrări ca specialist în istoria evenimentelor din România.

- alungaţi din clădirea Senatului prin ordinul d-lui Oliviu Gherman (Iată, sunt nevoit să-i mai trec în palmares o ispravă demnă de toată recunoştinţa obştei româneşti), Simpozionul şi-a mutat locul de desfăşurare nu la sediul P.D.A.R. (cum, mereu inexact, afirmă Nicolae Corbu), ci la sediul organizator: Uniunea Vatra Românească.

- Reprezentantul Comunităţii Evreieşti ne-a declarat încă de la începutul lucrărilor că evreii din România, deci şi de pretutindeni, au renunţat la termenul **holocaust** cu privire la soarta evreilor din România anilor 1940-1944. L-am rugat ca această denunţare a termenului să se facă în public, spre ştiinţa tuturor celor care au fost şocaţi de acest termen atunci când acesta a fost lansat de Moses Rozen. Eu însumi când s-a ivit un prilej potrivit, de la Tribuna Senatului le-am făcut cunoscut colegilor din Senat că membrii

Comunităţii Evreieşti din România renunţă la ideea că în România s-a produs un holocaust al evreilor.

- încă mai aştept denunţarea în public, din partea concetăţenilor noştri evrei, a termenului şi a ideii de holocaust al evreilor în România, declaraţia făcută de reprezentantul lor în cadrul amintitului simpozion considerând-o insuficientă.

Îmi pun totuşi o întrebare: nu cumva Nicolae Corbu are vreo legătură cu hotărârea d-lui Gherman de a nu amesteca Senatul într-o poveste atât de **„compromiţătoare“?...** Şi încă o întrebare: la acel simpozion fiind invitată şi presa, iar Nicolae Corbu ştiind de desfăşurarea lui, de ce nu a participat şi dânsul la lucrări? Cumva ca să poată scrie bazaconiile şi inadvertenţele cu care pretinde a fi luat în serios ca martor al acestui eveniment?

La sfârşitul aberantei relatări, Nicolae Corbu se întreabă: *„dacă-i reuşea (lui Coja) manevra, făcea bine obrazului României găzduirea unei asemenea întâlniri în incinta Senatului?"* Îi răspund: **manevra a reuşit, căci simpozionul nostru a dat răspuns întrebării *„A existat în România un holocaust al evreilor? Răspunsul este nu!* Şi-l întreb eu pe numitul Nicolae Corbu şi insist să nu ocolească răspunsul**: ***„face bine obrazului României afirmaţia lui Moses Rozen precum că holocaustul evreilor a început în România?"*** Aşadar, eu consider că este falsă teza rabinului Moses Rozen cum că holocaustul evreilor a început în România, teza că, deci, în România anilor 40-44 s-a petrecut un genocid, un holocaust antievreiesc, soldat cu sute de mii de victime, şi mai consider că această teză constituie o ruşine pentru neamul evreiesc în măsura în care evreii cinstiţi întârzie să-şi spună părerea ori să demaşte această minciună. Aceasta este opinia mea.

9. E greu de discutat cu cineva care te scoate mereu în afara problemei puse în discuţie. **Eu nu susţin că legionarii sunt nevinovaţi.** Eu îi fac doar atenţi pe publiciştii antilegionari asupra faptului că legionarii pretind azi că la Nurnberg a fost cercetată activitatea lor şi că instanţa respectivă s-a pronunţat asupra nevinovăţiei lor. Desigur, nici o instanţă omenească nu este scutită de greşeală. Iar dacă instanţa internaţională de la Nurnberg i-a găsit pe legionari nevinovaţi, asta nu exclude definitiv posibilitatea ca legionarii să fi fost totuşi vinovaţi. Eu nu exclud posibilitatea de a ne demonstra cineva că procurorii, cei patru, de la Nurnberg s-au înşelat, că nu este corectă hotărârea lor, că nu corespunde adevărului. Dar este indubitabil adevărat că Tribunalul de la

Nurnberg, în mod eronat sau nu, s-a pronunţat şi a decis că legionarii nu sunt nişte criminali! Existenţa acestei decizii o invocă legionarii!

Deci miza intervenţiei mele era nu dacă sunt sau nu vinovaţi, ci dacă este sau nu adevărat că Tribunalul de la Nurnberg s-a pronunţat într-un anumit fel asupra legionarilor, iar o dată dovedit că există o asemenea decizie din partea Tribunalului de la Nurnberg, se impune obligaţia tuturor celor care se mai pronunţă în chestiunea legionarilor să ţină seama de această decizie. N-au decât s-o conteste Nicolae Corbu & Lya Benjamin, dar n-au dreptul să n-o cunoască ori s-o treacă sub tăcere! Iar de contestat s-o conteste cu argumente, nu cu invective care nici măcar nu se adresează celor vinovaţi de existenţa acestei decizii, adică anchetatorilor şi procurorilor de la Nurnberg! Înjuraţi-i pe ei, nu pe mine!

Ideea lui Nicolae Corbu că occidentalii ar fi avut nu ştiu ce interese în a-i achita şi a-i primi pe legionari cu braţele deschise, mergea în **„Scânteia"** de odinioară, unde Nicolae Corbu a deprins ce va să zică să fii un gazetar serios, cinstit, prob şi documentat şi nici până azi, iată, nu i-a trecut năravul ăsta. Prezentată azi, în **„Vremea"**, o asemenea bazaconie compromite chiar şi pe cel care o citeşte!

Pentru ştiinţa aşa-zişilor mei preopinenţi, cu care nu reuşesc, iată, să leg un dialog civilizat, citându-l mereu pe domnul Simion Ghinea, mai precizez că Tribunalul de la Nurnberg i-a găsit vinovaţi de crime împotriva umanităţii, de **„fascism"** şi **„nazism"** şi **„colaboraţionism"** pe membrii a mai toate mişcările naţionaliste din Europa: **„Rex"** a lui Leon Degrelle, **„Ustaşa"** croată, **„Crucile cu săgeţi"**, maghiară, **„Hlinka Garda"** slovacă şi altele. Numai **„Mişcarea Legionară"** şi mişcarea bulgară **„Straşnicii"** (organizată după model legionar), a profesorului Cantargief, au fost considerate ca neavând tangenţă cu obiectul procesului de la Nurnberg.

Repet: or fi greşit procurorii care i-au achitat pe legionari, dar nu despre asta e vorba!

10. Legionarii susţin că nu au nici o legătură cu evreii morţi în timpul rebeliunii, în ianuarie 1941. Ei susţin mai înainte de orice că atunci nu a fost o rebeliune legionară, ci o diversiune, pusă la cale pentru a-i elimina pe legionari din viaţa politică a României. Un fel de lovitură de stat! În această diversiune intră şi asasinarea celor o sută şi ceva de evrei, în cartierele Dudeşti şi Văcăreşti, ocazie cu care au fost devastate şi zeci de magazine evreieşti.Legionarii se întreabă

ce interes ar fi avut ei în aceste acte banditeşti primitive când miza celor trei zile era lupta între ei şi Antonescu: mai rămân sau nu la putere?...Inclusiv povestea cu evreii agăţaţi în cârlige la abator este contestată de legionari cu argumente deja prezentate în mai multe rânduri, după 1989. Îl voi ruga pe dl. Simion Ghinea să le reia în **„Vremea"** cât de curând şi sper că d-lui Simion Ghimea (17 ani de temniţă pentru apartenenţă la un partid politic!) se va găsi cine să-i răspundă cât de cât cuviincios şi civilizat, de va fi cazul!

Pretenţia legionarilor că ei nu au omorât nici un evreu nu ar fi atât de şocantă dacă am raporta-o la datele sigure ale problemei: legionarii i-au omorât, într-adevăr, pe Manciu, pe Duca, pe Stelescu, pe Armand Călinescu, pe Iorga şi pe ceilalţi, din **„lotul"** Jilava, pe Madgearu şi alţii, toţi români, pe care i-au acuzat că **şi-au trădat neamul.** În concepţia legionară, pedeapsa capitală era potrivită pentru trădători, nu pentru adversari. De aceea, legionarii, deşi erau cei mai teribili adversari ai comunismului, când au făcut masacrul de la Jilava nu s-au atins de nici un **„adversar"**, de nici un comunist aflat în acel penitenciar, ţinta lor fiind cei pe care îi considerau trădători, părtaşi la crima căreia îi căzuse victimă Corneliu Codreanu şi alţi legionari, înainte de venirea la putere a legionarilor, în septembrie 1940. Dar imensa majoritate a românilor nu ştiu că în acel septembrie 1940, când legionarii ajung să guverneze ţara, „bilanţul" sinistru al morţilor era următorul: legionarii omorâseră până atunci cinci sau şase persoane, pe care le consideraseră că au trădat, iar legionarii omorâţi, fără nici o judecată, se numărau cu sutele: vreo trei sute. Aceste cifre nu le dau pentru a justifica faptele de mai târziu ale legionarilor, ci pentru a se şti că ele au fost tăinuite de majoritatea analiştilor care s-au pronunţat asupra legionarilor. S-au pronunţat în primul rând ca să mintă! Această minciună, probabil **cea mai mare din istoria românească,** ar merita să fie cercetată ştiinţific, demontată în toate articulaţiile ei şi studiată academic. Căci, după semnele existente, în lumea în care trăim, ravagiile minciunii, ale dezinformării şi ale diversiunii sunt mult mai mari decât ale bombei atomice. Şi spunând asta îmi vine în minte iarăşi dl. Simion Ghinea, cu care comentând cele ce se petreceau în Decembrie 1989, mi-a spus: **„e ciudat, mă simt ca-n ianuarie 1941, în timpul rebeliunii!". „Adică?"**, am întrebat eu nedumerit. **„Adică tot ce se întâmplă, la vedere pentru noi, cei de pe uliţă, simt că ascunde ceva, ascunde ceea ce se petrece propriu-zis şi noi habar nu avem!".**

11. O ultimă precizare: i-am tot cerut şi doamnei Lya Benjamin se ne facă cunoscute textele legionare în care, cum susţine dânsa, aceştia *„nu numai că nu şi-au mascat concepţiile şi pornirile antisemite, ci dimpotrivă, le-au afişat ca un punct central şi de onoare al ideologiei şi practicii lor politice"*. Informat cum este, Nicolae Corbu consideră că îmi bat joc de cititori formulând asemenea pretenţii de vreme ce toată lumea ştie ce cuprindeau **„faimoasele publicaţii, sinistrele publicaţii"** legionare **„Sfarmă Piatră"**, **„Porunca vremii"**, **„Apărarea Naţională"**. Ca unul care nu ştiu căci n-am ţinut niciodată în mână vreo publicaţie legionară din acei ani, am să-l rog pe Nicolae Corbu, din respect pentru cititorii care se află şi ei în situaţia mea, să ne prezinte câteva mostre dovedind antisemitismul ideologic al legionarilor, al publicaţiilor legionare. Am convingerea că N. Corbu se va osteni degeaba să procure asemenea dovezi. De unde această convingere? Din constatarea că dl. Z. Ornea, persoană mult mai bine informată şi decât Nicolae Corbu, şi decât subsemnatul, în cartea sa, dedicată extremei drepte dă o mulţime de citate din publicistica legionară, citate dintre care **absolut nici unul** nu-i incriminează pe legionari, ci dimpotrivă, le face cinste! Dar, mă rog, eu nu-i contest lui N. Corbu şansa de a fi mai documentat decât dl. Ornea, aşa că îl aştept, în continuare, să publice în **„Vremea"** dovezile că presa legionară a incitat la **„concepţii şi porniri antisemite"**. Până atunci rămâne valabil ceea ce se poate deduce din textul pus în chenar, reproducând într-adevăr **„un punct central şi de onoare al ideologiei şi practicii politice legionare"**.

ION COJA

P.S. Cât priveşte antisemitismul meu, ţin să-l scutesc pe Nicolae Corbu de alte eforturi pentru a dovedi dânsul cât sunt eu de **„neprieten, ca să nu spun mai mult, al jidanilor"**. Şi recunosc: sigur că sunt antisemit, dar nu tot timpul, ci numai atunci când mi se iveşte prilejul. Adică atunci când am de-a face cu evrei neruşinaţi şi proşti! Dacă nefericiţii pedepsiţi de Dumnezeu să n-aibă nici minte şi nici obraz se întâmplă să fie români, atunci mă fac antiromân, n-am încotro! Sau antimaghiar, antiamerican, antisuedez ş.a.m.d., după cum e cazul. De aceea voi pune aici punct dialogului meu cu Nicolae Corbu, dialog la care eu invitasem cu totul alte persoane (d-na Lya Benjamin, dl. Z.Ornea). Răspunsul dumnealor îl aştept în continuare.

• CORNELIU CODREANU CĂTRE RABINUL DAVID ŞAFRAN LA 11 FEBRUARIE 1937

„Poporul român n-a cunoscut de-alungul istoriei sale, nici ura de rasă, nici de clasă, nici vrajba religioasă. La noi n-au avut loc pogromuri, nici procese împotriva evreilor pentru omor ritual, ca în ţările civilizate din Occident, nici vânătoare de vrăjitoare, nici arderi pe rug, nici o Noapte a Sfântului Bartolomei. Religia noastră a fost o religie a ţăranilor, cum a numit-o filozoful român Nae Ionescu, profesor de logică, metafizică şi mistică creştină. Înconjurat de neamuri ostile cu tendinţe imperialiste poporul nostru n-a practicat, totuşi, şovinismul, călăuzit de zicala: „Fiecare cu legea lui". *A trăit o mie de ani fără o ierarhie eclesiastică. Poporul nostru, născut creştin, a întreţinut legătura cu Dumnezeu direct, fără mijlocitori, prin rugăciuni: acasă, pe ogoare sau în bisericuţele umile de lemn. L-am păstrat pe Dumnezeu în sufletul nostru Ne-am închinat lui cu umilinţă şi smerenie şi când credinţa ne-a fost ameninţată ne-am ridicat la luptă pentru apărarea ei. Asta nu se numeşte şovinism. Eu însumi mă inspir din Apostolul Pavel care zice:* „La Judecata de Apoi toate Neamurile se vor înfăţişa, în frunte cu regii şi împăraţii lor, pentru a da socoteală de faptele lor săvârşite pe pământ". *Un om care crede, cum cred eu, nu numai în judecata istoriei, ci şi a lui Dumnezeu, nu poate urî alte neamuri, egale în faţa Lui. Şi poporul meu şi poporul dumneavoastră a avut aceeaşi soartă tragică. După ce poporul evreu îşi va regăsi Patria pierdută, va trebui să facem împreună pasul decisiv:* „pentru o reconciliere istorică între cele două popoare ale noastre."

• RABINUL DAVID ŞAFRAN DESPRE CORNELIU CODREANU

*Intrasem la **Casa Verde** la ora 1 şi 20. Vorbeam de acum de peste două ceasuri. Eram decis să mai rămân, pentru a pleca limpezit. Nu era o discuţie de cabinet, ci s-au amestecat aici durerile lumii. Ştiam că l-am pus într-o situaţie delicată. De afară răzbăteau voci, care ne împiedicau să ne concentrăm. Adevărurile lui şi ale mele ardeau, chinuiau gând şi suflet, cerşindu-şi răspunsuri, argumente pentru a ne despărţi ca prieteni. Venisem la el cu sinceritate. Îl văd cum se ridică, îmi întinde mâna şi îmi spune:*

-„Am avut mare plăcere de întâlnirea noastră. Nu ştiu dacă am rezolvat probleme, dar am învăţat fărâme din taina infinită a credinţei.

Eu n-am venit să provoc ură sau răzbunare. Mi-e sufletul curat. Nu ştiu dacă toţi legionarii gândesc ca mine. Dacă un evreu a fost lovit sau rănit ori jignit pe plan moral, iartă-i pe rău făcători. Ei nu-s decât oameni, poate chiar buni creştini. Nu pe omul superior încercăm noi să-l şlefuim, ci pe omul-om".

*Am plecat. Am cântărit mult ultimul său răspuns. Am văzut în trăirea lui un început de logică. Apoi a venit tăvălugul: **Codreanu a fost ucis din ordinul lui Carol al II-lea, în 1938.***

• UN ISTORIC STRĂIN CARE SCRIE FĂRĂ URĂ ŞI PĂRTINIRE

„*Garda de Fier*" este adesea clasată pe aceeaşi linie cu fascismul şi naţional-socialismul, dar ea nu a fost nicidecum o copie a acestor două **Mişcări politice**, ci a crescut din propriile ei rădăcini. Ea nu avea câtuşi de puţin de-a face cu numeroasele copii ale fascismului şi naţional-socialismului ivite în alte ţări şi nu poate fi pur şi simplu comparată cu ceea ce s-a produs, în vremea ei, în Germania şi Italia. **Categoriile politice din Europa Centrală şi de Vest nu i se potrivesc.**

Ea nu era totalitară, ci autoritară ceea ce este cu totul altceva, nu era agresiv-naţionalistă, ci conservativ-naţională, chiar şi pe tărâmul cultural; nu era de extremă dreaptă în sensul unei politici reacţionare sau chiar de susţinere a capitalismului, ci era social-reformatoare; ea nu se întemeia, ca fascismul şi naţional-socialismul, pe mica burghezie, pe funcţionărime şi pe moşierii de după primul război mondial, ci înainte de toate pe ţărănimea română şi pe tineretul intelectual, pe studenţime.

Mai mult decât orice, ea se deosebea de **Mişcările** care guvernau Italia şi Germania, printr-o religiozitate creştină, aproape de misticism. **Codreanu** avea mai mult profilul unui profet religios decât acela al unui şef de partid. Cei care-l urmau îl venerau ca pe un sfânt.

De asemenea, principiul conducătorului nu era în **Garda de Fier** o dogmă imuabilă, hotărârile nu emanau de la Codreanu singur, ci de la un colegiu („**For**") compus din comandanţi legionari încercaţi.

Walter Hagen:
Die geheime Front. Nibelungen Verlag, Linz und Wien.

• O SCRISOARE

Stimate Domnule Adrian Păunescu

Am citit, recitit şi răscitit, textul semnat de dl. Ioan Coja despre „Mişcarea Legionară", „Dincolo de Nurnberg" - text pe care revista „Dilema" a refuzat să-l publice. Această lucrare a apărut în ziarul „Vremea" nr. 816/25-26 V 1996.

Cunoşteam de mai înainte rezoluţia Tribunalului de la Nurnberg de a scoate din culpă Mişcarea legionară, stabilind că aceasta n-a fost o organizaţie criminală săvârşitoare de crime de război, drept care legionarii întemniţaţi în lagărele naziste au fost eliberaţi.

Textul scris de dl. I. Coja şi publicat de dvs. în „Vremea" m-a mângâiat sufleteşte şi mi-a pansat rănile provocate mie şi la mulţi alţii, de semeni răuvoitori (lapidatori), care acuză pe legionari de crimele cele mai oribile, de terorism fascist şi de acţiuni mai mult decât condamnabile.

Stau şi mă întreb: de ce Legiunea Arhanghelul Mihail trebuie să fie înverşunat condamnată şi chiar făcută celebră prin „răul" ei? De ce oare au existat şi mai există concetăţeni, care vor să asocieze Garda de Fier la toate epitetele „răului"?

Mă introspectez astăzi, să descopăr cât rău am săvârşit eu în trecut ca legionar, cât rău mi-a mai rămas în prezent şi cât rău să mai fi rămas a săvârşi în viitor?

Declar sub stare de jurământ, că nu-mi găsesc să fi provocat neamului meu şi aproapelui meu nici un rău, am săvârşit numai binele aşa cum m-a învăţat şi mă învaţă Evangheliile. Dacă a rămas ceva din procesul introspectiv, au rămas urmele neşterse ale unei suferinţe îngrozitor de nedrepte, ca urmare a aplicării unei prigoane infame, nemeritată, criminală asupra noastră.

Există însă o explicaţiune, de ce noi trebuie să suferim acţiunea răului exterior? Însemnătatea şi temporalitatea legionarismului constă în existenţa şi coexistenţa lui „cu" şi „în" suferinţa naţională, de a fi obiect de atac duşmănos şi crud pe linia sa creştină.

Finititudinea noastră în suferință ne oferă exemplul cel mai cutremurător în martiriul lui C.Z.Codreanu - Arheul României și Căpitanul nostru. Nu pot să mă transform într-un membru fondator al uitării, căci mă copleșește aducerea aminte și anume data de 30 nov. 1938 (noaptea Sf. Andrei), când nelegiuiții au stins o lumină din firmamentul românesc (asasinarea Căpitanului) și apoi în continuare au început stingerea multor alte stele luminoase, adică au asasinat pe cei mai buni din căpeteniile legionare.

Se naște întrebarea: de ce nu se satură îngerul negru și exterminator al românismului cu numărul victimelor nevinovate ucise, ci și astăzi continuă prigoana prin mijloace mai ocolite, mai perfide.

Ultima din probele peremtorii că așa stau lucrurile este și atitudinea revistei „Dilema" recte Andrei Pleșu, de a refuza publicarea materialului lui I.Coja, text care a găsit ospitalitate în „Vremea", recte A. Păunescu. Se constată că „Minima Moralia" afișată cu ostentație de A.Pleșu în lucrarea sa, același autor a transformat-o în „Nulla Moralia". Ce păcat că pomul numit Andrei Pleșu, ce se pretinde a avea roade zemoase, nu se găsește în el decât roade găunoase!

Mulțumim din inimă A.Păunescu! Mulțumim din inimă I.Coja! (...)

Neculai Vasile Lungu
Bul. Bucureștii Noi nr 76
Bl.A12, sc.B, et.4, ap.63
București, sectorul 1

Notă -Textele de mai sus au fost publicate în ziarul „Vremea"

CAPITOLUL IX
DECLARAȚIE

în legătură cu preocuparea onor Ministerului nostru de externe de a încheia un tratat de bună vecinătate cu Ungaria, precum şi în legătură cu afirmarea de către unii colegi din UDMR a dreptului minoritarilor maghiari de a avea o autoconducere locală, vecină bună cu autonomia, ţin să declar următoarele:

1. Mai importantă decât încheierea acestui tratat până la 20 martie a.c. este temeinicia şi justeţea prevederilor acestui tratat, de care depinde în mare măsură însăşi buna noastră vecinătate cu Ungaria. Premise false vor crea o falsă înţelegere între noi. Am motive să mă tem că de dragul de a ne încadra într-un termen stabilit de alţii, suntem pe cale să sacrificăm corectitudinea principiilor de bază ale acestui tratat.

2. Principiul de bază al acestui tratat nu poate fi decât acela că maghiarii din România nu alcătuiesc o minoritate etnică omogenă, ei nu pot fi luaţi în calcul cu toţii la un loc, ca o entitate istoriceşte constituită. Există mai multe categorii de maghiari în România, faţă de care atitudinea noastră, pentru a fi corectă, trebuie să difere de la caz la caz. Conform uzanţelor din lumea întreagă, faţă de minoritari sunt posibile trei atitudini: de discriminare pozitivă, de discriminare negativă şi de ne-discriminare, adică de recunoaştere neutră a egalităţii în drepturi cu populaţia majoritară şi cu celelalte minorităţi.

De *discriminare* pozitivă au a se bucura membrii acelei comunităţi etnice care se află în primejdie de a dispare. În această situaţie se află secuii din România, care, la recensământul din 1910 se arătau a fi în Transilvania aproape o jumătate de milion şi care azi, cu conştiinţă de secui, nu mai sunt decât câteva vii. Restul s-au desnaţionalizat, îndeosebi prin maghiarizare. Chiar dacă Ungaria nu se interesează de soarta secuilor, România, prin tratatul amintit sau în alt fel, se cuvine să intervină pentru a curma procesul de dispariţie a secuilor! Să nu uităm, secuii au existat practic numai în Transilvania, în România. Această floare rară, purtătoare a unei etnicităţi distincte şi glorioase, a înflorit cu precădere pe pământ românesc. Asemenea situaţie ne impune nouă, românilor, anumite obligaţii pe care putem şi trebuie să ni le asumăm cât mai repede. Trebuie precizat că tratatul de pace de la Trianon, din 1920,

cuprinde asemenea prevederi de discriminare pozitivă, în favoarea secuilor din România, prevederi pe care Budapesta, repet, *Budapesta*, nu a vrut niciodată să le recunoască şi să le susţină!

Românii din Ungaria sunt şi ei o comunitate etnică pe cale de dispariţie. În 1918 erau câteva sute de mii, astăzi mai sunt vreo 20-30.000. Tratatul nostru cu Ungaria trebuie să cuprindă măsuri de discriminare pozitivă faţă de românii din Ungaria, inclusiv angajamentul Ungariei de a crea condiţii ca un număr cât mai mare dintre românii maghiarizaţi să-şi recapete conştiinţa adevăratei lor identităţi etnice. Budapesta trebuie să se angajeze ferm şi sincer că va elimina toate acele forme de constrângere care, în trecutul apropiat, dar chiar şi azi, descurajează sau sancţionează afirmarea identităţii etnice a minoritarilor din Ungaria, inclusiv a românilor.

De o *discriminare negativă* merită să aibă parte acei minoritari (şi urmaşii lor) a căror prezenţă într-un teritoriu oarecare este efectul unei politici prin care, în trecut, s-a încercat schimbarea raportului demografic din acel teritoriu. Caz tipic: ruşii din ţările baltice, colonizaţi de bolşevici pentru a submina statutul de populaţie majoritară al balticilor. Acum ruşii au parte de o discriminare negativă în măsura în care nu au dreptul de vot atunci când electoratul baltic este consultat în anumite probleme extrem de importante.

Ceva asemănător s-a întâmplat şi în Transilvania care, în ultima sută de ani, a fost în mai multe rânduri ţinta unor masive dislocări de populaţii, care au implantat importante contingente ungureşti aduse din afara teritoriului de limbă românească. Mai întâi este vorba de colonizarea a zeci de mii de unguri după 1867 şi până în 1914, colonizări în urma cărora mii de români au fost deposedaţi de pământurile lor. Aceste colonizări sunt atestate în felurite chipuri. Voi cita o singură dovadă, scoasă din anuarul societăţii aşa zis culturale EMKE, a cărei preocupare specifică a fost să organizeze şi să susţină acest proces de colonizare a Transilvaniei: *„Odată cu înfiinţarea societăţii EMKE s-a pornit un curent pentru colonizări, sub preşedinţia contelui Banffy Bela şi a deputatului Horvath Gyula. Statul, în această privinţă, a stabilit şi principiul colonizării, desemnând ca teren al activităţii mijlocul Ardealului, Câmpia, părţile mărginaşe Secuimii şi împrejurimile de-a lungul râurilor, spre ţara mamă. Statul a realizat deja colonizări în 21 de locuri, ceea ce consemnăm cu satisfacţie".*

Un alt val de colonizare maghiară a Transilvaniei s-a produs în perioada de ocupaţie hortystă. Concomitent cu venirea în Ardeal a

mii de maghiari s-a produs şi alungarea a mii de români din Ardealul ocupat de Unguri, cei mai mulţi dintre românii astfel plecaţi nemairevenind la casele lor după 1947.

În fine, imediat după război, spre a scăpa de furia răzbunătoare a sârbilor, peste 200.000 de unguri din Vojvodina, unii dintre ei criminali de război, au fost acceptaţi de guvernul Petru Groza să se aciuieze în Transilvania.

Evident, faţă de aceşti maghiari, a căror vechime în Transilvania nu este de o mie de ani şi a căror prezenţă în Transilvania se datorează unei încercări de a se falsifica istoria, se cuvine să practicăm, cât de cât, o discriminare negativă.

Aceasta nu înseamnă să facem liste cu ei spre a-i pofti să se întoarcă de unde au venit - aşa cum s-a procedat cam peste tot în lume, în cazuri similare - ci ne interesează, în mare, cifra, numărul maghiarilor care se află în această situaţie, de autentici şi indubitabili venetici!

Acestora, li se adaugă câteva sute de mii de ţigani unguri, parte din ei veniţi în România tot aşa, în anii '40. Ei trebuie scoşi din calcul atunci când UDMR, în numele maghiarilor din România, cere autoguvernare locală.

În fine, deşi nu sunt mulţi, sunt importanţi prin poziţia lor în structurile UDMR evreii de limbă maghiară. Nici lor nu le recunoaştem dreptul de a cere autonomie locală. Ajungem astfel, în final, la maghiarii care, în virtutea vechimii lor pe acest pământ românesc şi al vieţuirii lor în grupări compacte, precum şi în virtutea dreptului universal de a petiţiona, pot să ceară, ceea ce nu înseamnă că au şi îndreptăţire să primească, mult discutata autonomie! Mi-e teamă însă că, după ce-i vom trata separat pe secuii maghiarizaţi, separat pe maghiarii relativ de curând stabiliţi în România şi separat pe ţiganii şi evreii de limbă maghiară, vom rămâne cu un număr foarte mic de maghiari cărora să le poţi recunoaşte cât de cât vreun drept specific în comparaţie cu celelalte minorităţi din România. Consider că numai aceştia pot forma obiectul unor discuţii serioase cu ocazia semnării tratatului de bună înţelegere şi bună vecinătate dintre România şi Ungaria. Numărul lor este sub 500.000.

ION COJA

Declaraţie făcută în Senatul României, în martie 1996 şi publicată în ziarul „Vremea".

CAPITOLUL X

EROI, NU CRIMINALI!

În ziarul **„Vremea"**, sub semnătura lui Nicolae Gheorghiu (cumva un pseudonim?), sînt dezvăluite „crimele săvîrşite în numele PNŢCD" în anii de după 1944. Este unul din lucrurile cele mai ciudate să constaţi că unii pot fi mai deşlii chiar şi decât Dan Deşliu însuşi! Şi asta nu în 1950 cînd ne procopseam cu **Lazăr de la Rusca**, ci în anul de graţie 1992, la câţiva ani buni după ce însuşi Dan Deşliu ar fi dat orice ca să uite şi să i se ierte păcatul de a fi încercat să facă din eroi criminali şi invers, adică mereu minţind! Eram copil când la şcoală am fost obligaţi să învăţăm pe dinafară acel „poem", dar tot am simţit că nu se poate să fie adevărată povestea însăilată în stil popular, chipurile, adică oglindind şi în acest fel punctul de vedere al „poporului"! Rezistenţa armată, pe care au început s-o organizeze după 1944 românii, ca răspuns la ocuparea ţării de către ruşi şi, mai ales, ca răspuns la politica antiromânească din acei ani pe care a dus-o în mod făţiş partidul instaurat la putere prin fraudă şi prin forţa militară a ocupantului străin, constituie un capitol dintre cele mai glorioase ale istoriei noastre din acest secol bezmetic şi ticălos! De aceea, cu ani în urmă, vreo zece-cincisprezece, m-am bucurat grozav când au apărut în proza românească, sub diverse semnături, aluzii mai clare sau mai voalate la acest fenomen istoric, aluzii făcute de pe poziţia recunoaşterii faptului că partizanii din munţii României nu au fost nişte criminali, nişte terorişti, ci nişte justiţiari, nişte persoane înzestrate cu psihologie complexă, oameni preocupaţi de un gînd, un ideal, a cărui trăire autentică le dădea tăria de a se livra total sacrificiului de sine!

Evident, acum, după decembrie 1989, nimic nu ne împiedică să recuperăm integral adevărul despre aceşti martiri ai neamului nostru, care au scris un capitol fără pereche în istoria anticomunismului. E de aşteptat ca acest proces recuperator de adevăr să nu fie exceptat de la regula excesului, a greşelii omeneşti. Şi cea mai mare

greşeală ar fi să egalizăm, să nivelăm destinele şi personalitatea celor angajaţi de o parte sau alta a baricadei. Nu exclud eventualitatea unui comportament criminal al unuia sau altuia dintre partizani, manifestarea sa mai curînd în limitele patologicului sau ale dreptului comun. Dar nici pe departe n-a fost aceasta regula. La fel cum printre adversarii partizanilor din munţi şi, deci printre victime, se vor fi aflat şi idealişti, oameni cinstiţi, îmbătaţi cu vorbe şi intenţiile cele mai bune, a căror afirmare zgomotoasă făcea parte din propaganda cea mai curentă doar! Dar regula a fost ca aceşti ultimi haiduci din istoria noastră să lovească pedepsitor în cei care îşi vînduseră sufletul. Adică nu au fost nişte criminali, ci nişte eroi!

Până cînd istoricii noştri se vor învrednici, cât mai iute, să ia în cercetare rezistenţa armată manifestată în România, după 23 August 1944, eu mă simt dator cu următoarele:

Prin anii '50 se mai auzea din când în când, la Constanţa, adică în punctul cel mai depărtat de munţii ţării, despre câte o ispravă a partizanilor. Aşa li se spunea: partizani! Deci nu erau numiţi terorişti sau bandiţi atunci când oameni de rînd, adunaţi întîmplător la un pahar de vorbă sau la o coadă, ajungeau şi la acest subiect. Nu foarte des, e drept. Mi-aduc aminte de un băiat din vecini, ceva mai în vârstă, care făcea armata la securitate, la Sibiu, şi care, venit în permisie, ne-a povestit la toţi, la toată puştimea din mahalaua Cuza Vodă, întîmplări cu partizanii din munţi. Doamne, nici acum şi, desigur, niciodată n-am să uit, căci mi-a rămas în suflet ca un reper al conştiinţei, desfătarea cu care am ascultat acele frumoase poveşti despre acei veritabili Robin Hood din munţii României, probabil ultimii haiduci pe care îi va mai înregistra istoria noastră şi a Europei! Mai apoi, când fratele-meu a ajuns student la Cluj, în prima sa vacanţă m-a învăţat lucrul cel mai interesant pe care îl învăţase după primul semestru de studenţie: cum să prinzi la radio pe unde scurte, postul „România viitoare" al partizanilor din munţi. Aşa am auzit eu prima oară, cîntîndu-se „Deşteaptă-te, Române", cîntat ca lumea, cu cuvinte, nu ca azi, cînd sîntem, se zice, liberi. Cu acest cîntec începea transmisia, după care se dădeau ştiri de interes românesc despre acţiunile partizanilor, despre românii din exil etc. Urmau apoi ştiri codificate, către grupurile de partizani, după care, adică după 15-20 de minute, transmisia se întrerupea pentru a schimba lungimea de undă, şi începeam iar să învîrt butoanele hodorogitului Philips de care, iată, mă pomenesc acum amintindu-mi emoţionat. A fost obiectul cel mai bine personificat din toată casa,

pe rînd înjurat şi îndrăgit. De mine îndrăgit mai ales pentru aceste emisiuni ale postului de radio „România viitoare". De tata înjurat pentru câte ne mai minţeau celelalte posturi... Nu mai zic care! Fie iertate!

În 1956, mergînd ca pionier într-o tabără la Sibiu, am făcut şi câteva excursii în munţi, la cabanele Suru şi Bîlea. Am dat acolo de soldaţi care plecau dimineaţa şi se întorceau seara. Ziceau că păzesc cabana. Am priceput mai bine decât colegii mei despre ce era vorba şi le-am explicat şi lor. La un moment dat am luat-o singur pe o cărare şi m-am depărtat cât am putut eu de cabană, fluierînd melodia care ne este azi imn naţional. Trăgeam nădejde ca de undeva să răsară un partizan, să am cu ce mă lăuda la copiii din mahala, acasă, la Constanţa. Tot atunci am mers şi la Răşinari, de unul singur, să cercetez ce rude de-ale lui bunicu-meu au mai rămas. Oprea Licoi o fi acum om la vreo 60 de ani. L-am întrebat despre partizani şi, din ce mi-a povestit, rezulta clar că lumea în Răşinari şi în toate satele de la poalele Făgăraşilor ţinea cu ei, cu partizanii. Cam fiecare gospodar, mi-a explicat vărul Oprea, avea un loc, în fundul curţii, unde punea seară de seară, merinde pentru trecătorul hăituit de potera comunistă. Dimineaţa se duceau şi dacă găseau desaga neatinsă mîncau ei, în casă, pita şi slana, urmînd ca seara să pună alta, proaspătă!

De la o vreme, n-am mai prins postul de radio clandestin. Iar în 1960 venind la Bucureşti, student, la căminul Drumul Taberei, unde am stat primele luni, n-a întîrziat să apară şi acest subiect de discuţie într-o noapte de nesomn colectiv. Aveam cîţiva colegi mai de pe la munte, ardeleni îndeosebi, şi ce de poveşti cu partizanii ne-au mai spus nouă, ăstora de la cîmpie! Am priceput atunci prima oară ce va să zică muntele în istoria noastră. Am priceput, adică am perceput, ca şi când aş fi pipăit acest gînd! Brutală, ca o ghilotină, a căzut într-un tîrziu „informaţia" oftată de un coleg braşovean, precum că nu mai există partizani. Au fost prinşi toţi sau lichidaţi! Şi un detaliu, care ar merita atenţia istoricilor: după spusele acelui coleg, autorităţile de la Bucureşti, văzînd că n-o scot la capăt cu trupele noastre de securitate, deloc entuziasmate de această vînătoare din Carpaţi, deseori producându-se şi dezertări la inamic, au recurs la ajutor străin, la trupe de securitate ale unei ţări prietene, deşi aflată la mare distanţă, adică în Asia. Abia aşa, cu ajutorul asiatic, au fost biruiţi partizanii din munţi! O fi chiar aşa, nu ştiu. Îmi

fac datoria să transmit mai departe depoziţia acelui coleg, oricum foarte verosimilă şi în spiritul datelor sigure, verificate.

Altmiteri, nu vreau să pledez prin aceste rînduri pentru oameni, ci numai pentru adevăr, oricare ar fi acesta. În ceea ce priveşte pe oameni, acei oameni care s-au înfruntat de o parte şi de alta a baricadei, în imensa lor majoritate trecuţi deja în lumea celor drepţi, cu atît mai greu îmi este să-i judec. Îmi vine să fac şi eu ca Franco şi să-i adun pe toţi în acelaşi cimitir, sub aceeaşi cruce albă de mesteacăn. Şi asta cu atît mai mult cu cât, raportîndu-i la ce se întîmplă acum în ţară, mă apucă un fel de jale că nici unii, nici ceilalţi, adică români şi unii şi alţii, buni români, nu au ieşit învingători, ci deopotrivă de învinşi. Înţelegînd prin învingători cei ce au tras foloasele, beneficiile, dividendele sau cum le mai spune. Profitori. Alţii au fost. Alţii sunt! Nu noi!

Text publicat în „Totuşi iubirea"

CAPITOLUL XI

CENZURA DE LA „EUROPA LIBERĂ”

La cererea publicului, adică a unor cunoscuţi care nu au citit în paginile acestei reviste articolul meu despre dl. Nica Leon şi încercările sale zadarnice de a demasca abuzurile comuniste prin mijlocirea „Europei libere", public astăzi textul pe care eu, cu mâna mea, i l-am dat spre publicare lui Vlad Georgescu, director al „Europei libere". Asta se întâmpla în 1986. Vlad Gergescu a luat textul, l-a citit şi mi-a spus că cunoaşte textul, îi parvenise cu câţiva ani în urmă. **Şi de ce nu l-aţi dat pe post?** am întrebat eu. Mi-a spus că s-a temut să nu păţesc eu ceva. I-am explicat că fiind un text citit într-o adunare publică, adică la Conferinţa scriitorilor din Bucureşti din 1981 (?), nu puteam păţi nimic, căci textul a circulat în manuscris şi prin mediile scriitoriceşti şi universitate. Totul era să nu se afle prin cine textul a ajuns la „Europa liberă". Ne-am înţeles ca textul să fie difuzat în cel mai scurt timp. Ceea ce nu s-a întâmplat niciodată. Am priceput destul de uşor din ce pricină: „Europa liberă" avea propria listă de disidenţi, care intrau în anumite calcule strategice, ea nu accepta ca în plănuitul Decembrie 1989 să „beneficieze" de statutul de disident decât anumite persoane, de care a făcut mereu caz, vârându-i pe gât conştiinţei publice româneşti. Astfel păcălit, publicul românesc a acceptat cu entuziasm şi cu cele mai curate nădejdi propulsarea în fruntea societăţii româneşti post-revoluţionare a unor fripturişti, din care „Europa liberă" s-a priceput să facă eroi. Iată dar textul cenzurat de Vlad Georgescu, text pentru care nu cer acum altă răsplată decât încredinţarea cititorilor că spunerea adevărului este o mai veche meteahnă a mea, de care nu mă pot dezbăra nici acum, când am

devenit, drag, Doamne, om politic şi s-ar cădea să aleg între a spune adevărul şi interesul politic. Uite că nu aleg, domnule!

Stimaţi colegi,

Pornesc aşa cum bunii mei prieteni se aşteaptă, de la un dat statistic, o informaţie, care dacă nu e corectă - şi nespus de mult aş vrea să nu fie corectă - tot ce urmează nu mai face două parale şi mi-aş găsi şi eu liniştea, pierdută o dată cu raţionamentele ce le-am făcut, aş zice obligatoriu, după ce am aflat că mărimea venitului naţional pe cap de locuitor în ţara noastră ar fi aproape cea mai mică din Europa, iar în lume se zice că ne aflăm undeva pe locul 50-60.... Venit naţional înseamnă producţie materială, ceea ce se realizează în industrie, agricultură, comerţ, tehnică, ştiinţă aplicată. Noi, scriitorii, aşa cum deseori ni se aminteşte ca un reproş, nu aparţinem celor „direct productivi". Cu alte cuvinte, la succesul de a fi cam ultimii din Europa în ce priveşte venitul naţional, noi, scriitorii nu ne aducem o contribuţie prea însemnată. Culmea e că unii scriitori, mai din conducerea Uniunii, sunt gata să-şi facă pentru asta autocritica. N-au decât, dar nu în numele nostru! Căci scrisul nostru, literatura, aparţin altei sfere de activitate: arte, cultură, spiritualitate. Evaluarea rezultatelor din acest domeniu se face mai greu în cifre, dar şi fără ele mă încumet să cred şi să afirm că în literatură nu suntem printre ultimii din Europa, ci dimpotrivă. Printre primii 15 din lume, aş zice dând o cifră precaută, valabilă şi pentru celelalte arte.

Acestea fiind faptele, premisele, eu ce raţionament sunt obligat să fac? Următorul: nu scriitorii au mai multe de învăţat de la tovarăşii ingineri - căci inginerii răspund în ţara noastră de producţie materială - ci inginerii mai curând ar avea de învăţat de la scriitori. Altfel spus, din raportarea rezultatelor muncii la nivelul internaţional, mai buni, în meseria lor, sunt scriitorii români, şi nu inginerii!

Această concluzie vine în contradicţie cu practica, binecunoscută şi îndelungată la noi, de a se pune cultura noastră, literatura şi artele, sub controlul şi îndrumarea unor ingineri. Efectul acestei practici nu poate fi cel scontat dacă, aşa cum bănuiesc, chiar urmărim propăşirea neîncetată a artelor şi literelor româneşti. A avea ingineri la conducerea culturii noastre este un non-sens.

De aceea, rău este şi nefiresc să încapă literatura, artele, cultura română pe mâinile inginerilor, să fie administrată şi îndrumată de ingineri, dar şi mai mare pagubă pentru noi toţi este că în ţara noastră, în edificarea societăţii româneşti de azi, cuvântul scriitorilor, al oamenilor de cultură, contează mult mai puţin decât ar trebui, iar adeseori deloc. Şi nu e greu să ne închipuim ce bine ne-ar fi prins, de pildă, ca la succesivele revoluţii ce au zdruncinat agricultura noastră să fi participat, cu un sfat, cu o idee, şi scriitorii. Scriitorii autentici, fireşte. Nu cei care umblă prin sate cu şuşaneaua, trag câte un chiolhan la sediul GAS şi apoi scriu reportaje entuziasmate despre satul nou, socialist, şi nu le pasă nici de ţăranii care mai trăiesc în bordeie, nici de lampa lui Ilici care nu se aprinde chiar aşa de uşor în casele ţăranilor noştri, aşa cum nu le pasă nici de pământul rămas nelucrat ori de recoltele nestrânse care putrezesc în câmp. Cum ar arăta satul românesc de azi dacă tovarăşii ingineri care l-au revoluţionat ar fi găsit de cuviinţă să-l consulte şi pe Marin Preda, în definitiv specialistul nostru nr.1 în problema ţărănească?! Au nu este aceasta una din cauzele împrejurării incredibile că, încăputâ pe mâna inginerilor, agricultura noastră a ajuns să nu mai poată asigura copiilor ţării cana de lapte şi felia de brânză ce nu le-au lipsit până-n zilele noastre niciodată?

Scriitorul, ca şi ţăranul, este cel mai mult legat de pământul ţării sale. Cum, în anii noştri, ţăranii s-au împuţinat, iar scriitorii s-au înmulţit, avem obligaţii sporite noi, scriitorii, întru apărarea acestui pământ nu de duşmanii dinafară, ce jinduiesc la el, ci de cei, de-ai noştri, care îl au în folosinţă şi îl batjocoresc din nepăsare şi nepricepere. Urcaţi-vă în tren, stimaţi colegi, şi traversaţi Bărăganul să vedeţi ce fac inginerii noştri cu pământul ţării: îl irigă, cică, adică brăzdează Bărăganul cu mii de hectare de baltă şi stuf. „Scânteia" consemna mai anţărţ, ca pe o izbândă a agriculturii socialiste, prăsirea unei colonii de pelicani într-una din acele bălţi. „Pelicani în Bărăgan!" se extazia tembel corespondentul „Scânteii". Pelicanii care nu mai au loc în deltă, pentru că acolo alţi ingineri au intrat cu tractoarele şi maşinile lor spre a spori suprafeţele agricole din deltă, căci există o instituţie inginerească, Centrala Deltei, al cărei principal scop este să transforme delta în zonă agricolă, producătoare de porumb.

Precum se vede, inginerii noştri mută Bărăganul în Deltă, şi Delta în Bărăgan, rezultatul final fiind compromiterea deopotrivă şi pentru totdeauna a unor întinse zone ale ţării, sluţirea chipului ei care nouă, scriitorilor, ne este aşa de drag, şi care pentru unii ingineri înseamnă numai un poligon de experimente elaborate în pripă, fără simţ de răspundere, fără drag şi durere pentru acest pământ. Ingineri care iubesc mai mult cifrele şi proiectele lor nesăbuite, decât pe oamenii care ar urma să se bucure de pe urma acestor proiecte. De aceea, transpuse în realitate, aceste proiecte şi ajung să împovăreze, nu să uşureze viaţa noastră.

Ni se reproşează că scriem prea mult, consumând prea multă hîrtie. Ni se dau şi cifre, dar nu toate. Lipseşte o cifră: aceea a pagubelor de pe urma greşelilor pe care le fac inginerii noştri tăind fără socoteală pădurile şi împădurind anapoda munţii şi dealurile ţării. Cifra acestor pagube depăşeşte cu mult cifra consumului de hârtie necesar tipăriturilor literare. Ca să nu mai vorbesc de hârtia exportată, în schimbul căreia primim maşini pe care tovarăşii ingineri să le folosească prost, când, cei mai adesea, nu le lasă de tot nefolosite, în ploaie şi praf.

Am fost zilele trecute la Mamaia, ca să văd cu ochii mei ceea ce auzisem şi nu-mi venea să cred: plaja de la Mamaia s-a îngustat în ultimul an aproape la jumătate, şi asta în urma unui calcul ingineresc greşit. Ieşind prea în larg cu digul de la Capul Midia, s-au produs curenţi care au ros, rod şi vor roade plaja de la Mamaia, distrugând-o... Cu ani în urmă am zâmbit, îngăduitor şi distant, neimplicat, ascultând un banc care suna aşa: ce se va întâmpla în Sahara când va trece la socialism? Răspunsul: va ajunge să importe nisip... Tovarăşi, eu nu mai ştiu ce fel de socialism construim noi dacă pentru el va trebui să plătim cu plaja de la Mamaia. Eu unul nu pot accepta asemenea preţ! Pentru mine, născut şi crescut în Constanţa, România, într-una din definiţiile ei, este tocmai plaja de la Mamaia pe care să adorm încins de căldură şi visând la măreţia României socialiste. Nu pot concepe România fără plaja de la Mamaia, fără Mamaia! Cu atât mai mult cu cât nu este în natura socialismului să plătim pentru dânsul şi cu Delta Dunării, şi cu lacul Bicaz şi cu multe alte isprăvi inginereşti asemănătoare, actualizând dramatic vechiul adevăr că decât cu prostul la câştig, mai bine cu omul deştept la pagubă...

Eu sau cei care, în locul meu ar face raţionamentele de mai sus, ajungând să se îngrijoreze de prezenţa a prea mulţi tovarăşi ingineri la conducerea culturii noastre socialiste, greşim, s-ar părea, uitând că educaţia, cultura şi, implicit, literatura sunt diriguite şi administrate de persoane din afara culturii întrucât aceste persoane răspunzând în societatea noastră de propagandă, răspund, trebuie să răspundă şi de cultură, care este în subordinea propagandei de partid.

Ajunşi aici lucrurile se complică, răsărind înaintea noastră întrebări de felul: e normală, adică slujeşte interesele noii noastre orânduiri, subordonarea literaturii faţă de propagandă? Răspunsul meu este da, **negreşit** da! **Deşi mulţi vor fi având alt răspuns, dar cu siguranţă greşit. Probabil confundă principiul în sine cu starea de fapt, drept care se mai iveşte şi întrebarea: este oare la noi orientată propaganda aşa cum se cuvine, adică, repet, slujind cât se poate de bine interesele orânduirii socialiste? Acestei întrebări mă grăbesc eu să-i răspund:** nu! **Hotărât** nu! **La noi propaganda nu este orientată cum trebuie, ea nu slujeşte cât se poate de bine interesele socialismului românesc. Şi anume, această propagandă se face vinovată de escamotarea frecventă a realităţii, a adevărului. Stimaţi colegi,** se minte cam mult în ţara asta! **Propaganda noastră minte mai ales prin omisiune, făcându-se că plouă, atunci când arde focul! Alţii mint pur şi simplu, şi nu fitecine, ci persoane importante, cu mare răspundere în această ţară, precum...**

Aşadar, mă aflam la tribuna Conferinţei scriitorilor din Bucureşti şi preşedintele Uniunii Scriitorilor, în momentul când eu am spus că **„se minte cam mult în ţara asta, că se minte chiar la nivel foarte înalt, precum..."** domnia sa, dl. George Macovescu, m-a oprit şi mi-a interzis să continui, spunînd că s-au epuizat cele cinci minute la care aveam dreptul. Despre acea ultimă conferinţă a scriitorilor din Bucureşti ar fi mai multe de povestit şi n-ar strica să publicăm acum măcar o parte din cuvântările rostite atunci. Multă lume s-ar mira astfel să afle că s-a discutat atunci noul statut al scriitorilor români, cu care ocazie unul singur dintre ei a cerut ca noul statut să precizeze limpede desfiinţarea cenzurii în România. Cel care a avut acest curaj este Ion Gheorghe, poetul comunist atît de cenzurat pe vremea când se zice că la noi comuniştii tăiau şi spînzurau!... Nu ştiu dacă a fost consemnat în vreo arhivă rîsul cu care bravii noştri scriitori au întîmpinat cererea colegului lor. Un rîs cu mai multe

înţelesuri, intervenţia lui Ion Gheorghe - precum şi a mea în minutele ce au urmat, potrivindu-se ca nuca în perete cu atmosfera şi mobilurile acelei conferinţe: toată lumea - vreau să zic lumea bună - era preocupată numai de alegerea noului consiliu. Unii, precum Mircea Iorgulescu, se transformaseră ad-hoc în agenţi electorali şi bătuseră în ajun pe la multe uşi, spre a-i hotărî pe cei încă ezitanţi să treacă de partea „lor" şi să voteze o anumită listă, clocită de Nina Cassian şi Dan Hăulică. Numele acestuia din urmă este, în ceea ce mă priveşte, foarte legat de acea conferinţă. A luat imediat cuvîntul după mine şi s-a arătat foarte cavaler cu doamna ingineră Suzana Gîdea, aflată în prezidiul acelei adunări, precum şi în funcţia de preşedintă a Consiliului culturii şi educaţiei socialiste. Evident, protestul meu la adresa inginerilor o privea şi pe ea şi pe mulţi ingineri oploşiţi prin consiliile judeţene de cultură şi educaţie, dar mai ales trimetea la Elena Ceauşescu, responsabila cu toată partea ideologică a respiraţiei noastre, ea, chimista! Dan Hăulică s-a prefăcut a nu înţelege subînţelesul atît de evident al cuvântării mele - aplauzele din sală dovedindu-mi că toată lumea pricepuse. Şi s-a apucat, secătura, să explice cum e cu prezenţa Lenuţei şi a Suzănicăi în fruntea scriitorilor şi a artiştilor români, ca fiind acesta lucrul cel mai firesc din lume, de vreme ce trăim într-o epocă a interdependenţelor în sus, interdependenţe în jos, numai aşa a ţinut-o toată cuvântarea sa, susţinut şi de Alexandru Papilian, pe atunci secretar al scriitorilor utecişti, dar nu pentru încă multă vreme, prin toamna aceluiaşi an alegînd libertatea.... Hăulică acesta nu s-a oprit la atît, şi ulterior când s-a comentat îndelung cele spuse de mine la acea conferinţă, s-a comentat îndelung şi cu satisfacţie de multă lume, acest Hăulică, prevalîndu-se de intimitatea relaţiilor sale cu Pacepa, bine cunoscute în mediile pictoriceşti, s-a dat cunoscător al tuturor dedesubturilor, începînd să lanseze ideea că toată cuvîntarea mea fusese o „provocare". S-a potolit destul de repede atunci când, aflînd eu de atîta ticăloşie, i-am transmis că, cu proxima ocazie, îl voi trage de urechi în public şi îl voi căptuşi şi cu un şut în partea sa trupească la care ţine cel mai mult! S-a potolit, dar alţii au continuat să-l susţină. Când, în 1984, l-am întîlnit la Paris pe dl. Virgil Ierunca, l-am întrebat: **„De ce îl susţineţi pe Dan Hăulică? Doar ştiţi foarte bine ce rol a avut la institutul lui Călinescu, cum l-a terorizat pe acesta, cât de implicat a fost în orientarea antiromânească a culturii socialiste!"** I-am povestit d-lui Ierunca şi desfăşurarea conferinţei la care eu mi-am spus tot oful fără să

aştept mare susţinere din partea colegilor, dar fără să-mi închipui o clipă măcar că se vor găsi ticăloşi care să sară la mine, în apărarea Elenei Ceauşescu, tonul la acest ruşinos cîntec dîndu-l neruşinatul de Hăulică! **„Nu are nici o operă, nici caracter, de ce îl susţineţi la «Europa liberă?»“.**

Aceeaşi întrebare i-am pus-o şi în legătură cu dl. George Macovescu, un om de o statură diferită de a lui Hăulică, dar care, totuşi, era încă din 1980 omul care îl contrase pe Dumitru Pîrvulescu atunci când acesta a încercat să creeze un moment de luciditate la Congresul P.C.R. **„De ce îl susţineţi atît de mult, domnule Ierunca?“.** Răspunsul evaziv dat de domnul Ierunca nici nu m-am ostenit să-l ţin minte, tot fără răspuns rămînînd şi întrebarea mea în legătură cu Pompiliu Marcea. Regretatul meu coleg fusese singurul care reacţionase, demn şi avizat, la aiurelile istorico-literare ale d-lui Moses Rozen despre Eminescu antisemitul şi fascistul. „Europa liberă" în loc să-l susţină pe Pompiliu Marcea cu argumente pe care noi, cei din ţară, din pricina cenzurii, nu le puteam invoca, s-a apucat, drăguţa de ea, să-l facă praf pe Pompiliu Marcea, acuzîndu-l de toate mizeriile ce puteau fi inventate sau exagerate, fără să sufle o vorbă însă despre polemica în care acesta intrase cu Moses Rozen. I-am dat atunci d-lui Virgil Ierunca toată documentaţia asupra disputei Marcea-Rozen, cerîndu-i să se pronunţe limpede asupra acestei chestiuni care frămînta lumea ideilor din România. N-am uitat să povestesc şi despre Marcea protestatarul, autorul unor reclamaţii şi memorii către conducerea superioară de partid, extrem de incomode pentru aceasta. În zadar! „Europa liberă“ a continuat să omită sau să denatureze faptele şi atitudinile lui Pompiliu Marcea, omiţînd să precizeze chiar şi motivul pentru care erau atît de nedrepţi cu un om înainte de orice altceva foarte cinstit: îndrăzneala sa de a-l înfrunta pe omul cel mai puternic din România acelor ani...

În 1989, întîlnindu-mă la Paris cu Damian Necula, am aflat de la acesta că şi el insistase de mai multe ori pe lîngă colaboratorii „Europei libere“ să prezinte cele întîmplate la ultima conferinţă a scriitorilor din Bucureşti şi nu putea înţelege de ce nimeni nu dorea să se cunoască textul sau rezumatul cuvîntărilor rostite atunci. Evident, se mai remarcaseră şi alţii, cum ar fi Ioan Alexandru, cu o caldă pledoarie pentru veşnicia învăţăturii evanghelice, sau însuşi Damian Necula al meu. Ticăloşi ca DanHăulică nu fuseseră prea mulţi. E drept însă că printre cei ce avuseseră de reproşat ceva autorităţilor sau sistemului nu se număra nici unul dintre cei pe care

„Europa liberă" îi promova cu asiduitate. Grupaţi toţi în jurul lui George Macovescu, aceştia au fost foarte cuminţi, chiar vigilenţi - precum Hăulică, dornici ca lucrurile să se desfăşoare cât mai liniştit, iar George Macovescu să fie din nou ales preşedinte. Ar fi fost asta o răsplată minimă din partea lui Ceauşescu pentru cel care îl salvase în clipa cea grea când Dumitru Pîrvulescu l-a atacat în plin congres naţional. Se pare însă că Nicolae Ceauşescu nu a agreat slugărnicia acestui gest, ba poate că „mirosise" că în spatele acelei reacţii de fidelitate se va fi ascunzînd altceva, un joc mai subtil şi mai periculos. Cert este că, spre surprinderea tuturor, Ceauşescu nu l-a răsplătit în nici un fel pe George Macovescu, ba dimpotrivă. Şi nu din ingratitudine, ci ştiind bine că Macovescu adunase în jurul său cam tot ce avea mai compromis şi mai „fripturist" viaţa noastră literară. Abia când a venit de sus ordinul ca George Macovescu să nu fie reales preşedinte al Uniunii Scriitorilor din România, abia atunci marii favoriţi ai „Europei libere" şi-au adus aminte că mai există şi demnitatea profesiei de scriitor. Prezenţa lui George Macoveanu în fruntea scriitorimii era oricum un abuz, căci nu prea era scriitor, nu scrisese mai nimic, în afara unui curs universitar de care îi era mai curînd ruşine. Mai mult, cât a fost în această funcţie, George Macovescu s-ar fi făcut util dacă ar fi reuşit să armonizeze viaţa noastră literară, s-o normalizeze. S-a lăsat prins însă în disputa dintre cominternişti şi naţionalişti, luînd partea celor dintîi, la fel cum a procedat şi „Europa liberă", cu care ne-am trezit făcându-le propagandă celor ce introduseseră realismul socialist în literatura română!!

Nu insist, alţii cunosc mai bine dedesubturile acestui paradox care se cheamă politica culturală a „Europei libere": pe banii americanilor „E.L." susţinea acele persoane care introduseseră în România postbelică realismul socialist şi antiimperialismul, adică antiamericanismul!... Este foarte adevărat însă că, între timp, îşi schimbaseră orientarea şi nu mai practicau decât antiromânismul. Pe banii românilor, adică ai fondului Literar, unde toţi ce sufereau în România rigorile unui regim despotic se înglodaseră în datorii pe care ştiau bine că nu le vor plăti niciodată. Mai ales dacă erau majoritari în Consiliul Uniunii. De aici şi lupta pentru dominarea acestui consiliu. Nu tu ideologie sau program literar, nu tu dor de libertate! Cam asta a fost, pe scurt, aspiraţia majorităţii celor pe care „Europa liberă" a încercat să-i impună, artificial, în conştiinţa publicului românesc. Nişte oportunişti, dispuşi să primească mai

departe ajutorul „roşu" chiar şi de la americani, ceea ce s-a întîmplat ani de zile. Mă întreb dacă asta s-a petrecut cu ştiinţa Departamentului de Stat...

ION COJA
(Text publicat în „Totuşi iubirea")

Notă: Se pare că ultimele „descoperiri" făcute de spionajul şi contraspionajul american duc la concluzia că „Europa liberă" a fost controlată mult mai mult de la Moscova decât de la Washington. Am avut această bănuială întotdeauna. În textul de mai sus răzbate ceva din această impresie... Nu mă miră deloc dacă se va confirma această informaţie. Fireşte, în felul acesta nu vom ajunge să-i incriminăm **in corpore pe** toţi cei ce au ţinut în mână microfonul „Europei libere". Dar dacă e să ştim cine au fost colaboratorii securităţii, de ce să nu aflăm şi cine au colaborat cu KGB-ul? Sau cu Mossad-ul etc., etc.?! Dacă e vreo deosebire între unii şi alţii, mă tem că diferenţa este în favoarea totuşi a celor implicaţi în turnătoria noastră cea de toate zilele. Vorbesc, în textul de mai sus, şi despre curajul lui Pompiliu Marcea de a-l fi înfruntat „pe omul cel mai puternic din România". Se pare că unii nu au înţeles la cine mă refeream. Nu la Nicolae Ceauşescu, ci la Moses Rozen, considerat ca atare de cei din anturajul său. Nebunie curată? Nu cred!

CAPITOLUL XII

CINE RIDICĂ SABIA

„Cine ridică sabia pentru Elena nu merită să ridice sabia pentru Ifigenia“... Aşa sună, ca un dicton, o replică din piesa **Ifigenia** a lui Mircea Eliade. **„Cine ridică sabia pentru Elena“...** Elena... adică pentru o tîrfă, cum i-au zis atîţia, deci nu chiar pentru ea, ci pentru prada de război la care trăgeau nădejde războinicii din toată Elada... Dar ţi-ar fi spus că pentru Elena.... Şi-ar fi trecut sub tăcere ce soi de femeie, de muiere, mai era şi Elena asta!. Pe scurt, aveau un ideal: Elena! Şi porneau peste mări şi ţări să lupte pentru ea, să moară pentru ea!... Aceasta fiind versiunea oficială, cu care să-şi poată şi bieţii războinici linişti firava scânteie de conştiinţă, de-o vor fi avut.

Pe neaşteptate însă Ahile, cel iute de picior şi aprig la mînie, se pomeneşte în faţă cu Ifigenia, cutremurîndu-se de puritatea ei. Şi dinaintea Ifigeniei, Ahile descoperă că el Ahile, nu e, funciarmente, un mercenar, un războinic. De aceea e şi gata să pună capăt războiului înainte de a-l începe, spre a o salva astfel pe Ifigenia. Dar cine ridică sabia pentru Ifigenia!... Şi Ifigenia va muri, căci nu se află în toată armata elenă cine să merite să ridice sabia pentru Ifigenia...

Ahile, în această nouă lectură a mitului pe care ne-o propune şi-o provoacă Mircea Eliade, e neputincios dinaintea propriei greşeli: a ridicat, cândva, sabia pentru Elena... Aşa recitim, văzînd piesa lui Mircea Eliade, destinul lui Ahile!... Neîmplinit, căci nu a fost demn de Ifigenia, n-a meritat s-o salveze! S-o fi salvat, da, aceea ar fi fost o ispravă de erou sublim! Pe măsura lui Ahile! Dar, vai, n-a fost Ahile pe măsura faptei şi-a încercării la care îl pune scriitorul român, şi asta pentru că a ridicat sabia pentru Elena!... Gest care te compromite şi te marchează ireparabil, limitînd orizontul faptelor tale, scăzîndu-te definitiv deopotrivă în aspiraţii şi împliniri. Ca un stigmat de neşters.

Replica pe care Mircea Eliade o pune pe buzele Ifigeniei, exprimînd nu un punct de vedere, ci o regulă inexorabilă, aflată deasupra oricăruia dintre noi, mi-a adus aminte de un personaj al lui Jean Paul Sartre, pictor, participant la războiul civil din Spania, plecat apoi în America, să mănînce pîinea amară a exilului. Contase că va putea picta mai departe şi-şi va câştiga astfel uşor existenţa, echilibrul sufletesc etc. Încearcă să picteze şi nu reuşeşte, ceva nu merge, **nu mai merge.** Nici pensula n-o mai ţine bine în mînă, iar pînza de pe şevalet parcă-i întoarce spatele, nu se mai poate privi cu ea în ochi, fără să şi-i ferească. De ce oare? Într-un tîrziu înţelege de ce: mîinile cu care încearcă iar să picteze, între timp au ucis... Au ucis oameni, au ţinut mitraliera cu care au secerat vieţi de om!... Faptă care i se poate ierta oricui, à **la guerre comme** à **la guerre,** dar nu şi-o poate ierta cel care, cu aceleaşi mîini încearcă să picteze. Pictura, ca şi Ifigenia, arta deci, iar şi mai pe larg spus, a pretinde ceva de la ceilalţi în mod public, contînd pe inteligenţa, sensibilitatea, cinstea, pe tot ce e bun şi frumos în om, a te adresa astfel **umanităţii,** spre a o stîrni, ţine de o zonă a trăirii de care nu te poţi apropia decât cu mîinile desăvîrşit curate.

Am cunoscut demult, la Salvamar, un ţigan bătrân care muncea mai mult prin port, hamal. Omorîse cândva un om, şi nimeni n-a mai vrut să cînte cu el împreună. Nici el n-a mai putut cînta. A lăsat vioara. Îşi ispăşise pedeapsa şi hamalea prin port. Era tot ce mai putea să facă pentru sine şi pentru **ceilalţi.**

Scrisul, e şi asta o meserie, o îndeletnicire ciudată. Nu i-am căutat niciodată justificarea, înţelesul. Am aşteptat să-l aflu, norocul să-mi scoată-n cale răspunsul la o întrebare pe care, recunosc, nu mi-am pus-o prea insistent. Dar am simţit întotdeauna că dacă o iei pe drumul ăsta, dacă iei în mînă creionul şi, la fel, dacă ai curajul să te înfăţişezi de la o catedră câtorva zeci de perechi de ochi gata să-ţi soarbă din gură cuvintele cele aşteptate pline de miez şi de lumină, radiind în jur lumina preaplinului de înţelesuri şi învăţăminte, oficiind astfel deopotrivă ca scriitor şi ca dascăl, dacă o apuci pe acest drum din care altora le e dat să se împărtăşească, tu fiind numai mijlocitorul străluminat şi translucid, dacă te încumeţi singur şi nesilit de nimeni să ieşi dinaintea alor tăi cu o vorbă şi cu-o învăţătură de care să-ţi închipui că ei duc lipsă şi-i duc şi dorul, atunci o mulţime de lucruri care nici nu le cad bine, dar asta nu-i împiedică să fie mai departe buni ingineri, doctori, strungari, contabili ş.a.m.d., ţie, artist sau profesor, nu-ţi sînt îngăduite nicicum. Şi aşa

se face că până azi n-am ridicat niciodată sabia pentru Elena, bucurîndu-mă să-mi dau seama de asta acum când înţeleg ce este arta, literatura: **a ridica sabia pentru Ifigenia.** Şi ca s-o poţi ridica, una din reguli, probabil prima, dacă nu cumva şi singura, îţi cere să nu fi ridicat vreodată sabia şi pentru Elena. Căci nimeni nu ne obligă pe nici unul să ridicăm sabia pentru Ifigenia. Dacă o faci este o chestiune strict personală, pentru care singur te alegi, ştiindu-te dintotdeauna pregătit, ştiindu-te în primul rînd şi-n orice moment că n-ai ridicat vreodată sabia pentru Elena & comp. Literatura fiind o sabie pe care n-o poţi ridica şi pentru Elena, şi pentru Ifigenia. Ci numai pentru Ifigenia.

ION COJA

(Text publicat în revista ARGEŞ NR. 3/1983- pag.5)

CAPITOLUL XIII

EU, DOMNILOR, NU SUNT ANTICOMUNIST!

Dacă mă gîndesc bine, nu le datorez comuniştilor decît o butelie de aragaz, pe care mi-au dat-o prin sindicat, acum vreo cinsprezece ani. Am plătit-o cu cinci sute de lei, şi după câteva zile am vîndut-o cu şase mii de lei! Bani frumoşi pe vremea aceea! Recunosc, n-a fost prea „echitabil" din partea mea, dar şi „ei" şi-au recuperat paguba cu vîrf şi îndesat atunci când, mai apoi, mi-au trîntit trei amenzi a trei mii de lei bucata pentru că mi-am închis balconul! Trei, doamne, şi pe toate trei le-am plătit! Dar nici balconul nu l-am dat jos!

La' un inventar global, ar fi să trec şi pămîntul, vreo şaptezeci de hectare, pămînt de grădinărie, de-a cărui grijă tata a fost eliberat, odată cu toată ţara! Başca un camion, două camionete şi ce mai agonisise tata şi cu frate-său mai mare, Ştefan, tăindu-şi bătăturile din palmă cu cuţitul! Că a fost aşa de mult pămînt am aflat abia acum, după Revoluţie. Mama ne-a ascuns cât de mare a fost paguba noastră de pe urma comuniştilor „ca să nu ne înrăiască şi mai mult împotriva lor". Aşa că, în acte, când m-am înscris la facultate, am trecut şi eu zece hectare, fără să ştiu că mint. Dar tot n-a contat! Când a fost să-mi susţin teza de doctorat, m-au amînat vreo trei ani, până când s-a îndurat d-l Ciurel şi mi-a făcut cunoscut motivul: cele zece hectare de pămînt, care, la mijlocul anilor '70, încă mai contau la dosar. A trebuit să dau o „notă explicativă", despre felul generos în care Statul român, după 1877, i-a împroprietărit pe ardelenii care au trecut Dunărea stabilindu-se în Dobrogea, veritabilă California a României încă de pe atunci! Abia aşa mi-a venit, de la cabinetul 2, aprobarea să-mi susţin doctoratul. Între timp mă însurasem, aşa că n-a mai avut nici un farmec. Cu doctoratul în buzunar, cine ştie, poate că făceam altă partidă, altă impresie...

Partea ciudată e că între timp eu devenisem, încă din 1969, partizan, membru de partid, de partid comunist! Iar partidul ăsta, din

care făceam şi eu parte, aflîndu-mă şi cu cotizaţia plătită la zi, mă bloca la mantinelă, de parcă aş fi fost din opoziţie! E drept că, atît cât s-a putut, m-am opus şi eu! Dar nu la „Europa liberă", ci în şedinţele de partid sau scriitoriceşti! Adică în mod statutar. Una peste alta, adunînd toate câte le-am spus în aceste adunări, s-ar putea astfel demonstra că noi am fost liberi să spunem cam tot ce ne-a trecut prin cap şi prin inimă! Despre aberanta idee de demolare a satelor, despre firescul unei vacanţe de iarnă care să fie şi de Crăciun, despre ciudăţenia faptului că acele persoane care mă urmăresc ce vorbesc la telefon au salarii mai mari decât al meu, cel urmărit, despre oribila idee de a vinde copiii orfani în străinătate, despre cât se minte în ţara aceasta chiar şi la un nivel foarte înalt, despre ravagiile cenzurii şi ale unei politici culturale antinaţionale, despre imperialismul sovietic, despre corupţia înalţilor funcţionari de partid, despre anchetele abuzive ale securităţii! Mărturisesc că despre toate astea am vorbit răspicat în adunările de partid - e vorba de Partidul Comunist Român. Fac azi această mărturisire, când nu mă mai paşte pericolul de a fi considerat dizident şi făcut ministru ori ambasador! Gata, a trecut vijelia, s-a spart tîrgul şi putem fi obiectivi, cum se spunea mereu în acele adunări generale! Obiectivi şi autocritici! Încercând să fiu din nou, cum am fost, adică obiectiv şi autocritic, mai mărturisesc şi faptul că **după aceea** mare lucru n-am păţit: am fost chemat de câteva ori „la birou", la B.O.B. şi muştruluit oareşicât de persoane care, mai apoi, adică după decembrie 1989, nici usturoi n-au mâncat, nici... mă înţelegeţi, povestea e atît de cunoscută! De două ori s-a mers cevaşilea mai departe, când două colege, mai generălese, una MAI, alta MFA, au cerut să fiu dat afară din Universitate pentru ceea ce spusesem în adunarea generală. S-au găsit însă, atunci, un tovarăş, d-l Ghiţă Florea, şi o tovarăşă, doamna Clătici - eu aşa le vorbeam la toţi tovarăşii, numai cu **domnule** şi cu **doamnă** - care n-au împărtăşit ideea exmatriculării unui cadru didactic. Le mai mulţumesc acum, încă o dată! Aşa că Revoluţia m-a prins pe postul de angajat mai departe al Universităţii, cu un grad didactic pe care îl păstrez şi azi, ceea ce devine un motiv de mare satisfacţie pentru subsemnatul, isprava mea cea mai frumoasă de după revoluţie! Mai frumoasă chiar şi decât cele scrise în „România Mare" despre mine de cîţiva aprigi admiratori!

Vreme de aproape douăzeci de ani am locuit în camere mobilate, cu geamantanul după mine prăpădind astfel o mulţime de manuscrise, căci n-am publicat nici pe departe tot ce am scris. Am

publicat totuşi vreo două mii de pagini - cărţi şi articole, şi, deşi membru de partid cum mă aflam, n-am scris nimic despre partidul din care făceam parte, nici despre conducătorii săi, cei doi! Ceea ce ar dovedi că nimeni nu a fost obligat s-o facă! Nu aveai nimic de pierdut dacă te ţineai de-o parte. Fireşte, de cîştigat o fi fost, dar nu ştiu dacă au avut de cîştigat toţi cei care au făcut-o! Se pare că a existat o ofertă mai mare decât cererea plătită! Mulţi şi-au răcit gura de pomană! Cîteva cărţi, însumînd peste o mie de pagini, mi-au fost respinse de cenzură, pe motive ideologice, **nu eram pe linie.** Iar în 1980, când m-am mutat şi eu într-o casă mai ca lumea, a trebuit s-o plătesc, s-o cumpăr! Astfel că, într-o socoteală totală, aş putea spune că **nu le datorez nimic comuniştilor!** Ba dimpotrivă, aş avea o mulţime de motive să mă plîng de ei şi m-am tot plîns, nu i-am menajat, căci nici ei pe mine!

Dar,

Cu toate astea,

Acum,

Când văd ce vede toată lumea, dar asta nu mai contează,

Când sîntem liberi să spunem tot ce gîndim şi dorim, sîntem liberi să scriem şi să vorbim, dar nu mai contează deloc ce gîndeşti şi ce vorbeşti, poţi să spui orice şi este ca şi când nu ai spus nimic,

Când văd cine s-au grăbit să fie cei mai anticomunişti comunişti, scuipînd acolo unde până în decembrie 1989 au sărutat şi lins de bună voie şi nesiliţi de nimeni,

Când văd că de această prăbuşire a comunismului vor să profite cei care au avut cel mai mult de cîştigat de pe urma instaurării şi funcţionării comunismului,

Când văd starea în care a fost adusă ţara de elita anticomunistă din cadrul organizaţiei de bază UTC şi PCR a cartierului Primăverii,

Când îi văd pe cei ce au supt din pensia de ilegalist a mă-sii ori a tătîne-su încercând să ne convingă, cu ajutorul „Europei libere", cât au fost ei de victime ale dictaturii totalitare,

Când văd ce uşor le vine atîtor nuli să dea vina pe regimul comunist, din a cărui pricină s-au născut ei fără nici un har, fără nici un talent, dar cu o imensă putere de a-l urî pe cel ce poate şi ştie să facă mai bine, pe cel lăsat cu har de la Dumnezeu,

Când pricep că mizeria din noi, cea de odinioară, nu se datora sistemului, aşa cum ne-am amăgit noi vreme de patruzeci de ani, ci era mizerie înnăscută şi veche de când lumea, drept care o vedem

azi înflorind şi lăfăindu-se ca niciodată în istoria morală a acestui neam,

Când sînt încurajate pe toate căile emigrarea tineretului şi avorturile, adică îmbătrînirea galopantă a acestui popor,

Când toate aceste năprazne cumplite sînt azi cu putinţă de pe urma eroilor anticomunişti care ne guvernează ţara,

Mă cuprinde un fel de panică! Nu cumva pentru tot „trecutul" meu, adică pentru tot ce am făcut eu până în decembrie 1989, se vor găsi unii să mă considere anticomunist şi să mă vîre în aceeaşi oală cu anticomuniştii ăştia mai noi? Drept care mă simt dator să declar în modul cel mai solemn şi mai răspicat cu putinţă: nu ştiu, **poate că am fost anticomunist, dar asta numai până în decembrie 1989! De atunci încoace, mai ales de când anticomuniştii s-au făcut tot mai activi şi mai auziţi, pe la Cotroceni, în Piaţa Victoriei sau sus, în Dealul Mitropoliei, ducând ţara de rîpă, mă simt nevoit să bat în retragere şi să-mi revizui opţiunile politice - sau măcar terminologia!** Cred, aşadar, că eu **nu (mai) sunt anticomunist!** M-au lecuit alde Severin Adrian şi alţi revoluţionari. Nu ştiu exact ce sînt, dar anticomunist nu sînt! Nu **mai** sînt! Nu mai pot să fiu atîta timp cât, de doi ani de zile, ceea ce se întîmplă în România îşi zice reformă anticomunistă! Eu i-aş spune, în termenii cei mai potriviţi, **REFORMĂ ANTIROMÂNEASCĂ**! Comunismul şi anticomunismul dovedindu-se astfel a fi cele două umbrele, una de soare, alta de vreme mai ceţoasă, sub care se adăposteşte şi prosperă aceeaşi afacere murdară: **antiromânismul.**

Nota bene: Prin **comunism,** în fraza de mai sus, voi a înţelege îndeosebi perioada scursă de la 9 mai 1921 până pe la începutul anilor '60. După aprilie 1964 s-a făcut evident **efortul PCR de a se curăţa şi lepăda de antiromânism!** Cum s-a ajuns la acest moment de cotitură, în ce măsură s-a realizat această cotitură, cine a susţinut-o, cine a blocat-o, cine a profitat de pe urma acestei încercări, cât a fost ea de sinceră?, iată câteva din întrebările fără de care discuţia noastră nu poate continua. Vom reveni, aşadar, deşi nu ne considerăm a fi dintre cei mai informaţi asupra subiectului.

ION COJA

(Text publicat în „Totuşi iubirea")

CAPITOLUL XIV

A MURIT IDEEA COMUNISTĂ?

La două zile după ce în URSS şi în lume a fost sărbătorită ziua de 7 noiembrie 1989 aşa cum a fost sărbătorită - ca vai de lume, adică! - printre altele aflu de la un coleg că la Moscova mulţimile ar fi defilat sub lozinca **Proletari din toate ţările, iertaţi-ne!**... Pare să fie o anecdotă! Cel care mi-a spus este însă convins că aşa s-a şi întâmplat! De ce nu?!... Oricum, am impresia că aflu în această simplă schimbare de predicat expresia - cea mai succintă şi în acelaşi timp cea mai potrivită a evenimentelor ce se succed de câţiva ani în lumea **„comunistă“**. Tâlcul acestora mi se pare a fi cel mai bine prins în ideea că URSS (sau proletariatul rus ori Armata Roşie), care ani de zile s-a amăgit şi ne-a amăgit că se află în avangarda omenirii, are acum motive, pentru cât s-a înşelat şi ne-a înşelat, pentru cât ne-a minţit şi s-a minţit pe sine, să-şi ceară iertare, să-şi facă mea culpa, deci. Să-şi facă harakiri?... Rămâne de văzut. Vinovăţia sovietică este greu de evaluat acum când ne aflăm în toiul evenimentelor declanşate de conştiinţa acestei vinovăţii. Punând răul înainte, imaginându-ne consecinţele cele mai regretabile, vom spune că vinovăţia sovieticilor este în primul rând faţă de însăşi lozinca parafrazată: **Proletari din toate ţările, uniţi-vă!...** Adică faţă de **ideea** comunistă. Anume, dincolo de orice dispută teoretică, ideea comunistă iese **definitiv** compromisă de **„experimentul“** sovietic, implicit cel european. Această eventualitate mi se pare a fi consecinţa cea mai gravă din mulţimea de consecinţe dureroase a celor 72 de ani de construcţie a socialismului sovietic, bolşevic.

De ce mi se pare atât de gravă această consecinţă? De ce considerăm ca pe o mare şi ireparabilă pagubă pentru omenire faptul că prin cele petrecute de la 7 noiembrie 1917 încoace, s-a compromis **ideea** comunistă? De ce considerăm inadmisibil ca omenirea să abandoneze **ideea** comunistă?

Căci - se pare - aici am ajuns: omenirea e pe punctul de a abandona **ideea** comunistă!

... Nutrim aceste gînduri întrucât, spre deosebire de **toţi** cu care am avut ocazia să comentez evenimentele şi stările „din lumea comunistă", colegi sau prieteni, membri sau nu ai partidului comunist, noi nu confundăm trei lucruri ce ni se par extrem de deosebite:

1. realitatea bolşevică, stalinistă, sovietică.
2. teoria marxist (-leninistă)
3. ideea comunistă.

Cruda şi desperanta realitate bolşevică, resimţită de aproape jumătate din omenire, reprezintă o cale înfundată a istoriei. Pe drumul deschis la 7 noiembrie 1917, omenirea nu mai are nimic de câştigat. Poate doar **experienţa.** Şi când zic astfel s-ar părea că glumesc, dar am şi multă dreptate, căci într-adevăr s-a adunat astfel o experienţă uriaşă, omul şi-a vădit în aceşti ani chipuri şi înfăţişări pe care nu le-am fi crezut a fi ale sale. Oare enorma suferinţă cu care s-a adunat această experienţă, şi însăşi această experienţă, să nu fie ele bune decât pentru gestul **renunţării** la idealul comunist? Nu este cumva un preţ prea mare?

Considerăm că realitatea bolşevică, stalinistă, sovietică, nu este decât unul din chipurile posibile ale teoriei marxiste, leniniste. Înfăţişarea acestei variante a fost determinată de o serie de accidente, de întâmplări, câteva din ele de-a dreptul nefireşti, care au făcut-o să înscrie în istoria lumii capitolul probabil cel mai sângeros. Starea de înapoiere economică, socială şi spirituală a Rusiei, imensitatea acesteia, caracterul „terorist" al revoluţiei, caracterul nefiresc al statului sovietic - întemeiat pe principiul suveranităţii ruse asupra celorlalte naţiuni, şi nu în ultimul rând personalitatea diabolică a lui Stalin (dar şi a altor tovarăşi ai acestuia, în frunte cu Lenin însuşi), toate acestea şi încă multe altele făceau din Rusia anilor 1917 statul european cel mai puţin potrivit pentru a experimenta teoria marxistă a unui stat al proletariatului.

Se pare chiar că Marx şi-a construit ipoteza unei asemenea societăţi având în vedere una din ţările ápusene, o Anglia sau o Germania, bunăoară, iar nicidecum Rusia unde proletariatul abia începea să capete conştiinţa experienţei sale.

Nu este un efort de imaginaţie prea mare ca să ne dăm seama că altfel, cu totul altfel, ar fi arătat un comunism vest-european!... Sau care, înainte de a fi rusesc, ar fi fost est-european.

Oricum, 1917 ca dată de debut a unui stat socialist pare să fie un început prematur, chiar şi pentru Europa de vest.

De asemenea, teoria marxistă pare indubitabil că a avut o imensă neşansă: aceea de a i se încerca aplicarea în condiţiile cele mai improprii, mai neprielnice.

Eşecul bolşevic, de aceea, nu poate fi considerat neapărat ca eşecul marxismului. Este doar o **încercare** nereuşită. Iar acest insucces decurge mai curând dintr-o serie de condiţionări istorice, şi mult mai puţin din slăbiciunile teoriei, slăbiciuni care, fireşte, există, ele s-au făcut vădite pe parcursul experimentării şi sunt, credem, remediabile.

Cu atât mai puţin întemeiate sunt motivele de a pune în discuţie **ideea** comunistă, sau de a renunţa la ea chiar fără a o mai pune în discuţie. Marxismul este numai **una** din teoriile care urmăresc ideea comunistă. Alte teorii deja există şi mai ales ele sunt aşteptate să apară, prin valorificarea experienţei căpătate în anii de aşa-zisă „construcţie comunistă" în URSS.

Puţin, foarte puţin din **realitatea** sovietică reprezintă o concretizare a teoriei marxiste, la fel cum şi această teorie, la rândul ei, nu slujeşte decât parţial ideea comunistă...

Cum însă intenţia noastră nu este să facem o analiză critică a marxismului, ci doar să dovedim greşeala celor ce odată cu bolşevismul sunt gata să condamne şi ideea comunistă, ne vom referi cu precădere la acestea două: **realitatea** sovietică şi **ideea** comunistă, aflate într-o contradicţie aproape totală. Foarte puţine lucruri din realitatea sovietică decurg cu necesitate din ideea comunistă.

Mă voi mărgini la câteva exemple: atitudinea bolşevicilor faţă de religie, îndeosebi faţă de creştinism. Mi-a fost întotdeauna de neînţeles adversitatea bolşevicilor faţă de religie. Ateismul lor, deseori extrem de primitiv, nu are nici o legătură cu **ideea** comunistă, idee care se înfrăţeşte în multe cu religia creştină. În mod esenţial, amândouă au resimţit aceeaşi nevoie, a unui om nou, a edificării interioare a fiinţei umane.

Pare deci de la sine înţeles ca pe viitor, într-o societate ce va încerca să se organizeze după ideea comunistă, religia să nu mai fie prigonită, ci cointeresată să participe la edificarea unei lumi mai bune.

Cel mult se va pune problema ca, distingând între religie şi biserică, comuniştii să ajute - iar nu să oblige - biserica a se

„reforma", în concordanţă cât mai mare cu propria religie, cu menirea acesteia, cu scopul acesteia, salvarea sufletelor noastre şi a omenirii înseşi prin întruchiparea **omului nou.**

La fel, teza dictaturii, fie ea şi a proletariatului, reprezintă o evidentă greşeală de strategie politică. În general, despre proletariat s-au acreditat câteva idei false şi s-a ignorat adevărul esenţial: **nimeni nu e proletar de voie, ci de nevoie**, neavând încotro. În mod obişnuit, proletarul jinduieşte să devină el însuşi patron, mai devreme sau mai târziu. Rapiditatea cu care din rândurile proletariatului s-a ridicat „noua burghezie proletară" din ţările aşa-zis „comuniste" are tocmai această explicaţie. Ideea comunistă e trădată prin „dictatura proletariatului"!

Stricto sensu ideea de **dictatură a proletariatului** este un non sens. În condiţiile în care proletariatul este clasa socială cea mai numeroasă, devine absurd să numeşti dictatură conducerea societăţii de către gruparea umană majoritară! Desigur, în realitate este vorba de o **dictatură,** dar nicidecum a proletariatului. Ci a unui grup uzurpator şi demagogic.

Nu mult mai întemeiată este şi teza „luptei de clasă". În omenire, în societate, funcţionează o sumedenie de temeiuri pe care oamenii se solidarizează între ei: rasă, grai, loc de obârşie, meserie, echipa de fotbal favorită etc., etc. Un astfel de temei este şi apartenenţa la aceeaşi clasă. De regulă, oamenii se solidarizează între ei, unii împotriva altora, istoria consemnând conflicte de tot felul: rasiale, naţionale, religioase, inclusiv cele stârnite de rezultatul unui meci de fotbal. Vor exista în lume şi conflicte de clasă, dar şi de data aceasta vom face aceeaşi obiecţie: poziţia claselor angajate în conflict este net diferită, faţă de celelalte conflicte: în conflictul dintre rase sau dintre două cete de „microbişti" fiecare ţine să rămână el însuşi. În conflictul de clasă sunt angajate două părţi: una privilegiată şi alta geloasă pe privilegiile celeilalte, râvnindu-le. Contestatarii, luaţi fiecare în parte, mai curând s-ar mulţumi cu posibilitatea de a accede în clasa contestată. O societate bine organizată pe principiul inegalităţii sociale, va fi o societate care va oferi (1) motive de satisfacţie pentru cei ce nu-şi pot părăsi clasa socială şi (2) posibilitatea unei circulaţii, îndeosebi de jos în sus, între clase.

Se poate spune că societatea vest-europeană şi nord-americană au reuşit să creeze această „armonie" socială, întemeiată în principal pe nădejdea că nimănui nu-i este interzisă ascensiunea

la un statut social superior. Fiecare trăieşte cu nădejdea că până la urmă „va da lovitura"!...

Ascensiunea socială ţi-o poate asigura şi îndemânarea la tenis, talentul de fotbalist ori de cântăreţ, boxul, precum şi o mulţime de îndeletniciri ilegale, de pe urma cărora îmbogăţindu-te, parvii în partea de sus a topului social. Această circulaţie pe verticala socială dă societăţii occidentale acel aer simpatic şi atrăgător îndeosebi pentru tineretul dornic a se afirma (a se afirma = a parveni pe plan social) cât mai repede.

Conflictele între clase se ivesc în măsura în care aceste clase devin impenetrabile, atât din afară, cât şi dinăuntru. Adică atunci când nu există posibilitatea nici pentru a urca într-o clasă superioară, nici pentru a-ţi părăsi propria-ţi clasă pentru alta, mai convenabilă. Democraţia şi liberalismul occidental au tocmai această menire: de a nu răpi nimănui nădejdea unui succes social strălucitor. Deîndată ce această nădejde dispare, atmosfera devine tot mai încărcată, mai tensionată, favorabilă izbucnirii unei „revoluţii".

Lupta de clasă nu este nici motorul dezvoltării sociale, nici inevitabil legată de **ideea comunistă.** Dimpotrivă, o trădează şi ea.

Ce rămâne atunci din **ideea comunistă?** În ce **mai** constă ea dacă o înstrăinăm cu totul de ateism, de dictatura proletară ori de lupta dintre clase?

ION COJA

Post Scriptum

Cele de mai sus au fost scrise în toamna anului 1989, *„la două zile după ce în URSS şi în lume ziua de 7 noiembrie 1989 a fost sărbătorită aşa cum a fost sărbătorită".* Recitind aceste însemnări făcute înainte de 22 Decembrie 1989 îmi dau seama că ele nu alcătuiesc în text încheiat, că aveam de gând să dau şi un răspuns întrebării cu care acele însemnări mă cercetau în primul rând pe mine, autorul lor. Ce răspuns aş fi dat? Cred că asta nu mai contează aşa de mult decât pentru mine, din curiozitatea de a

recompune traiectul unei evoluţii. Pentru alţii ar avea importanţă ce răspuns pot să dau **azi** aceleiaşi întrebări: **ce rămâne din ideea comunistă? Ce mai rămâne din ea dacă o înstrăinăm cu totul de ateism, de dictatura proletariatului ori de lupta de clasă?**

Las pentru altă dată răspunsul, al cărui sens, cu plus sau minus se deduce din însuşi faptul că am considerat **oportună** publicarea celor de mai sus. Deocamdată nu am a face decât o completare, o completare extrem de utilă azi, când ideea comunistă este reînviată sub zidurile Kremlinului şi „ameninţă" pacea şi stabilitatea lumii odată cu proiectul refacerii hotarelor marii Uniuni Sovietice. Completarea pe care o fac este un citat din D.Carcostea (în „Revista Fundaţiilor Regale", 1941, 8-9, p.289) care sună aşa: **„Oriunde o idee s-a împământenit în Rusia, aceasta s-a săvârşit printr-o lipsă de măsură care conţinea în sine prăbuşirea."**.

O ultimă precizare: însemnările mele din toamna acelui an fatidic 1989 nu aveau titlu. Titlul l-am pus deunăzi, când am regăsit acele foi rătăcite prin sertare.

(Text publicat în ziarul „VREMEA" în1996)

CAPITOLUL XV

SCRISORI DESCHISE

STIMATE DOMNULE ACADEMICIAN NICOLAE CAJAL,

În calitatea domniei voastre, de preşedinte al comunităţilor evreieşti din România, precum şi ca martor al unor evenimente - rebeliunea legionară din ianuarie 1941, pe care le-aţi evocat de curând la TV, consider că sunteţi persoana cea mai potrivită să lămurească o suită de aspecte încă neclare legate de anii 1940-44. Mă adresez domniei voastre şi cu titlu personal, fiind doritor să cunosc integral, şi cu bune, şi cu rele, istoria neamului meu, dar şi în calitatea mea de vicepreşedinte al Uniunii VATRA ROMÂNEASCĂ, organizaţie care a găsit de cuviinţă să patroneze în iunie 1995 o masă rotundă cu tema: ***În România anilor 1940-44 s-a produs un holocaust antievreiesc?*** *Cunoaşteţi probabil, că la acea reuniune a participat şi un reprezentant al comunităţii evreieşti, dl. dr. Ioan Şerbănescu, care a făcut cunoscută tuturor participanţilor poziţia organizaţiei pe care o reprezenta:* ***comunitatea evreiască din România respinge termenii „holocaust" şi „genocid" în legătură cu soarta evreilor din România!*** *Fireşte, ne-am bucurat să luăm cunoştinţă de această poziţie şi ne-am îngăduit să-i sugerăm distinsului nostru oaspete că, întrucât ideea aberantă de „holocaust în România" a fost lansată de răposatul rabin Mozes Rozen, s-ar cădea să se mediatizeze cât mai curând şi cât mai susţinut poziţia reală şi atât de corectă a comunităţii evreieşti din România. Ceea ce, din păcate, nici până azi nu s-a făcut!...*

În emisiunea TV din 25 ianuarie a.c. aţi apărut împreună cu redactorul TV Victor Ionescu, individ care, depăşindu-şi atribuţiile şi competenţa, şi-a permis să aprecieze evenimentele din ianuarie 1941

ca „genocid". Am avut impresia că aţi fost dumneavoastră înşivă surprins de folosirea acestui termen atât de nepotrivit. Evident, nu aţi preluat termenul ***genocid***, *nu l-aţi folosit pe parcursul emisiunii, lăsându-l ca pe un bun spiritual exclusiv al lui Victor Ionescu, specialist în diversiune TV pe tema genocidului!*

Poate că atât era suficient din partea dumneavoastră pentru a vă delimita de iresponsabilitatea lui Victor Ionescu, dar, pentru publicul larg, cred că era mai bine dacă pe loc, atunci când s-a produs infracţiunea, aţi fi luat atitudine. Căci, pentru mine, ***a spune că în România s-a produs vreodată genocid este, în fapt, o infracţiune!***

De asemenea, aţi amintit dumneavoastră despre ororile săvârşite de legionari la abatorul din Bucureşti, unde mai mulţi evrei au fost asasinaţi şi atârnaţi în cârlige, batjocorindu-se astfel până şi trupurile rămase fără viaţă!... Ascultându-vă, domnule academician, nu am putut să nu-mi amintesc că imediat după Revoluţie, în timp ce răposatul Mozes Rozen clama iresponsabil despre holocaustul din România, alţii, poate tot atât de iresponsabili, au scris în mai multe rânduri despre crimele legionare de la abator, dar nu pentru a le comemora, ci ***pentru a le nega*** *existenţa!... Pe câţiva dintre cei ce au scris pe această temă, contestând temeinicia acuzaţiilor privind crimele legionare de la abator, îi cunosc destul de bine, e vorba de domnii Alexandru Saucă, Radu Iftimovici şi Simion Ghinea, îi cunosc ca pe nişte publicişti oneşti şi responsabili faţă de actul publicistic. Nu înseamnă că ei nu s-ar putea înşela, dar garantez pentru buna lor credinţă! De aceea, cred că articolele pe care ei (şi alţii) le-au scris pe această temă, aducând oarecari dovezi în sprijinul tezei lor, meritau mai multă atenţie din partea celor ce susţin mai departe teza oribilelor crime de la abatorul din Bucureşti! Îndeosebi domnia voastră, ca om de ştiinţă, cunoaşteţi bine că intră în obligaţiile celui ce susţine o teorie să se raporteze la tezele care vin în contradicţie cu teoria sa. Dumneavoastră, domnule academician, afirmând din nou, pe 25 ianuarie 1997, că la abatorul din Bucureşti în ianuarie 1941 legionarii, adică nişte inşi de naţionalitate română, au omorât şi au atârnat în cârlige mai mulţi evrei, sunteţi de-acum obligat să precizaţi aceluiaşi public pe ce temei vă menţineţi această gravă acuzaţie, pe ce temei respingeţi teza celor care afirmă că aceste crime nu s-au produs niciodată!*

În esenţă, aceşti „adversari" ai dumneavoastră susţin că după 23 august 1944 s-a declanşat o anchetă pentru identificarea şi

pedepsirea celor vinovaţi de ororile săvârşite de legionari la abatorul din Bucureşti. Ancheta nu s-a finalizat însă într-un proces, aşa cum era de aşteptat, şi asta pentru că pe parcursul anchetei s-ar fi constatat că la abatorul din Bucureşti în ianuarie 1941, nu s-a produs nici o crimă şi nici un cadavru nu a fost atârnat în cârlige!... Repet: după Decembrie 1989, această teză a fost de mai multe ori expusă în public, dar nimeni, nici măcar reprezentanţii comunităţii evreieşti nu au atacat această teză, pentru a-i dovedi netemeinicia! A nu răspunde acestei contestaţii şi a susţine mai departe, netulburat, povestea cadavrelor atârnate în cârligele de la abator, mi se pare un gest, o atitudine greu de înţeles!

În mintea mea însă, obiecţia formulată de preopinenţii dumneavoastră, domnule academician, capătă proporţii ceva mai ample: eu nu preiau argumentaţia lor propriu-zisă, uşor de contestat pentru cine vrea s-o conteste cu tot dinadinsul, şi nu dau importanţă nici motivelor pentru care nu s-a ajuns nici după 1944 la un proces intentat celor vinovaţi de crimele de la abator. Dar mă miră, teribil ce mă miră şi mă intrigă ***faptul că un asemenea proces nu a avut loc!*** *Nu-mi pot explica nicicum această abatere de la normalitate! Şi vă întreb, domnule academician, ca pe un excelent cunoscător al problemei,* ***de ce, după 1944, justiţia noului regim, atât de interesată să dezvăluie crimele legionare, nu a instrumentat procesul criminalilor de la abator?*** *Şi mai întreb: în ce fel comunitatea evreiască s-a străduit atât înainte cât şi după 1944, să fie identificaţi şi pedepsiţi criminalii de la abator? De ce comunitatea evreiască nu a protestat pentru tergiversarea anchetei judiciare privindu-i pe criminali?*

Aceste întrebări privesc însă nu numai „episodul abator", ci întreaga desfăşurare de crime şi fărădelegi legionare din ianuarie 1941: ***de ce,*** *fie justiţia „controlată" de Antonescu (care ar fi avut tot interesul să instrumenteze asemenea procese împotriva legionarilor deveniţi adversari), fie justiţia de după 23 august 1944, controlată de comunişti (acei comunişti dintre care foarte mulţi erau evrei, cu funcţii de conducere chiar şi în justiţie),* ***de ce nu au intentat procese legionarilor vinovaţi de asasinarea celor 120 de evrei,*** *de devastarea a sute de magazine şi locuinţe, de sechestrarea şi brutalizarea a sute de evrei în timpul rebeliunii?*

Şi, iarăşi, dacă aceste procese nu au avut loc totuşi, de ce comunitatea evreiască, atât de activă în asemenea situaţii, nu a

protestat nici pe lângă Antonescu, nici pe lângă autoritățile comuniste?

Repet: după 1944, dar chiar și înainte de 1944, comunitatea evreiască avea toate motivele și condițiile pentru a formula cererea de a fi pedepsiți cei vinovați de crimele din ianuarie 1941! Ce a făcut în acest sens comunitatea evreiască și cu ce rezultate? Și, mai ales, unde au fost consemnate aceste demersuri și rezultatele lor pentru a fi aduse la cunoștința publicului românesc și, eventual, internațional?

Cu stimă,

ION COJA
vicepreședinte al Uniunii VATRA ROMÂNEASCĂ

STIMATE DOMNULE PROF. ION COJA,

Scrisoarea din 1 februarie 1997 mărturiseşte preocuparea Dvs. pentru ceea ce noi numim martiriul evreilor din România în perioada 1940-1944. Găsesc că preocuparea Dvs. este nobilă dacă este curată în scopuri, dorind o clarificare. Mărturisesc că sunt un martor şi nu un analist al fenomenului. Dar, analiştii au adus, mai ales în ultima vreme (pentru că până în 1990-1991 accesul în arhive nu era îngăduit) destule lumini sprijiniţi pe documente incontestabile. Unele dintre acestea le-am publicat ca atare în volume, altele urmează să le publicăm la Editura Hasefer. Îndrăznesc să cred că, citite cu bună credinţă, vă vor oferi răspunsuri la mai toate întrebările Dvs. atât de neliniştite.

Vă arătaţi alarmat că într-o emisiune televizată, la care am participat, dl. Victor Ionescu, realizatorul acelei emisiuni, a utilizat, pentru martiriul evreilor din România perioadei amintite, termenul de genocid. Evit, de obicei, să-l folosesc. Dar, vă întreb, cum trebuie numită uciderea în masă, numai pentru că au fost evrei, a populaţiei evreieşti din Basarabia şi Bucovina de Nord în anii 1941-1944, cifrele analiştilor variind între 105.000-120.000 dintre care aproximativ 25.000 au fost asasinaţi pe drum, înainte de a ajunge în Transnistria? Şi aceste omucideri au fost ordonate direct de generalul (apoi mareşalul) Ion Antonescu iar execuţia a fost înfăptuită de Jandarmerie sau Armată. Dar zecile de mii de evrei ucrainieni (numai la Odessa au fost executaţi, în octombrie 1942, 22.000 de persoane)? Şi ordinele au venit tot din partea mareşalului Ion Antonescu. De la ce cifră de ucişi încolo numai pentru că aparţineau etniei evreieşti socotiţi Dvs., daţi-mi voie să vă întreb din nou, că se poate vorbi de un genocid? Şi, vă asigur, cercetarea arhivelor româneşti şi străine (ucrainiene şi ruseşti) va aduce noi probe documentare edificatoare.

Adăugaţi la aceste victime cei 135.000 evrei transilvăneni trimişi de fasciştii unguri din teritoriul Ardealului vremelnic ocupat şi arşi în cuptoarele Auschwitzului. Vă arătaţi preocupat de pogromul rebeliunii legionare din Bucureşti. Ori câte aproximaţii aţi face, martore, cred convingătoare sunt mormintele celor 110 martiri aflate

în Cimitirul evreiesc din Şoseaua Giurgiului. Este suficientă o vizită a dumneavoastră la acest cimitir pentru a vă convinge de realitatea masacrului pogromist din 21-23 ianuarie 1941. Multă nelinişte consumaţi în legătură cu asasinarea de la Abatorul din Bucureşti şi, apoi, atârnarea victimelor în cârlige cu menţiunea "carne cuşer". Dumneavoastră consideraţi că aceste crime abominabile, făptuite de legionari, nu s-au petrecut şi vă bizuiţi, în această opinie, pe declaraţiile câtorva legionari octogenari, care continuă să-şi apere foştii camarazi. Îngăduiţi-mi să vă citez o mărturie a procurorului militar căpitanul I.N.Vlădescu publicată în **„Jurnalul de dimineaţă"**, nr. 57 din 21 ianuarie 1946: *„Trupurile celor ucişi la abator au fost atârnate de ceafă, în cârlige, folosite de parlagii. Aşa i-a fost dat să moară avocatul Millo Beiler, ridicat de acasă, din mijlocul familiei sale de către un comisar şef de poliţie, legionar. Aceeaşi soartă au avut-o fraţii Iulian şi Heinirich Rauch, ridicaţi din camerele lor de la Hotel Bulevard. Reamintesc numele acestor trei nenorociţi, fiindcă toţi au fost găsiţi cu pântecele sfârtecate adânc, de către mârşavii asasini, care folosind un cuţit de măcelărie în acest scop şi maeştri în arta de a chinui, au prins intestinele pe care le-au smuls din trupurile victimelor şi le-au înnodat cravată la gâtul celor asasinaţi"*.

Nu este singura referire. Aş putea să vă citez încă foarte multe; mă voi rezuma însă numai la câteva rânduri din memoriile Şef Rabinului Doctor Alexandru Safran... „Numeroşi conducători şi membri eminenţi ai comunităţii au fost arestaţi şi închişi în localurile Gărzii, apoi împuşcaţi în pădurile din apropierea Bucureştiului sau spânzuraţi de cârlige de măcelar la abatorul municipal cu o pancartă cu inscripţia „carne cuşer" atârnată în jurul gâtului "....." (Un tăciune smuls flăcărilor" - Editura Hasefer p.61).

Nu vi se pare, domnule Ion Coja, că aceste mărturii sunt mai credibile decât alegaţiile unor nostalgici legionari sau a unor autori de articole dezinformaţi sau de rea credinţă?

Mă tot întrebaţi de ce nu li s-au intentat procese acestor călăi de către autorităţile antonesciene, după înfrângerea rebeliunii, sau, după august 1944 de către noile autorităţi. Nu sunt, mărturisesc, specialist în procese, Ştiu, din cartea „Pe marginea prăpastiei" a mareşalului Antonescu că unii criminali ai rebeliunii au fost judecaţi (de pildă, primarul legionar din comuna Jilava şi ajutoarele sale care au patronat asasinatele din pădurea Jilava). Este probabil că n-au fost depistaţi toţi asasinii şi, de aceea, au rămas nejudecaţi şi necondamnaţi. Dar inexistenţa proceselor şi nepronunţarea, deci a

sentinţelor pentru crimele de la Abator, nu este deloc o probă că aceste fărădelegi nu au fost săvârşite. Dacă singura dumneavoastră probă a neadevărului acestor oribile fărădelegi o constituie memoria unor foşti legionari, daţi-mi voie să vă spun că sunteţi într-o mare şi aproape iresponsabilă eroare. Dar, de ce nu aş menţiona-o?, vă cunosc aceste argumente, socotite de dumneavoastră irefutabile, din vreo două-trei articole publicate de dumneavoastră în publicaţiile **„Dilema“** şi **„Vremea“**. Acolo, îi disculpaţi pe legionari tot bizuindu-vă pe declaraţiile unora dintre aceşti supravieţuitori făcute de dumneavoastră. Sunt nevoit să constat că perseveraţi în eroare, într-o gravă eroare.

Prof. Roux, cel ce i-a succedat lui Pasteur la conducerea Institutului din Paris, afirma adesea: „Dacă nu cunoşti problema de ce intervii, iar dacă o cunoşti unde laşi buna credinţă"?

Cu stimă,

Acad. prof. dr. Nicolae Cajal

preşedintele Federaţiei Comunităţilor Evreieşti din România

12.02.1997

STIMATE DOMNULE ACADEMICIAN NICOLAE CAJAL,

Scrisoarea cu care aţi binevoit să-mi răspundeţi - şi vă mulţumesc pentru bunăvoinţă, este departe de a putea să pună capăt „neliniştii" mele. Din păcate, la nici una din întrebările mele nu mi-aţi dat un răspuns propriu-zis. Sunt dezolat să constat că schimbul nostru de misive nu a reuşit să fie un dialog. Subiectul aflat în discuţie este însă mult prea important ca să dau curs pornirii mele de a pune punct. Perseverez deci şi insist. Astfel că vă scriu din nou, stimate domnule academician, pentru a nu lăsa şi eu fără răspuns întrebările interlocutorului. Aşadar, la întrebarea dumneavoastră „de la ce cifră de ucişi încolo **numai** (s.n.) pentru că aparţineau etniei evreieşti socotiţi că se poate vorbi de un genocid" răspunsul meu este „de la unu în sus! Un singur evreu dacă este ucis numai pentru că este evreu, acel omucid se numeşte genocid!" Dumneavoastră acuzaţi guvernarea Antonescu, vinovată de „uciderea în masă, **numai** (s.n.) pentru că au fost evrei, a populaţiei evreieşti din Basarabia şi Bucovina de Nord" şi afirmaţi că „aceste omucideri au fost ordonate direct de generalul (apoi mareşalul) Ion Antonescu". Mi se pare de neînţeles, domnule academician, cum de continuaţi să susţineţi această **enormitate** (sic!)! Motivul represaliilor suferite de populaţia evreiască în Basarabia şi Bucovina de Nord nu l-a constituit apartenenţa la etnia evreiască, ci faptul, binecunoscut la vremea aceea, că un număr relativ mare de evrei basarabeni şi bucovineni au acţionat în spatele frontului împotriva armatei noastre, dedându-se la acte de diversiune împinsă pînă la asasinarea mişelească de ofiţeri şi soldaţi. Pentru asemenea acte pedeapsa capitală a fost aplicată fără nici o discriminare etnică, astfel că şi românii neaoşi au plătit cu viaţa atunci când a fost cazul, când s-au făcut vinovaţi de trădarea Patriei! (Vezi cazul Filimon Sârbu.) Deci, **motivul represaliilor din Basarabia şi Bucovina de Nord nu a fost apartenenţa la etnia evreiască, ci activitatea antiromânească, de trădare a Patriei.** Evident, nu toţi evreii din Basarabia au dat dovadă de această lipsă dezgustătoare de loialitate. Autorităţilor militare le-a fost însă greu să distrugă între

vinovaţi şi nevinovaţi, luând măsura izolării tuturor evreilor din Basarabia în tabere de concentrare. Cum s-a desfăşurat această acţiune, cu câte suferinţe şi abuzuri, este uşor de imaginat, dar asta este altă poveste! La această dureroasă şi, în fond, nedreaptă „soluţie" nu s-a ajuns din considerente rasiale, căci, aşa cum vă este binecunoscut, evreii din celelalte ţinuturi, care şi-au văzut de viaţa lor, nu au fost ţinta niciunui „genocid"! Cu alte cuvinte, pentru tot ce au pătimit evreii din Basarabia şi Bucovina vinovatul principal este fanatismul politic, bolşevic, care i-a împins pe numeroşi evrei basarabeni la activităţi militare antiromâneşti, în spatele frontului, punând în pericol comunitatea evreiască din Basarabia, dat fiind că la vreme de război asemenea activităţi sunt pedepsite pe loc, fără judecata unui tribunal regulat. Aceste legi ale războiului nu au fost inventate de Ion Antonescu şi ele au fost aplicate pretutindeni în lume!

Toată pledoaria mea însă n-ar valora nici două parale dacă dumneavoastră veţi putea prezenta, domnule academician, măcar un singur caz de „omucideri ordonate direct de generalul Antonescu", omucidere a unor evrei „numai pentru că aparţineau etniei evreieşti"! După ştiinţa mea, Antonescu nu a dat niciodată un asemenea ordin, iar dumneavoastră afirmând contrariul, aveţi obligaţia să ne faceţi cunoscut temeiul acestei afirmaţii! Consultând **Cartea Neagră** a lui Matatias Carp nu am găsit nicăieri un asemenea document şi nici în timpul procesului Antonescu nu i s-a adus dovada de genocid!

Nu mi-aţi răspuns, domnule academician, la întrebările mele legate de „crimele" legionare împotriva evreilor din ianuarie 1941. Sunt nevoit să pun aceste ghilimele deoarece, din câtă literatură am citit pe această temă şi îndeosebi luând de bază documentarea lui Matatias Carp, încă nu am găsit dovada că legionarii au omorât în ianuarie 1941 o sută douăzeci şi cinci de evrei! În **Cartea Neagră,** din totalul de 300 de documente publicate, **nici unul,** repet: nici unul nu conţine măcar o aluzie la evreii omorîţi de legionari în ianuarie 1941. Mai mult, o parte din aceste documente provin din anchetele desfăşurate după 23 august 1944, anchete care au urmărit să clarifice condiţiile în care s-au petrecut represaliile antievreieşti din anii războiului. Din aceste documente rezultă că s-au desfăşurat cercetări penale privind pogromul de la Iaşi şi lagărele de concentrare din Transilvania, dar, se pare, nimeni nu a anchetat şi cercetat condiţiile în care au murit cei 125 de evrei „asasinaţi" de

legionari în ianuarie 1941. Astfel că voi relua întrebarea pusă şi în precedenta scrisoare: **de ce justiţia de după 23 august 1944, controlată de comunişti, de evrei, nu a intentat nici un proces persoanelor (legionarilor) vinovate de asasinarea celor 125 de evrei?** Dumneavoastră îmi răspundeţi „este probabil că n-au fost depistaţi **toţi** (s.n.) asasinii şi, de aceea, au rămas nejudecaţi şi necondamnaţi"! Sunt de acord că nu puteau fi depistaţi **toţi** asasinii, dar, dumneavoastră vă prefaceţi sau nu înţelegeţi, domnule academician, că **pentru cei 125 de evrei omorîţi în ianuarie 1941 nu a fost „depistat" nici măcar un singur asasin?** Asta este mirarea mea neliniştită! Ce se ascunde în spatele acestei totale lipse a dovezilor care să-i incrimineze propriu-zis pe legionari?

Amintiţi dumneavoastră de primarul legionar din comuna Jilava, care, într-adevăr, a fost judecat şi condamnat după rebeliune, dar ar fi trebuit să ştiţi că nu a fost condamnat pentru crimă, pentru omucidere! Asta deşi pe raza comunei Jilava s-au găsit câteva zeci de cadavre în zilele rebeliunii! Cine au fost asasinii dacă primarul legionar al localităţii nu a fost acuzat de aceste crime şi nici măcar anchetat în legătură cu ele?! Cât priveşte „mărturisirea procurorului militar căpitanul I.N.Vlădescu publicată în „Jurnalul de dimineaţă", nr.57 din 21 ianuarie 1946" - se împlineau cinci ani de la rebeliune!, cum se face că acel profesionist al anchetei penale a fost capabil să dea numele evreilor ucişi „de un comisar şef de poliţie, legionar", dar nu şi numele, mult mai uşor de aflat, al comisarului, al criminalului. Cum de nu s-a sesizat nimeni după publicarea acestei mărturisiri, ca să-l identifice pe odiosul criminal?

În fine, am consultat şi arhiva Eugen Cristescu, atâta câtă a fost publicată recent de dl Cristian Troncotă. După arestare, Eugen Cristescu a fost interogat despre o mulţime de evenimente care îi erau binecunoscute. Inclusiv rebeliunea legionară, pogromul de la Iaşi, deportările în Transnistria. Dar nimic, absolut nimic nu aflăm din aceste documente despre evreii asasinaţi în ianuarie 1941! Una din două: ori nu i s-au cerut lui Eugen Cristescu datele de care dispunea despre acele evenimente - şi este de neînţeles această lipsă de interes, ori aceste declaraţii ale lui E.C. există şi ele ne sunt ascunse! Iar în acest din urmă caz putem fi siguri că dezvăluirile lui Eugen Cristescu, şeful serviciului de informaţii din acei ani, nu sunt tăinuite pentru partizanatul lor legionar! E.Cristescu i-a urât de moarte pe legionari! În cartea lui Cristian Troncotă, despre victimele rebeliunii legionare Eugen Cristescu face menţiunea: „400 de victime

de o parte şi de alta"! Dacă luăm de bună această cifră, „400 de victime de o parte şi de alta", veţi fi de acord că asta nu mai înseamnă genocid! Nici pogrom! Repet, Eugen Cristescu a fost anchetat şi chestionat în mai multe rânduri despre soarta evreilor din România anilor 1940-44, dar nimeni, se pare, nu l-a deranjat cu vreo întrebare despre evreii asasinaţi în ianuarie 1941! Ce să însemne asta?

Îmi declaraţi, domnule academician, că dumneavoastră nu ştiţi „de ce nu li s-au intentat procese acestor călăi", deoarece nu sunteţi specialist în procese!... Nu mă pot împăca cu acest răspuns din partea preşedintelui Federaţiei Comunităţilor evreieşti din România. Bănuiesc că aţi fost ales în această funcţie nu numai pentru merite academice, ci şi pentru sensibilitatea şi ataşamentul aparte dovedit faţă de interesele, suferinţele şi aspiraţiile evreilor din România! Nu-mi vine să cred că dumneavoastră, după 23 august 1944, nu aţi făcut, nu aţi încercat nimic pentru pedepsirea „acelor călăi". Căci era de datoria dumneavoastră de viitor (sic!) preşedinte al Federaţiei Evreieşti din România să daţi sau să încercaţi să daţi de urma criminalilor! Întâmplător se ştie că după 23 august 1944 aţi fost extrem de activ şi de revendicativ privind reabilitarea evreilor în drepturile de care au fost lipsiţi în anii dictaturii militare a lui Antonescu. În ce fel v-aţi manifestat faţă de cei care au batjocorit dreptul suprem al fiinţei umane, dreptul la viaţă? Iar, cum aceste crime de genocid nu se prescriu niciodată, daţi-mi voie, domnule preşedinte Cajal, să mă mir foarte tare că nici măcar acum, după ce s-a liberalizat accesul la arhive, nu faceţi nimic pentru identificarea asasinilor din ianuarie 1941! Sunt încă în viaţă destul de mulţi legionari participanţi la rebeliunea din 1941! Nu cumva printre ei se află şi câţiva dintre asasinii celor 125 de evrei? Ce vă împiedică să declanşaţi măcar acum ancheta pentru identificarea criminalilor? Nu consideraţi că demnitatea de preşedinte al Federaţiei Comunităţilor evreieşti din România vă obligă să treceţi de la vorbe la fapte, de la acuzaţii impersonale proferate la TV, la declanţarea urmăririi penale a celor vinovaţi?! În alte ţări, braţul pedepsitor al evreimii a acţionat şi încă mai acţionează fără ezitare, aşa cum e şi firesc, identificându-i pe vinovaţii de genocid antievreiesc! Cum se face, domnule academician, că **nici un român** nu a făcut până acum obiectul vreunei incriminări din partea organizaţiilor evreieşti specializate în identificarea şi pedepsirea persoanelor care s-au făcut vinovate de genocid antievreiesc în anii celui de al II-lea război

mondial? **Nici un român nu a fost acuzat de crimă împotriva evreilor, în schimb se găsesc indivizi iresponsabili să acuze de genocid poporul român!** E cu putinţă o aberaţie mai mare? O neruşinare mai vinovată?

Consider că sunteţi de acum obligat, domnule preşedinte, nu numai să aduceţi dovezile de genocid în România, **dovezi care până azi încă nu s-au adus,** dar sunteţi obligat, faţă de concetăţenii dumneavoastră români şi evrei, să faceţi lumină până la capăt şi să declanşaţi ancheta de identificare a celor care au comis în ianuarie 1941 oribilele asasinate! Iar dintre aceştia cei care mai sunt în viaţă să-şi primească răsplata prevăzută de lege!

Eu nu consider, cum greşit îmi puneţi în sarcină, că „inexistenţa proceselor şi nepronunţarea, deci a sentinţelor pentru crimele din ianuarie este o probă că aceste fărădelegi nu au fost săvârşite". Şi nu ignor nici „mormintele celor 110 de (sic!) martiri aflate la Cimitirul evreiesc din Şoseaua Giurgiului"! Le-am şi privit cândva, cutremurat. Dar din ce se ştie în mod dovedit nu rezultă că autorii acestor crime au fost legionari! Cu atât mai mult cu cât legionarii la vremea aceea erau în România câteva sute de mii! Câtă vreme asasinii nu au fost identificaţi în persoană, despre ei nu se poate spune că au fost legionari sau altceva! Cu ce dovezi să alung din mintea mea suspiciunea că asasinii nu au fost legionari, iar ancheta reclamată de toate uzanţele nu s-a declanşat tocmai pentru a nu-i identifica pe adevăraţii asasini, pentru a lăsa crimele pe seama legionarilor în general, adică pentru a-i culpabiliza pe toţi legionarii! Cine a avut interesul ca identificarea criminalilor să nu fie niciodată stabilită? Evident, nu legionarii! Şi nici românii care, iată, după 1989 s-au găsit cu toţii culpabilizaţi pentru genocid şi holocaust! Un holocaust ai cărui autori se bucură de imunitate din partea Federaţiei Comunităţilor evreieşti care, vreme de 50 de ani, nu a făcut nici cel mai neînsemnat demers judiciar pentru identificarea celor vinovaţi propriu zis!

De curând, vorbind în faţa unui grup de legionari despre cele de mai sus, dumnealor s-au arătat bucuroşi să se deschidă şi să sprijine o anchetă corectă şi temeinică, profesionistă asupra celor petrecute în ianuarie 1941. Inclusiv o anchetă internaţională la care să participe şi organizaţiile evreieşti specializate în identificarea criminalilor de acest soi! Am aflat cu această ocazie că miile, zeci de miile de legionari care au intrat în temniţă nu au fost condamnaţi numai pentru simplul fapt al apartenenţei la o mişcare politică, la un

partid! Recunoaşteţi, domnule academician, că un astfel de procedeu juridic este profund nedemocratic şi inuman! Să recunoaşteţi însă că nici dumneavoastră nu sunteţi prea departe de această greşeală atâta vreme cât nu faceţi nimic pentru depistarea asasinilor propriu zisi! Şi nu prea faceţi nimic în acest sens de cinzeci şi şase de ani, domnule preşedinte! Dar încă nu este **prea** târziu, deşi este **foarte** târziu pentru a lămuri definitiv lucrurile. Asta însemnând declanşarea anchetei amintite, pe care, indiferent de ceea ce credeţi şi veţi face domnia voastră, se va găsi cine s-o declanşeze! Vatra Românească, sunt convins, atât cât va putea va sprijini aflarea adevărului, indiferent care va fi acesta!

Nu mă pot însă opri, înainte de a primi un răspuns din partea dumneavoastră la propunerea de mai sus, pe care vă rog s-o consideraţi propunere de colaborare, nu mă pot opri să nu vă mărturisesc bănuiala mea că dacă aţi fi avut probe împotriva legionarilor le-aţi fi făcut de mult publice. Am această bănuială determinat şi de comportamentul publicistic bizar al unei apropiate colaboratoare a domniei voastre, d-na Lya Benjamin. În urmă cu un an şi jumătate, comentând un articol de-al meu „în calitate de crecetător al istoriei evreilor din România în epoca Holocaustului" - calitate pe care d-na Benjamin şi-o atribuie, bănuiesc, cu suficient temei, domnia sa afirma că legionarii „nu şi-au mascat concepţiile şi pornirile antisemite, ci dimpotrivă le-au afişat ca un punct central şi de onoare al ideologiei şi practicii lor politice" (vezi „Dilema", nr.138, 1-7 sept.1995). Am invitat-o pe distinsa cercetătoare, specialistă în răul făcut de legionari evreilor din România, să producă dovada afirmaţiilor sale atât de categorice, adică să ne indice textul legionar, măcar unul, în care legionarii şi-au arătat „concepţiile şi pornirile antisemite, pe care le-au afişat ca un punct central şi de onoare al ideologiei şi practicii lor politice". Fiind vorba de un crez politic „afişat" s-ar fi zis că va fi uşor pentru d-na Lya Benjamin să producă dovada cerută de mine. Iată însă că nici după aproape doi ani această dovadă nu a apărut! Repet: doamna Lya Benjamin, cercetătoare şi specialistă în „istoria evreilor din România în epoca Holocaustului", după ce îi acuză pe legionari de antisemitism programatic şi doctrinar, când i se cere să facă dovada că nu bate câmpii, nu reuşeşte să ne arate nici un text în care legionarii, vestiţi pentru antisemitismul lor, şi-au afirmat antisemitismul! Din păcate pentru statura sa morală, d-na Lya Benjamin tace, face pe mortu-n păpuşoi: nici nu vine cu dovada cerută, nici nu-şi face, în faţa

cititorilor, mea culpa pentru ceea ce s-a grăbit să afirme fără să verifice, luată, e drept, de valul unor incriminări care de 50 de ani nu mai contenesc! Verificate cu atenţie, **aceste incriminări par a fi lipsite de orice temei!** O dovadă în acest sens constituind-o şi recenta carte a lui Z.Ornea despre **Dreapta românească,** carte programatic antilegionară şi extrem de documentată, un fel de nec plus ultra în materie de antisemitism. Cu toate acestea, din zecile de texte scoase din literatura legionară (presă, circulare, programe politice etc.) şi comentate de autor, **nici unul** nu poate fi considerat ca dovadă a antisemitismului legionar! Repet: în tot ce s-a publicat pe acest subiect - mişcarea legionară, **nu există nici un text legionar antisemit!**

Astfel că, stimate domnule academician, s-ar părea că ne aflăm într-o situaţie cu totul neaşteptată: nu numai crimele antievreieşti ale legionarilor, dar nici măcar antisemitismul lor teoretic, pe hârtie, nu poate fi dovedit! **Nu numai în faptă, dar nici măcar în vorbe legionarii nu au fost antisemiţi!** Lucrul acesta este cu strălucire dovedit recent şi de un legionar, dl Flor Strejnic, în cartea sa **Mişcarea legionară şi evreii,** o carte în care am găsit răspunsul la multe din întrebările cu care eu m-am adresat, în zadar, domniei voastre. În atare condiţii, lipsit de suportul unor dovezi irefutabile, acuzaţiile de genocid aduse legionarilor încetează de a mai fi expresia unei adversităţi ideologice, a antilegionarismului, şi devin, prin efecte, **antiromânism** curat şi nimic altceva! Tot antiromânism înseamnă şi să continui a acuza de genocid autorităţile româneşti din perioada 1940-44 fără a aduce dovezi propriu zise! Au murit, e foarte adevărat, o sută de mii sau două sute de mii de evrei în acea perioadă. Dar tot atunci au murit aproape un milion de români. De ce au murit şi unii şi alţii? Pentru că era război! Altă explicaţie **serioasă** nu există între oameni serioşi!

Ca profesor, scriitor şi om politic naţionalist, detest în egală măsură antisemitismul şi antiromânismul, ca şi antimaghiarismul şi orice altă atitudine potrivnică unui om, determinată de şi mai ales **numai** de apartenenţa acelui om la o etnie oarecare! Mă bucur, de aceea, să constat că antisemitismul unor semeni de-ai mei - oameni şi totodată români, nu se confirmă prin faptele şi vorbele celor în cauză. Absolvindu-i însă de păcatul crimei şi al gândurilor criminale, nu punem capăt unei dispute ce ţine de mai bine de o jumătate de secol! Căci rămâne cealaltă crimă, a celor care i-au acuzat pe legionari ştiind bine că îi acuză pe nedrept! Sau, neştiind, dar

pricinuindu-le oricum legionarilor, mii şi zeci de mii de legionari, şi familiilor lor suferinţe nesfârşite. Cu aceştia cum rămâne?...

Cu stimă,

21 februarie 1997

ION COJA

vicepreşedinte al Uniunii VATRA ROMÂNEASCĂ

POST SCRIPTUM Citatul „Dacă nu cunoşti problema de ce interviii, iar dacă o cunoşti unde laşi buna credinţă?" cred că nu mi se potriveşte. Eu nu pretind că cunosc „problema", dimpotrivă, am multe lucruri nelămurite şi tocmai de aceea m-am adresat cu o serie de întrebări domniei voastre, ca unuia care a intervenit (în emisiunea TV) cu aerul că cunoaşte foarte bine „problema". Din răspunsul dumneavoastră rezultă clar că nu o cunoaşteţi sau că, dar asta nu-mi vine să cred, sunteţi de rea credinţă. Căci nu este nevoie să fii specialist în procese ca să te miri că **nici un legionar** nu a fost acuzat, judecat şi condamnat pentru crima de genocid în ianuarie 1941. **Nici unul**, domnule academician! La această „problemă" v-am cerut o explicaţie şi încă nu mi-aţi dat-o! Nici mie, nici opiniei publice româneşti! Aşadar, rămâne cum a zis şi profesorul Emile Roux: **dacă nu cunoşti problema de ce interviii, iar dacă o cunoşti unde laşi buna credinţă, stimate domnule academician?!**

Notă: Cele trei scrisori au fost publicate în „Oglinda" şi „România Mare", în februarie - aprilie 1997.

POGROMUL DE LA ABATOR
DOCUMENTE

MĂRTURIA UNUI LEGIONAR

Simion Ghinea Vrancea
fost membru în Secretariatul Mişcării Legionare
Publicată în „Expres Magazin" Nr.4
30 Ian. - 5 Febr. 1991

Cuvîntul redacţiei:

De la ivirea sa pe scena politică, dar mai ales de la venirea sa la putere, Partidul Comunist Român a confiscat şi istoria. Toate evenimentele în care P.C.R. era implicat sau doar contemporan, erau interpretate în lumina intereselor partidului. Revoluţia ne-a restituit şi istoria.

Acum avem din nou dreptul să ne scriem istoria aşa cum a fost, având un singur criteriu, adevărul. În aceste împrejurări este cu atât mai regretabilă amploarea care s-a dat comemorării rebeliunii legionare şi pogromului antievreiesc din Ianuarie 1941, puterea politică pronunţându-se asupra acestui eveniment şi etichetându-l, în condiţiile în care istoricii sunt departe de a-şi fi spus ultimul cuvânt.

Am ascultat până acum doar punctul de vedere al unei poziţii. Să-l ascultăm şi pe al celeilalte. Publicăm aşadar şi opinia unui om care a făcut parte din conducerea Mişcării Legionare şi care deci cunoaşte evenimentele din interior. Credem că poate suscita discuţii menite să ne conducă la aflarea adevărului.

Redacţia

O ÎNSCENARE -

MASACRUL DE LA ABATOR

De cinzeci de ani are loc în România un proces straniu. Zic straniu pentru că în timp ce acuzatorii au putut spune verzi şi uscate, acuzaţii au tăcut pentru că li s-a pus lacăt la gură.

În 1947, Petre Pandrea a tipărit o carte de specialitate - era un penalist emerit, în care cita cazuri de **„psihoză şi demenţă colectivă"** din timpul revoluţiei franceze şi din aşa zisa rebeliune legionară din Ianuarie 1941.

Doi ani mai târziu, ne-am întâlnit în aceeaşi celulă la Ocnele Mari: eu ca legionar, Pandrea ca **„tovarăş de drum imbecil"** (expresia lui Pandrea). Îi citisem cartea şi l-am întrebat, ce surse a folosit cu privire la evreii ciopârţiţi şi spânzuraţi în cârlige la Abatorul din Bucureşti în zilele **„rebeliunii"?** Mi-a răspuns, din cartea **Pe marginea prăpastiei,** despre care mult mai târziu am aflat că fusese întocmită de Eugen Cristescu, şeful Serviciului Secret de informaţii (S.S.I.). Asta aveam s-o aflu, a precizat Pandrea, cu puţin timp înainte de arestare, de la medicul şef al Abatorului.

Petre Pandrea îl cunoscuse pe doctor în casa lui Lucreţiu Pătrăşcanu, aflând cu altă ocazie că pe la sfârşitul lui Noiembrie 1940, doctorul fusese vizitat la birou de o echipă de poliţişti **„misterioşi"**, care i-au cerut voie să fotografieze anumite **„aspecte"** din incinta abatorului. Medicul a fost contrariat: Ce să fotografieze şi de ce? Dar după două luni avea să deslege misterul, văzând fotografiile din infama culegere de minciuni, trucaje şi calomnii menite să-i discrediteze pentru totdeauna pe legionari în ţară şi străinătate. Povestea cu abatorul, aşa cum a spus-o Pandrea, a circulat prin toată închisoarea. Zece ani mai târziu m-am întâlnit iar cu Pandrea, de data asta la închisoarea din Aiud şi din nou l-am rugat să reia povestea cu abatorul, de faţă fiind prinţul Ghica şi Petre Ţuţea.

Să presupunem că totuşi versiunea din **„Pe marginea prăpastiei"** nu cade pe temeiul doar al celor relatate de Pandrea. Se impun atunci, de la sine, câteva întrebări:

1. Cum de n-a fost implicat nici un legionar în abominabila crimă de la Abator? Repet: nici unul! Şi mă refer la legionari calificaţi ca atare, nu la scursurile mahalalei, care în împrejurări tulburi, precum cele pe care le trăia Bucureştiul, puteau pune cămaşa verde pentru ca, la adăpostul ei, să intre prin casele oamenilor paşnici să fure şi chiar să ucidă. Antonescu a fost necruţător cu legionarii, care plătiseră cu sângele lor detronarea regelui nebun Carol al II-lea şi prin asta înlesniseră înscăunarea lui Antonescu la putere, în ziua de 6 Septembrie 1940. Sute şi mii de tineri au luat drumul temniţei, unii pentru vini imaginare. Alţii au fost executaţi. Dar, încă o dată, nici unul pentru cele întâmplate la Abator. Nici un legionar, în 1941, nu a fost acuzat de crime faţă de evrei.

2. Cum de au avut timp legionarii, în zilele de cumpănă ale rebeliunii, când se juca viitorul lor politic, chiar viaţa lor, cum de au avut timp şi ce motive au avut pentru a se deda la devastarea magazinelor şi caselor evreeşti?

3. Cum de n-a fost transformat acest loc pângărit - abatorul - într-un sanctuar, într-un simbol al holocaustului, ca Auschwitzul, de pildă, după 23 August 1944? Cum de se vorbeşte despre un „progrom de la Bucureşti" abia acum, după 50 de ani?

La prima întrebare se poate răspunde uşor. Nu evreii reprezentau pentru legionarii pericolul mortal, ci putchul militar din ziua de 21 Ianuarie 1941, al cărui autor era generalul Antonescu, sprijinit de o putere străină, respectiv Germania lui Hitler. Căci numai cu asentimentul acestuia Antonescu a trecut la acţiune, fapt care nu-l onorează. Să vii la putere sau să vrei să rămâi la putere cu ajutor străin, e cea mai mârşavă abdicare de la demnitatea ta de român. (Asta am învăţat-o de la Corneliu Codreanu).

La celelalte întrebări las să dea răspuns persoane mai calificate. Acest răspuns va trebui să cuprindă rezultatele minime ale anchetei penale: numele victimelor şi ale făptuitorilor, ştiut fiind că nimic nu a împiedicat, la momentul respectiv, cercetarea şi anchetarea completă a **„crimelor legionare."** Au făcut-o? Dacă nu, de ce?

OPINIA UNUI CERCETĂTOR NEUTRU

Prof. Dr. Radu Iftimovici

Introducerea redacţiei:

Articole din presa ultimului timp şi emisiuni speciale de televiziune, urmărite de foarte mulţi, au adus în atenţia publicului larg un subiect din istoria noastră contemporană asupra căruia planează încă multe semne de întrebare şi destule necunoscute. Este vorba de rebeliunea legionară din 21-23 ianuarie 1941, dramatic şi final punct al „mariajului" dintre generalul Ion Antonescu şi extrema dreaptă din România acelor ani. Deşi cunoscut în esenţa lui din surse documentare indubitabile, faptul istoric amintit o serie de aspecte care, înainte de a fi luate ca atare şi trecute în manuale ca adevăruri inexorabile, va trebui să mai existe false pudori şi reticenţe păguboase în afirmarea clară şi deschisă a oricărui adevăr. Chiar dacă acesta nu ne convine.

În acest spirit, publicăm în numărul de faţă articolul remis redacţiei de dl. Radu Iftimovici, medic veterinar, doctor în microbiologie şi profesor. Colaboratorul nostru este autor de cărţi şi articole privind istoria medicinei şi a biologiei, fiind, totodată, primul specialist din Răsăritul Europei căruia UNESCO i-a decernat (în 1991) prestigiosul premiu „Kalinga" pentru merite deosebite în popularizarea cunoştinţelor ştiinţifice. Pasionat de istorie, dr. Iftimovici propune astfel specialiştilor şi tuturor celor interesaţi de subiect, un punct de vedere care, zicem noi, merită a fi luat în seamă. Este vorba de aşa zisa tragedie a masacrării, la abatorul din Bucureşti, a unui grup numeros de evrei în însângerata iarnă a anului 1941.

MISTIFICĂRILE LUI EHRENBURG

Pentru ilustrare, să dăm mai jos cuvântul unui mare mistificator, Ilya Ehrenburg. Abia sosit în România anului 1945, acesta scria: ***„Toţi îşi aduc aminte de zilele de groază când legionarii rupeau oamenii în bucăţi şi-i spânzurau la abator“, (în România,*** Bucureşti, Edit. Cartea Rusă, 1945, p.91). În 1947 relua fraza, comentând-o lacrimogen: ***„În Bucureşti, legionarii sfâşiau oamenii în bucăţi, atârnau fete tinere*** (sic) ***de cârligele abatorului“,*** (***Drumurile Europei,*** Bucureşti, Editura Cartea Rusă, 1947, p.16). În aceeaşi carte, Ehrenburg continuă: ***„Dacă într-adevăr antisemitismul este limbajul internaţional al fasciştilor, trebuie să recunoaştem că fasciştii români au studiat foarte bine acest limbaj. Învăţătura a început de mult, iar politica diferitelor guverne româneşti dintre anii 1922 şi 1934 nu poate fi numită decât o politică de pogromuri. De la asasinatele izolate şi persecuţii neorganizate, fasciştii au trecut la asasinatele în masă. Aproape o jumătate de milion de evrei au fost asasinaţi în lagărele de concentrare.“*** Arătând că aceste fapte sunt rodul ţinerii poporului român în întuneric, I.Ehrenburg se întreabă patetic: ***„Oare unde se adăpostesc cei mai înverşunaţi adversari ai poporului?“*** Răspunsul e uluitor: ***„Printre profesorii universitari“.*** Deci mână liberă lui Nicolski şi Drăghici să-i extermine în temniţe şi la Canal pe acei ***„oribili“*** profesori univesitari români. La conferinţa de la Atheneu din 1945, ***marele*** scriitor sovietic a spus lucruri foarte asemănătoare cu acestea. El a fost aplaudat frenetic de Ion Călugăru, Mihail Sadoveanu, C.I.Parhon, Traian Săvulescu, ş.a., pe care I.Ehrenburg îi remarcă, de altfel, ca fiind ***„sămânţa bună a culturii româneşti“.***

Despre aşa zisul ***„masacru de la abator“*** aflăm păreri recente chiar în ***Express Magazin*** (Nr.29/1991, p.10). Se vorbeşte astfel de victimele înhumate la cimitirul Giurgiului, ***„evrei omorâţi de legionari şi agăţaţi în cârligele de la abator“.*** Dl. Sandu David, preşedintele Uniunii Asociaţiilor de Scriitori din statul Izrael, scrie şi dânsul despre acele vremuri, ***„când 200 de evrei erau duşi la abator“*** etc.

Dacă nu mă înşel, câţiva scenarişti, scriitori şi regizori români, au folosit viziunea pogromului de la abator în opera lor (Marin Preda, Sergiu Nicolaescu, ş.a.).

O DEZMINŢIRE NECUNOSCUTĂ

Era deci foarte firesc, ţinând cont de propagarea în opinia publică a veştii despre masacru, ca în 1946, anul câtorva aspre procese ale ***criminalilor de război,*** procuratura să se ocupe şi de ***odiosul progrom*** de la abator. Zis şi făcut: directorul din 1941 al abatorului, dr. veterinar Aurel Naghel, excelent practician, este ***luat pe sus*** şi dus la interogatoriu. Prin faţa procurorului, a ostililor şi temuţilor acuzatori publici şi asesori populari, încep să defileze zeci de salariaţi ai abatorului. Faptele sunt întoarse pe toate feţele, se caută neapărat vinovaţi sau ţapi ispăşitori, dar... surpriză! Dr. Aurel Naghel este declarat oficial nevinovat (gândiţi-vă, în acea epocă neagră), iar procuratura este silită să închidă filele dosarului ***„Abator".*** Stupefiant! Dintre cei audiaţi, doar măcelarul evreu-maghiar Horvath crede în pogrom, dar el nu era angajat al abatorului în 1941. În schimb, tinichigiul Segal, un evreu de bună ţinută morală, prezent acolo în 1941, declară că n-a existat masacru. Firesc, în timp ce Segal, muncitor cinstit, nu-şi dorea să fie altceva decât tinichigiu, Horvath se vroia ***„director".*** Şi nu peste mult timp a ajuns şi director tehnic, ajutat de un anume dr. veterinar Ilie Marinov (devenit Marinescu), văr primar cu tov. ministru Voinea Marinescu, activist temut şi destructiv între medicii veterinari români. De altfel, chiar înainte de a începe defilarea ca martori în dosarul ***Pogromul de la abator,*** numeroşi angajaţi ai abatorului Bucureşti au iniţiat şi semnat o notă de protest împotriva mistificării, a materialelor calomnioase pe această temă din presa P.C.R., adresată ziarului ***Dreptatea,*** purtând titlul: ***O noapte de groază la abator.*** Între semnatari, oameni de recunoscută probitate morală, prezenţi în abator în acele zile: dr. vet. Dumitru Adamovici, dr. vet. Vasile Ionescu, conf. dr. vet. Aurel Lupu, dr. vet. Lazăr Ureche, dr. vet. P.Nistor, tehnicienii şi funcţionarii Elena Bolonta, Jana Ştefănescu, Emilia Mirică, Magdalena Georgescu, E. Pavelescu, Z. Sai, şi mulţi alţii. Facsimilul acestui protest, care conţine încă o pagină de semnături în afară de cea pe care o publicăm, a fost înaintat la epoca dată ziarelor ***Universul*** şi ***Dreptatea,*** dar nu a fost publicat deoarece foarte curând aceste publicaţii au fost reduse la tăcere

Ce s-a întâmplat de fapt la Abator?

Câţiva dintre cei prezenţi atunci acolo mi-au relatat exact aceleaşi fapte. În acea *„noapte de groază"*, câţiva necunoscuţi (pe care unii îi asimilează legionarilor) au împuşcat pe cheiul Dâmboviţei unul sau doi oameni (după alţii trei), foarte posibil evrei, din care unul, s-a aflat ulterior, era contabil la parfumeria-laborator ***Legraine.*** Sub ameninţarea pistoalelor, portarul abatorului i-a lăsat pe agresori să intre cu o mică maşină în incintă. Criminalii au pătruns în sala de tăiere şi au aruncat în canalul mare care ducea apele uzate în Dâmboviţa sinistra încărcătură (era vorba de un cadavru sau trei), apoi asasinii au fugit. Portarul l-a anunţat imediat pe director(Dr. A. Naghel), care la rândul lui a alarmat procuratura. Dimineaţă cadavrul (sau cele trei cadavre) au fost pescuite din canal în prezenţa autorităţilor. Asta a fost tot. Actele există, probabil. De ce nu căutăm acest dosar? Nu se poate să nu existe. Nu se poate să se fi pierdut procesele verbale ale anchetei din 1946, care l-a scos pe dr. Naghel din culpă şi care nu a nominalizat alţi vinovaţi sau martori oculari.

O întrebare firească: cum şi mai ales cine a avut interesul să prezinte crima unor rasişti sceleraţi drept un veritabil ***pogrom antievreiesc?*** Din păcate aici nu putem face decât simple presupuneri: *poate Siguranţa, credincioşii Mareşalului (Cristescu?), dornici să-i compromită pe legionari.* Poate cercuri ostile intereselor noastre naţionale (şi aş numi NKVD-ul sau serviciile inteligente ale Aliaţilor). Destul că această gravă calomnie la adresa poporului român a prins şi este abil utilizată în zilele noastre:

Cum pot încheia eu, obişnuit cu rigorile demonstraţiei ştiinţifice, acest articol? Cerând tuturor martorilor care au văzut cadavrele celor ucişi atârnând în cârligele abatorului bucureştean, „să iasă în faţă". Să descrie cu amănunte ceea ce au văzut. Să ne convingă că au avut acces în abator în timpul anchetei procuraturii lui Antonescu. Dacă au fost salariaţi ai abatorului, să-şi decline cu responsabilitate funcţia. Îi vom căuta în statele de funcţiuni care, din fericire, se păstrează. Să ne convingă de faptul că zecile de semnături de pe protest sunt ale unor mincinoşi.

Este evident că nu se scrie istorie pe vorbe, pe zvonuri, pe calomnii. Doresc să văd martori oculari, care să mă convingă de realitatea pogromului. Eu, domnilor, am aruncat mănuşa. Cine o ridică?

Desminţirea cerută de medicii veterinari şi funcţionarii Abatorului

DOMNULE DIRECTOR,

Ziarele „România Liberă", „Tribuna Poporului" cum şi broşura specială „O NOAPTE DE GROAZĂ LA ABATOR" publica în ultimul timp sub titluri senzaţionale articole prin care se afirmă că la Abatorul Capitalei au fost masacraţi evrei, în masă.

În virtutea dreptului de apărare, pentru restabilirea adevărului şi pentru apărarea prestigiului instituţiei din care facem parte, vă rugăm să binevoiţi a însera în coloanele ziarului Dv. următoarea:

DESMINŢIRE

Subsemnaţii medici veterinari şi funcţionari ai Abatorului Capitalei luând cunoştinţă de articolele publicate de ziarele „România Liberă" „Tribuna Poporului" prin care se afirmă că în abatorul Capitalei au fost ucişi evrei şi de campania ce se duce pe această temă, de natură să discrediteze instituţia şi oamenii ce o servesc, dăm cea mai categorică desminţire afirmaţiunilor făcute şi declarăm pe proprie răspundere că faptele enunţate mai sus sunt de domeniul fanteziei.

Desminţirea cerută de medicii veterinari şi funcţionarii Abatorului

DOMNULE DIRECTOR,

Ziarele "România Liberă" "Tribuna Poporului." cum şi broşura specială "O NOAPTE DE GROAZĂ LA ABATOR", publică în ultimul timp sub titluri senzaţionale, prin care se afirmă că în Abatorul Capitalei au fost masacraţi evrei, în masă.-

In virtutea dreptului de apărare, pentru restabilirea adevărului şi pentru apărarea prestigiului instituţiei din care facem parte, vă rugăm să binevoiţi a insera în coloanele ziarului Dv. următoarea:

DESMINŢIRE

Subsemnaţii medici veterinari şi funcţionari ai Abatorului Capitalei luând cunoştinţă de articolele publicate de ziarele "România Liberă", "Tribuna Poporului" prin care se afirmă că în abatorul Capitalei au fost ucişi evrei, şi de campania ce se duce pe această temă, de natură să discrediteze instituţia şi oamenii ce o servesc, dăm cea mai categorică desminţire afirmaţiunilor făcute şi declarăm pe proprie răspundere că faptele enunţate mai sus sunt de domeniul fanteziei.-

DOMNIEI SALE
DOMNULUI DIRECTOR AL ZIARULUI "D R E P T A T E A"

ANEXA III

UN OM SALVEAZĂ LEGIUNEA

Noi legionarii ne miram că suntem încă liberi, că nu s-a atins nimeni de nici un fir de păr din capul nostru şi ne manifestam ca şi cum am fi aparţinut ţărilor biruitoare. Ne bucuram de un tratament aparte decât al celorlalte mişcări naţionaliste care colaboraseră cu Reichul. Aceştia erau urmăriţi, arestaţi şi deportaţi în ţara de origine, unde îi aşteptau închisoarea şi condamnări la moarte.

Dar cum s-a petrecut această minune? Cum de s-a făcut excepţie cu Mişcarea Legionară de către organele Aliate?

Supravieţuirea Legiunii din faza critică a perioadei post-belice, când toate grupările naţionaliste erau urmărite de Aliaţi pentru presupusa lor colaborare cu Germania naţional-socialistă, se datoreşte unui singur om, Inginerul Virgil Velescu. A săvârşit o ispravă memorabilă de care n-a vorbit decât câtorva camarazi. De o rară modestie, nu s-a lăudat niciodată cu intervenţia lui providenţială pentru destinele Legiunii. Probabil că şi acum, când după 50 de ani va citi rândurile mele (Horia Sima) se va simţi afectat de această desvăluire. Dar cum nu am ce face, căci acţiunea lui, tăcută şi necunoscută de cei mai mulţi, reprezintă un moment culminant al istoriei legionare după finalul războiului. Velescu i-a salvat pe toţi să nu fie urmăriţi, arestaţi şi predaţi asasinilor ce-i aşteptau în ţară.

În cursul conversaţiilor ce le-am avut cu camaradul Velescu la Freising, am aflat chiar din gura lui episodul schimbării de atitudine a Aliaţilor faţă de problema legionară. De ce singură mişcarea noastră a fost cruţată să aibă soarta tragică a crucilor şi aşa mai departe? Ce s-a petrecut la Marele Cartier al Armatei Aliate ca să se facă excepţie cu Mişcarea Legionară? Noi am rămas până la capăt credincioşi Puterilor Axei şi se găseau suficiente pretexte ca să fim arestaţi şi trimişi în România.

În aceste împrejurări de nesiguranţă şi duşmănie, când toţi combatanţii naţionalişti care au luptat alături de Germania erau pecetluiţi cu calificativul de «colaboraţionist», fără să se mai ia act de situaţia specifică a fiecărui grup, Virgil Velescu a avut curajul să se înfrunte chiar cu centrul de unde se decretau aceste măsuri de represiune contra aşa zişilor criminali de război.

Dar cum de-a ajuns să pledeze în fața instanței aliate supreme cauza Legiunii? Pentru a putea realiza acest contact, a intervenit un lanț de întâmplări care ies din comun și care aparțin mai degrabă unei ordine supranaturale.

La Freising se refugiase, asvârlită de calamitatea războiului, și o doamnă română, numită Sangiuleanu. Velescu a cunoscut pe această doamnă și i-a povestit lanțul de suferințe al Legiunii sub toate regimurile, inclusiv tratamentul de care am avut parte din partea Germaniei; domiciliu forțat, lagărul de la Buchenwald și interdicția oricărui contact cu exteriorul și cu țara. Doamna Sangiuleanu a fost adânc impresionată de desvăluirile lui Velescu și, îngrijorată să nu se abată o nouă prigoană contra legionarilor din partea Aliaților, din necunoașterea adevăratei lupte legionare, i-a propus lui Velescu să meargă la Frankfurt am Main, la Marele Cartier al Armatei Americane, unde ea cunoaște pe cineva care aparține Statului-Major al lui Eisenhower, Comandantul Suprem al Armatei Aliate din Germania.

Dar cine era această doamnă Sangiuleanu? În perioada premergătoare războiului, între anii 1937-1939, lucrase ca funcționară la Ambasada Americană din Paris. Acolo, a cunoscut, lucrând în biroul lui, pe Consilierul Robert Murphy, acela care mai târziu, în 1942, va juca un rol decisiv în pregătirea invaziei aliate din Nordul Africei. Din acel moment, Robert Murphy a devenit consilierul diplomatic al Generalului Eisenhower, post pe care l-a păstrat în tot cursul războiului cât și după capitularea Germaniei. Acuma se afla la Frankfurt Main, la Cartierul Generalului Eisenhower, fiind omul de încredere al acestuia în relațiile cu aliații Europei. Generalul Eisenhower avea o încredere totală în expertizele politice ale lui Robert Murphy și îl consulta oridecâteori trebuia să decidă asupra tratamentului ce trebuie să se aplice foștilor înamici. Doamna Sangiuleanu suferise e însăși rigorile lagărelor germane. Pe timpul ocupației, a fost arestată la Paris de Gestapo, ca fostă funcționară a Legației Americane, bănuită că ar face spionaj în favoarea Aliaților, și internată în lagărul de femei Ravensbruck. Eliberată la capitularea Germaniei, și-a găsit refugiu la Freising, unde a întâlnit pe Velescu și grupul de români. De aici se leagă cunoștința lor.

Doamna Sangiuleanu i-a propus lui Velescu să întocmească un memoriu referitor la problema Legiunii și să i-l predea lui Murphy în audiența ce vor solicita-o împreună. Velescu a redactat acest memoriu în franțuzește, în care a expus suferințele ce le-a îndurat

Mişcarea atât din partea lui Antonescu, cât şi a Reichului German. Doamna Sangiuleanu, veche cunoştinţă a lui Robert Murphy, a obţinut cu uşurinţă audienţa şi au plecat împreună la Frankfurt.

În cursul audienţei, Robert Murphy a citit mai întâi memoriul şi apoi, într-o discuţie amicală, i-a pus lui Velescu o serie de întrebări complementare. Velescu i-a răspuns punct cu punct, deSvăluind toată tragedia Legiunii.

La despărţire, Robert Murphy i-a comunicat lui Velescu că el este convins de dreptatea cauzei noastre şi că va căuta să convingă şi pe Eisenhower să facă o excepţie cu Mişcarea Legionară, scoţând-o din categoria grupărilor „colaboraţioniste". I-a recomandat doar ca legionarii domiciliaţi în zona americană din Germania să se manifeste cu oarecare prudenţă, pentru a nu provoca intervenţii din partea cercurilor ostile.

Generalul Eisenhower a urmat avizul lui Murphy şi şi-a dat consimţământul ca în listele colaboraţioniştilor să nu figureze membri Mişcării Legionare. Acest ordin a fost imediat transmis tuturor autorităţilor americane din Bavaria, cu urmarea că legionarii din acest spaţiu nu numai că nu au fost urmăriţi, dar au fost acceptaţi şi sub ocrotirea asistenţei sociale a organizaţiei UNNRA.

Misterul legionar de la freising se lămurise. Eroul anonim al acestei isprăvi legionare a fost Inginerul Virgil Velescu. Lui se datoreşte că, în spaţiul controlat de americani, nu s-a produs represalii contra legionarilor, n-au fost arestaţi camarazii noştri şi apoi trimişi autorităţilor din ţară.

SECĂTURA

Se numeşte SILVIU BRUCAN, îndeosebi atunci când apare, aproape zilnic, pe postul naţional TV. În sinea lui însă se numeşte mai departe cu numele primit la naştere. Noi l-am uitat, el nu. Şi l-a schimbat. Au făcut şi alţii la fel, luându-şi nume românesc, voind astfel să semnifice voinţa lor de a fi şi de a fi consideraţi români. Nu i-a obligat nimeni să-şi schimbe numele, nu i-a obligat nimeni să se facă români. Drept care cei mai mulţi dintre cei care se nasc în România şi nu sunt români, rămân aşa toată viaţa: cetăţeni români de altă etnie. Nu e nimic rău în asta. La fel cum nu e nimic rău nici în opţiunea unora de a adera la conştiinţa naţională românească a majorităţii. Voia la fiecare ca la banul Ghica!

În cazul persoanelor care au ori aspiră să aibă o prestaţie publică, cu oarecare ecou în conştiinţa societăţii, schimbarea aceasta de nume, această declaraţie de în-naţionalizare, este precedată şi urmată, în mod obişnuit şi firesc, de un comportament civic, presupus sincer, care să exprime în mod vizibil aderenţa şi adeziunea re-numitului la valorile, preocupările şi aspiraţiile ce definesc conştiinţa publică a populaţiei majoritare. A neamului românesc, în cazul de faţă. Nu-i vorbă, mulţi, foarte mulţi concetăţeni nu-şi schimbă de fel numele, ceea ce nu-i împiedică să-şi arate, să-şi manifeste - nu neapărat pentru a o dovedi, ci pentru că o simt şi o trăiesc, aderenţa şi adeziunea la valorile, preocupările şi aspiraţiile ce definesc viaţa sufletească şi interesele populaţiei majoritare, sărăcia şi nevoile noastre, de români.

E lungă lista celor care, născuţi cu un nume ne-românesc şi l-au schimbat, dorind astfel să semnifice ceva anume şi reuşind. Reuşind să-şi onoreze această promisiune făcută faţă de sine însuşi dinaintea publicului. Sau care, născuţi din asemenea părinţi, au respectat opţiunea părintească, vădindu-i temeiuri suplimentare şi ducând mai departe, nestrâmbată, o anumită linie a comportamentului civic. Poate că şi mai lungă este lista celor care, fără să se atingă de numele moştenit din părinţi au reuşit să exteriorizeze aceeaşi semnificaţie prin glasul pur al faptelor, al unei vieţi trăite exemplar cu demnitate şi folos pentru cei din jur, pentru neamul românesc, pentru specia om.

SILVIU BRUCAN intră însă într-o altă categorie. A celor, puţini, care şi-au schimbat numele ca să înşele, ca să mintă astfel o dată în plus. Căci e minciună curată de fiecare dată când îşi spune sau i se spune individului cu un nume răsunând româneşte: SILVIU BRUCAN.

E drept că, pentru ceea ce ştia că va face în viaţa sa, nici numele părintesc nu i se potrivea, ca nume răsunând evreieşte. Activist înfocat al antiromânismului, individului i se potrivea mai curând un nume de extraterestru, după mintea mea, care cred şi probabil mă înşel, dar cred mai departe, că nu există seminţii propriu-zis vrăjmaşe altora. Practicând, ca profesie, antiromânismul, prin numele său moştenit, nume de părinţi evrei, secătura ar fi indus în subconştientul victimelor sale ideea că aşa sunt ei, evreii, antiromâni. Ticăloşia sa, precum se vede, nu a fost chiar fără de limită şi măcar atâta Dumnezeu a avut, ştiind bine răul ce avea de gând să-l facă, să se lepede de numele părintesc, spre a nu-l face de ocara unui popor întreg! Aşa că şi-a inventat un nume, al nimănui, mai uşor de pângărit. Se dovedeşte astfel, încă o dată, că nimeni nu este ticălosul perfect, fără cusur. Nici măcar SILVIU BRUCAN. (Cât de antiromâni pot fi alţi evrei ne-o dovedesc evreii de teapa lui N. Steinhardt! Se mira cineva de Nicu Steinhardt că nu şi-a schimbat numele, că nu şi-a luat un nume românesc. Ar fi fost şi păcat să se estompeze astfel evidenţa spectaculoasă a faptului că şi un evreu cu nume neschimbat poate fi mai român decât cei mai mulţi români!... Dar mă grăbesc să închid această paranteză, cu sentimentul că am comis o impietate faţă de Steinhardt şi atâţia

alții ca el, pomenindu-i numele în contextul pe care-l poate stârni în jur, ca un odorant pestilențial, numele și făptura susnumitului SILVIU BRUCAN!).

Deunăzi, la **„Ediția Specială"** a Jurnalului TV, redactorii televiziunii naționale au avut ideea mizerabilă de a-l invita de numitul SILVIU BRUCAN să ne explice el, la proștii de noi, ce mare câștig e pentru neamul românesc că vom scăpa de grija Bucovinei și a Herței, a Basarabiei de sud și a Insulei Șerpilor. Mărturisesc însă că, zărindu-l cum apare pe ecran atât de neașteptat de nimeni, în stupiditatea mea genetic stabilizată, nevindecabilă, am avut în primele momente bănuiala prostănacă, nădejdea deșucheată, caraghioasă, că SILVIU BRUCAN va vorbi ca un om normal, că, abil și oportunist cum a fost întotdeauna, știind când să trădeze și când să mimeze loialitatea, nu va pierde ocazia perfectă ce i se oferea de a-și răscumpăra crimele de până azi, de a se împăca, paulinic, cu cei pe care i-a vândut de atâtea ori, îndoindu-se acum, măcar în ceasul al 12-lea, de corectitudinea Tratatului cu Ucraina, dacă nu vorbind chiar, propriu-zis și limpede, pe șleau, verde în față, românește, împotriva tratatului vânzător de țară! Mi s-a năzărit prostește, fără nici un motiv, că SILVIU BRUCAN va fi în stare să se dezică de sine și să reia măcar în parte, argumentele de bun-simț care se opun încheierii acestui Tratat, argumente pe care Televiziunea națională s-a străduit din răsputeri să le ascundă publicului românesc.

Ce lovitură ar fi dat SILVIU BRUCAN dacă ar fi prezentat telespectatorilor aceste argumente, dejucând scenariul televiziunii antinaționale și comițând astfel un act de demnitate, chiar dacă primul, demnitate la care ființa umană are dreptul să aspire oricând, oricât de jos s-ar afla amărâtul în subsolul dezumanizării sale!

Mi-am zis, cu bucuroasă resemnare, dar bucuria mi-a fost proastă, că va fi și pentru asemenea gest să-i iertăm brucanului toate păcatele, cele multe și grele, pe care le-a agonisit până la această vârstă respectabilă, ce-i drept, dar fără folos, căci însuși purtătorul ei nu se gândește s-o cinstească! Un gest - dacă l-ar fi făcut! - care ar fi însemnat atât de mult pentru a împuțina numărul, în creștere continuă, al celor ce, simplificând până la deformare mesajul complex și complicat al trecutului, bat toaca tot mai tare pe tema antiromânismului evreiesc, funciar și definitiv definitoriu!

Dar nu! Secătura tot secătură! Iar pe deasupra plesnind de nerușinare! Căci tu, când te știi că la naștere nu erai român și așa ai rămas toată viața, iar când te vei pristăvi, după o viață dedicată minciunii și diversiunii, nu vei fi altceva decât hoitul unui statornic dușman al neamului românesc, cum de te încumeți să apari tocmai tu în fața a douăzeci de milioane de români, dintre care cei mai mulți cu jalea în suflet, ca să le ții o lecție despre binefacerile unui act istoric care îi păgubește și îi umilește pe români cum n-au mai fost niciodată de păcăliți!

Tu, tovarăș de idei și de crime al celor care, în perioada interbelică, declaraseră România stat imperialist, acaparator de teritorii străine, precum Transilvania și Basarabia, la care, noi, românii, nu avem nici un drept, tocmai tu, venitură neobrăzată, vii să ne spui că Pactul Molotov-Ribbentrop este literă moartă?! Adică ce vrei să spui, că nu mai sunt în viață cei pe care aplicarea acestui pact gangsteresc i-a risipit în lume, sute de mii, peste un milion de români care, parte deportați în Siberia, parte refugiați în toate zările, și-au părăsit casele și pământul strămoșesc, ca să dea viață înțelegerii dintre Hitler și Stalin? De ce este literă moartă pactul dintre cei doi descreierați? Cumva pentru că în locul sutelor de mii de familii românești evacuate s-au strămutat, ca-n-tr-o **terra deserta**, a nimănui, sute de mii de ucraineni și ruși, modificând și falsificând astfel realitatea demografică? Vrea politologul lui pește ca acestor români, alungați din vatra lor multiseculară, milenară chiar, să nu le recunoaștem nici un drept?! Drepturile omului și ale oamenilor, ale națiunilor, sunt valabile pentru toată lumea asta, dar nu și pentru românii de noi?! Explică-te, iris nerușinat, ce înțelegi prin aceea că pactul este literă moartă? Efectele lui au fost cumva anulate la vreun conclav internațional? Aplică,

ticălosule, logica ta de trei parale disputei teritoriale dintre evrei şi palestinieni, dacă te ţine cureaua, şi să vedem ce mai rămâne din statul Israel, antisemitule! Antiromânule! Antiomule! Neom ce eşti!

Ieşind în faţă, într-o clipă atât de grea pentru Ţară, ca să ia partea vânzătorilor de ţară, el, rânceda caiafă SILVIU BRUCAN, ne obligă să ne aducem aminte în termeni ceva mai expliciţi pe cine a invitat Televiziunea Română la ora de învăţământ politic: pe un şarlatan! Un escroc! Un impostor! Un hoţ! Un găinar! Un pungaş!

Mă înşală oare memoria sau, după ' 89, lui SILVIU BRUCAN i s-a cerut în public, în presa cea mai citită, să-şi dovedească atestatele universitare care i-ar fi dat voie să funcţioneze legal în învăţământul românesc? Adică, ni se aducea astfel la cunoştinţă că profesorul universitar SILVIU BRUCAN, doctor în victoria bolşevismului cominternist pe întreaga planetă, nu e prea sigur nici de bacalaureat să-l fi dobândit vreodată! Vi s-au cerut actele la control, domnule profesor semidoct şi impostor! Diploma, patalamaua de licenţă în filosofie sau măcar vreo inginerie oarecare, şi nu ştiu să se fi produs, tot public, dovada că o aveţi! Aţi înşelat oare autorităţile şi ani de zile, pe minciuni realist-socialiste, aţi luat leafă şi onoruri de profesor universitar? Ştiu, există termen de prescripţie juridică pentru asemenea găinării, dar neruşinarea de a mai scoate obrazul în lume cine vi-o dă?

Amestecat direct în asasinarea a doi şefi de stat români, Ion Antonescu şi Nicolae Ceauşescu, în privinţa lui Nicolae Ceauşescu şi Elena Ceauşescu numărându-se chiar printre cei trei criminali care, la ceas de taină buluciţi într-un closet, au hotărât ei ca democraţia românească să debuteze prin cel mai infam asasinat, secătura de BRUCAN, mai secătură decât ceilalţi doi şi încă o sută de secături ca ei luaţi la un loc, îşi îngăduie secătura să prostească mai departe un public de telespectatori cumsecade şi creduli, dezinformaţi şi manipulaţi, cărora nu le-ar veni nici în ruptul capului să creadă că un asemenea impostor poate exista, ba chiar să mai şi apară pe micul ecran, senin şi doct, mizerabilul! Monstrul! Huiduma neruşinată!

Cu ani în urmă, l-am întrebat pe bunul meu profesor şi mentor Al. Graur ce anume l-a determinat să afirme, pe la mijlocul anilor ' 50, că în RSS Moldovenească, adică în Basarabia noastră, nu se vorbeşte româneşte, ci o altă limbă, tot romanică, dar nu românească. Respectul total şi definitiv pe care i-l purtam marelui profesor îmi îngăduia să nu ocolesc un subiect atât de delicat. Răspunsul a fost cam acesta: **„mi s-a cerut de la „Scânteia" să scriu un articol pe această temă: ce limbă se vorbeşte la Chişinău? Am scris ce credeam eu că este corect să spun în această chestiune, am dat textul redactorului şef şi a apărut după câteva zile aproape cu totul alt text decât cel scris de mine!"**

Al. Graur cred că mi-a spus atunci şi numele ticălosului de la **„Scânteia"**, dar n-am dat atenţie numelui de kaghebist. Nu aveam ce ţine minte, căci aş fi recunoscut astfel existenţa pe lumea asta a unor rebuturi umane atât de jalnice! Dar iată că lor, mizerabilii, nu le este ruşine că există, dimpotrivă, se simt foarte îndreptăţiţi să ne fericească, să ne copleşească cu existenţa lor! Secătură ce eşti, nu cumva tu ai fost acela care l-ai minţit pe Alexandru Graur şi pe toţi cei ce au citit în „Scânteia" infamia de tine ticluită şi semnată, în mod infractor, cu numele marelui cărturar român?! Ascultându-te şi privindu-te cum te ticăloşeai în faţa noastră la „Ediţia Specială" TV, de ce oare mi-am adus aminte de mărturia lui Al. Graur şi de ce mai că aş pune şi rămăşag că tu ai fost, brucane, ticălosul de redactor de la „Scânteia"?! Iar dacă n-ai fost tu, cu siguranţă că a fost tot un silviu brucan acel agent al antiromânismului kaghebist! Repet: antiromânism nu evreiesc, ci ka-ghe-bist! Secătură bolşevică!

ION COJA

Text apărut în ziarul „Vremea".

TRIBUNALUL DE LA NURNBERG ABSOLVĂ GARDA DE FIER

Memoriul lui Mihai Fotin Enescu

1. Platforma politico-diplomatică în vederea unei explicaţii cu Învingătorul a început să fie pregătită din vreme, încă din Decembrie 1944. Atunci nu mai încăpea îndoială cum se va sfârşi războiul. Preşedintele Guvernului Naţional şi Ministerul de Externe mi-au lăsat mână liberă.

2. *În scopul menţionat era indispensabilă recunoaşterea de către Guvernul German a unei Misiuni reprezentative a Guvernului Naţional Român, ceea ce a obţinut în Martie 1945, sub titlul misiunii de Consulat General pentru întregul Reich.*

3. La jumătatea lunii Aprilie 1945, în calitate de reprezentant al Guvernului Naţional Român cu titlul de Consul General pentru întreaga Germanie şi însoţit de Misiunea Diplomatică Consulară formată din Maria Bucur ca secretară şi Dinu Paul ca ataşat stagiar, am urmat Secretariatul de Stat al Ministerului de Externe şi Corpul Diplomatic la Bad-Gastein.

4. *Cu o scrisoare l-am rugat pe Vasile Iasinschi, în drum spre Ţară împreună cu Corneliu Georgescu, să vină la Bad-Gastein. Iasinschi a venit şi după expunerea situaţiei, a acceptat să rămână la Bad-Gastein.*

5. Din Întâmplare au venit la Bad-Gastien şi Generalul Platon Chirnoagă, însoţit de Comandorul Eugen Băilă. Au aderat şi ei la planul de explicaţie cu Învingătorii.

6. *L-am anunţat la Ministerul de Externe german pe Vasile Iasinschi ca Preşedinte ad-interim al Guvernului Naţional Român şi Ministrul de Externe ad-interim, în lipsa titularilor, iar pe Generalul Chirnoagă ca Ministru de Război şi pe Comandorul Băilă ca Director de Cabinet al Ministerului de Război.*

7. La apropiera trupelor americane de Bad-Gastein, Ministrul de Externe german a comunicat prin radio autorităţilor politice şi militare americane compoziţia corpului diplomatic, inclusiv Misiunea Guvernului Naţional pe lângă care erau ataşaţi ca personalităţi: Preşedintele ad-interim Iasinschi, Generalul Chirnoagă ca ministru şi Comandorul Băilă ca Director de cabinet.

8. *Chiar din ziua de 5 Mai, când s-a anunţat prima dată la Radio pregătirea capitulării Germaniei, am început redactarea unei expuneri despre poziţia **Gărzii de Fier**, din care nu lipseşte, cum se vede, nici problema evreiască.* *

9. După capitularea Germaniei, Misiunea Diplomatică-Consulară a guvernului Naţional Român a fost internată într-un hotel din Bad-Gastein, odată cu tot corpul diplomatic: Iasinschi, Generalul Chirnoagă, Comandorul Băilă, la care s-au adăugat şi Profesorul Ion Sân-Giorgiu şi Vladimir Cristi. Ei ***n-au fost deranjaţi şi nici cercetaţi de nimeni.***

10. *Trec peste amănunte. La 25 Septembrie 1945, o parte dintre membrii corpului diplomatic ai ţărilor din Est a fost internată în câmpul de concentrare american pentru* **„criminali de război", „Markus W.Orr"**, *(după numele primului soldat american căzut la debarcarea în Europa) de la Glasenbach-Salzburg.* Misiunea Guvernului a fost eliberată.

11. La 29 Octombrie 1945 am fost arestat împreună cu Maria Bucur într-o înscenare cu adevărat spectaculară, de un grup format din agenţi speciali ai poliţiei de Stat austriece, veniţi de la Viena, de alţii în uniforme yugoslave şi cehoslovace, comandat de Şeful C.I.C. din Bad-Gastein. La întrebarea, de ce sunt arestat, mi-a răspuns că din ordinul reprezentantului de Stat din Washington al Guvernului Român, sprijinit de celelalte guverne ale ţărilor din Est. Am fost internat împreună cu Maria Bucur în lagărul de ***„criminali de război"*** de la Glasenbach.

* ***Notă:*** *Este vorba de „Memoriul" adresat autorităţilor Americane de ocupaţie în Austria de Mihai Fotin Enescu, ca delegat al Guvernului Român din Exil, Viena, Bad-Gastein. mai 1945" publicat în lucrarea noastră **„Când Cobora Cortina de Fier, acum cinzeci de ani"**.*

12. *La arestare mi-au fost confiscate toate actele, printre care şi* **Memorandumul** *despre* **Garda de Fier**. **Memorandumul** *a fost înaintat autorităţilor americane din Austria, cu sediul pe atunci la Salzburg* (în aşteptarea de a fi transferat la Viena) *şi de acolo a fost îndrumat la Comisia Instructorie de pe lângă Tribunalul Internaţional de la Nürnberg, care avea să decidă de soarta celor cercetaţi ca eventuali* **„criminali de război"**. *Acest* ***Memorandum*** *a făcut oarecare impresie, cum am aflat mai târziu.*

13. După aproape patru luni, pe la jumătatea lunii februarie 1946, Iasinschi, Generalul Chirnoagă şi Comandorul Băilă au fost anunţaţi telefonic să se prezinte în ziua următoare cu *bagaje la C.I.C. fiindcă vor fi internaţi la Glasenbach.*

14. În noaptea de 13 Iulie 1946 a sosit de la Nürnberg la Glasenbach un ofiţer american cu 400 de formulare ale Comisiei Instructorii de pe lângă Tribunalul Internaţional. Între aceaste 400 formulare se găseau cele destinate nouă, Misiunea Guvernului Naţional cu persoanele ataşate, Iasinschi, Generalul Chirnoagă şi Comandorul Băilă. Rostul acestor formulare de la Nürnberg era să stabilească identitatea acelora în sarcina cărora nu se găsiseră vini pedepsibile şi nici nu aparţineau organizaţiilor culpabile colectiv de ***„crime de război contra umanităţii"***, sau ***"colaboraţionism".***

15. În Aprilie 1947 am fost eliberaţi-Misiunea Diplomatică Consulară şi Comandorul Băilă- iar o lună mai târziu, în Mai, şi ceilalţi: Vasile Iasinschi şi Generalul Chirnoagă.

16. Odată cu exonerarea noastră de orice culpă, Comisia Instructorie de la Nürnberg a scos din cauză şi entităţile pe care le reprezentam:
Mişcarea Legionară,Guvernul Naţional şi Armata Naţională. Aceste entităţi nu sunt culpabile nici de „crimă de război", nici de „genocid", nu sunt nici „fasciste" nici „naziste" nici colaboraţioniste". După cum este bine ştiut, instrucţia e secretă şi nu se publică actele şi deciziile ei.
S-au publicat însă darea în judecată şi sentinţa de condamnare de către Tribunalul Internaţional de la Nürnberg a altor organizaţii. Astfel, în afară de partidele Fascist şi Naţional Socialist, de SA şi mai ales SS, au fost condamnate pentru

„crime de război" şi contra umanităţii: pentru „fascism", „nazism" şi „colaboraţionism" mai toate mişcările naţionaliste din Europa: „Rex" a lui Leon Degrelle, „Ustaşa" croată, „Crucile cu săgeţi" maghiară, „Hlinka-Garda" slovacă, etc. Numai Mişcarea Legionară şi mişcarea „Straşnicii" bulgară (după model legionar), a profesorului Cantargief, au rămas în afară de asemenea condamnări.

Cât priveşte problema evreiască, cunoscutul sionist Loewenthal a afirmat aceeaşi teză ca în Memorandumul meu despre Garda de Fier, la Procesul Eichman în 1961: ***„Antisemitismul Gărzii de Fier nu era de natură rasistă, ca la Nazişti, ci din invidie (!) faţă de starea economică a populaţiei evreieşti din România. "***

Mihai Fotin Enescu
Consilier de Legaţie
Secretar General al:
Ministerului Afacerilor Streine
Consul General al României în Germania

ECOURI

IPOTEZA ROGER GARAUDY

În cercul meu de prieteni şi cunoscuţi, polemica Ion Coja - Nicolae Cajal, purtată pe marginea existenţei (sau nu!), în România anilor '40-'45, a unui holocaust antisemit (cu 400000 de victime!) a stîrnit o seamă de comentarii şi dispute care, cred eu, s-au purtat şi în alte cercuri româneşti. Asistând şi participând la aceste veritabile dezbateri şi încercând să fiu cât mai obiectiv, am ajuns la câteva concluzii care cred că pot fi utile şi altor cititori ai revistei **România Mare**, pe care ţin s-o felicit pentru inspiraţia de a publica integral textele polemicii. Care sunt aceste idei şi opinii prin care încerc să contribui cu modestele mele posibilităţi la instrumentarea corectă a cazului? O fac de pe poziţiile celui care din cea mai fragedă adolescenţă şi până azi nu am încetat să fiu un împătimit al ideilor de stânga, al democraţiei, al echităţii sociale, al respectului pentru adevăr!

1. Încep prin a-i combate pe cei care văd în intervenţia d-lui profesor ION COJA o încercare de a-i reabilita pe legionari. Domnia sa, e drept, a scris de mai multe ori despre „minciunile" care s-au spus de ani de zile despre legionari. Pentru mine aceasta nu este o dovadă că ION COJA ar fi legionar sau ar fi un partizan al Mişcării Legionare. Cunosc şi alte articole ale d-lui ION COJA în care şi-a exprimat interesante opinii asupra doctrinei şi ideii comuniste, ba chiar şi asupra lui Nicolae Ceauşescu, având curajul de a semnala o serie de exagerări şi judecăţi greşite care circulă în presa noastră în legătură cu aceste subiecte. Ca unul care i-am fost adversar politic lui Ceauşescu în interiorul P.C.R., iar când am crezut de cuviinţă n-am ezitat să-mi risc viaţa pentru îndepărtarea de la putere (dar nu şi din rândul celor vii!) a lui Ceauşescu, mă simt nevoit să recunosc că ION COJA are multă dreptate atunci când susţine că Nicolae Ceauşescu a fost aproape întotdeauna judecat greşit, atât de cei ce

l-au lăudat fără măsură, cât şi de cei ce l-au criticat tot aşa, exagerând fără măsură.

Dl. ION COJA ne-a propus o reevaluare a lui Nicolae Ceauşescu numai şi numai de dragul adevărului, fără partizanat politic, fără subiectivisme neserioase. La fel procedează şi cu legionarii, propunând **aflarea adevărului** despre legionari şi nimic altceva. Dacă îmi aduc bine aminte, dl ION COJA este şi autorul unui frumos articol, **Evreii noştri,** prin care dădea replica potrivită celor ce se grăbesc să pună pe seama evreilor, a tuturor evreilor din România, răspunderea pentru instaurarea în România a unui regim de teroare bolşevică. Am recunoscut şi atunci, ca în tot ce scrie dl ION COJA, acelaşi impuls de a respecta adevărul, de a nu admite minciuna şi exagerarea vinovată!

2. Procedând în felul acesta, dl. ION COJA se dovedeşte, încă o dată, a fi un naţionalist autentic. Căci, dacă prin aflarea acestui adevăr, va fi să nu mai punem pe seama legionarilor români atâtea crime. odioase, acesta va fi un câştig mai ales **pentru întreg poporul român.** Care dintre românii simţitori şi sensibili faţă de imaginea României în lume nu s-a cutremurat de oroare aflând că, vorba d-lui COJA, „nişte români" au fost în stare să atârne oameni, ca pe nişte vite, în cârligele de la abator? Contează mai puţin naţionalitatea victimelor, mult mai mult contează naţionalitatea criminalilor: români! Acest „detaliu" devenind un stigmat de neşters pe obrazul poporului nostru, culpabilizând pe nedrept Poporul Român, de aproape 60 de ani.

Dl. profesor ION COJA intervine şi cere să ni se demonstreze că a existat acea vestită crimă de la Abatorul din Bucureşti! Cred că n-o face nici din antisemitism, nici din pro-legionarism, ci din impulsul, la care subscrie şi subsemnatul, de a apăra demnitatea neamului său, a neamului nostru românesc! Ar fi reconfortant pentru noi, ca oameni şi ca români, să aflăm în cele din urmă că povestea urîtă de la Abator este o poveste inventată, un fals, că românii noştri, aşa cum îi ştim şi noi că sunt, omenoşi şi blânzi, nu au făptuit crime atât de oribile, de inumane, că, deci, crima de la Abator nu s-a produs niciodată! Satisfacţia de a ajunge la această concluzie nu are nici o urmă de conotaţie antisemită! Afirm cu toată convingerea acest lucru, luându-mă după ceea ce eu însumi simt şi gândesc!

3. Mai mult, dl prof. ION COJA cere dovezile implicării legionarilor în asasinatele antievreieşti din ianuarie 1941. Aici cred că mulţi cititori, inclusiv dl acad. NICOLAE CAJAL, nu au înţeles cum trebuie sensul afirmaţiilor făcute de ION COJA. Domnia sa nu a negat existenţa celor 120 de victime, de evrei ucişi mişeleşte, dar se îndoieşte că autorii acestor asasinate au fost legionari. Şi asta pentru că, lucru într-adevăr necunoscut şi de neînţeles, pentru evreii ucişi în ianuarie 1941 nimeni nu a fost tras la răspundere pe cale juridică, penală. Dl ION COJA are perfectă dreptate să se mire: de ce oare nu s-a făcut o anchetă, măcar după august 1944, care să lămurească toate aspectele problemei şi în primul rând identitatea asasinilor? Mărturisesc că, deşi sunt o persoană destul de bine informată asupra celor petrecute în România după 1944, abia acum, din intervenţia d-lui COJA, aflu că nici un legionar nu a fost trimis în judecată pentru participare la acel asasinat, nici măcar pe vremea atotputernicilor evrei Ana Pauker, Iosif Chişinevschi, Vasile Luca, Nicolschi ş. a., ceea ce mi se pare greu de înţeles şi de acceptat. Explicaţia d-lui acad. NICOLAE CAJAL, cu tot respectul ce i-l port, mi s-a părut surprinzător de superficială, de neconvingătoare. Lăsând lucrurile nelămurite, dl. acad. NICOLAE CAJAL incurajează imaginaţia în căutarea altor explicaţii. Să nu se mire nimeni dacă aceste explicaţii (ipoteze) vor degenera în vecinătatea cea mai apropiată a antisemitismului.

În felul acesta îmi explic informaţia care circulă de câteva săptămâni, tinzând să se constituie ca explicaţie posibilă a celor petrecute în ianuarie 1941 cu cei 120 de evrei. O explicaţie cu totul şi cu totul surprinzătoare!

Se porneşte de la câteva dezvăluiri conţinute într-o carte recentă a lui ROGER GARAUDY, fostul membru al P.C. din Franţa, eminent sociolog şi politolog. În carte sunt relatate şi criticate metodele practicate în anumite situaţii de strategii sionismului, ai acelei mişcări evreieşti naţionaliste care a făcut posibilă înfiinţarea statului Israel. Personal am privit întotdeauna cu respect această mişcare patriotică, naţionalistă, a cărei acţiune a fost atât de eficientă pentru poporul evreu. Se pare însă că aceste metode au fost, uneori, prea puţin ortodoxe, corecte, acceptabile. În strădania lor de a-şi convinge compatrioţii să se îndrepte cu toţii în Palestina pentru a crea acolo noul stat Israel, sioniştii anilor '40 s-au luptat în primul rând cu reţinerea şi imobilismul acelor evrei care ezitau să-şi părăsească gospodăriile şi rosturile pe care le dobândiseră în ţările

unde unii trăiau de sute de ani, simţindu-se bine şi în siguranţă în ţările respective. Nereuşind să-i convingă cu argumentele clasice ale propagandei, ale muncii de lămurire, **sioniştii au recurs la o diversiune cu totul „originală": au provocat crime şi veritabile masacre antievreieşti, ca şi cum acestea ar fi fost provocate şi organizate de forţe antisemite din ţara respectivă, pentru a-i înfricoşa astfel pe evrei şi a-i determina să plece în Israel.** În felul acesta, susţine GARAUDY, s-a produs explozia din sinagoga centrală din Damasc, pentru a-i determina pe evrei să părăsească Siria. Cu alte cuvinte, acea explozie ar fi fost provocată de evrei împotriva evreilor şi în folosul Israelului!... ROGER GARAUDY mai citează şi alte acţiuni sioniste similare. Cei care au citit această carte se întreabă **dacă nu cumva despre aşa ceva este vorba şi cu cei 120 de evrei morţi în ianuarie 1941, ceea ce ar explica cel mai bine, după părerea lor, de ce liderii comunităţii evreieşti din România şi din lumea toată nu au făcut nimic pentru a stabili identitatea criminalilor.** Au pus totul pe seama legionarilor, iar acestora nu li s-a dat voie să se apere de aceste acuzaţii! De aici n-a mai fost decât un pas până la concluzia că românii sunt un popor gata oricând să verse valuri de sânge nevinovat! Cu această concluzie, întrucât este complet falsă, nu ne putem împăca, astfel că dl. acad. NICOLAE CAJAL credem noi că este obligat moralmente să dea explicaţii mai temeinice la observaţiile atât de pertinente ale dlui prof. ION COJA, pentru a lămuri pe deplin lucrurile. Altmiteri vor căpăta circulaţie şi crezare ipoteze de felul celei pe care o sugerează ROGER GARAUDY celor ce i-au citit cartea.

VLĂDUŢ NISIPEANU

preşedintele Frontului Democratic din România
vicepreşedinte al Ligii Internaţionale a Românilor

Text publicat în „România Mare"

IULIU MANIU despre Tratatul cu Ucraina:

„Vânzare de neam”

Onorată asistenţă

Îngăduiţi-mi, vă rog, să încep prin a ne aduce aminte împreună că aici, la Cluj, în urmă cu o jumătate de secol, un mare lider politic, Lucreţiu Pătrăşcanu, vorbind în faţa publicului clujean, a rostit o frază de neuitat: **„eu sunt mai întâi român, şi abia apoi sunt membru al Partidului Comunist!“** După cum ştiţi, pentru această declaraţie, pentru această poziţie politică, Lucreţiu Pătrăşcanu a plătit cu libertatea şi chiar cu viaţa sa!

Liderii de azi ai pardidelor noastre se străduie din răsputeri să treacă drept campioni ai democraţiei, ai spiritului internaţional! Nici unul dintre ei nu ar spune **„mai întâi sunt român şi în al doilea rînd sunt democrat“!** Pentru ei, fidelitatea faţă de doctrina politică a înlocuit credinţa în Dumnezeu, iar partidul, amărâtul de partid din care fac şi ei parte, este mai presus de Patrie! Aşa simte şi gândeşte clasa noastră politică! S-o spunem clar şi deschis, aceasta nu este democraţie decât în vorbe, vorbe pentru ameţit proştii! În realitate, noi avem parte de o democraţie batjocorită, trădată, minţită, care de 7 ani funcţionează împotriva acestui popor, împotriva unui electorat înşelat, manipulat, prostit cu bună ştiinţă!

Stimaţi compatrioţi, am venit în faţa dvs. şi mă folosesc de onoarea de a mi se da cuvântul, dar nu pentru a face propagandă unui partid, unei doctrine politice ci pentru a lansa, cu acordul şi asentimentul dvs., o singură idee politică: ideea Interesului Naţional, prioritar faţă de orice alt interes! PATRIA MAI PRESUS DE TOATE DOCTRINELE POLITICE! Să nu ne pierdem în subtilităţi ideologice sau filosofice! Situaţia gravă în care a ajuns Ţara ne obligă să simplificăm lucrurile, să ne radicalizăm poziţiile: nu ne mai putem permite luxul de a avea şaptezeci şi şapte de partide. Nu avem nevoie decît de două partide: un partid al celor ce punem mai presus de orice binele Ţării, partid al celor frământaţi de grijile datoriei faţă de Neam şi Popor, faţă de Dumnezeu, şi, celălalt, un partid al

trădătorilor de Neam, al celor fără de Dumnezeu, al celor care mai presus de orice pun contul lor din bancă!

Stimaţi şi iubiţi clujeni, voi încheia, şi, ca să nu se zică de mine cumva că l-am citat pe comunistul Lucreţiu Pătrăşcanu dintr-un posibil partizanat politic, voi încheia cu un citat din alt mare român care, la fel ca şi comunistul Pătrăşcanu, a plătit cu viaţa credinţa sa în drepturile şi menirea Poporului Român. Nu era comunist, era chiar adversarul neîmpăcat al bolşevismului: legionarul Corneliu Zelea Codreanu. Ca deputat, acesta a făcut în Parlamentul României, în anul 1936, o declaraţie şi ea de neuitat, din care citez un fragment:

„Cerem introducerea pedepsei cu moartea pentru cei care delapidează banii publici!

Cerem revizuirea şi confiscarea averilor celor care au furat Ţara!

Cerem tragerea la răspundere penală a tuturor oamenilor politici care se vor dovedi că au lucrat contra Ţării, sprijinind afaceri incorecte, necinstite!

Cerem împiedicarea pe viitor a oamenilor politici de a mai face parte din consiliul de administraţie al diferitelor bănci sau intreprinderi!

Cerem alungarea cetelor de exploatatori nemiloşi, care au venit pe pământul acesta să exploateze bogăţiile solului şi munca braţelor noastre!

Cerem declararea teritoriului României ca proprietate inalienabilă a Neamului Românesc!".

Cum ar spune Eminescu, ***„de-aşa vremi se-nvredniciră cronicarii şi rapsozii..."***

Iar pentru că ne aflăm la Cluj-Napoca, iar peste câteva zile se va semna Tratatul cu Ucraina, Tratatul de renunţare la drepturile noastre istorice, să ne amintim şi declaraţia lui Iuliu Maniu, din octombrie 1944, făcută aşadar sub ocupaţia rusească, în Consiliul de Miniştri: **„Trebuie să găsim o cale de a pune în discuţie chestiunea Basarabiei şi Bucovinei, altfel Istoria nu va putea găsi alt nume tăcerii noastre, decât «vânzare de neam»". „Vânzare de neam"** - iată, fraţi clujeni, cum numeşte Iuliu Maniu gestul pe care îl va face Emil Constantinescu pe 2 iunie, la Constanţa, cînd va semna Tratatul cu Ucraina. Repet, sunt cuvintele marelui naţional-ţărănist Iuliu Maniu: **„vînzare de neam"!**

Aşadar, onorată asistenţă, avem de unde învăţa ce e de priceput şi de făcut! Avem lecţia unor mari patrioţi, fie că erau comunişti, ca Lucreţiu Pătrăşcanu, fie că erau legionari, precum Corneliu Zelea Codreanu, naţional-ţărănişti ca Iuliu Maniu, social-democraţi ca Titel Petrescu sau liberali ca oricare dintre Brătieni. Lecţia pe care ne-o dau marii noştri înaintaşi, lecţia pe care dintotdeauna ne-o dau mîndrii şi bravii locuitori ai anticului Municipiu Napoca, această lecţie şi această doctrină politică este una singură şi de neuitat vreodată: **ŢARA ŞI NEAMUL MAI PRESUS DE ORICE!**

Cluj-Napoca, 25 mai 1997, la adunarea populară din Piaţa Avram Iancu.

400.000?

- Domnule profesor ION COJA, ştiţi, probabil, că pe faţada Templului Coral din Bucureşti a fost instalată în 1990 o placă de marmoră pe care se află un înscris comemorativ în memoria a 400.000 de evrei din România care şi-au găsit moartea în „holocaustul" anilor '40. De curând, această placă a fost demontată, nu se ştie de ce! Credeţi că ar exista vreo legătură între această demontare şi schimbul dumneavoastră de scrisori dl Nicolae Cajal? Să-şi fi însuşit preşedintele Federaţiei comunităţilor evreieşti argumentele dumneavoastră împotriva ideii de holocaust antievreiesc în România?

- Dacă aş crede aşa ceva ar însemna să mă supraestimez, şi n-o fac! Dar sunt gata să supraestimez oricât de mult forţa adevărului. Iar adevărul, după părerea mea, dar nu numai a mea, ci şi a unor texte sacre pentru toate religiile lumii, nu poate fi ascuns la infinit! Iar cine se dezice de sine însuşi de dragul adevărului merită mai multă preţuire chiar decât cel care a spus dintotdeauna adevărul! Nu este exclus ca asupra cifrei de 400.000 şi a ideii de holocaust în România să renunţe chiar toată lumea! Sunt primul care îi va felicita pe cei în cauză! Deocamdată, efectul sigur al acelui schimb de scrisori este că am primit de la cititorii ziarului „Oglinda" noi dovezi care întăresc ideea că în România nici măcar legionarii nu au fost antisemiţi!

- Care sunt aceste date noi?

- Foarte pe scurt,le enumăr rezumativ. În 1936, Corneliu Zelea Codreanu a făcut alianţă electorală cu Iuliu Maniu. La această alianţă au aderat şi formaţiunile politice conduse de Gheorghe Brătianu şi mareşalul Alexandru Averescu. Dar cinstiţii noştri istorici au uitat mereu să ne spună că în acest cartel electoral a intrat şi partidul etnicilor evrei din România, condus de Wilhelm Filderman! Aţi ştiut?

- N-am ştiut.

- Ce părere aveţi de faptul că acest „detaliu" a fost vreme de 60 de ani mereu ascuns, uitat?! Cât de antisemit se dovedeşte astfel că a fost Corneliu Zelea Codreanu şi camarazii săi?

- *Într-adevăr, este uimitor!*

- Alta: la mijlocul anilor ' 30, în Germania s-a ţinut un congres internaţional al ...antisemiţilor, pentru a discuta strategii antisemite. Deşi invitaţi, legionarii nu au participat la acel congres nici prin emisari, nici măcar cu un mesaj de susţinere!... Îi rog pe domnii noştri istorici, îndeosebi pe cei specializaţi în istoria evreilor din România, doctori în antisemitismul românesc, să ne lămurească aceste două ciudate împrejurări. „Ciudate" prin raportare la câte bazaconii ni s-au tot spus despre ura feroce a legionarilor împotriva evreilor! Altmiteri, dacă le raportăm corect la istoria românilor, nu e nimic uimitor în comportamentul legionar. Este perfect românesc!

- *E de necrezut că aceste fapte au rămas până azi de nimeni invocate în legătură cu antisemitismul legionar!*

- În fine, mai este demn de a fi cunoscut şi un detaliu din biografia dlui Mihai Şora, cunoscutul om de cultură. Aflu deunăzi de la un legionar că şi dl Mihai Şora a avut o tinereţe legionară, marcată însă de o întâmplare care face dintrînsul un posibil personaj literar, dacă tot ce mi-a povestit bătrânul camarad este adevărat. Anume că Mihai Şora s-a îndrăgostit de o tânără şi frumoasă evreică. Pus astfel să aleagă între cămaşa verde şi chemarea inimii, incapabil să renunţe la una din ele, tânărul Şora, spune povestea, se gândea tot mai serios că nu are altă ieşire decât în gestul suicid! Nu s-a ajuns la acest deznodământ din pricina aceluiaşi Corneliu Zelea Codreanu, care l-a chemat la ordine pe mai tânărul său camarad cu care a purtat o discuţie pe această temă, a incompatibilităţii dintre legionari şi evrei. În urma acestei discuţii, Mihai Şora a rămas legionar şi s-a însurat cu aleasa inimii sale. Dacă povestea este adevărată, cred că dl Mihai Şora ne datorează tuturor o relatare amănunţită a discuţiei sale cu cel ce avea să fie martirizat atât de tragic în numele democraţiei!

- *Nu v-aţi gândit să-l întrebaţi pe dl Mihai Şora dacă este adevărată această poveste?*

- Da, m-am gândit, dar cred că e mai bine să pun în circulaţie această poveste înainte de a o verifica, iar dacă se va dovedi că nu este adevărată, asta va însemna că nici legionarii nu trebuie crezuţi în tot ce spun! Am mai spus cândva că există un fel de folclor legionar cu poveşti extrem de interesante despre comportamentul

legionarilor în anumite situaţii limită. Toate aceste poveşti trebuie verificate. Verificate însă după ce vor fi publicate.

- *De ce aşa?*

- Pentru că e mai uşor să publici decât să verifici. Iar mulţi dintre cei ce deţin asemenea informaţii nu mai au, din păcate, mulţi ani de trăit! Cât au fost ei de tari şi de neînfricaţi în faţa morţii, legionarii sunt totuşi şi ei muritori!

Text publicat în „Oglinda"

CARE SUNT DREPTURILE NOASTRE DE ROMÂNI?

Doamnelor şi domnilor,
Distinşi colegi,

Constituţia României, atunci când spune că România este un stat naţional, consfinţeşte astfel cel mai important drept pe care neamul românesc şi l-a dobândit prin prestaţia sa istorică: dreptul de a avea un stat propriu. Spre deosebire de toate statele care ne înconjoară şi de încă multe altele, statul românesc nu s-a înfiinţat printr-o hotărâre luată la vreun conclav diplomatic sau în cancelaria vreunui imperiu. România nu a apărut pe harta lumii prin efectul unor semnături aruncate pe un **„petec de hârtie"**- l-am citat pe Petre Ţuţea, ci statalitatea românească s-a împlinit prin înţelepciune şi trudă, prin har politic şi putere de sacrificiu, prin jertfă! Statalitatea noastră este una dintre cele mai vechi din Europa şi din lume, numărând, de la descălecat şi până azi, şapte secole de existenţă necurmată, şapte sute de ani de manifestare a românilor ca subiect activ în istorie, iar nu ca obiect pasiv al istoriei!

Această ispravă, vecină cu miracolul istoric, este opera românilor, de aceea statul închegat de ei se şi cheamă, în cele din urmă şi definitiv, România! Voinţa românilor, a celor ce-şi ziceau români şi vorbeau româneşte între ei, străduinţa lor şi nu a altora este cea care a asigurat, necontenit, viaţă social-politică şi spirituală pe aceste meleaguri, între Nistru, Dunăre şi Tisa! Când şi când, fireşte, mai putea fi consemnată, ba într-un colţ de ţară, ba într-o margine de veac, prezenţa ori contribuţia unor minoritari, când armeni, când greci, când evrei, când maghiari, când turci sau slavi ş.a.m.d. Le mulţumim tuturor şi ne bucurăm de cei pe care îi mai avem azi alături de noi! Dar atragem atenţia că cei care mereu şi pretutindeni sunt prezenţi în acest spaţiu, făcând istoria acestor locuri, sunt toţi numai de un singur neam, neam românesc! ... Acesta este înţelesul pe care se cuvine să-l dăm propoziţiei cu care

începe Constituţia României: **România este stat naţional.** Acest înţeles aşadar nu se reduce la simplul calcul aritmetic care, numărându-ne pe toţi, constată că 90% din locuitorii acestei ţări sunt români. Ci el consemnează acelaşi procent net majoritar şi pe axa timpului, a istoriei, a diacroniei. Suntem cei mai mulţi şi atunci când îi numărăm pe cei care, de-a lungul veacurilor, au asudat şi au sângerat pentru acest pământ, au murit pentru el!

Spun toate astea, lucruri binecunoscute, ca să mă întreb: oare această realitate, atât de impozantă şi de hotărâtoare, este consemnată cum se cuvine în Constituţie şi în legile noastre?

Constituţia unei ţări, precum se ştie, este un grupaj de principii din care trebuie să curgă, să izvorască toate legile acelei ţări. Iată, de exemplu, o mulţime de legi şi practici actuale pornesc din acel articol de Constituţie care spune că "economia României este economie de piaţă". Altele decurg din afirmaţia că "România este stat de drept". Vin, ca parlamentar român, vin în faţa domniilor voastre, şi vă întreb - vă întreb eu mai întâi ca să nu apucaţi dumneavoastră să mă întrebaţi primii şi să mă luaţi la rost, cerându-mi socoteală pentru ce se întâmplă la Bucureşti, pe dealul Mitropoliei - vă întreb, din legile elaborate în aceşti ultimi cinci ani de zile, care lege decurge din prevederea constituţională potrivit căreia România este stat naţional? Care lege? ... Nici una! Nu am făcut nici o lege prin care, din caracterul naţional al statului român, din această realitate să facem principiu ordonator al vieţii noastre politice, să deducem din ea toate consecinţele care se impun!

Vă rog să luaţi aminte la faptul că însuşi acest segment de populaţie care dă caracter naţional românesc statului nostru, segmentul majoritar, nu are nici nume şi nici identitate nu are atât în textul Constituţiei, cât şi în textul legilor noastre! În aceste texte se vorbeşte bunăoară despre "cetăţenii" ţării, se vorbeşte despre "poporul" român, dar acest concept, de popor român, îi include pe toţi cetăţenii României! Se mai vorbeşte în Constituţie despre minoritari, despre drepturile care li se asigură celor de altă etnie, dar despre etnia românească, despre noi, despre populaţia majoritară, cea propriu-zis românească, nu se spune nici un cuvânt! Nici că ea există şi nici la ce foloseşte ea!

Mă grăbesc cu o precizare: dacă cer, şi cer asta, ca şi noi, majoritarii, să căpătăm identitate în textul Constituţiei şi al legislaţiei româneşti, să căpătăm identitate în mintea şi în sufletul guvernanţilor, al instituţiilor noastre publice, dacă cer asta o fac nu

pentru a pretinde şi pentru noi drepturi speciale, specifice, aşa cum au toţi minoritarii din România! Dimpotrivă, consider că populaţia majoritară, conştientă de acest statut, asumându-şi-l, capătă nu un plus de drepturi în comparaţie cu minoritarii, ci un plus de obligaţii şi îndatoriri specifice!

Există obligaţii pe care noi, românii, ca majoritari, trebuie să ni le asumăm tocmai pentru a păstra caracterul naţional românesc al statului. Iar asigurarea acestui caracter naţional românesc îmi permit să spun că este principala funcţie a statului naţional numit România! Aceste obligaţii nu le putem impune decât majoritarilor, ca semn al menirii cu care te încarcă norocul (sau nenorocul!) de a te naşte român! Ca semn al asumării acestei meniri!

Şi trebuie spus foarte deschis că în momentul de faţă, adică de vreo cinci ani încoace, guvernarea de care am avut parte nu a făcut prin nimic dovada că este conştientă de acestă funcţie vitală a statului naţional român, a structurilor de putere. Dimpotrivă, felul în care - şi am să dau câteva exemple, felul în care se îngăduie de cinci ani de zile ruşinosul export de copii, felul în care este privită, ca o fatalitate inevitabilă, exodul peste graniţă al tinerilor, de regulă al celor mai dotaţi tineri, nu al handicapaţilor, uşurinţa cu care este acceptată încetăţenirea în România a mii de indivizi afro-asiatici, extrem de dubioşi în privinţa calităţii lor umane, şi mai ales absenţa oricărei iniţiative legislative care să stopeze declinul demografic al neamului, declin demografic care se înregistrează pentru prima oară în istoria neamului nostru acum, în ultimii cinci ani!, într-un cuvânt, nepăsarea totală a guvernanţilor noştri, dar şi a opoziţiei, a întregii clase politice, nepăsare faţă de ceea ce se cheamă "zestrea genetică" a acestui neam, toate acestea ne obligă să tragem concluzia că în ultimii cinci ani s-a menţinut caracterul antinaţional, antiromânesc al guvernării de care am avut parte după 23 august 1944. Din acest punct de vedere fundamental şi, aş zice, esenţialmente esenţial, în România nu s-a schimbat nimic în Decembrie 1989!

Cer aşadar ca în România populaţia majoritară românească, etnia românească să devină şi ea subiect de drept, alături de minorităţi! Minorităţi care, fiecare, au câte o uniune naţională, a maghiarilor, a croaţilor, a germanilor, a turcilor, a ucrainienilor, organizaţii în care, dacă vrei să te înscrii, nu eşti primit pentru că eşti român!... Numai românii nu au o uniune a lor şi numai a lor! Evident,

nu cer să ne facem şi noi o asemenea organizaţie, dar **cer să nu se uite nici o clipă şi de nimeni să nu se uite că mai existăm şi noi şi că noi dăm conţinut şi consistenţă acestui stat!** Avem nevoie de această limpezire explicită a lucrurilor mai întâi prin consecinţă logică a textului din Constituţie, pentru a face pe înţelesul tuturor ce va să zică aceea că **"România este stat naţional".**

Mai apoi şi în principal avem nevoie să conştientizăm această realitate pentru a putea face faţă tuturor celor care contestă caracterul naţional al statului român şi mai ales pentru a face faţă celor care acţionează, repet: acţionează, unii în taină, alţii la lumina zilei acţionează pentru a submina caracterul naţional, adică românesc al statului nostru, al teritoriului românesc! E singurul nostru câştig sigur de după decembrie 1989: am descoperit cu toţii că pe lumea asta nu există numai antisemitism, anticomunism şi antifascism. **Există şi un foarte activ anti-românism!** Nu de ieri şi nici de alaltăieri! **Iar ţinta principală a vastului program antiromânesc este caracterul naţional românesc al statului român!** Căci pe cât s-a văzut că suntem noi de nepăsători cu propriul nostru statut de populaţie majoritară, pe atât sunt alţii de preocupaţi să ne submineze acest statut! Nu de azi şi nici de ieri! Ci de foarte multă vreme!

Am astfel în vedere în primul rând cele două provincii româneşti asupra cărora ofensiva antiromânismului s-a concretizat în chipul cel mai evident printr-o acţiune de subminare a românităţii acestor ţinuturi: Transilvania şi Basarabia. În Basarabia, după 1812, iar în Transilvania după 1867 s-a declanşat un amplu şi dureros proces de colonizare a mii de ruşi, respectiv maghiari, concomitent cu o politică de intimidare şi, propriu-zis alungare a românilor din sălaşul lor. Acest atac la caracterul naţional românesc al unor ţinuturi dintotdeauna româneşti ne pune pe noi, etnia românească sau neamul românesc, cum om vrea să ne zicem, ne pune în postura de legitimă apărare! Ne-a fost atacată fiinţa cu gândul de a fi răpusă, ne-a fost contestat dreptul la existenţă. Asemenea vexaţie nu poate să rămână fără replică! Iar replica noastră ne este îngăduit s-o dăm oricât de aspră o vom considera necesar să fie!

Din păcate, replica noastră mai mult a lipsit!

A lipsit în primul rând în perioada interbelică, de după 1 Decembrie 1918, când autorităţile româneşti nu au făcut nimic împotriva acelor hoarde de colonişti ruşi sau maghiari a căror prezenţă în Basarabia, respectiv Transilvania, reprezenta consecinţa

insuportabilă, inacceptabilă a unui atentat minuţios organizat şi desfăşurat, atentat la statutul românilor de populaţie majoritară, statut căpătat în mii de ani de dăruire şi jertfă!

Fireşte, nu alta este situaţia şi a Bucovinei!

Cei un milion de unguri din Transilvania nu sunt nici pe departe cu toţii urmaşi ai maghiarilor stabiliţi în Transilvania în urmă cu o mie de ani. Foarte mulţi dintre ei sunt stabiliţi în Ardeal după 1867, după instaurarea dualismului, iar colonizarea lor în Transilvania s-a făcut pentru a falsifica istoria, pentru a modifica cifra demografică din Transilvania, la vremea aceea, ca şi azi, net favorabilă românilor majoritari. Alţi maghiari au ajuns în Transilvania în anii ocupaţiei hortyste, tot în scopul de a submina românitatea Ardealului! Ei, bine, prezenţa acestor maghiari, câteva sute de mii, existenţa lor în România nu reprezintă nimic altceva decât consecinţa inacceptabilă a unei politici ostile, făţiş duşmănoase faţă de interesele româneşti. O asemenea politică ne pune în legitimă apărare şi îndreptăţeşte orice replică din partea noastră, inclusiv alungarea din ţară a intruşilor, aşa cum s-a şi întâmplat în cazuri similare prin alte părţi! Dacă nu împingem lucrurile chiar până acolo nu e pentru că nu am avea acest drept, ci pentru că „nu ne stă în caracter", cum ar spune mahalagiii bucureşteni. Dar o reacţie la această manevră antirománească nu ne este iertat să nu avem! Putem măcar aprecia nu atât **care**, ci **câţi** dintre maghiarii de azi din Transilvania sunt, ei sau părinţii lor ori părinţii părinţilor lor, în situaţia de a fi atentat astfel la statutul românilor de populaţie majoritară. Le mai putem acorda acestor maghiari drepturile îndeobşte recunoscute minoritarilor? Evident, nu! Astfel că atunci când guvernanţii noştri examinează cu capul plecat cererile şi pretenţiile nemăsurate ale maghiarilor, ei ar trebui să le atragă atenţia petiţionarilor că milionul de maghiari mereu invocat este mai mic cu câteva sute de mii. Drept care şi pretenţiile să fie micşorate proporţional!

În ţările baltice, ţări democratice apusene, povestea cu egalitatea între cetăţeni n-a fost acceptată, aş zice că n-a fost acceptată prosteşte, ca la noi! Astfel că acei ruşi (sau rusofoni) veniţi în ultimii 50 de ani pentru a subţia procentul de baltici, pentru a anula caracterul naţional al statelor baltice, acei ruşi nu mai au drept de vot, în anumite situaţii, când e să se ia hotărâri de importanţă naţională! De ce procedează atât de ne-democratic acei bravi letoni, estoni şi lituanieni? Pentru că o **fac în numele naţionalităţii lor, a cărei salvgardare este mult mai importantă decât toată**

democraţia lumii! Pentru că o fac în replică legiuită şi firească împotriva celor ce au atentat la caracterul naţional al statelor respective! O asemenea crimă nu poate fi trecută cu vederea decât la Bucureşti!...

Fie ca întâlnirea noastră de aici, din Iaşii lui Grigore Vodă Ghica şi ai lui Eminescu, să pună capăt acestei stări de inconştienţă a clasei noastre politice, stare de inconştienţă şi ignoranţă vecină cu trădarea de neam!

În concluzie, pentru o parte importantă din problemele pe care le avem noi, românii, fie în Basarabia sau Bucovina, fie în Transilvania, soluţia este să aplicăm **modelul baltic,** deja existent şi acceptat de comunitatea internaţională, introducând astfel o discriminare între două categorii de minoritari alogeni, ce trăiesc pe teritoriul românesc. Acei minoritari, a căror prezenţă pe pământul românesc are drept cauză, drept ticăloasă cauză, o politică de subminare a românismului, de reducere a procentului de români, acei minoritari alogeni care au fost colonizaţi în Transilvania, în Bucovina, în Basarabia, în Transnistria, şi au fost colonizaţi pentru a falsifica astfel istoria şi pentru a lovi în interese româneşti perfect legitime, acei alogeni minoritari şi urmaşii lor, oricât de mulţi ar fi, nu pot avea dreptul de a decide asupra viitorului ţinuturilor în care locuiesc! Acele ţinuturi au fost româneşti şi drept este să rămână mai departe, în veşnicie, româneşti!

Propun aşadar să luăm în studiu modelul baltic pentru a trece cât mai rapid la aplicarea lui!

Ne întâlnim aici ca să declanşăm un vast proces de cercetare sistematică, academică, ştiinţifică, o cercetare exhaustivă a drepturilor noastre de români! Ele ne-au fost grav încălcate şi în Basarabia, şi în Bucovina, şi în Transnistria! Noi trebuie să ştim şi să aducem la cunoştinţa şi a celorlalţi, a lumii întregi, în ce fel a fost agresată fiinţa românească în Transilvania sau Basarabia ori Bucovina. Nivelul ştiinţific al informaţiilor pe care le vom pune astfel în circulaţie este o garanţie a credibilităţii de care se vor bucura aceste informaţii! O astfel de temă de cercetare ştiinţifică va fi şi politica de rusificare, de slavizare prin colonizare a unor provincii dintotdeauna româneşti. Se vor cerceta metodele, strategiile, efectivele, rezultatele. Dar şi soluţiile! Soluţiile de anulare a efectelor pe care le mai are până azi politica de colonizare concepută la Moscova ori Budapesta, împotriva intereselor vitale româneşti. Oricât ar părea de greu, de imposibil chiar, soluţiile există, ele pot fi

găsite! Ce face omul tot omul desface! Numai ce face Domnul nu se mai poate întoarce! Vom găsi soluţii, dar cu o condiţie: să existe şi să funcţioneze fără ezitare voinţa de a găsi aceste soluţii, de a nu lăsa lucrurile la voia întâmplării, la voia a ceea ce au plănuit alţii!

În acest context, simt nevoia, stimaţi prieteni şi colegi, să vă mărturisesc cât de dureros resimt presiunea din ce în ce mai greu de suportat a unui viitor românesc pe care ni-l pregătesc alţii, îl pregătesc fără să ne întrebe, fără să ne spună nimic, dar sunt foarte liniştiţi şi siguri pe ei că nu vor fi de nimeni deranjaţi! Ne-am grăbit în Decembrie 1989 să ne angajăm că vom renunţa la orice planificare, fiind planificarea ceva tipic comunist! Şi asta este, probabil, singura promisiune pe care guvernanţii noştri au respectat-o suspect de sârguincioşi! Trăim de atunci la voia întâmplării, adică exact cum trebuie ca să putem fi cuprinşi în planificarea făcută de alţii!...

Salut, de aceea, această întrunire românească, la care sunt bine veniţi şi fraţii noştri minoritari ce s-au învrednicit să simtă româneşte atunci când nevoia o cere şi să ni se alăture cu bună credinţă! O astfel de acţiune, precum cea de faţă, exprimă, înainte de toate, voinţa noastră de a nu-i lăsa pe alţii, pe neprieteni, să dispună de viitorul nostru!

Dacă mă gândesc bine, prin organizarea acestei acţiuni şi prin declanşarea astfel a celor viitoare, pe care în bună parte noi avem a le hotărî aici şi acum, se poate spune că, în sfârşit, ne-a venit mintea cea de pe urmă a românului.

Mulţumescu-Ţi, Doamne!

ION COJA

Cuvântare rostită la Iaşi, la Congresul refugiaţilor români din Basarabia şi Bucovina

ANEXĂ SUPLIMENTARĂ

DECLARAŢIE

Subsemnatul TEJA CONSTANTIN din Bucureşti, str. Matei Voevod nr. 66 A, sect. 2, am fost condamnat politic. După eliberare m-am angajat la O.C.L. Alimentara sect. 8. În perioada anilor 1965-1967 am lucrat la unitatea comercială din strada Virgil Pleşoianu, în apropierea străzii "Constantin David", ai cărei locuitori erau clienţii magazinului. Printre clienţi era şi mama lui Constantin (Tică) David, care locuia la nr.38. Având în vedere că lucram într-un singur schimb, de la 7 la 11 şi după amiază de la 15 la 19 , în timpul liber nu plecam acasă deoarece locuiam în com. Chitila şi era foarte departe. Deseori am fost invitaţi la D-na David acasă, împreună cu soţia şi cu vânzătoarea Croitorescu Maria. Aflând că am fost deţinut politic, D-na David a crezut că am făcut închisoare pentru aceleaşi idei ca ale fiului ei, având totală încredere în noi, ne-a destăinuit unele probleme politice care nu erau cunoscute public.

Printre altele, ne-a mărturisit că în anul 1940, partidul comunist, prin fiul său, aflat în legătură cu Eugen Cristescu, şeful serviciilor secrete de la acea oră din România, au adus din U.R.S.S. 30.000 de cămăşi verzi şi pistoale, pe care le-au distribuit la borfaşi şi ţigani, plătindu-i ca să spargă şi să devasteze magazine şi case particulare. În acest timp erau fotografiaţi, în scopul de a compromite mişcarea legionară.

Acest fapt este confirmat şi de Bencu Gheorghe care, când a fost deţinut politic la Canalul Dunăre-Marea Neagră, la punctul Midia, s-a împrietenit cu un comisar din fostul serviciu secret al lui Eugen Cristescu şi care i-a mărturisit că şeful lor, Eugen Cristescu, a îmbrăcat în cămăşi verzi şi a înarmat ţigani şi tot felul de derbedei ca să devasteze pentru a compromite mişcarea legionară.

Aceasta îmi este declaraţia pe care o dau şi o semnez propriu,

12 Sept. 1997 Constantin Teja

DECLARAŢIE

Subsemnatul Bencu Gheorghe domiciliat în Bucureşti, B-dul Basarabia nr.240 Bl. MY 6, Etaj 4, ap.13, sector 3, prin prezenta relatez următoarele:

În anul 1941 am fost condamnat la 10 ani "Muncă Silnică" pentru activitate legionară şi depus la închisoarea "Aiud".

Având în vedere că toţi borfaşii care nu făceau parte din Mişcarea Legionară şi care au participat la **rebeliune** au fost încarceraţi în aceeaşi secţie cu legionarii, ei fiind arestaţi pentru devastări şi jafuri nicidecum pentru activităţi legionare, fapt care a determinat formarea unei comisii legionare cu acordul administraţiei închisorii să se trieze dosarele şi să fie trecuţi respectivii la secţia de drept comun (Zarca).

Dintr-o comisie am făcut parte şi eu. Am găsit peste 40 de indivizi care au participat la **zisa rebeliune,** ei dedându-se la jafuri şi devastări.

P. S. Din comisie au făcut parte şi Ing. Virgil Maniu fost şef de secţie la telefoane şi Pârvu Ion fost şef de secţie la S.T.B.

Aceasta îmi este declaraţia care o dau şi semnez.

17.08.1997 Gheorghe Bencu

DECLARAŢIE

Subsemnatul Bencu Gheorghe domiciliat în Bucureşti, B-dul Basarabia nr. 240, bl. MY 6, scara 1, etaj 4, ap.13, sector 3, fiind condamnat politic, aflându-mă la Canalul Dunăre-Marea Neagră punctul "Midia", am fost în aceeaşi brigadă cu mai mulţi deţinuţi care au făcut parte din Serviciul Secret condus de Eugen Cristescu.

Deoarece eram la suferinţă cu toţii ne-am apropiat unul de celălalt şi am început să ne facem mărturisiri.

Unul dintre ei de care m-am apropiat mai mult se numea Ghelbaşu Cristache, făcându-mi declaraţii sincere precum că, Eugen Cristescu şeful Serviciului Secret prin oamenii lui au organizat echipe de derbedei şi borfaşi să participe la **zisa rebeliune** ca să distrugă şi să jefuiască, îmbrăcându-i în cămăşi verzi, să poată fi filmaţi şi fotografiaţi pentru a compromite Mişcarea Legionară. Mai mulţi dintre ei mi-au confirmat cele spuse de Ghelbaşu Cristache.

27.08.1997 Gheorghe Bencu

ADEVERINŢĂ

ROMÂNIA
MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIA SECRETARIAT

Domnului TĂNASE ALEXANDRU
București, str. Prevederii nr.15,
bl. A12, sc. B, ap.48, sector 3

La cererea dv. înregistrată la nr.75079/1990, vă comunicăm următoarele:

TĂNASE ALEXANDRU, fiul lui Emanoil şi Rada, născut la 28.12.1923 în Bucureşti, a fost arestat la 01.02.1941. Prin sentinţa nr.763 din 28.05.1941 a Tribunalului Militar Bucureşti - Secţia a III-a, a fost condamnat la 5 ani muncă silnică şi 3 ani interdicţie, pentru participare la rebeliune, atingerea libertăţii individuale şi uzurparea proprietăţii.

A fost pus în libertate condiţionată la 24.12.1944.

În perioada 27.04.- 28.04.1945 a fost reţinut pentru cercetări, în baza mandatului de deţinere nr. 6171 emis de Curtea Marţială a Capitalei, însă nu rezultă dacă a fost condamnat.

Prin adresa nr.52/64001 din 09.12.1948, Direcţia generală a Securităţii Poporului, dispune încadrarea sa în categoria a V-a preventivi (conform ordinului special nr.5/1948) şi ca urmare a fost încarcerat la Penitenciarul Aiud.

Prin Decizia M.A.I. nr.471/08.10.1951 a fost încadrat într-o colonie de muncă pe timp de 24 luni, fiind pus în libertate la 08.10.1953.

ŞEFUL DIRECŢIEI

NOTĂ FINALĂ

Din această carte s-a tras un prim tiraj, de câteva zeci de volume, pentru prospectarea pieţii. Pe lângă semnalele din care am putut pricepe interesul public pentru „legionarii noştri", am primit şi multe sesizări din partea unor persoane care mi-au prezentat argumente noi, suplimentare, în favoarea concluziei la care ajunsesem în cartea de faţă: legionarii au fost victima unor diversiuni şi înscenări dintre cele mai perfide şi mai ticăloase. O astfel de sesizare mi-a atras atenţia asupra faptului că din grupul criminal al lui Traian Boieru toţi cei care au fugit din ţară au fost condamnaţi la moarte, în contumacie. Cel care a rămas însă în ţară nu a păţit nimic!... E vorba de şoferul automobilului cu care au fost transportate victimele şi asasinii lor... N-am avut timp să verific această informaţie. Dacă ea se confirmă, atunci vinovăţia legionară în asasinarea lui Iorga şi Madgearu va deveni şi mai îndoielnică.

Deosebit de interesantă mi s-a părut însă declaraţia d-lui Constantin Teja, care a cunoscut-o cu ani în urmă pe mama lui Constantin David, acel vestit „erou" al clasei muncitoare, unul dintre puţinii martiri cu care se putea lăuda lupta neînfricată a PCR în anii grei ai ilegalităţii. Ce sens şi ce conţinut a avut această luptă se înţelege foarte bine şi din isprăvile lui Constantin David, cu care biată maică-sa, femeie simplă şi convinsă de onorabilitatea feciorului ei, considera că se poate lăuda şi altora. Anume, cu cele câteva zeci de mii de cămăşi verzi, modelul „cămăşi legionare", pe care Constantin David le-a adus în România din ...URSS. La ce le trebuiau comuniştilor cămăşi verzi, legionare? Acum se poate spune cu certitudine la ce: la organizarea diversiunii din ianuarie 1941, diversiune în care comuniştii şi Siguranţa şi-au dat mâna pentru a-i scoate pe legionari de la guvernarea Ţării într-un mod care să-i facă de ruşine şi de ocară pentru totdeauna!

Ţin bine minte, din discuţiile mele cu Petre Ţuţea şi Simion Ghinea, când am cerut detalii suplimentare la răspunsul lor foarte răspicat: **legionarii nu au ucis nici un evreu! Nici măcar în ianuarie 1941!**, ţin bine minte două argumente:

1. Violenţele antievreieşti din zilele rebeliunii (spargeri de vitrine, devastări de magazine, sechestrări de persoane, crime, inclusiv cele de la Abatorul din Bucureşti) le puteau comite legionarii numai dacă aceştia şi-ar fi pierdut complet uzul raţiunii. Era absurd, ziceau cei doi camarazi, când legionarii luptau în acele zile cu spatele la zid pentru a mai rămâne sau nu la putere, iar lupta se dădea în Piaţa Victoriei, era absurd ca sute de legionari, la celălalt capăt al Bucureştiului, în Dudeşti şi în Văcăreşti, să se dedea la violenţe antisemite absolut gratuite, lipsite de orice sens. Asemenea violenţe antievreieşti legionarii nu le-au comis când aveau toată puterea în mână! De ce le-ar fi comis în momentul când se confruntau cu Antonescu şi armata, într-o dispută în care nimic nu-i implica pe evrei în vreun fel?!

2. După rebeliune, au fost arestaţi în Bucureşti circa 3000 de legionari, vinovaţi de tulburările din Capitală. După câteva zile, liderii legionari arestaţi au băgat de seamă că foarte mulţi dintre cei arestaţi ca legionari, care aveau pe ei cuvenita cămaşă verde şi diagonala militară, nu prea se arătau a fi legionari. Nu numai prin tenul lor cam balaoacheş, ci şi prin aceea că nu erau în stare să spună din ce cuib legionar făceau parte, cine le era şef ş.a.m.d. Sesizând direcţia penitenciarelor asupra acestei situaţii, s-a trecut la verificarea, persoană cu persoană, a apartenenţei la mişcarea legionară. Din cei trei mii de arestaţi, adevăraţii legionari erau mai puţini de 300. Nici măcar 10%. Restul, ţigani şi vagabonzi îmbrăcaţi în cămăşile de fabricaţie sovietică cu care se lăuda biata mamă a lui Constantin David!...

Prin acelaşi domn Constantin Teja mi-au parvenit încă două declaraţii, semnate de dl. Gheorghe Bencu, care confirmă, după mai bine de douăzeci de ani, afirmaţiile făcute mie de domnul Simion Ghinea şi de camaradul său Petre Ţuţea.

Adaug acestor declaraţii un act, emis de Ministerul de Interne în 1990, prin care se răspunde unei cereri formulate de dl. Alexandru Tănase, arestat la data de 01.02.1941, adică imediat după aşa zisa

„rebeliune" legionară, şi condamnat „la 5 ani muncă silnică şi 3 ani interdicţie, pentru participare la rebeliune, atingerea libertăţii individuale şi uzurparea proprietăţii". Acest act dovedeşte că autorităţile nu au fost deloc îngăduitoare cu legionarii participanţi la rebeliune. De aceea, este exrem de ciudat şi greu de înţeles de ce, după rebeliune, în ciuda celor 120 de evrei ucişi, unii în chip bestial, nici un legionar şi, în general, **nimeni nu a fost incriminat pentru omucidere!** Mai mult, comunitatea evreiască nu a reclamat niciodată faptul că poliţia şi justiţia românească nu a făcut nimic pentru identificarea odioşilor criminali care, în ianuarie 1941, au făcut atâtea victime printre evrei! Mă abţin să împărtăşesc cititorilor gândurile şi raţionamentele care mi se impun în modul cel mai logic cu putinţă!...

Mărturiile şi documentele de mai sus, din această Anexă Suplimentară, la care, desigur, arhivele Ministerului de Interne ar avea şi ele multe de adăugat, îmi par a fi mult prea importante pentru a nu le cuprinde şi pe ele în această carte. Astfel că mă voi abate de la uzanţele publicisticii şi introduc, precum se vede, în forma definitivă a cărţii **Legionarii noştri** documentele din această ultimă anexă. Profit de această ocazie şi mai adaug două texte, **Secătura** şi **Care sunt drepturile noastre de români?**, eliminând totodată un text care, dintr-o regretabilă eroare a redactorului de carte, adică a subsemnatului, fusese cules şi tipărit de două ori.

Documentele pe care mi le-a pus la dispoziţie dl. Constantin Teja mă determină să pun în discuţie publică o informaţie căpătată de la Eminenţa Sa Rabinul Şef al Genevei, Alexandru Şafran, cu ocazia unui interviu transmis în urmă cu doi-trei ani la Televiziunea Naţională. Povestind întâmplările dramatice, tragice, din acel ciudat ianuarie 1941, Eminenţa Sa a spus la un moment dat următoarele: **„a doua zi după rebeliune, m-am mişcat repede şi până la prânz, înainte ca autorităţile să poată interveni, i-am înmormântat pe toţi evreii ucişi de legionari"**. În seara acelui interviu TV şi de atunci mereu m-am tot mirat de ce s-a grăbit Eminenţa Sa, ca fruntaş al evreimii româneşti în 1941, de ce s-a grăbit s-o ia înaintea autorităţilor, împiedicând astfel desfăşurarea anchetei? Nu interesa pe nimeni să stabilească cine sunt vinovaţii, cine pe cine a ucis?... Etc., etc., o mulţime de alte întrebări care se nasc fără voia mea pe marginea acestei relatări! Mi-e greu să fac şi comentariile ce se impun şi care să fie totodată potrivite cu persoana şi mai ales cu personalitatea celui care a fost şi este şi va fi pentru

noi toţi Alexandru Şafran, astfel că nu voi insista, rămânând în aşteptarea unor desluşiri pe care însăşi Eminenţa Sa ni le va oferi. Las deci pe fiecare cititor să judece singur dacă declaraţia amintită are, cu sau fără voia expeditorului, vreo legătură cu **concluzia noastră privind netemeinicia acuzaţiilor, a celor mai multe dintre acuzaţiile aduse în mod curent legionarilor.**

Ne înşelăm cumva propunând această concluzie? Ne-ar părea rău să ni se demonstreze că ne înşelăm, dar în nici un caz nu vom ignora argumentele unei asemenea demonstraţii şi nici nu ne vom preface că ele nu există. Aşa cum, ştim bine, mulţi se vor preface că n-au citit această carte, că nu ştiu de ea şi vor ţine mai departe isonul la aria calomniei şi diversiunii antiromâneşti...

Împreună cu Petre Ţuţea şi Simion Ghinea, principalii **„vinovaţi"** de această carte.

Fotografie de Preot Dumitru Coman

CUPRINS

